

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Η' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Ρ'

Τετάρτη 5 Μαρτίου 2008

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών. σελ. 6008
2. Άδεια απουσίας των Βουλευτών κ. Π. Μπουζάλη και Α. Λοβέρδου. σελ. 6008
3. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το ιδιωτικό Γυμνάσιο ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ Χαϊδαρίου, το Γενικό Λύκειο Αμαρύνθου Ευβοίας, το Γυμνάσιο Πελασγίας Φθιώτιδας, το 3ο Δημοτικό Σχολείο Λαμίας και το Σύλλογο Σπουδαστών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων Αμερικής «Αρκαδικό Κέντρο». σελ. 5985, 5994, 5998, 6003, 6005
4. Ειδική Ημερήσια Διάταξη:
Ειδική Συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής αφιερωμένη στην Ελληνίδα αγρότισσα, με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα Γυναικών που τιμώνται στις 8 Μαρτίου. σελ. 5970
5. Επί Διαδικαστικού θέματος. σελ. 5994, 5995

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Κατάθεση αναφορών. σελ. 5965
2. Απαντήσεις Υπουργών σε ερωτήσεις Βουλευτών. σελ. 5966
3. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 6 Μαρτίου 2008. σελ. 5969

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση Εκθέσεως Διαρκούς Επιτροπής.
Η Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων καταθέτει την Έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Πολιτισμού: «Μέτρα για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών». σελ. 6008
2. Κατάθεση Σχεδίου Νόμου.
Οι Υπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης και Πολιτισμού κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Μολδαβίας για την αμοιβαία συνδρομή μεταξύ των Τελωνειακών τους Διοικήσεων». σελ. 6008

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί της Ειδικής Ημερήσιας Διάταξης:

- ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ Κ. σελ. 5989
ΑΪΒΑΛΙΩΤΗΣ Κ. σελ. 5987
ΑΛΑΒΑΝΟΣ Α. σελ. 5975, 5978
ΑΜΑΝΑΤΙΔΟΥ – ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ Ε. σελ. 5990, 5991
ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ Ι. σελ. 5994
ΑΝΤΩΝΙΟΥ Α. σελ. 6003
ΑΡΓΥΡΗΣ Ε. σελ. 5992
ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ Ε. σελ. 5982
ΔΑΜΑΝΑΚΗ Μ. σελ. 5980
ΔΡΑΓΩΝΑ Θ. σελ. 5986
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Α. σελ. 6001
ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ Κ. σελ. 5970
ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ Γ. σελ. 5978, 5979
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ Ο. σελ. 5986
ΚΙΛΤΙΔΗΣ Κ. σελ. 5995
ΚΟΝΤΟΣ Α. σελ. 5988
ΚΟΡΚΑ – ΚΩΝΣΤΑ Α. σελ. 5992
ΚΟΥΣΕΛΑΣ Δ. σελ. 5996
ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ Γ. σελ. 6006
ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ Θ. σελ. 6006
ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ Α. σελ. 5984, 5985
ΜΠΟΥΖΑΛΗ Π. σελ. 5983
ΜΩΡΑΪΤΗΣ Ν. σελ. 5997, 5998
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Π. σελ. 5981
ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ Γ. σελ. 5971, 5972
ΠΑΠΑΡΗΓΑ Α. σελ. 5973
ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Χ. σελ. 5982
ΠΑΥΛΙΔΗΣ Α. σελ. 5999
ΡΑΓΙΟΥ – ΜΕΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΥ Α. σελ. 6003
ΡΑΠΤΗ Σ. σελ. 6002
ΣΙΟΥΦΑΣ Δ. σελ. 5970, 6008
ΣΚΟΥΛΑΣ Ι. σελ. 5988
ΣΚΡΑΦΝΑΚΗ Μ. σελ. 5999
ΣΟΥΡΛΑΣ Γ. σελ. 5980, 6001, 6002
ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ Ε. σελ. 6004
ΤΖΑΜΤΖΗΣ Ι. σελ. 5985
ΤΙΜΟΣΙΔΗΣ Μ. σελ. 6000, 6001
ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΗΣ Λ. σελ. 6007
ΤΣΙΟΚΑΣ Θ. σελ. 5999
ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ Ν. σελ. 5994
ΦΙΛΙΝΗ Α. σελ. 5996
ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ – ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ Π. σελ. 5993, 5994
ΦΩΤΙΑΔΗΣ Η. σελ. 6005
ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Μ. σελ. 5991
ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ Π. σελ. 5998

Β. Επί Διαδικαστικού θέματος:

- ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ Α. σελ. 5995
ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ Ν. σελ. 5994

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Η' ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ

ΙΒ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Ρ'

Τετάρτη 5 Μαρτίου 2008

Αθήνα, σήμερα στις 5 Μαρτίου 2008, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.35' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΙΟΥΦΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται η κυρία Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τη Γραμματέα της Βουλής κ. Όλγα Κεφαλογιάννη, Βουλευτή Ρεθύμνου, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στο πρόβλημα μη ολοκλήρωσης, σοβαρών έργων υποδομής στο Νομό Λασιθίου.

2) Η Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ (ΛΙΤΣΑ) ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ - ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Α.Δ.Ε.Δ.Υ. του Νομαρχιακού Τμήματος Κιλκίς ζητεί την ένταξη του Νομού Κιλκίς στις παραμεθόριες περιοχές.

3) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΦΩΤΙΟΣ - ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Συνταξιούχων Η.Σ.Α.Π. ζητεί το διορισμό νέου Διοικητικού Συμβουλίου στο Ταμείο Αλληλοβοήθειας Προσωπικού του Η.Σ.Α.Π.

4) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στην παράνομη ανάθεση έργου, από τη διοίκηση της Εταιρείας Τουριστικής Ανάπτυξης.

5) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Νομαρχιακό Συμβούλιο Αχαΐας ζητεί την άμεση αντικατάσταση σκεπών αμιάντου στις Εργατικές Κατοικίες Αγίου Νεκταρίου Πατρών και την εξέταση των προβλημάτων στατικής επάρκειας των Εργατικών Κατοικιών Ιτέων Πάτρας.

6) Ο Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Καλινδοίων Νομού Θεσσαλονίκης διαμαρτύρεται για τη μείωση των δρομολογίων του Κ.Τ.Ε.Λ. Θεσσαλονίκης.

7) Οι Βουλευτές Λαρίσης κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ, Τρικάλων κ. ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ και Μαγνησίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ

ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Συνδικάτο Οικοδόμων και Συναφών Επαγγελματιών Νομού Λάρισας ζητεί την ικανοποίηση ασφαλιστικών, εργασιακών και λοιπών αιτημάτων των μελών του.

8) Οι Βουλευτές Λαρίσης κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ, Τρικάλων κ. ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ και Μαγνησίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Ολύμπου Λάρισας ζητεί χρηματοδότηση για την αποπληρωμή ιδιοκτητών μηχανημάτων αποχιονισμού δρόμων.

9) Ο Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΓΕΡΑΝΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Βασιλικών Θεσσαλονίκης προτείνει να καθοριστεί νέος τρόπος προμήθειας πετρελαίου θέρμανσης από τους θερμοκαλλιεργητές.

10) Οι Βουλευτές Λαρίσης κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ, Τρικάλων κ. ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ και Μαγνησίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Σαρανταπόρου Λάρισας ζητεί την επίλυση του προβλήματος μετακίνησης των κατοίκων του δήμου του με λεωφορεία του Κ.Τ.Ε.Λ. Λάρισας.

11) Η Βουλευτής Ηλείας κ. ΚΡΙΝΙΩ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Πηνειάς Νομού Ηλείας ζητεί τη στελέχωση και λειτουργία του Αστυνομικού Σταθμού Σιμοπούλου Ηλείας.

12) Οι Βουλευτές Νομού Αττικής κ. ΔΗΜΟΣ ΚΟΥΜΠΟΥΡΗΣ και Β' Αθηνών κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ-ΕΥΑ ΜΕΛΑ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Κινέττας Αττικής ζητεί την ανακατασκευή του παλαιού κόμβου Πανοράματος-Κινέττας-είσοδος προς Αθήνα.

13) Οι Βουλευτές Ιωαννίνων κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΛΥΣΑΝΔΡΑΚΗΣ και Α' Αθηνών κ. ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ (ΛΙΑΝΑ) ΚΑΝΕΛΛΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατικό Κέντρο Λευκάδας ζητεί να μην αναγνωρισθεί το Κόσοβο από την ελληνική Κυβέρνηση κ.λπ..

14) Οι Βουλευτές Τρικάλων κ. ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ, Λαρίσης κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ και Μαγνησίας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία αγρότες του Νομού Καρδίτσας ζητούν ικανοποιητικές τιμές σε όλα τα αγροτικά και ζωοκομικά προϊόντα, τη μη περικοπή των επιδοτήσεων κ.λπ..

15) Οι Βουλευτές Νομού Αττικής κ. ΔΗΜΟΣ ΚΟΥΜΠΟΥΡΗΣ και Β' Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΙΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Προσωπικού Βιομηχανιών Οξυγόνου-Αστυλίνης και άλλων Αερίων καταγγέλλει την άδικη και καταχρηστική απόλυση εργαζόμενου.

16) Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων στον Οργανισμό Προβολής Ελληνικού Πολιτισμού διαμαρτύρεται για παράνομες απολύσεις μελών του.

17) Οι Βουλευτές Λέσβου κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και Β' Αθηνών κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΑΥΡΙΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Παράρτημα Σάμου-Ικαρίας της Ένωσης Τεχνικών Δ.Ε.Η. ζητεί τη στελέχωση των υπηρεσιών της Δ.Ε.Η. στην περιοχή.

18) Ο Βουλευτής Μεσσηνίας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΣΕΛΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Πεταλιδίου Νομού Μεσσηνίας ζητεί την επέκταση εφαρμογής των Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Ανάπτυξης του Αγροτικού Χώρου, σε όλες τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές του Νομού Μεσσηνίας κ.λπ..

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 1227/29-10-07 ερώτηση των Βουλευτών κ. Ιωάννου Ζιώγα και Σοφίας Καλαντίδου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 7017/4/7538/22-11-07 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ. Γ. ΖΙΩΓΑΣ και κ. Σ. ΚΑΛΑΝΤΙΔΟΥ, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο μας θα προχωρήσει στη σταδιακή πλήρωση όλων των κενών οργανικών θέσεων του προσωπικού που έχουν παρουσιαστεί και αφέθηκαν να υπάρχουν ήδη προ του 2004, ώστε να μπορέσουν οι αστυνομικές Υπηρεσίες να επιτελέσουν την αποστολή τους, όπως απαιτεί ο ρόλος τους. Σήμερα οι Υπηρεσίες στελεχώνονται με το απαραίτητο προσωπικό, μέσα από τις δυνατότητες που παρέχει η δύναμη του Σώματος, με ορθολογική κατανομή αυτής, λαμβανομένου πάντα υπόψη και του ισχύοντος καθεστώτος μεταθέσεων του προσωπικού, όπως καθορίζεται από τις κείμενες διατάξεις.

Στο πλαίσιο αυτό έχει στελεχωθεί και η Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Θεσσαλονίκης όπως φυσικά και η Υποδιεύθυνση Μεταγωγών - Δικαστηρίων Θεσσαλονίκης με δύναμη, η οποία σήμερα παρουσιάζει έλλειμμα έναντι της οργανικής της, όπως συμβαίνει με τις περισσότερες αστυνομικές Υπηρεσίες που αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα. Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι η προαναφερόμενη Διεύθυνση κατά το τρέχον έτος ενισχύθηκε σημαντικά με προσωπικό. Συγκεκριμένα, κατά τις τακτικές και συμπληρωματικές μεταθέσεις ενισχύθηκε με 340 αστυνομικούς διαφόρων βαθμών και 225 ειδικούς φρουρούς. Επίσης, πρόσφατα τοποθετήθηκαν σε αυτή 16 νεοεξεληθόντες των Σχολών αξιωματικοί, 51 νεοπροσθθέντες αρχιφύλακες και 75 νεοεξεληθόντες της Σχολής ειδικοί φρουροί. Δηλαδή η Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Θεσσαλονίκης, κατά το τρέχον έτος, ενισχύθηκε συνολικά με 707 αστυνομικούς και ειδικούς φρουρούς. Ενώ, ειδικότερα η Υποδιεύθυνση Μεταγωγών Δικαστηρίων ενισχύθηκε με 6 αστυφύλακες και 27 ειδικούς φρουρούς.

Αναφορικά με το ζήτημα της παραμονής υπεράριθμων κρατούμενων για μεγάλο χρονικό διάστημα στα κρατητήρια της εν λόγω Υποδιεύθυνσης, σας γνωρίζουμε ότι το πρόβλημα αυτό πράγματι υφίσταται και οφείλεται στην παραμονή σε αυτά μεγάλου αριθμού υποδικών ή καταδικών, προοριζομένων για τη Δικαστική Φυλακή Θεσσαλονίκης, τους οποίους όμως η φυλακή αρνείται να παραλάβει, επικαλούμενη πληρότητα χώρου. Πέραν αυτών ευελπιστούμε ότι λύση στο πρόβλημα αυτό θα δοθεί και με τη λειτουργία της νέας φυλακής Φελλίου Γρεβενών, η οποία αναμένεται να λειτουργήσει στα τέλη του τρέχοντος έτους.

Σχετικά με το θέμα της στέγασης της Υποδιεύθυνσης Μετα-

γωγών-Δικαστηρίων Θεσσαλονίκης, σας πληροφορούμε ότι το μισθωμένο οίκημα στο οποίο στεγάζεται η Υπηρεσία αυτή δεν καλύπτει τις στεγαστικές της ανάγκες. Επιπλέον η κατάσταση επιβαρύνεται από το γεγονός ότι το καθεστώς της μίσθωσης δεν επιτρέπει ριζικές παρεμβάσεις στους χώρους κράτησης και οι όποιες εργασίες πραγματοποιούνται είναι μικρής κλίμακας.

Για την οριστική επίλυση του προβλήματος αυτού αποφασίστηκε η κατασκευή κτιρίου, μέσω Συμπράξεων Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.), σε οικόπεδο του δημοσίου που παραχωρήθηκε από την Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου. Το εν λόγω ακίνητο βρίσκεται πλησίον της Δικαστικής Φυλακής Θεσσαλονίκης στην περιοχή Μυγδονίας. Ήδη από το Δήμο Εχεδώρου έχει εγκριθεί ομόφωνα το σχετικό τοπικό ρυμοτομικό σχέδιο που παρέχει τη δυνατότητα κατασκευής του κτιρίου πλην όμως, όπως μας γνωστοποίησε η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης, δεν έχει εγκριθεί μέχρι σήμερα το Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης που αφορά την περιοχή που θα ανεγερθεί το κτίριο. Κατόπιν τούτου και λόγω του κατεπείγοντος του θέματος, κατά τον παρελθόντα μήνα, ζητήθηκε από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας να γνωμοδοτήσει θετικά περί της απαλλαγής υποβολής Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (Σ.Π.Ε.) και αναμένεται σχετική απάντηση.

Αναφορικά με το ζήτημα της υγιεινής και ασφάλειας των αστυνομικών θα πρέπει να επισημάνουμε ότι το θέμα αυτό αντιμετωπίζεται αποτελεσματικότερα με τις διατάξεις του σχεδίου προεδρικού διατάγματος με θέμα «Μέτρα υγιεινής και ασφάλειας ένστολου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας», που προωθούμε προς υπογραφή στους συναρμόδιους Υπουργούς. Στις διατάξεις του εν λόγω σχεδίου π.δ., μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι το προσωπικό που διατίθεται για εκτέλεση καθηκόντων δεσμοφύλακα, βοηθού δεσμοφύλακα και μεταγωγής κρατουμένων ενημερώνεται απαραίτητως και για την κατάσταση υγείας των κρατουμένων και προς τούτο συντάσσεται σχετικό σημείωμα. Σε περίπτωση φρούρησης ή μεταγωγής κρατουμένου για τον οποίο υπάρχουν υπόνοιες ότι πάσχει από μεταδοτικό νόσημα, το προσωπικό φέρει πλαστικά γάντια μιας χρήσεως και υποβάλλεται σε εύλογο χρονικό διάστημα στις απαραίτητες ιατρικές εξετάσεις. Τα οχήματα των Υπηρεσιών μεταγωγών κρατουμένων διαθέτουν χημική τουαλέτα, καθαρίζονται μετά από κάθε μεταγωγή και απολυμαίνονται αμέσως, ενώ τα αστυνομικά κρατητήρια απολυμαίνονται, τουλάχιστον, μία φορά κάθε μήνα, είτε αμέσως μετά την αποχώρηση του κρατουμένου που νοσεί. Επίσης προβλέπεται ότι στην έδρα κάθε Αστυνομικής Διεύθυνσης συγκροτείται επιτροπή υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας.

Ο Υφυπουργός
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΗΝΟΦΩΤΗΣ*

2. Στην με αριθμό 1407/1-11-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μάκη Βορίδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Δ15/Γ/οικ/23255/23-11-07 έγγραφο από τον Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο βουλευτής κ. Μάκης Βορίδης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η ΝΑΒΙΠΕ Πλατυγιάλιου Αστακού έχει καθοριστεί στο πλαίσιο του ν. 2545/97 με την υπ' αριθμ. 2568/144/Φ.ΝΑΒΙΠΕ/ (ΦΕΚ/Β/326/11-02-2004) ΚΥΑ ως Ναυτιλιακή Βιομηχανική Περιοχή και συνεπώς αποτελεί, εκτός από ελεύθερη ζώνη -διαμετακομιστικό κέντρο, και Βιομηχανική Περιοχή (ΒΙΠΕ) με αντικείμενο και την υποδοχή επιχειρήσεων. Οι επιτρεπόμενες προς εγκατάσταση δραστηριότητες περιγράφονται στο αρ. 2 του ν. 2545/97.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τους ισχύοντες Περιβαλλοντικούς Όρους, δεν επιτρέπεται η εγκατάσταση σταθμού ηλεκτροπαραγωγής στη ΝΑΒΙΠΕ. Η ΑΣΤΑΚΟΣ ΤΕΡΜΙΝΑΛ Α.Ε. έχει υποβάλει αίτημα τροποποίησης της ΚΥΑ έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ώστε να είναι δυνατόν να εγκατασταθούν στη ΝΑΒΙΠΕ επιχειρήσεις όλων των κλάδων (χαμηλής, μεσαίας και υψηλής όχλησης). Το αίτημα βρίσκεται υπό εξέταση στην αρμόδια υπη-

ρεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ και στη συνέχεια η ΓΓΒ/ΥΠΑΝ θα κληθεί να εξετάσει με την σειρά της το ζήτημα.

Επίσης σας ενημερώνουμε ότι η ΑΣΤΑΚΟΣ TERMINAL Α.Ε έχει ολοκληρώσει όλα τα έργα που προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης και την ΚΥΑ καθορισμού υπ' αριθμ. 2568/144/Φ.ΝΑΒΙΠΕ/ (ΦΕΚ/Β/326/11-02-2004) και το ποσό της Δημόσιας Δαπάνης που έχει καταβληθεί έως σήμερα ανέρχεται στα 58.687.999,60 ευρώ.

Ακόμη σας γνωρίζουμε ότι η σύνδεση της περιοχής Πλατυγαλίου Αστακού Αιτωλ/νίας με το Φυσικό Αέριο δεν περιλαμβάνεται στο επενδυτικό πρόγραμμα του Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου (ΔΕΣΦΑ ΑΕ).

Οι επεκτάσεις των δικτύων φυσικού αερίου γίνονται σταδιακά και επί τη βάση τεχνοοικονομικής σκοπιμότητας. Στην περιοχή Πλατυγαλίου Αστακού Αιτωλ/νίας, η οποία απέχει περίπου 121 χλμ. από το υφιστάμενο δίκτυο μεταφοράς, εξ όσων ο ΔΕΣΦΑ ΑΕ εκτιμά, δεν υπάρχει κατανάλωση ικανή να δικαιολογεί την επέκταση αυτή.

Τέλος, σας διαβιβάζουμε το υπ' αριθ. 0-19242/12-11-07 σχετικό έγγραφο της ΡΑΕ.

Ο Υπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΦΩΛΙΑΣ»

Σημ.: Τα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

3. Στην με αριθμό 3645/21-12-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κωνσταντίνου Ρόβλια δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΓΡ.ΥΠ./Κ.Ε./251/11-1-08 έγγραφο από τον υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 3645/21.12.07 ερώτησης του Βουλευτή κ. Ντίνου Ρόβλια, κατατίθεται η απάντηση του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης με τα συνημμένα σε αυτήν έγγραφα (Παράρτημα 1 και Παράρτημα 2).

Ο Υπουργός
ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΛΙΑΠΗΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

4. Στην με αριθμό 855/18-10-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γεωργίου Παπαγεωργίου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 271/26-11-07 έγγραφο από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γ. Παπαγεωργίου, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι ζημιές που προξενήθηκαν από τις πυρκαγιές που σημειώθηκαν στη διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου 2007 σε γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις όλης της χώρας, εντάχθηκαν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών ενισχύσεων, το οποίο υποβλήθηκε προς έγκριση στην Ε.Ε.

Ως γνωστόν, οι δικαιούχοι των Κρατικών Ενισχύσεων καθορίζονται σύμφωνα με τον νέο Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων και βάσει των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας 2007-2013 (2006/C 319/EK).

Συγκεκριμένα: Ι. Δικαιούχοι οικονομικής ενίσχυσης για: α) Ανασύσταση φυτικού κεφαλαίου καθώς και συμπληρωματικής ενίσχυσης λόγω της ανασύστασης του φυτικού κεφαλαίου, β) Απώλεια Φυτικής παραγωγής, γ) Απώλεια αποθηκευμένων προϊόντων και ζωοτροφών, δ) Αντικατάσταση Ζωικού κεφαλαίου, ε) Αποκατάσταση ζημιών Παγίου κεφαλαίου και εξοπλισμού, στ) Απώλεια οικίσκων ζώων

δύνανται να κριθούν:

Ι. Φυσικά πρόσωπα που είναι:

- α) Κάτοχοι γεωργικής εκμετάλλευσης
- β) Αρχηγοί της εκμετάλλευσης (δηλώνουν γεωργικό εισόδη-

μα στο έντυπο Ε1)

γ) Γεωργοί κατά κύρια απασχόληση

δ) Ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ

ε) Μόνιμοι κάτοικοι της ευρύτερης περιοχής της εκμετάλλευσης (έως 150 χλμ.).

2. Φυσικά πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 1 (α, β, δ και ε) και το συνολικό εξωγεωργικό ατομικό εισόδημά τους είναι μικρότερο από το Εισόδημα Αναφοράς (15.000 ευρώ) και είναι:

α) Γεωργοί μη κατά κύρια απασχόληση

β) Μικροεισοδηματίες

γ) Μικροεπαγγελματίες (μικροκαφεπώλες, παντοπώλες, κουρείς, κλπ).

3. Φυσικά πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 1 (α, β και ε) και το συνολικό εξωγεωργικό ατομικό εισόδημά τους δεν ξεπερνά το ½ του Εισοδήματος Αναφοράς (δηλ. 7.500 ευρώ) και είναι: α) περιστασιακοί εργάτες

β) μερικής απασχόλησης μισθωτοί

γ) συνταξιούχοι οποιουδήποτε ταμείου

4. Νέοι αγρότες (κατά τις διατάξεις του Καν.(ΕΚ) 1257/99, όπως ισχύει κάθε φορά)

5. Νομικά πρόσωπα (Εταιρείες με οποιαδήποτε νομική μορφή, Ομάδες Παραγωγών, Α.Σ.Ο., ΕΑΣ, κλπ) για τα οποία συντρέχουν αθροιστικά τα παρακάτω:

α) να είναι κάτοχοι γεωργικής εκμετάλλευσης

β) να ασκούν γεωργική δραστηριότητα, ως κύρια δραστηριότητα και τα εισοδήματα που προέρχονται απ' αυτή να είναι ίσα ή μεγαλύτερα από τυχόν άλλα εισοδήματά τους

γ) οι εταίροι ή τα μέλη που κατέχουν την πλειοψηφία των μετοχών να ασκούν γεωργία κατά κύρια απασχόληση, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα.

Δεν δύνανται να κριθούν δικαιούχοι των ανωτέρω οικονομικών ενισχύσεων, έστω και αν πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις, οι εξής:

1. Τα πρόσωπα τα οποία διαθέτουν συνολικό οικογενειακό εισόδημα (γεωργικό και εξωγεωργικό) μεγαλύτερο από το τετραπλάσιο του Εισοδήματος Αναφοράς (δηλ. μεγαλύτερο από 60.000 ευρώ), εκτός των περιπτώσεων που το Γεωργικό Οικογενειακό Εισόδημα είναι μεγαλύτερο του Εξωγεωργικού Οικογενειακού Εισοδήματος.

2. Οι μόνιμοι ή με σύμβαση υπάλληλοι του Δημοσίου, Ο.Τ.Α., Ν.Π.Δ.Δ., οι ιδιωτικοί υπάλληλοι, οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι σπουδαστές.

3. Τα πρόσωπα που έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα Πρώρης Συνταξιοδότησης Αγροτών

4. Όσοι δεν έχουν την Ελληνική υπηκοότητα ή υπηκοότητα άλλου Κράτους-Μέλους της Ε.Ε.

II. Δικαιούχοι οικονομικής ενίσχυσης μόνο για την ανασύσταση φυτικού κεφαλαίου δύνανται να κριθούν φυσικά πρόσωπα που πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) είναι κάτοχοι γεωργικής εκμετάλλευσης

β) είναι αρχηγοί της γεωργικής τους εκμετάλλευσης (δηλώνουν γεωργικό εισόδημα στο έντυπο Ε1 από τη συγκεκριμένη γεωργική δραστηριότητα)

γ) είναι Έλληνες υπήκοοι ή άλλοι Κράτους - Μέλους της Ε.Ε.

δ) Το συνολικό οικογενειακό τους εισόδημα (γεωργικό και εξωγεωργικό) δεν είναι μεγαλύτερο από το τετραπλάσιο του Εισοδήματος Αναφοράς (δηλ. μεγαλύτερο από 60.000 ευρώ) εκτός των περιπτώσεων που το Γεωργικό Οικογενειακό Εισόδημα είναι μεγαλύτερο του Εξωγεωργικού Οικογενειακού Εισοδήματος.

Κατανοούμε πλήρως τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γεωργοί, ωστόσο, πρέπει να γίνει γνωστό ότι ο ΕΛΓΑ δεν μπορεί να τροποποιήσει τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης των ενισχύσεων που αποτελούν μέρος της Κοινοτικής νομοθεσίας, για την τήρηση της οποίας ελέγχεται επαπειλή σοβαρών κυρώσεων.

Ο Υπουργός
Α. ΚΟΝΤΟΣ»

5. Στην με αριθμό 3663/21-12-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιωάννη Δραγασάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1005298/0177/0002Α έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση στην υπ' αριθμ. 3663/21.12.2007 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γ. Δραγασάκη, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Όσον αφορά το πρώτο ερώτημα, σας επισημαίνουμε ότι για την επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 83 του Ν. 2683/99 (ΦΕΚ 19/ Α/9.2.1999) και το άρθρο 8, παρ. 3, του Ν. 3260/04 (ΦΕΚ 151/ Α/6.8.2004) κριτήρια. Συγκεκριμένα, τονίζουμε ότι για την επιλογή και τοποθέτηση των υπαλλήλων που κρίθηκαν και τοποθετήθηκαν ως προϊστάμενοι σε θέσεις οργανικού επίπεδου τμήματος, υποδιεύθυνσης ή διεύθυνσης του Υπηρεσιακού Συμβουλίου έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου των υποψηφίων, από τα οποία προκύπτει η άρτια επαγγελματική τους κατάρτιση και οι επιστημονικές τους γνώσεις, η δραστηριότητα τους στην υπηρεσία, η πρωτοβουλία τους, η ευχέρεια προγραμματισμού και συντονισμού, η άσκηση καθηκόντων ως προϊσταμένων και η ικανότητα παρακίνησης των υφισταμένων τους για αυξημένη απόδοση στην υπηρεσία. Ιδιαίτερη βαρύτητα έχει δοθεί στην πολύ καλή συμπεριφορά των επιλεγέντων έναντι πρωτίστως των πολιτών και δευτερευόντως των συναδέλφων. Συνεπικριτικά όλα τα παραπάνω κριτήρια οι συγκεκριμένοι υπάλληλοι κρίθηκαν κατάλληλοι για τις θέσεις στις οποίες τοποθετήθηκαν.

Σχετικά με το δεύτερο ερώτημα, σας επισημαίνουμε ότι οι εφοριακοί υπάλληλοι δεν προάγονται ανά νομό αλλά ανά την επικράτεια.

Με αφορμή το τρίτο ερώτημα, σας ενημερώνουμε ότι από τους εφοριακούς υπαλλήλους που κρίθηκαν προϊστάμενοι το 83,5 % κατείχε ήδη κάποια θέση προϊσταμένου.

Όσον αφορά στο τέταρτο ερώτημα, σας αναφέρουμε ότι δεν υπήρχαν στη συντριπτική πλειοψηφία τέτοιες περιπτώσεις.

Σε απάντηση στο πέμπτο ερώτημα, σας ενημερώνουμε ότι εξετάστηκαν οι φό:κελοι όλων των εφοριακών υπαλλήλων που είχαν, κατά την ημερομηνία συνεδρίασης του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, δικαίωμα επιλογής σε θέση προϊσταμένου δηλαδή 3.849 υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ, 3.514 υπάλληλοι κατηγορίας ΤΕ και 437 υπάλληλοι κατηγορίας ΔΕ.

Τέλος, υπογραμμίζουμε ότι, παράταση της θητείας των προϊσταμένων ώστε να κριθούν σύμφωνα με το Ν.3528/07 (ΦΕΚ 26/ Α/9.2.2007) δεν προβλέπεται από καμία διάταξη νόμου. Απεναντίας κάτι τέτοιο δε θα ήταν σκόπιμο για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών μας.

Ο Υφυπουργός
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ»

6. Στην με αριθμό 3696/27-12-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κωνσταντίνου Ρόβλια δόθηκε με το υπ' αριθμ. 578/14-1-08 έγγραφο από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ν. Ρόβλιας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η συμπλήρωση φυτειών στο πλαίσιο του προγράμματος δάσωσης γεωργικών εκτάσεων διέπεται από τις αριθμ. 105741/4026/23-10-01 και 106109/5511/26-10-05 Υπουργικές αποφάσεις.

Με την πρώτη από τις προαναφερθείσες αποφάσεις ρυθμίζονται θέματα που αφορούν φυτείες που επλήγησαν από φυσικά φαινόμενα (π.χ. πυρκαγιές, ασυνήθιστα δυσμενείς καιρικές συνθήκες κ.λ.π.) και παρουσιάζουν υψηλό ποσοστό απωλειών και δίνεται η δυνατότητα στους επενδυτές να επιλέξουν μεταξύ της συνέχισης της επένδυσης, με υποχρέωση ανασύστασης της φυτείας ή να αιτηθούν αποχώρηση για λόγους ανωτέρας βίας.

Επειδή σκοπός του προγράμματος είναι κατά κύριο λόγο η δημιουργία δασικών φυτειών οι οποίες να εμφανίζουν ανάπτυξη που συνάδει κατά το δυνατό με το χρόνο της επένδυσης, καθορίσθηκε σε γενικές γραμμές το πέμπτο έτος, ύστερα από

την αρχική εγκατάσταση της φυτείας, ως το χρονικό διάστημα στη διάρκεια του οποίου οι επενδυτές δύνανται να προχωρούν ελεύθερα σε συμπληρώσεις απωλειών.

Δίνεται όμως η δυνατότητα στις Δασικές Υπηρεσίες και μετά τη συμπλήρωση της πενταετίας, αφού συνεκτιμηθούν οι δεσμεύσεις του Προγράμματος και οι ιδιαίτερες συνθήκες της εκάστοτε περίπτωσης, να εγκρίνουν την ανασύσταση της φυτείας από πλευράς του επενδυτή. Στις περιπτώσεις αυτές όμως θα πρέπει:

Να καταβάλλεται προσπάθεια να γίνεται η αναπλήρωση με φυτά ηλικίας όσο το δυνατό και όπου είναι δυνατό, παρόμοιας με αυτά που καταστράφηκαν.

Να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα της φυτείας από άποψης κλιματεδαφικών συνθηκών.

Να τονίζεται εκ των προτέρων στους επενδυτές ότι δεν δικαιούνται άλλης επιδότησης πλην αυτής για την αντιστάθμιση της απώλειας γεωργικού εισοδήματος.

Όσον αφορά το χρονικό διάστημα των τριών ετών κατά την διάρκεια του οποίου δύνανται οι επενδυτές να προβούν στην ανασύσταση της φυτείας τους (ΚΕΦ. Γ.1. της αριθ. 106109/5511/26-10-05 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων) είναι σαφές ότι αφορά σε τρία συνεχόμενα έτη κατά τη διάρκεια των οποίων υπάρχουν απώλειες, ανεξάρτητα από την ηλικία της επένδυσης και όχι στα τρία πρώτα έτη από την πραγματοποίηση της δάσωσης. Το σκεπτικό της ανωτέρω ρύθμισης έγκειται στην παραδοχή ότι η επί τρία συνεχή έτη -και με δεδομένο ότι δεν υφίσταται αδιαφορία ή αμέλεια από πλευράς επενδυτή- αποτυχία φυτεύσεων οφείλεται σε εξωγενή αίτια και η περαιτέρω προσπάθεια ανασύστασης δεν έχει νόημα για τους σκοπούς του προγράμματος ενώ παράλληλα αποβαίνει εις βάρος των συμφερόντων του επενδυτή.

Ενόψει εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) 1698/05 και αναθεώρησης του πλαισίου εφαρμογής του προγράμματος, η Δ/ση Ανάπτυξης Δασικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δέχεται όλες τις προτάσεις που υποβάλλονται από τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες στο πλαίσιο της βελτίωσής του, οι οποίες όμως θα πρέπει αν εξετασθούν προσεκτικά, με βάση την μέχρι τούδε κτηθείσα εμπειρία, να αξιολογηθούν, να ελεγχθούν ως προς τη συμβατότητά τους με το κοινοτικό δίκαιο και εντέλει, εφόσον κριθεί σκόπιμο, να υιοθετηθούν.

Τέλος όσον αφορά την πορεία του προγράμματος στο Νομό Καρδίτσας έχουν δοθεί με το αριθ. 102731/5781/08-01-08 έγγραφο της Δ/σης Ανάπτυξης Δασικών Πόρων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Τροφίμων στο Δασαρχείο Καρδίτσας κατευθύνσεις μέσα στο πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, για τις περαιτέρω ενέργειές του.

Ο Υφυπουργός
Κ. ΚΙΛΤΙΔΗΣ»

7. Στην με αριθμό 2003/16-11-07 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ντίνου Ρόβλια δόθηκε με το υπ' αριθμ. 477Β/7-12-07 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με το θέμα των εκκρεμοτήτων στο νομοθετικό έργο της ενσωμάτωσης στο εθνικό δίκαιο Κοινοτικών Οδηγιών για το Περιβάλλον, σας ενημερώνουμε ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν κοινοποιηθεί στο ΥΠΕΧΩΔΕ από την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καταγράφονται εκκρεμότητες για τις οποίες δεν υπάρχει καταγγελία από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για καθυστέρηση, ακριβώς γιατί ακολουθούνται με συνέπεια τα χρονοδιαγράμματα ενσωμάτωσης που έχουν ορισθεί από τις οδηγίες και ειδικότερα :

Α) Δύο (2) οδηγίες των οποίων οι προθεσμίες ενσωμάτωσης έληξαν το τρέχον έτος 2007. Ειδικότερα:

1) Οδηγία 2006/105 σχετικά με την προσαρμογή κάποιων οδηγιών για το περιβάλλον λόγω της προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας

Ενσωμάτωση: Ολοκλήρωση σχεδίου ΚΥΑ εντός του τρέχοντος μηνός και δημοσίευση εντός του Δεκεμβρίου.

2) Οδηγία 2004/35 σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον.

Ενσωμάτωση: Ολοκλήρωση νομοθετικής επεξεργασίας σχετικού νομοσχεδίου και προώθηση προς κατάθεση στη Βουλή μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους. Σημειώνεται ότι η ενσωμάτωση της εν λόγω οδηγίας, λόγω των δυσκολιών που παρουσιάζει στις εθνικές έννομες τάξεις των Κρατών Μελών, έχει ιδιαίτερα επιβραδυνθεί, με αποτέλεσμα μόνο πέντε (5) Κ-Μ να έχουν νομοθετικά κείμενα ενσωμάτωσης. Στο ΥΠΕΧΩΔΕ έχει συσταθεί Ειδική Νομοπαρασκευαστική Ομάδα Εργασίας από εξειδικευμένους νομικούς με στόχο την ολοκληρωμένη και πολύπλευρη διερεύνηση των πρωτογενών νομικών θεμάτων που για πρώτη φορά θίγονται σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο και την ορθή και πλήρη ενσωμάτωση της οδηγίας, με τη συνδρομή και των τεχνικών υπηρεσιών περιβάλλοντος του Υπουργείου.

Τα τελευταία 3 1/2 χρόνια στο ΥΠΕΧΩΔΕ έχει γίνει τεράστιο έργο στον τομέα ενσωμάτωσης κοινοτικών περιβαλλοντικών Οδηγιών. Έχουν ενσωματωθεί συνολικά 28 Οδηγίες και έχουν κλείσει όλες οι εκκρεμότητες του παρελθόντος.

Ο Υφυπουργός
ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ»)

(Στο σημείο αυτό εισέρχεται στην Αίθουσα ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής)

(Ορθοί οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν)
ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαιρών ερωτήσεων της Πέμπτης 6 Μαρτίου 2008.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 702/3.3.2008 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Σοφίας Γιαννάκη προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικά με τις επιχορηγήσεις του Υπουργείου κ.λπ.

2. Η με αριθμό 703/3.3.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χαράλαμπου Χαρα-

λάμπους προς τους Υπουργούς Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και Τουριστικής Ανάπτυξης, σχετικά με την εξόφληση των δεδουλευμένων των εργαζομένων σε ξενοδοχεία της Κέρκυρας κ.λπ..

3. Η με αριθμό 700/3.3.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Παναγιώτη Λαφαζάνη προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με την εισοδηματική πολιτική στο δημόσιο τομέα κατά το έτος 2008 κ.λπ..

4. Η με αριθμό 699/3.3.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Κυριάκου Βελόπουλου προς τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, σχετικά με τις παραβιάσεις της εταιρείας «HYATT REGENCY» -Ξενοδοχειακή και Τουριστική Α.Ε., όσον αφορά τη νομοθεσία περί προστασίας των ξένων επενδύσεων κ.λπ..

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφοι 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 695/3.3.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Βασιλείου Κεγκερόγλου προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικά με την παραχώρηση στις τοπικές κοινωνίες των ολυμπιακών εγκαταστάσεων των Ολυμπιακών Πόλεων κ.λπ..

2. Η με αριθμό 704/3.3.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Ιωάννη Πρωτούλη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την «αναπλήρωση» των χαμένων ωρών στα σχολεία από τις καταλήψεις του φθινοπώρου κ.λπ..

3. Η με αριθμό 701/3.3.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Περικλή Κοροβέση προς τους Υπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Πολιτισμού, σχετικά με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας για την περιοχή Ρωμανού Μεσσηνίας, όπου εκτελούνται εργασίες κατασκευής ξενοδοχείων κ.λπ..

4. Η με αριθμό 698/3.3.2008 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Αθανασίου Πλεύρη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την ανανέωση της θητείας του καθηγητή κ. Βερέμη στο Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας κ.λπ..

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Ειδική Συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής αφιερωμένη στην Ελληνίδα αγρότισσα, με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα Γυναικών που τιμώνται στις 8 Μαρτίου.

Στη σημερινή συνεδρίαση θα λάβουν το λόγο ο Πρόεδρος του Σώματος για έξι λεπτά, ο Πρωθυπουργός και οι Πρόεδροι των Κοινοβουλευτικών Ομάδων για δέκα λεπτά, οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι για πέντε λεπτά. Όποιος άλλος συνάδελφος επιθυμεί να μιλήσει, θα εγγραφεί με το ηλεκτρονικό σύστημα και θα λάβει το λόγο για πέντε λεπτά.

Μετά το πέρας της συνεδρίασης στο Περιστέρι θα προβληθεί ταινία με θέμα: «Η Βουλή τιμά την Ελληνίδα αγρότισσα».

Θέλω, επίσης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να καλωσορίσω στη Βουλή τις αντιπροσωπείες από γυναικείες συνεταιριστικές οργανώσεις από ολόκληρη την Ελλάδα, από γυναικείους αγροτικούς συλλόγους. Να καλωσορίσω τα Διοικητικά Συμβούλια της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ., της Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε. και της Σ.Υ.Δ.Α.Σ.Ε. που βρίσκονται αριστερά στο Προεδρείο, καθώς επίσης και πρώην συναδέλφους Βουλευτές, οι οποίες μας τιμούν με την παρουσία τους, καθώς επίσης και εκπροσώπους από τις γυναικείες οργανώσεις της χώρας.

(Ζωηρά χειροκροτήματα)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ**.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Σιούφας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Βουλή των Ελλήνων αφιερώνει φέτος την Ημέρα της Γυναίκας στην Ελληνίδα αγρότισσα, τη γυναίκα που απετέλεσε και αποτελεί τον ουσιαστικό συνεκτικό κρίκο της ελληνικής οικογένειας στην ύπαιθρο και την ελληνική περιφέρεια γενικότερα.

Οι Έλληνες, μέχρι και τα μέσα του 20ου αιώνα, παρά τις επιδόσεις μας σε άλλους τομείς της οικονομίας, όπως το εμπόριο και τη ναυτιλία, ήμασταν κατ' εξοχήν αγροτικός λαός.

Μέχρι τη δεκαετία του '50, πάνω από το μισό του πληθυσμού ήταν αγρότες. Η κοινωνική και οικονομική μας ζωή στηριζόταν πρωτίστως στο μόχθο της γης και στα γεννήματά της. Η γυναίκα αγρότισσα ασκούσε ρόλο πολύπλευρο, σημαντικό και καίριο στην οικογενειακή αλλά και την κοινωνική συνοχή. Εργαζόταν στο χωράφι αλλά και το σπίτι, στο βουνό και τον κάμπο, στην παγωνιά και τον καύσωνα. Ανέτρεφε με πολλές δυσκολίες τα παιδιά της. Πάλευε για να προσφέρει σε όλους τους γύρω σε καιρούς καλούς και σε καιρούς δύσκολους, σε περιόδους ειρηνικές και σε περιόδους που η πατρίδα μας αγωνιζόταν για την ελευθερία της, σε εποχές μεγάλης φτώχειας και σε εποχές που η χώρα ακολουθούσε δρόμους ανάπτυξης.

Η γυναίκα αγρότισσα πάλευε ώρες ατελείωτες, κατά κανόνα χωρίς εφόδια γραμμάτων, αλλά με πλούσια σοφία ζωής, κατά κανόνα πολύτεκνη, αλλά και πάντα πολυάσχολη. Χωρίς ώρες ξεκούρασης, χωρίς ανάπαυση, παιδιά, αδελφία, γονείς, εγγόνια ήταν δική της έννοια. Χωράφι, περιβόλι, κοπάδι, φούρνος ήταν και δική της δουλειά. Να μαζέψει ξύλα, να φροντίσει ζώα, να μετάσχει στη σπορά, το θερισμό, τον τρύγο.

Η προσφορά της ήταν αδιάκοπη. Βοήθαγε την επόμενη, αλλά και τη μεθεπόμενη γενιά, με το νανούρισμα, το παραμύθι, τη συμβολή στο λαϊκό πολιτισμό. Ήταν παρούσα σε όλους τους μεγάλους κοινωνικούς και εθνικούς αγώνες, άμεσα και έμμεσα. Αντικαθιστούσε, όποτε χρειαζόταν, το σύζυγο, τον πατέρα, τον αδερφό στις αγροτικές δουλειές, για να συνεχίσει ο τόπος να έχει και σπορά και σοδεία, για να συντηρήσει την οικογένειά της, για να μορφώσει τα παιδιά της.

Η Ελληνίδα αγρότισσα ήταν η κύρια δύναμη συνοχής της ελληνικής οικογένειας, κυρίως, αλλά σε φαινομενικά, θα έλεγα, ανδροκρατούμενη κοινωνία. Ήταν και είναι άξια θαυμασμού και τιμής, διαχρονικά. Μόνο ένα μικρό ποσοστό του πληθυσμού των σύγχρονων γενεών έχουν άμεση αντίληψη των δυσκολιών

που βίωνε η Ελληνίδα αγρότισσα μέχρι και πολύ πρόσφατα. Όσοι από εμάς μεγαλώσαμε σε αγροτικές περιοχές στα μέσα του 20ου αιώνα, γνωρίζουμε την πραγματική διαφορά.

Σήμερα, βέβαια, οι συνθήκες είναι πολύ διαφορετικές. Οι δυσκολίες, ωστόσο, οι αγώνες και οι αγώνες της αγρότισσας συνεχίζονται. Ο μόχθος και το άγχος είναι πάντα στην καθημερινότητά της. Η κλιματική αλλαγή δίνει νέα διάσταση στην ανασφάλεια για την παραγωγή. Η προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων γίνεται επιτακτική προτεραιότητα. Η παγκοσμιότητα των αγορών αυξάνει τις απαιτήσεις. Οι σύγχρονες καταναλωτικές προτιμήσεις επιβάλλουν ένταση προσπάθειας, με στόχο την ποιότητα. Οδηγούν, ταυτόχρονα, τη σύγχρονη Ελληνίδα αγρότισσα στην ανάπτυξη νέων παράλληλων δραστηριοτήτων.

Ο λόγος της είναι σήμερα διαφορετικός, αλλά είναι πάντα εξαιρετικά σημαντικός. Η γεωργία και η κτηνοτροφία είναι τώρα επιστήμη και τεχνολογία. Απαιτούν νέα γνώση, νέα οργάνωση. Απαιτούν στροφή σε νέες καλλιέργειες, αλλά και σε νέους τρόπους και καλλιέργειας. Η ποιότητα της ζωής στην ύπαιθρο βελτιώνεται.

Σίγουρα, ωστόσο, χρειάζεται να γίνουν ακόμα πολλά. Είναι κοινό χρέος όλων των πολιτικών δυνάμεων. Είναι πρόκληση συνένωσης δυνάμεων και προσπάθειών. Είναι υποχρέωση ανταπόκρισης στα πολλά που χρωστάει η ελληνική κοινωνία στην γυναίκα της υπαίθρου.

Η Βουλή των Ελλήνων τιμά την Ελληνίδα αγρότισσα σε όλους τους τους ρόλους. Τιμά την αγρότισσα μάνα, τη σύζυγο, την αδελφή. Τιμά τη γυναίκα της υπαίθρου για τη δημιουργική συνεισφορά της στην εξέλιξη της κοινωνίας μας, στη στήριξη των παραδόσεών μας αλλά και την πρόοδο της πατρίδας μας.

Η Βουλή των Ελλήνων σκοπεύει να τοποθετήσει δύο αντίγραφα του αγάλματος της αγρότισσας μάνας που βρίσκεται στον εξωτερικό χώρο της Βουλής, σε περιοχές της Ελλάδας με συμβολισμό για την αγρότισσα. Η Ελληνίδα αγρότισσα υπήρξε και παραμένει η ψυχή της ελληνικής αγροτικής οικογένειας. Την τιμούμε, την ευχαριστούμε και την ευγνωμονούμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο του Σώματος κ. Σιούφα, που είχε την έμπνευση και την πρωτοβουλία για τη σημερινή συνεδρίαση, που για όσους από εμάς εδώ καταγόμαστε από αγροτικές οικογένειες έχει ιδιαίτερη σημασία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ**.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Συνεχίζοντας αυτό που είπε ο Πρόεδρος κ. Σούρλας, θα πω ότι είτε οι μητέρες μας είτε οι γιαγιάδες μας, όλες προέρχονται από την ελληνική περιφέρεια και αυτό είναι ακόμα πιο σημαντικό.

Παρακαλώ τον Πρόεδρο της Κυβέρνησης και Πρωθυπουργό κ. Κώστα Καραμανλή να λάβει το λόγο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η 8η Μαρτίου καθιερώθηκε ως Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, ημέρα τιμής στους αγώνες της γυναίκας για ισότητα στα ατομικά και στα κοινωνικά δικαιώματα, αλλά και ως ημέρα δέσμευσης για τη συνέχιση των δράσεων που αφορούν στην πλήρη ισότητα ανδρών και γυναικών.

Η Βουλή των Ελλήνων αφιερώνει εφέτος την ημέρα αυτή στην Ελληνίδα αγρότισσα. Αποτίουμε, έτσι, ελάχιστο φόρο τιμής στις γυναίκες της υπαίθρου, του αγροτικού χώρου, του καθημερινού μόχθου. Τιμούμε τη διαχρονική συμμετοχή της Ελληνίδας αγρότισσας στους αγώνες του Έθνους. Τιμούμε τους καθημερινούς αγώνες της στο χωράφι, αλλά και στο σπίτι, όπου λειτουργεί ως ψυχή και στήριγμα της αγροτικής οικογένειας.

Αναενώνουμε, ταυτόχρονα, τη δέσμευσή μας να δώσουμε νέα δυναμική στην Εθνική Στρατηγική για την Περιφερειακή Ανάπτυξη, να διασφαλίσουμε μια νέα προοπτική στον αγροτικό κόσμο, να στηρίξουμε τη συμμετοχή της σύγχρονης αγρότισ-

σας σε νέες δραστηριότητες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από το 1975, με την ψήφιση του πιο δημοκρατικού και προοδευτικού Συντάγματος που γνώρισε η πατρίδα μας, κατοχυρώσαμε ρητά την αρχή της ισότητας δικαιωμάτων και υποχρεώσεων ανάμεσα σ' όλους τους Έλληνες και όλες τις Ελληνίδες.

Στα χρόνια που ακολούθησαν, οι Ελληνίδες απέκτησαν ρόλους που, στο παρελθόν, φαινόταν αδιανόητο να έχουν. Οι σύγχρονες αγρότισσες, πέρα από τη συμμετοχή τους στις καθαρά αγροτικές εργασίες, αναλαμβάνουν πλέον δραστηριότητες που, κάποτε, απλώς παρακολουθούσαν. Δημιουργούν δικές τους ή συμμετέχουν σε οικογενειακές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο χώρο της τυποποίησης, της μεταποίησης, της οικοτεχνίας, του αγροτουρισμού. Οργανώνονται και αναπτύσσουν πρωτοποριακές δραστηριότητες στο πλαίσιο δυναμικών γυναικείων συνεταιρισμών.

Σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν σ' ολόκληρη τη Χώρα περίπου 130 αγροτουριστικοί και οικοτεχνικοί γυναικείοι συνεταιρισμοί. Και αυτό σηματοδοτεί για τις γυναίκες της υπαίθρου μια νέα σελίδα δημιουργίας, ανάπτυξης και προόδου. Είναι, άλλωστε, προφανές ότι οι συνεταιρισμοί αυτοί προάγουν την ανάπτυξη της συλλογικής ταυτότητας των γυναικών_ προσφέρουν συμπληρωματικό εισόδημα στο αγροτικό νοικοκυριό_ αποτελούν μοχλούς ουσιαστικής, οικονομικής και κοινωνικής, αναβάθμισης του αγροτικού χώρου_ συνεισφέρουν στην αύξηση της απασχόλησης στις απομακρυσμένες περιοχές_ συμβάλλουν στη διατήρηση και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και των τοπικών παραδόσεων.

Στα χρόνια που πέρασαν, δώσαμε και δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση στα προγράμματα Αγροτικής Οικιακής Οικονομίας. Στόχος είναι να έχει η σύγχρονη αγρότισσα πληρέστερη ενημέρωση και κατάρτιση, να αξιοποιεί αποδοτικότερα τις δεξιότητές της, να συμμετέχει ενεργότερα στην ανάπτυξη αγροτικών επιχειρήσεων.

Στηρίζουμε τους Γυναικείους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς, ώστε να γίνουν περισσότερο ανταγωνιστικοί και εξωστρεφείς. Ενισχύουμε, με εκθέσεις και αφιερώματα, την προβολή των παραδοσιακά παραγόμενων προϊόντων μας. Προωθούμε έργα κοινωνικών υποδομών στην ελληνική ύπαιθρο.

Η στρατηγική μας για τη στήριξη της Ελληνικής Περιφέρειας και του αγροτικού πληθυσμού συνεχίζεται, με εντεινόμενους ρυθμούς, στη νέα προγραμματική περίοδο. Κατευθύνουμε το 80% των πόρων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς στην Ελληνική Περιφέρεια. Μόνο για δράσεις αγροτικής ανάπτυξης, η Χώρα πρόκειται να αντλήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση περίπου 4 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ οι αγρότες μας θα έχουν επιδοτήσεις που φτάνουν τα 18 δισεκατομμύρια ευρώ.

Συνολικά, ο αγροτικός τομέας θα ενισχυθεί στη νέα περίοδο με περισσότερα από 22 δισεκατομμύρια ευρώ. Αναπτύσσεται συγκροτημένη στρατηγική, που στόχο έχει να γίνει ο νέος αγρότης σύγχρονος επιχειρηματίας στη γη του. Αναπτύσσονται προγράμματα που στοχεύουν στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης, στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στην ελληνική ύπαιθρο, στη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού στη γη του.

Αναπτύσσονται δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, για την οργανωμένη ανάπτυξη αγροτικών περιοχών με την εφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων, για τη στήριξη της νέας επιχειρηματικότητας και της επιχειρηματικότητας των νέων και των γυναικών.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνουμε: στην παραγωγή βιολογικών προϊόντων και προϊόντων με ονομασία προέλευσης_ στην ενίσχυση του αγροτουρισμού_ στη στήριξη της οικοτεχνίας, της αγροβιοτεχνίας, των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Εφαρμόζουμε πολιτικές που στόχο έχουν να διευκολυνθεί η αγρότισσα στον πολυδιάστατο ρόλο που έχει ως μητέρα, σύζυγος, συνεργάτης, επαγγελματίας. Τονίζω τη συνέχιση του έργου «Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις υπέρ των γυναικών», την αύξηση του αριθμού των ολοήμερων δημοτικών σχολείων στις αγροτικές περιοχές, την ενίσχυση της συμμετοχής γυναικών σε προγράμματα επιμόρφωσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης, τη στήριξη των μονογονεϊκών οικογενειών μέσα από το Εθνικό

Ταμείο Κοινωνικής Συνοχής, την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας και των εφαρμογών της στην τηλεϊατρική, την αναβάθμιση των Μονάδων Υγείας στην Περιφέρεια.

Επιτρέψτε μου, στο σημείο αυτό, να θυμίσω ότι η παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στον αγροτικό κόσμο, ο θεσμός του αγροτικού γιατρού και ο Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων θεμελιώθηκαν στη δεκαετία του '50, με απόφαση του τότε Πρωθυπουργού, του ιδρυτή της Παράταξής μας, Κωνσταντίνου Καραμανλή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι πολιτικές για την ισότητα των δύο φύλων υπηρετούν την ανάπτυξη του Τόπου και την ευημερία του κοινωνικού συνόλου_ προάγουν την κοινωνική συνοχή, την κοινωνική αλληλεγγύη, την κοινωνική δικαιοσύνη_ τελικά, οδηγούν στη βελτίωση της ζωής όλων των πολιτών.

Η ισότητα ανδρών και γυναικών είναι ζήτημα Δημοκρατίας, Δικαιοσύνης και Ισοπολιτείας. Είναι χρέος στο οποίο ανταποκρινόμαστε, με συνεχή βήματα. Έγιναν ήδη νόμοι του Κράτους τα αιτήματα της σύγχρονης Ελληνίδας: για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας_ για την ίση μεταχείριση σ' ό,τι αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση_ για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης και της εμπορίας ανθρώπων με θύματα τις γυναίκες.

Ενισχύθηκαν οι τρίτεκνες οικογένειες με 33 μέτρα, που οδηγούν στην εξομοίωσή τους με τις πολύτεκνες, ανάμεσα στα οποία και η χορήγηση του πολυτεχνικού επιδόματος.

Βελτιώσαμε σημαντικά τους όρους και τις προϋποθέσεις στεγαστικών δανείων για τους αγρότες. Ανάμεσα σ' άλλα, σε σχέση με το παρελθόν, οι αγρότες μας έχουν σήμερα: μειωμένα επιτόκια κατά 40%_ αυξημένη διάρκεια αποπληρωμής του δανείου, κατά 75%_ επιδότηση του επιτοκίου, μέχρι και 70%. Σημειώνω, ακόμη, την αύξηση κατά 2.100 ευρώ του αφορολόγητου ορίου για τα αγροτικά νοικοκυριά, την αναμόρφωση του φόρου γονικών παροχών και κληρονομιών, την απαλλαγή της πρώτης κατοικίας -στο βαθμό που καλύπτει βασικές στεγαστικές ανάγκες- από κάθε φορολογία, τη σταδιακή, μέχρι το 2009, μείωση της φορολογίας για τα νοικοκυριά με χαμηλά ή μεσαία εισοδήματα, και την αύξηση των συντάξεων του ΟΓΑ στα 330 ευρώ. Είναι αποφάσεις που σταδιακά βελτιώνουν τη θέση της Ελληνίδας αγρότισσας.

Σημειώνω, επίσης, ότι με πρόσφατο νόμο καθιερώσαμε ως ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στα ψηφοδέλτια των κομμάτων το ένα τρίτο του συνολικού αριθμού των υποψηφίων Βουλευτών τους.

Αποδεικνύουμε, λοιπόν, στην πράξη ότι ακούμε τη φωνή της σύγχρονης Ελληνίδας. Ακούμε τη φωνή κάθε γυναίκας που ζει και εργάζεται στον τόπο αυτό. Πιστεύουμε ότι μπορεί και δικαιούται ακόμη περισσότερα. Αναγνωρίζουμε τις ανάγκες της, τιμούμε τους αγώνες της και εργαζόμαστε για να δίνουμε λύσεις στα προβλήματά της.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Πρωθυπουργός ζητεί την κατανόηση του Σώματος, διότι έχει συνάντηση με τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας που επισκέπτεται την Ελλάδα και δεν θα μπορέσει να συνεχίσει να παρακολουθεί τη συνεδρίαση.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε της Κυβέρνησης. (Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής αποχωρεί από την Αίθουσα)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Το λόγο έχει ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. Γεώργιος Παπανδρέου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή πρωτοβουλία να τιμήσουμε εμείς, τα μέλη του ελληνικού Κοινοβουλίου, την Ελληνίδα αγρότισσα, είναι καλοδεχούμενη.

Θέλω να θυμίσω ότι δεν είναι και πολλά χρόνια από τότε που η αγρότισσα ήταν η πλειοψηφία του γυναικείου πληθυσμού στη

χώρα μας. Παρά ταύτα, είναι λίγες οι δικές μας εικόνες γι' αυτό το τεράστιο και δυναμικό κοινωνικό στρώμα.

Εγώ θυμάμαι, μικρός ακόμα και περιοδεύοντας είτε με τον πατέρα μου, είτε με τον παππού μου στα χωριά, στην Αχαΐα ή αλλού, ότι η ύπαρξη μιας γυναίκας σε μια πολιτική συγκέντρωση ήταν η ηχηρή εξαίρεση. Σε πολιτική συζήτηση, ποτέ δεν λάμβανε το λόγο η γυναίκα.

Κλασική εικόνα της αγρότισσας ήταν ο αγρότης, ο γεωργός, στο γαϊδουράκι με τη γυναίκα από πίσω και συνήθως και φορτωμένη. Βεβαίως, αυτός ο γίγας της γυναίκας αγρότισσας που σηκώνει τα βάρη και της οικογένειας και του σπιτιού και του χωραφιού, ελάχιστα αναγνωρίστηκε.

Εγώ, συνάντησα την Ελληνίδα αγρότισσα όχι μόνο στα χωριά, στην ύπαιθρο, αλλά και στις πιο σκληρές μεταναστευτικές δουλειές στη Σουηδία, στη Γερμανία, στον Καναδά, όπου κι εγώ δούλεψα. Έζησα κοντά της και ξέρω ότι η αγρότισσα, φεύγοντας από το χωριό, συνήθως όταν πιάνει δουλειά, αναλαμβάνει τις πιο δύσκολες, τις πιο άγριες, σε συνθήκες εργασίας, δουλειές.

Επίσης όμως, μεγαλώσαμε και με την εικόνα της γυναίκας επαναστάτριας – αγρότισσας και ιδιαίτερα στους εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες. Ήταν και πάλι εκεί, στα δύσκολα. Από τη Μπουμπουλίνα, μέχρι και την ηρωική πράξη των γυναικών που χόρεψαν το χορό του Ζαλόγγου.

Όμως, τι κρύβεται πίσω απ' αυτήν τη μεγάλη πράξη πατριωτισμού, πίσω από το χορό του Ζαλόγγου; Αυτή η πράξη κρύβει και την απίστευτη βία που ασκείται απέναντι στις γυναίκες.

Παρακαλώ τους άντρες να ακούσουν. Ξέρω ότι δεν τους ενδιαφέρει πάντα το θέμα των γυναικών, αλλά τους παρακαλώ να ακούσουν ...

ΗΛΙΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ: Μας ενδιαφέρει, κύριε Πρόεδρε, το θέμα. Τις αγαπάμε τις γυναίκες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος): Δεν αναφέρομαι σε εσάς, γιατί ξέρω ότι εσάς σας ενδιαφέρει το θέμα.

Πίσω από το χορό του Ζαλόγγου, λοιπόν, κρύβεται η απίστευτη βία που ασκείται ενάντια στις γυναίκες, ιδιαίτερα από τους κατακτητές –αλλά όχι μόνο– ή μέσα στο πλαίσιο των πολεμικών συγκρούσεων.

Ο χορός του Ζαλόγγου έκρυβε και τη σίγουρη γνώση ότι όταν οι αγρότισσες θα έπεφταν στα χέρια των κατακτητών, θα γινόντουσαν αντικείμενο απίστευτης βίας, αρχικώς βιασμού και μετά θανάτωσης.

Αυτή η πραγματικότητα δεν είναι παρελθόν. Οι ιστορίες βίας απέναντι στις γυναίκες και στα παιδιά τους, κατά τη διάρκεια πολεμικών συγκρούσεων, σήμερα είναι γεγονός σε όλη την υφήλιο, είτε στα Βαλκάνια πρόσφατα, είτε σήμερα στην Αφρική, στο Ιράκ, στη Μέση Ανατολή ή και στην Ασία.

Τόσο άγριες είναι οι σκηνές και τόσο απάνθρωπες οι περιγραφές, για τις επιπτώσεις στις γυναίκες, στο γυναικείο πληθυσμό, από τη βιαιότητα των συγκρούσεων, που πρόσφατα, ο Ο.Η.Ε. αποφάσισε να βγάλει ειδικό ψήφισμα–έκκληση, απευθυνόμενος στις ένοπλες πλευρές των συγκρούσεων, για να περιορίσουν τη βία που ασκούν στη γυναίκα και στα παιδιά, στα αθώα θύματα του πολέμου.

Βεβαίως η βία δεν περιορίζεται στις εμπόλεμες περιοχές. Όπου υπάρχει ανισότητα, όπου υπάρχει έλλειψη προστασίας, όπου στην πράξη η γυναίκα αντιμετωπίζεται ως το αδύνατο φύλο, γίνεται και το αδύναμο φύλο, αλλά και εύκολο θύμα εκμετάλλευσης και βίας, από το σπίτι μέχρι και το εμπόριο λευκής σαρκός.

Αυτή η κοινωνική αδυναμία, αυτή η ανισότητα, εκφράζεται και στο κεντρικό επίπεδο. Ο αναφαβητισμός ήταν πάντα μεγαλύτερος για την αγρότισσα, δείγμα της αντίληψης, παλαιότερα, για το αν η γυναίκα έπρεπε να σπουδάσει, αν έπρεπε να μορφωθεί, αν είχε το δικαίωμα στη μόρφωση.

Απέναντι σ' αυτό το πρόβλημα, ο Ελευθέριος Βενιζέλος και ο Γεώργιος Παπανδρέου, δημιούργησαν, στις αρχές του προηγούμενου αιώνα, τη Διεύθυνση Λαϊκής Επιμόρφωσης, με βασικό στόχο να αντιμετωπίσουν τον αναλφαβητισμό της αγρότισσας.

Θέλω να σας πω και μια δική μου προσωπική ιστορία. Το 1981, ως Βουλευτής, γύρισα όλη την Ελλάδα και είχα την τύχη να ασχοληθώ με τη λαϊκή επιμόρφωση, ακριβώς για να οργανώσω μαθήματα λαϊκής επιμόρφωσης στην ύπαιθρο. Τότε υπήρχε ακόμη η τεράστια αντίσταση των τοπικών κοινωνιών, να μπουν οι γυναίκες αγρότισσες σε μια οποιαδήποτε μορφωτική διαδικασία. Το μόνο που δεχόντουσαν, η τοπική κοινωνία και ιδιαίτερα οι άνδρες, ήταν να κάνουν κοπτική-ραπτική. Ξεκινήσαμε, λοιπόν, σεμινάρια κοπτικής-ραπτικής. Αλλά σ' αυτά, προσθέσαμε την ενημέρωση των γυναικών για τις μεγάλες νομοθετικές αλλαγές, που έκανε τότε το Π.Α.Σ.Ο.Κ., για την ισότητα των φύλων, για τον οικογενειακό προγραμματισμό και βεβαίως και ευρύτερα για τη δυνατότητα των γυναικών να συμμετάσχουν στις κοινωνικές και πολιτικές διαδικασίες.

Να ξέρετε ότι τότε, ακόμη και απειλητικά τηλέφωνα είχαν πάρει πολλοί αγρότες στο Υπουργείο Παιδείας, για να σταματήσουμε αυτές τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Συνεχίσαμε, όμως, και η συμβολική, αλλά και ουσιαστική αναγνώριση, ήρθε το 1981 για την αγρότισσα, όταν ο Ανδρέας Παπανδρέου θέσπισε τη σύνταξη για την αγρότισσα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

Γιατί είναι πράγματι αλήθεια ότι οι γυναίκες στην ύπαιθρο, διαδραματίζουν έναν από τους σημαντικότερους ρόλους, ίσως και το σημαντικότερο ρόλο, στην οικονομική ανάπτυξη, στην οικονομία, στην κοινωνική δομή και στη διαμόρφωση του πολιτισμού της περιφέρειας. Παραγωγικός, οικονομικός και κοινωνικός ο ρόλος, που δεν εξαντλείται μόνο στην εργασία των γυναικών στην αγροτική παραγωγή. Επεκτείνεται κυρίως στην αφανή εργασία της αγρότισσας.

Οι αγρότισσες, όπως είπαμε, αντιμετωπίζουν το βάρος της οικιακής εργασίας, της φροντίδας των παιδιών και των γονέων, της φροντίδας του χωραφιού. Εργάζονται στα χωράφια και όταν το οικογενειακό εισόδημα δεν είναι αρκετό, είναι υποχρεωμένες να εργάζονται και σε άλλες εποχικές εργασίες. Ελάχιστα είναι οι γυναίκες της ύπαιθρου που εργάζονται σε υπηρεσίες. Αυτή η αφανής εργασία, αν και είναι πραγματική εργασία, συχνά υποτιμάται ή ακόμη και αποσιωπάται.

Σε όλο αυτό το φάσμα της φανεράς και αφανούς παραγωγής και απασχόλησης, η γυναίκα της ύπαιθρου, συχνά, είναι μη αμειβόμενη ή και χαμηλά ή άσχημα αμειβόμενη. Και δεν είναι καθόλου τυχαίο, ποιες εργασίες κάνουν οι άνδρες αγρότες και ποιες οι γυναίκες αγρότισσες.

Η ζωή της γυναίκας αγρότισσας κινείται σε ένα περιβάλλον, που προσδιορίζεται από έναν έντονο κοινωνικό αλλά και φυλετικό καταμερισμό. Καταμερισμός που είναι ιστορικά προσδιορισμένος από την ελληνική κοινωνία, που δεν είναι ουδέτερος. Είναι καθαρά ταξικός, γι' αυτό είναι και άδικος.

Οι Ελληνίδες αγρότισσες ζουν σε μια κοινωνία που εξακολουθεί να είναι σε μεγάλο βαθμό πατριαρχική, ιεραρχική, εξουσιαστική. Αντιμετωπίζουν διακρίσεις, από πολύ μικρή ηλικία.

Απέκτησαν δικαίωμα ψήφου οι Ελληνίδες μόλις το 1952. Όμως, μόλις το 1983 επί Π.Α.Σ.Ο.Κ., απέκτησαν ίσα δικαιώματα με τους άνδρες, όσον αφορά τα ατομικά και οικογενειακά δικαιώματα. Σκεφτείτε ότι, μόνο τότε, ψηφίστηκαν νόμοι, από το 1982 έως το 1985, με τους οποίους οι αγρότισσες απέκτησαν το απλό δικαίωμα να είναι μέλη των συνεταιρισμών, να παίρνουν δάνεια από την Αγροτική Τράπεζα. Δεν μπορούσαν να πάρουν δάνεια από την Αγροτική Τράπεζα. Να συμμετέχουν, δηλαδή, ισότιμα στη λήψη αποφάσεων στον αγροτικό τομέα. Δικαιώματα που στο παρελθόν ήταν αποκλειστικά προνόμια των ανδρών.

Αν και οι αγρότισσες έλαβαν επίσης επιδόματα, και μητρότητας και ατομικής σύνταξης, τότε, ήταν και είναι πολύ χαμηλά. Ωστόσο, ο ρόλος των γυναικών στην ύπαιθρο μπορεί και πρέπει να ενισχυθεί, ακόμη περισσότερο, σε πολιτικές πια αγροτικής ανάπτυξης. Διότι η επιτυχία της οποιας στρατηγικής αγροτικής ανάπτυξης, εξαρτάται από την κινητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, ιδιαίτερα την ενεργοποίηση των γυναικών, από τη συμμετοχή και την αξιοποίηση της γυναίκας αγρότισσας σε όλα τα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, όπως το «LEADER», τα Ο.Π.Α.Χ. και πολλά άλλα.

Πολλοί αναλυτές επισημαίνουν και τη δυσκολία των γυναικών

στην πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Αυτό δεν συμβαίνει όμως στην ύπαιθρο, στις οικονομικές δραστηριότητες στην ύπαιθρο. Οι γυναίκες εκεί, όχι μόνο έχουν πρόσβαση, αλλά έχουν και περισσότερα καθήκοντα, σχεδόν διπλάσιες ώρες εργασίας από τους άνδρες. Αναφέρθηκα και στον πολλαπλό ρόλο της γυναίκας αγρότισσας στο χωράφι, στην οικογενειακή εκμετάλλευση.

Ένα από τα αρνητικά αποτελέσματα αυτής της υπερεργασίας, είναι και η αδυναμία της αγρότισσας να συμμετέχει ενεργά στην πολιτική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή του τόπου. Είναι όμως παρατηρημένο, από την άλλη μεριά, ότι οι γυναίκες έχουν ιδιαίτερη έφεση και αποτελεσματικότητα, όταν δουλεύουν συλλογικά, όταν δηλαδή συνεργάζονται και δουλεύουν κοινωνικά. Παίρνω το παράδειγμα που χρησιμοποίησε και ο Πρωθυπουργός. Απλώς, να του θυμίσω, ότι όλοι αυτοί οι εκατόν είκοσι έως εκατόν τριάντα συνεταιρισμοί των γυναικών έγιναν ουσιαστικά επί των ημερών του Π.Α.Σ.Ο.Κ., ξεκινώντας από το 1980.

Αυτές οι πραγματικά αξιοθαύμαστες πρωτοβουλίες των γυναικών έχουν δώσει μία ουσιαστική ώθηση στην επιχειρηματικότητα των γυναικών, στην ανάπτυξη της υπαίθρου και πρέπει να υποστηριχθούν. Δείχνουν πόση δύναμη διαθέτει η γυναίκα, όταν την απελευθερώσουμε από πολλά επιπλέον βάρη και της δώσουμε τη δυνατότητα να μπει ουσιαστικά μέσα στην οικονομική και αναπτυξιακή ζωή.

Εμείς, θεωρούμε ότι είναι και καθοριστικός ο ρόλος της γυναίκας αγρότισσας, αν θέλουμε να πάμε σε μία άλλη αγροτική ανάπτυξη, που είναι απαραίτητη για τη χώρα μας, αυτήν που λέμε της ποιότητας του προϊόντος, της αγροτικής ανάπτυξης με το πράσινο χρώμα, δηλαδή της οικολογικής ανάπτυξης, της ποιοτικής ανάπτυξης των προϊόντων, της σύνδεσης της αγροτικής ανάπτυξης με υπηρεσίες τουρισμού, υγείας, παιδείας, πολιτισμού, αναπτύσσοντας τη φαντασία, την τόλμη, την επιχειρηματικότητα, μέσα από την ισότητα γυναικεία δράση και την υποστήριξη της σε αυτόν τον τομέα.

Το Π.Α.Σ.Ο.Κ., σήμερα, προτείνει, πολύ συγκεκριμένα, δράσεις και υποστήριξη για την αγρότισσα, μία νέα κοινωνική συμφωνία, με επίκεντρο τη λειτουργία της πραγματικής ισότητας και της ισόρροπης συμμετοχής των δύο φύλων, και στην οικονομία, και στην κοινωνία, και στην πολιτική, και στην προσωπική και οικογενειακή ζωή. Δεσμευόμαστε, δηλαδή, για μία νέα αγροτική πολιτική, που θα την αφορά και στην οποία θα βοηθήσει και η ίδια η αγρότισσα. Πραγματική στροφή στην περιφερειακή ανάπτυξη, με ενισχύσεις και υποδομές. Υποδομές που θα στηρίξουν την αγροτική οικογένεια, τους νέους αγρότες και τους γέροντες, που θα στηρίξουν την παιδεία και την υγεία, μέσω της ουσιαστικής αποκέντρωσης αρμοδιοτήτων και πόρων της αποκέντρωσης στην περιφέρεια.

Και πρώτα-πρώτα, το ασφαλιστικό: Εξαιρετικά σημαντικό για τους αγρότες μας, για την προοπτική του αγροτικού τομέα και αφορά στην αξιοπρέπεια και του αγρότη και της αγρότισσας. Η πολιτική μας είναι ξεκάθαρη. Μετατρέψαμε τον Ο.Γ.Α. σε ταμείο κύριας ασφάλισης, με γενναία χρηματοδότηση τότε από το κράτος. Δημιουργήσαμε την Αγροτική Εστία στον Ο.Γ.Α., για να παρέχει υπηρεσίες πρόνοιας αντίστοιχες και με αυτές της Εργατικής Εστίας. Σήμερα, εισηγούμαστε αύξηση της βασικής σύνταξης του αγρότη και της αγρότισσας, ώστε να διαμορφωθεί στα 550 ευρώ για το μεμονωμένο και στα 950 ευρώ για το ζευγάρι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

Θεωρούμε αναγκαία τη σταδιακή εξίσωση των ασφαλιστικών δικαιωμάτων των αγροτών, με εκείνα των ασφαλισμένων των άλλων ταμείων. Οι αγρότες θα πρέπει να δικαιούνται σύνταξη με τριάντα επτά χρόνια ασφάλισης, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας. Και οι πραγματικοί αγρότες και αγρότισσες θα πρέπει να παίρνουν σύνταξη σε ηλικία όχι μεγαλύτερη των εξήντα ετών, μέσα από την επέκταση του καθεστώτος των βαρέων και ανθυγιεινών στον αγροτικό τομέα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

Γι' αυτό, βεβαίως και διαφωνούμε και με την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας στο ασφαλιστικό, που καταργεί πρόνοιας για τις γυναίκες, διότι θα πρέπει, ως προϋπόθεση κατάργησης

αυτών των προνοιών, να προωθηθούν και να στηριχθούν, πρώτα απ' όλα οικονομικά, τα νέα ζευγάρια, να φτιάξουν οικογένεια, να κάνουν παιδιά, να μπουν στην οικονομική δραστηριότητα, να διπλασιαστούν οι υποδομές βρεφονηπιακών σταθμών, να εγγυηθούμε δημόσια, ποιοτική, δωρεάν και σύγχρονη παιδεία σε όλη την ύπαιθρο, να υπάρξει στήριξη της αγροτικής οικογένειας και του παιδιού σε δύσκολες στιγμές, να υπάρξει δημόσια δωρεάν υγεία είκοσι τέσσερις ώρες την ημέρα και επτά ημέρες την εβδομάδα.

Αυτά αποτελούν δεσμεύσεις του Π.Α.Σ.Ο.Κ., που προωθεί μία νέα αγροτική πολιτική. Ανάπτυξη στην ύπαιθρο δεν μπορεί να υπάρξει, εάν δεν υπάρχουν οι απαραίτητες κοινωνικές υποδομές, από τη μία, αλλά και μία νέα αναπτυξιακή στρατηγική, που θα έχει ως προσανατολισμό την «πράσινη ανάπτυξη», την ποιοτική ανάπτυξη. Και γι' αυτό, χρειάζεται, επίκεντρό μας να είναι ο άνθρωπος και ειδικά η αγρότισσα. Είναι μία πολιτική, που θα φέρει στην αγρότισσα και στην οικογένειά της σιγουριά, που θα αναβαθμίζει τη σύγχρονη ελληνίδα, τη γυναίκα της υπαίθρου, θα κάνει το ρόλο της πιο ουσιαστικό –γιατί είναι και πιο σύνθετος– πιο ανανεωτικό, πιο δυναμικό, πιο δημιουργικό.

Εκτιμούμε ότι η αγρότισσα θα παίξει καθοριστικό ρόλο για την επαρχία στο δικό μας πρόγραμμα, στη δική μας προοπτική ανάπτυξης της χώρας, όχι μόνο με τη δουλειά της, αλλά κυρίως και με την απόφαση ζωής να είναι αγρότισσα, δηλαδή, η αγρότισσα να επιλέγει να είναι αγρότισσα, όχι να επιλέγει να φεύγει από το χωριό. Και όταν εμείς διαμορφώσουμε τις συνθήκες, ώστε η αγρότισσα να λέει, «εγώ θέλω να είμαι αγρότισσα, διότι υπάρχουν οι απαραίτητες συνθήκες για μία ποιοτική ζωή, για να φτιάξω οικογένεια, για να μπορώ να δουλέψω επιχειρηματικά, για να έχω ευημερία», τότε πράγματι, θα έχουμε πετύχει, όχι μόνο για την αγρότισσα, αλλά θα έχουμε πετύχει μία πολύ μεγάλη αλλαγή και στην ανάπτυξη της υπαίθρου. Και ποτέ μην ξεχνάμε ότι καμμία πρόοδος δεν είναι δυνατή, χωρίς τις γυναίκες!

Μας μίλησε ο Πρωθυπουργός για ποσοστώσεις. Εμείς, το έχουμε κάνει πράξη εδώ και πολλά χρόνια στο ίδιο μας το Κίνημα.

Με αυτές τις απλές σκέψεις, ας αποτίσουμε ελάχιστο φόρο τιμής και να δεσμευούμε στην πράξη και όχι στα ωραία λόγια, αυτά που πάλι ακούσαμε, ότι θα συμβάλουμε με σκοπό την καλύτερευση της θέσης που κατέχει η αγρότισσα στην κοινωνία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Η Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας και Γενική Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Αλέκα Παπαρήγα έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αφού μιλάμε για την 8η Μαρτίου, διεθνή ημέρα της γυναίκας, αξίζει να θυμηθούμε ότι για πρώτη φορά καθιερώθηκε αυτή η μέρα με πρωτοβουλία της κομμουνίστριας Κλάρας Τζέτκινς σε συνέδριο σοσιαλιστριών γυναικών, στην πορεία έγινε μία ημέρα που καθιερώθηκε στις σοσιαλιστικές χώρες. Γυναικεία κινήματα, εργατικά κινήματα σε όλον τον κόσμο διεκδίκησαν αυτή τη μέρα να πάρει παγκόσμια χαρακτηριστικά και από εκεί και πέρα είναι θετικό ότι υιοθετήθηκε και από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ.)

Δεν υπάρχουν μόνο αγρότισσες στην ύπαιθρο, υπάρχουν και εργάτριες γης, όπως υπάρχουν και εργάτες γης. Και δεν υπάρχει καμμία υπηρεσία, καμμία στατιστική –η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία κάτι προσπαθεί να κάνει– που να αποτυπώνει τις εργάτριες γης, που είναι μισθωτοί απασχόλησης στη γη. Όσο συγκεντρώνεται η γη σε μεγάλα χέρια, όσο εμφανίζονται μεγαλοϊδιοκτήτες, θα αυξάνεται και ο αριθμός των εργατών και των εργατριών γης. Επομένως, για μας αυτό που έχει σημασία είναι να υπάρχει και ο διαχωρισμός και το ξεκαθάρισμα και «αγρότισσες και εργάτριες γης».

Δεν θέλω να σταθώ -γιατί ο χρόνος είναι περιορισμένος- στο μεγάλο ζήτημα πως το φυλετικό πρόβλημα, η φυλετική ανισότητα διαπλέκεται με την κοινωνική ανισότητα, την ταξική εκμετάλλευση, την κοινωνική καταπίεση. Είναι ένα μεγάλο ζήτημα που απαιτεί ριζικά, οικονομικά, κοινωνικά μέτρα και πολιτιστικά βεβαιώς για να αντιμετωπιστεί. Είναι ένα μείζον ζήτημα. Θα έλεγα ότι και στην ύπαιθρο αναπαράγονται οι φυλετικές προκαταλήψεις, όπως αναπαράγονται και στα μεγάλα αστικά κέντρα κάτω από μία φαινομενική εικόνα γυναικείας ενεργητικότητας, συμμετοχής και ισοτιμίας.

Ξεκαθαρίζουμε επίσης το εξής πράγμα: Όταν μιλάμε για ισοτιμία των δύο φύλων, εννοούμε από κοινωνική πλευρά. Αντίθετα, πρέπει να εντοπίζονται οι όποιες ιδιαιτερότητες υπάρχουν, οι βιολογικές διαφορές που έχουν σχέση με το γεγονός ότι η γυναίκα σηκώνει το μεγαλύτερο βάρος της εγκυμοσύνης. Επίσης υπάρχουν, αν θέλετε και κάποια ιδιαίτερα βιολογικά χαρακτηριστικά και στους άντρες και στις γυναίκες που βεβαιώς δεν έχουν καμμία σχέση και δεν μπορούν να εξηγήσουν καμμία κοινωνική διαφορετικότητα ή ανισότητα.

Είναι γεγονός ότι υπάρχει μία ειδική πολιτική από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Κυβέρνησης απέναντι στις αγρότισσες εδώ και αρκετά χρόνια. Ένα μέτρο είναι και ο γυναικείος συνεταιρισμός. Έτσι διευρύνθηκε η κοινωνική βάση που δανείζεται και εκτίθεται σε δάνεια στις τράπεζες.

Θέλω όμως να σταθώ ιδιαίτερα στο εξής ζήτημα: Διαφωνούμε ριζικά και με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης που παράγει και αναπαράγει εξειδικευμένες αποφάσεις για τη γυναίκα αγρότισσα. Για την εργάτρια γης δεν κάνει ακόμα λόγο ή ίσως εμένα μου διαφεύγει. Θέλουμε να διαφωνήσουμε διότι αποσπά εντελώς τα προβλήματα της αγρότισσας και της βελτίωσης της ζωής της το ζήτημα της απασχόλησης, της κοινωνικής πολιτικής, της συνταξιοδότησης από την αρνητική εξέλιξη της αγροτικής οικονομίας που πλήττει τα συμφέροντα των μικροϊδιοκτητών και των μικρομεσαίων παραγωγών.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική, τα προγράμματα «LEADER I» και «LEADER II» και η πολιτική του δεύτερου πυλώνα απασχόλησης για τους κατοίκους της υπαίθρου, που κατεχοχρήν απευθύνονται στις γυναίκες, είναι προγράμματα τα οποία απέδειξαν το εξής πράγμα: Δεν μπορούν να ανακόψουν την επιδείνωση της θέσης της αγρότισσας σαν αγρότισσα, αλλά και σαν μέλος του αγροτικού νοικοκυριού και της αγροτικής οικογένειας. Δεν μπορούν ούτε για το σύνολο των αγροτισσών, παρά για μία πάρα πολύ μικρή μειοψηφία να αποτελέσουν εναλλακτική απάντηση και λύση σ' αυτό που συντελείται εδώ και πολλά χρόνια στην Ελλάδα, δηλαδή οι μικροϊδιοκτήτες, οι μικροί παραγωγοί να χάνουν τη γη τους, να συγκεντρώνεται η γη σε λίγα χέρια, να φεύγουν βίαια από την απασχόλησή τους και ταυτόχρονα να αλλάζει, αν θέλετε, η σύνθεση των καλλιεργειών στην Ελλάδα.

Μα, πώς μπορούμε να μιλήσουμε για βελτίωση της θέσης της αγρότισσας και του αγρότη, όπως και όλου του εργαζόμενου λαού, όταν στην Ελλάδα εξαιτίας της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής έχει φθάσει το εμπορικό ισοζύγιο των αγροτικών προϊόντων να είναι ελλειμματικό κατά 25.000.000.000 ευρώ; Αυτός είναι βασικός δείκτης. Όταν έχουμε διατροφική εξάρτηση, αυτή είναι η άλλη όψη του νομίσματος για το πώς μπορεί να ζήσει η αγροτική οικογένεια και η γυναίκα διότι η ίδια η διατροφική εξάρτηση δημιουργεί τεράστια οικονομικά και πολιτικά προβλήματα σ' έναν κόσμο που χαρακτηρίζεται από οξύτατους ανταγωνισμούς και όπου οι λαοί πληρώνουν ανάμεσα στα άλλα και τα διάφορα εμπόργκο.

Θα επιστρέψω όμως στις ειδικές πολιτικές απέναντι στις γυναίκες. Ο Πρωθυπουργός είπε ότι υπάρχουν εκατόν τριάντα γυναικείοι συνεταιρισμοί. Σταγόνα στον ωκεανό!

Πρέπει να εξηγήσουμε το εξής: Βγαίνει βίαια η γυναίκα από τον πρώτο πυλώνα που είναι η αγροτική οικονομία -τον οποίο σαφώς πρέπει να τον δει κανείς εκσυγχρονισμένο κ.λπ., αλλά όχι εκσυγχρονισμένο σε βάρος των μικροϊδιοκτητών- και διατίθενται ορισμένα ποσά στο όνομα της αναπλήρωσης των απωλειών από τις εξελίξεις στον πρώτο πυλώνα στον δεύτερο πυλώνα, όπου εκεί οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται είναι παρεμφερείς δραστηριότητες προς τη γεωργική και τη γενικό-

τερη αγροτική παραγωγή διότι ο αγροτουρισμός παραδείγματος χάριν είναι παρεμφερής δραστηριότητα.

Για τα προγράμματα «LEADER» τα οποία έπαιρναν κάποια χρηματοδότηση, στον μεν πρώτο πυλώνα πήγαινε η μεγαλύτερη χρηματοδότηση, στον δεύτερο πυλώνα η χρηματοδότηση ήταν μόνο κατά 10%. Αυτό σημαίνει ότι οι αγροτικοί συνεταιρισμοί είναι αγροτικοί συνεταιρισμοί που πέφτουν στις τράπεζες διότι ο συνεταιριστικός τομέας στην Ελλάδα είναι «κάτω από την μπότα» των μεγάλων επιχειρηματιών και των συγκροτημάτων που τώρα έχουν μπει μέσα στην αγροτική παραγωγή. Είναι λοιπόν είτε συνεταιρισμοί όπου μέσα εκεί αν υπάρχουν πενήντα-εξήντα γυναίκες, δύο-τρεις θα επιβιώσουν και οι άλλες δεν θα αντέξουν, είτε συνεταιρισμοί με μία χρονική διάρκεια ζωής πέντε, έξι, επτά χρόνια.

Μήπως έχει αποτιμήσει κανείς αν μπορεί, αυτοί οι εκατόν τριάντα συνεταιρισμοί μπορεί να ήταν τετρακόσιοι πριν και να έγιναν εκατόν τριάντα; Μπορεί στους εκατόν τριάντα γυναικείους συνεταιρισμούς να υπήρχαν εκατό συνεταιρισμένες γυναίκες και σήμερα να είναι πολύ λιγότερες. Επομένως, όχι μόνο δεν αποτελεί μέτρο αναπλήρωσης, αλλά είναι ένα μέτρο στάχτη στα μάτια των αγροτισσών. Και εν πάση περιπτώσει, γιατί θα πρέπει δηλαδή η αγρότισσα να εκτοπίζεται από τον πρώτο πυλώνα και να πηγαίνει σε έναν δεύτερο πυλώνα, όπου στην ουσία δεν έχει σχέση με την καλλιέργεια της παραγωγής και είναι ορισμένες δραστηριότητες όπου αναπαράγουν τον ανισοτιμο γυναικείο καταμερισμό, πάλι γλυκά του κουταλιού κάνουν οι γυναίκες. Ο πολιτισμός, ας μην το λέμε τώρα, μπορεί να υπάρξει και με άλλες μονάδες, δραστηριότητες ή εάν θέλετε με μία άλλου τύπου συνεταιριστικοποίηση που βοηθάει το σύνολο των μικροϊδιοκτητών και όχι ένας συνεταιρισμός ο οποίος είναι για πολύ λίγες γυναίκες και σε τελευταία ανάλυση, αυτές που έχουν να βάλουν χρήματα, έχουν μια καλύτερη οικονομική και περιουσιακή κατάσταση. Εμάς μας ενδιαφέρουν πριν απ' όλα οι φτωχές αγρότισσες και οι εργάτριες γης.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική και ιδιαίτερα η ενδιάμεση αναθεώρηση ήταν καταστροφική. Πλήττει τις γυναίκες και τους νέους που είναι ο αδύναμος κρίκος. Δεν είναι σωστό ότι δεν υπάρχει ανεργία στην ύπαιθρο, που ακούσαμε. Τριακόσιες χιλιάδες διαπιστωμένα, γυναίκες και άνδρες και ιδιαίτερα νέοι από την ύπαιθρο θα είναι οι νέοι άνεργοι. Αυτό είναι μελέτη της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και είναι άνεργοι, όχι γιατί εκσυγχρονίστηκε η αγροτική παραγωγή και επομένως, περίσσεψαν χέρια ικανά να πάνε σε κάποιον άλλον τομέα. Άλλωστε, δεν υπάρχει τέτοιος σχεδιασμός πλήρους αξιοποίησης του εργατικού δυναμικού. Είναι άνεργοι οι οποίοι είτε θα κάνουν δυο-τρεις δουλειές, όσοι μπορούν και ανάμεσα σε αυτούς ακόμα πιο αδύναμος κρίκος θα είναι η γυναίκα.

Θέλω να σταθώ στο ζήτημα της συνταξιοδότησης και να το πω και αλλιώς. Η Νέα Δημοκρατία δεν έχει ανοίξει ακόμα τα χαρτιά της όσον αφορά τη συνταξιοδότηση του Ο.Γ.Α.. Βουλευτές όμως της Νέας Δημοκρατίας εμφανίσαν πρωτοβουλία να μειωθεί κατά δύο ή τρία χρόνια το όριο συνταξιοδότησης της αγρότισσας, από εξήντα πέντε να πάει στα εξήντα δύο, αφού όμως έχουν συμπληρώσει σπράντα δύο χρόνια δράσης και ασφαλιστικής οπωσδήποτε συμμετοχής, αλλιώς θα πάνε στην πρόωρη συνταξιοδότηση.

Είπε ο Πρόεδρος του Π.Α.Σ.Ο.Κ. να μειωθεί το όριο συνταξιοδότησης της γυναίκας αγρότισσας από εξήντα πέντε στα εξήντα τρία. Εδώ είναι ένα μεγάλο πρόβλημα και δεν μπορώ να το εξαντλήσω.

Η δική μας θέση είναι το όριο συνταξιοδότησης να είναι στα εξήντα για τους άνδρες και στα πενήντα πέντε για τις γυναίκες. Για τις γυναίκες αγρότισσες να υπάρχει πλήρης εξίσωση. Και αν θέλετε, αρμόζει και στο γεγονός ότι στον αγροτικό τομέα όπως και γενικότερα, η ζήτηση σε ανθρώπινη εργασία μειώνεται και ως αντικειμενικά προοδευτικό φαινόμενο αλλά και ως σκληρό ταξικό φαινόμενο, εξαιτίας της ακόμα μεγαλύτερης καπιταλιστικοποίησης της αγροτικής παραγωγής.

Εδώ λοιπόν μπαίνει ένα ζήτημα. Για πρώτη φορά υπήρχε ασφαλιστική κάλυψη στον αγρότη το 1988. Το 1998 μπήκαμε σε μία άλλη φάση, καθιερώθηκε η σύνταξη. Θα υπολογίζονται τα

συντάξιμα χρόνια για το εξηκοστό τρίτο έτος από το 1988; Το 2031 ή το 2030 θα έχει δικαίωμα σύνταξης και η γυναίκα. Και ξέρουμε πάρα πολύ καλά ότι πάρα πολλές γυναίκες δεν ασφαλιζόνταν. Και οι γυναίκες ασφαλιζόνταν στο κατώτατο κλιμάκιο από τα επτά.

Εμείς υποστηρίζουμε το διπλασιασμό των αγροτικών συντάξεων σήμερα. Υποστηρίζουμε να μην υπάρχει καμμία συμμετοχή του αγρότη και της αγρότισσας στα ζητήματα της κοινωνικής πολιτικής και της υγείας και στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Και θα πρέπει να ξεκαθαρίσω το εξής πράγμα. Είναι ψέμα αυτό που χρόνια λέγεται ότι οι αγρότες δεν πλήρωναν τίποτα και ότι εν πάση περιπτώσει πλήρωνε ο υπόλοιπος πληθυσμός μέχρι ένα ορισμένο ποσοστό.

Το 1960 καθιερώθηκε το αγροτικό εισόδημα. Τότε υπήρχε πληρωμή 5% υπέρ του κράτους και 1% πλήρωναν οι άλλοι εργαζόμενοι. Όταν καταργήθηκε το 5% επί ΠΑ.ΣΟ.Κ., έγιναν δύο οργανισμοί, ο Ο.Γ.Α. και ο ΕΛ.Γ.Α.. Πάλι μπήκαν νέες εισφορές. Δινόταν προνοιακό επίδομα και για τη σύνταξη καθιερώθηκαν οι εισφορές. Από το 1988 και μετά, παίρνουν την πρόσθετη ασφάλιση, πληρώνουν εισφορές με βάση τα κλιμάκια. Δεν είναι αλήθεια, μπορεί να μην υπήρχε το δόσιμο όπως ήταν στους υπόλοιπους εργατοϋπαλλήλους, αλλά οι αγρότες από την άλλη τσέπη πλήρωναν και έμμεσους και άμεσους φόρους και εν πάση περιπτώσει η σύνταξη που τους δίνετε ήταν προνοιακή.

Εμείς θέλουμε να ξεκαθαρίσουμε το ζήτημα –ίσως έπρεπε να το φέρει η Κυβέρνηση– τι εννοούμε «σύνταξη στα εξήντα δύο και στα εξήντα τρία». Εμείς είμαστε υπέρ των πενήντα πέντε, αλλά μας ενδιαφέρει το εξής πράγμα: να μη θεωρηθεί πρόωρη συνταξιοδότηση και πάμε στην προνοιακή σύνταξη ή να μην αναγκάζεται η γυναίκα να μην μπορεί να πάρει σύνταξη και θα μπορούν να θεμελιώσουν δικαίωμα αυτές που ασφαλιζονται από τα είκοσι χρόνια, άρα θα πάνε στα σαράντα χρόνια, στα σαράντα ένα, στα εξήντα δύο και στα εξήντα τρία, όταν μάλιστα ξέρουμε ότι δεν πρόκειται να υπάρξει σταθερή και μόνιμη απασχόληση στον πυλώνα της αγροτικής οικονομίας.

Με αυτήν την έννοια, τα προβλήματα της αγρότισσας είναι ακόμη πιο οξυμμένα και πιο δυνάτα από τα συνολικά προβλήματα της αγροτιάς. Κτυπιούνται οι νέες ηλικίες, όπως πια είναι δεδομένο και συνηθισμένο.

Τέλος, ακόμη μια κουβέντα. Πραγματικά, γίνεται πάρα πολύς λόγος και αξίζει να γίνεται, για τις φυλετικές προκαταλήψεις που υπάρχουν ακόμη και στην Ευρώπη, που εν πάση περιπτώσει δεν έχει το τυπικό βάρος, όπως είναι σε άλλες χώρες. Παρ' όλα αυτά, οι φυλετικές προκαταλήψεις παράγονται και αναπαράγονται και εμφανίζονται και με πάρα πολύ μοντέρνο τρόπο. Με αυτήν την έννοια, να πούμε το εξής πράγμα: αυτή η συζήτηση για την ποσόστωση, για την αύξηση των γυναικών και λοιπά, βεβαίως είναι ένα διοικητικό μέτρο, χρειάζεται στο βαθμό που και με διοικητικά μέτρα, όχι όμως μόνο με διοικητικά, πρέπει να αυξηθεί η συμμετοχή των γυναικών, αλλά σας λέω καθαρά ότι και 50% να βάλετε υποχρεωτική συμμετοχή των γυναικών, αυτές που μπορούν να συμμετέχουν είναι γυναίκες που έχουν ένα καλό οικογενειακό εισόδημα, είναι γυναίκες που ανήκουν είτε σε ανώτερα τμήματα των εργατοϋπαλλήλων αμειβόμενα είτε σε μεσαία στρώματα και πάνω, γυναίκες που έχουν βοήθεια στο σπίτι και λοιπά. Βεβαίως, μετέχουν στο κίνημα και γυναίκες οι οποίες δεν έχουν όλες αυτές τις προϋποθέσεις, αλλά εδώ πρέπει να κάνεις άλμα συνείδησης, πρέπει να κάνεις τη μεγάλη αυτοθυσία. Υπάρχουν τέτοιες γυναίκες μαζικά και θα γίνουν περισσότερες, αλλά με τις εκκλήσεις «γυναίκες συμμετέχετε» δεν λέμε τίποτα. Γιατί για να συμμετέχεις, πρέπει να έχεις δυο-τρεις ανθρώπους προσωπικό στο σπίτι, πρέπει να έχεις πάρα πολλά πράγματα. Να μην έχεις το άγχος του εισοδήματος, να μην εξαρτάσαι από την πεθερά, τον πεθερό ή τη μάνα ή τον πατέρα και άλλα πολλά πράγματα. Οι φυλετικές προκαταλήψεις αναπαράγονται εκεί που υπάρχει φτώχεια και δυστυχία.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρας): Ευχαριστούμε την κ.

Παπαρήγα.

Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλαβάνος έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς):

Κύριε Πρόεδρε, ήταν καλή η πρωτοβουλία να εξειδικευτεί αυτή η ειδική συνεδρίαση της Βουλής σε μια κατηγορία γυναικών, τις αγρότισσες. Καλό, όμως, θα ήταν νομίζω, εκτός από αυτά που θα πούμε, τις απόψεις, τις υποσχέσεις, να μπορούσαμε να κάνουμε και κάτι πιο συγκεκριμένο. Να μπορούσε, δηλαδή, αυτή η συνεδρίαση της Βουλής να καταλήξει και σε μια κοινή άποψη όλων των κομμάτων σε κάτι.

Θα μπορούσε ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης, να μας προτείνει κάτι, θα μπορούσε ο Πρωθυπουργός να μας προτείνει κάτι. Ξέρω ότι, εάν προτείνω εγώ τώρα να μειωθεί η ηλικία συνταξιοδότησης στα πενήντα πέντε χρόνια ή να αυξηθεί ουσιαστικά η σύνταξη της αγρότισσας, δεν πρόκειται να γίνει αποδεκτό. Δεν έχει τέτοια διάθεση η Κυβέρνηση και δεν έδειξε τέτοια διάθεση.

Απευθύνομαι, λοιπόν, προς το Προεδρείο της Βουλής και θα έλεγα ότι έστω συμβολικά, για να μην είναι ένας χώρος που λέμε μόνο λόγια εδώ πέρα, να κάνουμε κάτι ως Βουλή. Και ρίχνω μια ιδέα. Προτείνω να διαθέσουμε το χώρο της Βουλής, προκειμένου να γίνει μια έκθεση όλων των γυναικείων συνεταιρισμών απ' άκρου σ' άκρο της Ελλάδας, διότι δεν είναι μεγάλος ο αριθμός τους σε σχέση με τις δυνατότητες που υπήρχαν. Είναι μεγάλες οι δυσκολίες τους. Έχουν τεράστιες δυσκολίες απέναντι σε σούπερ μάρκετ, σε αλυσίδες, σε πολυεθνικές να διαθέσουν τα γλυκά κουταλιού που φτιάχνουν ή τα παξιμάδια της χειροτεχνίας τους. Θα έλεγα ότι, εάν το κάνει αυτό η Βουλή, θα ήταν κάτι και πρακτικό και συμβολικό.

Έρχομαι τώρα στην ουσία των θεμάτων. Θέλω να κάνω πέντε-έξι παρατηρήσεις.

Η πρώτη παρατήρηση είναι ότι ναι, αξίζει το σεβασμό μας η αγρότισσα, η γιαγιά αγρότισσα που αντιμετωπίζει τη βροχή, το χαλάζι, το χιόνι, που στην εποχή μας ζει μέσα στα φυτοφάρμακα. Την έχω γνωρίσει πολύ καλά τώρα ως Βουλευτής Ηρακλείου, όταν μπαίνεις μέσα στο σπίτι –και είναι ανοικτό το σπίτι στην Κρήτη, στο Ηράκλειο, καθώς είναι γνωστή για τη φιλοξενία της– αλλά και σε όλα τα μέρη της Ελλάδας και βλέπεις τα κεντήματα, τα υφαντά, τα κεράσματα και καταλαβαίνεις ότι έχεις ανθρώπους, εργαζόμενες οι οποίες λειτουργούσαν στην αγροτική οικονομία και παράλληλα στήριζαν το σπίτι, κρατούσαν το σπίτι, μόρφωναν τα παιδιά και, κυρίως, έδιναν ψυχή στα παιδιά, για να βρουν μια καλύτερη τύχη από τη δική τους. Προσπαθούσαν να βάλουν στις νεώτερες κοπέλες την ιδέα, τη φιλοδοξία και την ικανότητα να ζήσουν αλλιώς απ' ό,τι έζησαν αυτές. Γι' αυτόν το λόγο αξίζουν το σεβασμό και ήταν συγκινητικά τα λόγια του Προέδρου της Βουλής από μια άποψη, γιατί δεν ήταν τόσο η πολιτική διάσταση, αλλά καταλαβαίνω ότι μιλούσε για τη μάνα του, τη γιαγιά του, στα ορεινά της Καρδίτσας που είχε βιώσει όλες αυτές τις καταστάσεις.

Το δεύτερο που θέλω να πω, είναι ότι πίσω από το κέντημα και από τον αργαλειό υπάρχει πολλή μοναξιά και δεν πρέπει να ωραιοποιούμε τα πράγματα. Είναι γυναίκες που έζησαν σκληρά. Είπε ο Πρόεδρος της Βουλής πολλές φορές, τιμώντας τις, ότι αντικαθιστούσαν τον αρχηγό της οικογένειας. Ήταν πολίτες που δεν ζούσαν ισότιμα σε σχέση με τον άνδρα τους. Έχουμε πάρα πολλά περιστατικά και έχουμε μια παράδοση ενδοοικογενειακής βίας και καταπίεσης των δικαιωμάτων των γυναικών στην αγροτιά. Έχουμε μια παράδοση που έκαναν μόνο τις συμπληρωματικές εργασίες και πολλές απ' αυτές ήταν βαριές εργασίες. Λίγες φορές ήταν αρχηγοί της οικογένειας και έπρεπε να έχει φύγει ο άνδρας τους, προκειμένου να είναι αρχηγοί της οικογένειας. Ασχολούνταν με το λαχανόκηπο και σε λίγες περιπτώσεις που χρειάζονταν πολλά εργατικά χέρια τότε, όπως για παράδειγμα στην καλλιέργεια του καπνού, έπαιζαν και αυτόν το ρόλο.

Με αυτήν την έννοια, λοιπόν, πρέπει να δούμε ότι τιμάμε την αγρότισσα, αλλά πρέπει να θέλουμε ένα ρόλο για την αγρότισσα σήμερα διαφορετικό και απελευθερωμένο από τις καταπιέ-

σεις και τις δυσκολίες που είχαν συναντήσει στις εποχές της ζωής τους.

Το τρίτο θέμα που θέλω να πω, είναι ότι τις τιμάμε μόνο ή κάνουμε ένα μνημόσυνο; Μήπως είναι ένα είδος υπό εξαφάνιση η αγρότισσα σήμερα; Και πρέπει να πω ότι λειτουργούν μία σειρά από παράγοντες που ωθούν προς τα εκεί.

Πρώτον, έχουμε την εγκατάλειψη της αγροτικής γης και τη μείωση του αγροτικού πληθυσμού.

Δεύτερον, έχουμε την εκμηχάνιση, η οποία απαλλάσσει από τη συμβολή χειρών, όπως ήταν της γυναίκας πολλές φορές.

Τρίτον, είναι τα φθηνά εργατικά χέρια μέσα από το κύμα μετανάστευσης, του οποίου μεγάλο μέρος έχει διαχυθεί στην αγροτική ύπαιθρο.

Πρέπει να προβληματιστούμε εδώ. Σε μία εποχή όπου στη χώρα μας επικρατούν δύσκολες συνθήκες, όπως ανεργία, δυσκολία στην εξεύρεση εργασίας, όπου στην περιφέρεια, στη δυτική Μακεδονία, βλέπεις ότι το ποσοστό ανεργίας των νέων φτάνει το 40% και το 50% -το μεγαλύτερο ποσοστό στην Ευρωπαϊκή Ένωση- μήπως πρέπει να σκεφτούμε τις συνθήκες που θα μπορούσαν και οι άνδρες και οι γυναίκες -μία που μιλάμε για γυναίκες σήμερα- να σταθούν στον αγροτικό χώρο;

Τέταρτο θέμα είναι ότι σήμερα εδώ τιμούμε την Ελληνίδα αγρότισσα. Θέλω να πω ότι εμείς ως Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς τιμούμε και την Αλβανίδα αγρότισσα, την Αλβανίδα εργάτρια γης, τιμούμε την Ινδή εργάτρια γης, τιμούμε την Πακιστανή εργάτρια γης, τιμούμε τη Βουλγάρα εργάτρια γης, δηλαδή όλες αυτές τις γυναίκες, οι οποίες είναι στα δικά μας χώματα που αγαπάμε και οι οποίες κάτω από τις δυσκολίες και τις κρίσεις, που πέρασαν οι χώρες τους, έχουν έρθει και δουλεύουν εδώ, σε συνθήκες αντίξοες. Πολλές φορές μένουν μέσα σε αποθήκες, σε λαμαρίνες, σε συνθήκες δύσκολες να μεγαλώσουν τα παιδιά τους, να ζήσει η οικογένειά τους.

Πιστεύω ότι η ελληνική νομοθεσία θα έπρεπε να πάρει όλα εκείνα τα μέτρα σχετικά με την ικανοποίηση των στοιχειωδών δικαιωμάτων τους και τον έλεγχο για την τήρησή τους, απέναντι στις μετανάστριες που δουλεύουν ως εργάτριες γης μαζί με τους άνδρες τους, μαζί με τις οικογένειές τους και είναι ένα κομμάτι της σημερινής πραγματικότητας.

Το πέμπτο σημείο που θα ήθελα να αναφέρω είναι ότι μέσα σε αυτές τις συνθήκες η παλιά αγρότισσα, η γιαγιά που ξέρουμε, δεν λειτουργεί. Είναι άλλες οι συνθήκες, δεν χρειάζεται να τις μυθοποιούμε. Και ξέρουμε το περιστατικό ή, αν θέλετε, το

κινηματογραφικό έργο σχετικά με τη Ζαχάρω, όπου κλήθηκαν γυναίκες από άλλες χώρες προκειμένου να μπορέσουν να κάνουν οικογένειες οι άνδρες, γιατί η γυναίκα δεν ήθελε να σταθεί σε αυτές τις συνθήκες που ζει σήμερα ο αγρότης ειδικά στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές.

Επομένως, πρέπει να δούμε τις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται. Και οι νέες συνθήκες έχουν δυσκολίες και δυνατότητες. Υπάρχει, δηλαδή, πια ένα ρεύμα προς την αστικοποίηση. Φέτος, στην αρχή του 2008 -για πρώτη φορά σε όλο τον πλανήτη- περισσότερο από το 50% του πληθυσμού της γης ζει σε αστικά κέντρα και λιγότερο από το μισό ζει στην ύπαιθρο. Αυτά τα φαινόμενα τα ζούμε και στην Ελλάδα.

Έχουμε, λοιπόν, όλες αυτές τις δυσκολίες και τις τάσεις φυγής, έχουμε όμως και τεράστιες δυνατότητες.

Δείτε τι γίνεται σήμερα. Δεν έχουμε μόνο την αύξηση της τιμής του πετρελαίου. Έχουν εκτοξευθεί στα ύψη οι τιμές των αγροτικών προϊόντων.

Ένα από τα μεγάλα προβλήματα σήμερα είναι η τιμή του σταριού, η τιμή των ζωοτροφών, που σημαίνει ότι κάτω από τη μεγάλη ζήτηση, που αναπτύσσεται από Ινδία, Ρωσία, άλλες χώρες, υπάρχουν δυνατότητες τις οποίες κανείς δεν τις περίμενε πριν από τρία και τέσσερα χρόνια.

Κι εδώ τίθεται το μεγάλο ερώτημα: Τι κάνει η Κυβέρνηση, τι κάνει η χώρα μας, προκειμένου αυτό το τοπίο, το οποίο είναι αρνητικό σχετικά με τις τιμές, γιατί αυξάνει τον πληθωρισμό, την ακρίβεια, αλλά είναι θετικό σχετικά με την αγροτική ανάπτυξη, να το αξιοποιήσει;

Θα καταθέσω στα Πρακτικά έναν κατάλογο που έδωσε η Επίτροπος Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαντώντας σε προχθεσινή ερώτηση του Ευρωβουλευτή του Συνασπισμού Δημήτρη Παπαδημούλη, στον οποίο φαίνεται ότι ενώ γενικά η Ευρωπαϊκή Ένωση των δεκαπέντε την τελευταία δεκαετία είχε αύξηση του αγροτικού εισοδήματος κατά περίπου 6%, η Ελλάδα παρουσιάζει το μεγαλύτερο αρνητικό ποσοστό, το οποίο φτάνει το 25%. Περίπου 6% αυξάνεται σε όλη η Ευρωπαϊκή Ένωση το αγροτικό εισόδημα, ενώ στην Ελλάδα μειώνεται κατά 25%.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξανδρος Αλαβάνος καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα κατάλογο, ο οποίος έχει ως εξής:

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΛΑΒΑΝΟΣ (Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς) : Πώς μπορεί να ζήσει κόσμος στην αγροτιά; Πώς δε θα έρθει να στηρίξει και να συμμετάσχει στο στρατό ανεργίας που εμφανίζεται στις πόλεις; Πώς θα σταθεί η γυναίκα στο χώρο της αγροτιάς;

Επομένως, πρέπει να δούμε τις δυσκολίες, να βρούμε δυνατότητες και να έχουμε στρατηγική, την οποία δεν ακούσαμε από τον Πρωθυπουργό. Δεν υπήρχε από τον Πρωθυπουργό. Μας λέει, για παράδειγμα, ότι το 80% του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης θα είναι για την περιφέρεια. Δεν μας λέει σήμερα τι σημαίνει αυτό για τον πληθυσμό της περιφέρειας, τι σημαίνει αυτό για τις γυναίκες, ποιες είναι οι κατευθυντήριες γραμμές και τα νήματα τα οποία περνάνε αυτή την πολιτική.

Το τελευταίο, το έκτο σημείο, είναι τι είδους αγρότισσα θέλουμε σήμερα. Τι είδους αγρότισσα μπορεί να υπάρξει; Ξαν τη γιαγιά της; Είναι εύκολο αυτό; Εγώ βλέπω νέες κοπέλες πάνω. Ρώτησα το Προεδρείο και έμαθα ότι προέρχονται οι περισσότερες από αγροτικούς συνεταιρισμούς, από αγροτικές περιφέρειες κ.λπ. Ποιες θέλουν να είναι έτσι, όπως ήταν η παράδοση; Ποιοι δεν θέλουν να παίξουν έναν άλλο ρόλο; Γιατί να μη δούμε τα ειδικά, θα έλεγα, χαρακτηριστικά που έχει η γυναίκα; Μιλούσα με το Γιάννη Δραγασάκη και μου έλεγε ότι στην Ιεράπετρα ήταν γυναίκα η πρώτη που έκανε σε ένα χώρο θερμοκηπίων ανθοκαλλιέργεια, με συνέπεια να αναπτυχθεί σήμερα ένα δυναμικό κομμάτι της παραγωγής μιας από τις κεντρικές εστίες της βαριάς παραγωγής αγροτικών προϊόντων που είναι μέσα από τα θερμοκήπια στη νότια Κρήτη.

Πώς θα βρούμε τον τρόπο να αξιοποιήσουμε αυτή την εφευρετικότητα, την ανησυχία, το θηλυκό μυαλό που έχει η αγρότισσα; Τι δυνατότητες της δίνουμε για τον αγροτουρισμό ή τους γυναικείους συνεταιρισμούς στην ουσία και σε μεγάλη κλίμακα, όχι σαν παραδείγματα, σαν εξαιρέσεις που επιβεβαιώνουν τον κανόνα; Τι δυνατότητες της δίνουμε στη βιολογική γεωργία; Σχεδόν όπου πας και βρίσκεις πρωτοποριακές βιολογικές μονάδες, είτε στην κτηνοτροφία είτε στη γεωργία, είναι γυναίκα μέσα. Είναι το ανήσυχο μυαλό που έσπρωχνε, που έλεγε «Θα φύγουμε απ' αυτή τη μοίρα δεν θα είμαστε στο ίδιο». Τι θα κάνουμε για όλα αυτά; Ή θα δεχθούμε το μοντέλο ότι θα έρχεται η σύζυγος από την Ουκρανία ή από τη Ρωσία, ή το μοντέλο που λέει ότι θα είναι ο άλλος αγρότης, αλλά η γυναίκα θα βρει δουλειά στην πόλη ή στις υπηρεσίες, θα είναι τραπεζοϋπάλληλος ή θα δουλεύει σε σούπερ μάρκετ;

Επομένως, πρέπει να πάρουμε μέτρα όχι απλώς για την αγρότισσα αλλά για να παράγουμε ένα μοντέλο το οποίο δεν υπάρχει -το σεβόμαστε, το αγαπάμε, μ' αυτό μεγαλώσαμε, αλλά δεν υπάρχει πια- και να κάνουμε τη γυναίκα της υπαίθρου.

Τι σημαίνει, όμως, γυναίκα της υπαίθρου; Σημαίνει μια γυναίκα που έχει τελειώσει πανεπιστήμιο. Σημαίνει ότι μπορεί να πάει στη Γεωπονική Σχολή ή την Κτηνιατρική ή στα αντίστοιχα Τ.Ε.Ι.. Σημαίνει ότι υπάρχει κοινωνικό κράτος. Σημαίνει ότι δεν κλείνεται μέσα στο σκοτάδι από τη στιγμή που θα γεννήσει. Σημαίνει ότι μπορεί να γεννάει, να μεγαλώνει τα παιδιά της και την ίδια στιγμή να συνεχίζει τη δουλειά της. Σημαίνει ότι υπάρχουν ολοήμερα σχολεία. Σημαίνει ότι υπάρχουν βρεφονηπιακοί σταθμοί. Σημαίνει ότι υπάρχει πολιτισμός και δεν ζει βλέποντας τη μεσημεριανή, τη βραδινή και την πρωινή ζώνη της τηλεόρασης.

Αυτά θέλουμε να ακούσουμε από μια Κυβέρνηση που έχει όραμα. Θέλουμε να ακούσουμε ότι είναι μια Κυβέρνηση που λέει «τιμώ την αγρότισσα» και αυτό σημαίνει ότι στηρίζει την εκπαίδευση και φέρνει το κοινωνικό κράτος στην υπαίθρο. Δεν τα ακούσαμε αυτά.

Εμείς ως Συνασπισμός της Ριζοσπαστικής Αριστεράς, θα συνεχίσουμε την προσπάθεια. Πιστεύουμε πραγματικά ότι αυτό το δημιουργικό θηλυκό μυαλό, το οποίο μπορεί να αλλοιώσει και να ανατρέψει την παράδοση και να δημιουργήσει καινούργιες δυνατότητες, έχει να δώσει πάρα πολλά στη χώρα μας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ.

Αλαβάνο.

Κύριε Πρόεδρε, σημειώθηκαν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον οι προτάσεις σας για την περαιτέρω ανάδειξη των δραστηριοτήτων των γυναικών. Όποιες άλλες κατατεθούν, το Προεδρείο θα τις επεξεργαστεί και η Διάσκεψη των Προέδρων θα αποφασίσει.

Το λόγο έχει ο Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Καρατζαφέρης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού): Συμφωνώ απολύτως μ' αυτό που ψιθύρισε ο κ. Πέτρος Ευθυμίου ότι αγαπάμε τις γυναίκες. Συμβαίνει κάποιος να αγαπάμε τις γυναίκες.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ: Δεν θέλουμε απλώς να μας αγαπάτε, θέλουμε να μας αναγνωρίζετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού): Ο έχων την τιμή να ομιλεί και να απευθύνεται ιδιαίτερως σε γυναίκες, είναι ένας άνθρωπος ο οποίος έχει γράψει κάποια βιβλία. Αυτό με τη μεγαλύτερη κυκλοφορία είναι το βιβλίο «Η γυναίκα σήμερα» και καταδεικνύει μια ευαισθησία.

Εγώ δεν θα κάνω μια τεχνοκρατική εισήγηση, κύριε Πρόεδρε. Εγώ θα μιλήσω περισσότερο με συναίσθημα, θα απευθυνθώ εις τη γυναίκα και ειδικότερα βεβαίως στη γυναίκα αγρότισσα.

Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε όλοι μας ότι μια γυναίκα μας γεννάει, γυναίκα μας βυζαίνει. Δεν μπορώ να φανταστώ τον κ. Πάγκαλο ή κάποιον άλλο να βυζαίνει ένα παιδί. Η γυναίκα είναι κοντά μας στην πρώτη μας ασθένεια, όταν είμαστε παιδιά. Η γυναίκα είναι αυτή που συνήθως μας κλείνει τα μάτια όταν τελειώσουμε. Και όταν εμείς τα αντράκια γυρίζουμε κουρασμένοι, μια γυναίκα είναι το λιμάνι σε ένα στίπτι, ενίοτε και περισσότερες. Εν πάση περιπτώσει, η γυναίκα είναι η κεντρική μας αναφορά.

Και δεν είναι τυχαίο ότι όλες οι ωραίες έννοιες της ζωής είναι γένους θηλυκού: η αγάπη, η υγεία, η ζωή, η ελευθερία, η δημοκρατία. Ενώ αντιθέτως τα ζόρικα είναι γένους αρσενικού: ο πόνος, ο θάνατος, ο φόβος, ο τρόμος. Ξέφυγε ο έρωτας κι αυτό γιατί υμνείται από τη γυναίκα. Εξ άλλου και οι εποχές του χρόνου: η άνοιξη είναι γένους θηλυκού, ο χειμώνας είναι γένους αρσενικού. Επομένως, συνήθως, ό,τι ωραίο προκύπτει, υπάρχει στη ζωή, είναι γένους θηλυκού.

Εγώ και εκτιμώ και σέβομαι και αγαπώ τη γυναίκα και αναφέρομαι στη γυναίκα. Και πιστεύω εν τέλει ότι η γυναίκα είναι και το ισχυρό φύλο. Έχει μεγαλύτερο συναισθηματικό φορτίο, έχει δυνατότητες και βιολογικές, αν θέλετε. Η γυναίκα αντέχει περισσότερο από τον άντρα.

Τώρα, βέβαια, αυτό δεν έχω την αίσθηση ότι το συμμερίζεται πολύ ο Πρωθυπουργός, ο οποίος στη γυναίκα έχει δώσει τρία Υπουργεία στα σαράντα, κάτι λιγότερο από 7%, αν γίνει αναγωγή. Θα ήθελα, λοιπόν, περισσότερη συμμετοχή των γυναικών και είναι σίγουρο ότι όταν εμείς θα έρθουμε στα πράγματα, θα σεβαστούμε περισσότερο τη γυναίκα στη συνειδησή μας και όχι στις ποσοτώσεις.

Η ποσοστωση είναι μείωση της γυναίκας. Δηλαδή είναι σαν τα προστατευόμενα προϊόντα, δηλαδή τα εν ανεπαρκεία. Κάτι σαν Καρέτα-Καρέτα. Όχι. Η γυναίκα έχει μια υπερεπάρκεια δική της από τη φύση της και δεν χρειάζεται αυτού του είδους τις ποσοτώσεις. Εάν την τιμάς τη γυναίκα, την τιμάς στη συνειδησή σου. Και η γυναίκα μπορεί.

Δεν χρειάστηκαν ποσοτώσεις για να γίνει αρεοπαγίτης η γυναίκα, δεν χρειάστηκαν ποσοτώσεις για να γίνει στρατηγός η γυναίκα, δεν χρειάστηκαν ποσοτώσεις για να γίνει κυβερνήτης σε τζάμπο γυναίκα. Η γυναίκα έχει τις δικές της δυνατότητες, απλώς εμείς πρέπει να μην της φράσσουμε το δρόμο μέσα από αυτά τα συμπλέγματα, τα οποία κουβαλάμε οι άντρες.

Γιορτάζουμε, λοιπόν, την 8η Μαρτίου. Τι έγινε στις 8 Μαρτίου του 1857; Ξεσηκώθηκαν οι εργάτριες της κλωστοϋφαντουργίας της Νέας Υόρκης και αυτό το πνεύμα γιορτάζουμε. Βέβαια, θα μου πείτε, στην Ελλάδα ξεσηκώνονται οι εργάτριες της κλωστοϋφαντουργίας; Όχι, δεν ξεσηκώνονται. Όχι ότι δεν έχουν όρεξη, κύριε Χαλβατζή, απλώς δεν υπάρχουν πλέον εργοστάσια κλωστοϋφαντουργίας. Έκλεισαν όλα, φρόντισαν και τα

έκλεισαν κάποιοι τα εργοστάσια της κλωστοϋφαντουργίας.

Η γυναίκα, λοιπόν, το 1909 στο Σοσιαλιστικό Κόμμα Αμερικής, βρήκε το δρόμο της, έγινε μια διαδήλωση, έκλεισαν αυτή την ημέρα. Η Αλεξάνδρα Κολοντάι –για να το μάθει αυτό και η κ. Παπαρήγα, δεν το είπε, ίσως δεν το ξέρει- η συντρόφισσα είναι αυτή που έπεισε μετά την Οκτωβριανή Επανάσταση του 1917 τον Λένιν ότι πρέπει αυτή η μέρα να γιορταστεί. Και έτσι έγινε μια διεθνής ημέρα, την οποία γιορτάζει όλος ο κόσμος και πράγματι είναι μια πάρα πολύ ευχάριστη ημέρα, τουλάχιστον αυτή, με την αναφορά εις τη γυναίκα.

Μιλάμε για τη γυναίκα αγρότισσα. Να δούμε τα πράγματα πώς έχουν πράγματι σήμερα. Η γυναίκα αγρότισσα δεν είναι καθόλου τιμημένη από εμάς, εμάς εδώ τους Βουλευτές, την Πολιτεία, την Κυβέρνηση.

Κύριε Κιλιτζή, είστε ο μόνος Υπουργός της Κυβέρνησης εδώ. Βέβαια θα προτιμούσα μία κυρία από τις τρεις, αλλά εν πάση περιπτώσει κι εσείς καλός είστε, μια και εσείς αγαπάτε τη γυναίκα. Είδα πώς κάνατε να βγείτε έξω, να δείτε μια αγρότισσα του Κολωνακίου.

Έλεγα, λοιπόν, πριν από λίγο, κύριε Υπουργέ, ότι σήμερα δίνετε στην αγρότισσα, εσείς ο Υπουργός, το μήνα σύνταξη τόσα χρήματα, όσα χρειάζεται μια Αθηναία, για να πάει στον κομμωτή Άγγελο, κυρία Δαμανάκη. Τόσα χρήματα και δεν φτάνει ούτε για πομπιούρα.

ΜΑΡΙΑ ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Εγώ δεν πηγαίνω στον Άγγελο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθό - δοξου Συναγερμού): Εσείς δεν πάτε, γι' αυτό το λέω, για να το μάθετε.

Όσο χρειάζεται, λοιπόν, ένα κομμωτήριο εδώ στο Κολωνάκι για να κάνει τα μαλλιά χωρίς λούσιμο, είναι αυτά που της δίνετε εσείς για μηνιαία σύνταξη. Τόσο την τιμάτε. Τόσο την τιμάτε τη γυναίκα! Εάν μια γυναίκα βάλει 400 ευρώ και πάει στον Άγγελο, μόνο χτένισμα κάνει, δεν έχει λούσιμο. Αναλογιστείτε λοιπόν που βαδίζουμε.

Θα τιμήσουμε την γυναίκα αν καταλάβουμε ποια ταξική διαφορά υπάρχει ανάμεσα στη γυναίκα εδώ της πρωτεύουσας και στη γυναίκα της υπαίθρου. Αν θέλουμε να πούμε τα πράγματα σωστά, εάν δεν θέλουμε να κάνουμε μια συζήτηση απλώς για να ξεφύγουμε από τις ανάγκες που υπηρετεί αυτό το θέμα. Αυτή είναι η αλήθεια. Έτσι την τιμάμε τη γυναίκα αγρότισσα.

Και υπάρχει μια μεγάλη διαφορά και να πούμε την αλήθεια: μια γυναίκα εξήντα ετών εδώ στην Αθήνα είναι μια επιθυμητή γυναίκα. Μια γυναίκα εξήντα ετών επάνω στα χωριά μου, εκεί στην Φαλαισία, είναι μια γυναίκα, την οποία παίρνεις να περάσεις απέναντι στο δρόμο, γιατί έχει κουρασθεί, έχει ταλαιπωρηθεί, έχει πονέσει, την έχει κάψει ο ήλιος.

Κάποιες γυναίκες εδώ στην Αθήνα, έχουν ως κύριο θέμα αναφοράς, εάν θα μπορούσαν να τις δεχθεί ο κ. Φουστάνος, για να κάνουν ένα λίφτινγκ. Εκείνη η γυναίκα, όμως, πάνω εις τα χωριά τα δικά μου, της Φαλαισίας, κύριε Παναγιωτόπουλε, δίπλα στο δικό σας...

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Είμαστε δίπλα-δίπλα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθό - δοξου Συναγερμού): Αυτή η γυναίκα εξήντα ετών έχει ανεξίτηλα τα σημάδια από τον ήλιο που όλα τα καλοκαίρια της σκάει το πρόσωπο στο θερισμό. Αυτή είναι η μεγάλη διαφορά. Πρέπει, λοιπόν, να δούμε ότι η γυναίκα της υπαίθρου μειονεκτεί, όχι μόνο απέναντι στον άνδρα, αλλά και απέναντι στη γυναίκα της Αθήνας. Χρειάζεται, λοιπόν, μια συμπάρσταση. Είναι η μάνα μας, είναι η γιαγιά μας.

Θυμάμαι πιτσιρικάς –η γιαγιά μου έζησε έως εκατόν δύο ετών- όταν κάποια στιγμή, μετά τα ενενήντα της χρόνια η γιαγιά μου ήρθε στην Αθήνα, είπε μια μεγάλη φράση που μου έχει μείνει ανεξίτηλη στο μυαλό μου. «Μα πεθαίνουν οι Αθηναίες!». Γιατί γιαγιά; Γιατί κάνεις παιδί μου έτσι τη βρύση και έχει ζεστό νερό. Εγώ για να βγάλω ζεστό νερό, πήγαινα στο δάσος να κουβαλήσω τα ξύλα, πήγαινα στο πηγάδι, να φέρω νερό, για να μπορέσω να ζεστάνω το νερό. Είναι μεγάλη διαφορά. Και μη νομίζετε ότι από αυτή τη διήγηση της γιαγιάς μου έχει φύγει και πάρα πολύ η αγρότισσα, όταν σήμερα το 2008 έχουμε οικισμούς που δεν έχουν ακόμη ηλεκτρικό ρεύμα. Άρα, λοιπόν,

πρέπει να κοιτάξουμε λίγο προς εκείνη την περιοχή και τις συνθήκες που περιβάλλουν τη γυναίκα αγρότισσα.

Ποια είναι η ελληνίδα αγρότισσα. Είναι αυτή, η οποία δουλεύει περισσότερο από τον άνδρα, σηκώνεται πιο νωρίς το πρωί, δουλεύουν εξίσου πολύ, με μια διαφορά, ότι το απόγευμα ο άνδρας είναι στο καφενείο. Δεν υπάρχει ελληνικό καφενείο της υπαίθρου που να μπορεί να μπει μέσα γυναίκα. Δεν είναι δυνατόν να μπει μέσα γυναίκα σε ένα καφενείο. Και ποια είναι η διαφορά, αν θέλετε; Πάρα πολλές εκ των γυναικών που ζουν στα μεγάλα αστικά κέντρα, ιδίως στην Αθήνα –όχι όλες βεβαίως- έχουν ένα αγαπημένο σπορ την μπιρίμπα. Αυτά είναι άγνωστα για την γυναίκα αγρότισσα, η οποία κάθεται στο σπίτι και προσπαθεί τις ελάχιστες ώρες, εκείνες τις ώρες που ο άνδρας είναι στο καφενείο, να μπορέσει να φτιάξει τα του σπιτιού. Αυτή είναι, όμως, μια πραγματικότητα. Χρειάζεται μια ενίσχυση. Χρειάζεται να της δώσουμε μια δυνατότητα αυτής της γυναίκας. Χρειάζεται πρώτα-πρώτα να της δώσουμε τη δυνατότητα και την πρόσβαση στη μάθηση, στην περίθαλψη.

Έχετε συνειδητοποιήσει ότι μια γυναίκα που έχει ένα πρόβλημα υγείας σε μια αγροτική περιοχή, το μόνο ενδιαφέρον που μπορεί να έχει, είναι από εκείνον τον γιατρό που κάνει το αγροτικό του; Και που εν πάση περιπτώσει είναι ένας νέος γιατρός στα πρώτα βήματά του, με την οποιαδήποτε εμπειρία διαθέτει ή οποιοδήποτε μέσο τον έχει βάλει εκεί. Γιατί το έχουμε ζήσει αυτό τον τελευταίο καιρό εντόνως και αυτό είναι όλο. Ούτε, λοιπόν, έχει δυνατότητα στη μάθηση, ούτε έχει στην περίθαλψη και δεν έχει ψυχαγωγία. Ποια είναι η ψυχαγωγία μιας γυναίκας, η οποία ζει σε ένα χωριό των ογδόντα κατοίκων, όπως είναι το δικό μου χωριό η Ποταμιά; Καμμία. Δεν υπάρχει καμμία ψυχαγωγία. Ποια είναι η ψυχαγωγία; Πάει στο εγκλωβισμό, που είπε ο Αξιότιμος Πρόεδρος του Συνασπισμού, δηλαδή μόνο τηλεόραση, τίποτε άλλο. Και εγκλωβίζει η τηλεόραση. Και παίρνει καλά μαθήματα από την τηλεόραση. Και εν πάση περιπτώσει επηρεάζεται περισσότερο από την τηλεόραση, από την ανυπαρξία εκείνης της παιδείας, εις την οποία εμείς την έχουμε καταδικάσει να μην έχει πρόσβαση. Άρα, λοιπόν, πρέπει να δούμε όλα αυτά τα στοιχεία πώς θα ανεβάσουμε την γυναίκα αγρότισσα.

Γιατί κακά τα ψέματα. Ποιο είναι το αποτέλεσμα, μετά από τριάντα και σαράντα χρόνια δίπλα στον άνδρα αγρότη; Να του κάνει τρία-τέσσερα παιδιά, να δουλέψει στα χωράφια και εδώ θα θυμηθώ μια εκπληκτική αφιέρωση που έχει ο Εισαγγελέας Κονταξής, σε ένα εντελώς τεχνοκρατικό βιβλίο, το οποίο έγραψε. Γράφει, λοιπόν, μέσα: «Στη μητέρα μου, η οποία όργωσε πολλά ξένα χωράφια, για να γίνω άνθρωπος». Προσέξτε φράση που χρησιμοποίησε ο άνθρωπος. Και αυτή είναι η πραγματικότητα. Αυτή είναι λοιπόν, η γυναίκα που τριάντα-σαράντα χρόνια κάθεται δίπλα στον άνδρα της και του κάνει τρία-τέσσερα παιδιά, τι απολαμβάνει; Εμφανίζεται στην περιοχή η Ουκρανέζα, η Ρωσίδα –δεν έχω τίποτα, μη μου πει κανείς ότι έχω ρατσιστικές τάσεις, - η οποία ξεμυαλίζει τον αγρότη, παίρνει το βίος και φεύγει. Πρώτη φορά το ακούτε σήμερα ή δεν ξέρετε ότι συμβαίνει στις περιφέρειές σας; Ο Ταξίαρχος εκεί, το γνωρίζει και το βλέπει στη Χαλκιδική. Είναι μία πραγματικότητα, αυτό ζει. Γιατί μέσα από τον κάματο μιας ολόκληρης ζωής, αλλοιώνονται τα χαρακτηριστικά, κουράζεται η γυναίκα και ο άλλος βρίσκει την ευκαιρία –έτοιμο το προϊόν- και βεβαίως η γυναίκα χάνει τότε, όχι μόνο το βίος της, αλλά τη ζωή της. Άρα, λοιπόν, χρειάζεται μία ευρύτερη προσοχή η γυναίκα. Να της δώσουμε ευκαιρίες, για να μπορέσει να αναδείξει την προσωπικότητά της και τις δυνατότητές της. Δεν είναι η γυναίκα μόνο για να οργώνει τα χωράφια, δεν είναι η γυναίκα μόνο για να μας μεγαλώνει τα παιδιά, δεν είναι η γυναίκα μόνο για να μας πλένει και να μας σιδερώνει, δεν είναι η γυναίκα μόνο για να τρέχει στις δουλειές από εδώ και από εκεί. Πρέπει να της δώσουμε τις δυνατότητες να μπορεί να προσφέρει και πνευματικά.

Κάνω, λοιπόν, μία έκκληση σε όλους εμάς εδώ να βρούμε τον τρόπο και τον δρόμο εκείνο που θα δώσουμε περισσότερα στο πνεύμα της γυναίκας, ιδίως εκείνης της γυναίκας που δεν έχει πρόσβαση σε αυτά τα οποία μπορεί να έχει η Αθηναία ή η Θεσσαλονικιά.

Τιμή τη γυναίκα αγρότισσα, γιατί αγρότισσα ήταν και η γιαγιά μου, αγρότισσα ήταν και η μάνα μου. Έχω γνωρίσει το πόνο, έχω γνωρίσει την αγωνία, έχω γνωρίσει τις δυσκολίες –που τις γνωρίζετε πολλοί από εσάς– και πρέπει να νομοθετήσουμε με περισσότερα καρδιάς. Δεν ξέρω αν θα είναι στα 55, ή στα 53, ή στα 58 ο χρόνος έναρξης της συνταξιοδότησης, αλλά κάτι πρέπει να κάνουμε. Πρέπει να της δώσουμε το δικαίωμα στη ζωή. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί καταδικάζεται να είναι πολιτής δεύτερης κατηγορίας, αυτή και ο σύζυγός της. Μιλάμε εδώ για εθνική, βιώσιμη σύνταξη, το ακούω από όλους, εκτός αγρότισσας και αγρότη, λέει η Νέα Δημοκρατία. Γιατί; Είναι δεύτερης κατηγορίας πολίτες; Να μπορέσουμε να θεσπίσουμε την εθνική σύνταξη για κάθε Έλληνα πολίτη, ισότιμη για όλη την Ελλάδα. Και από εκεί και πέρα ο καθένας να ανεβαίνει όσο μπορεί. Δε μπορεί όμως να επιμένουμε σήμερα να παίρνει η αγρότισσα το μήνα, όσα χρειάζεται μία Αθηναία, επαναλαμβάνω, για να τα δώσει σε μία επίσκεψη σ' ένα κομμωτήριο του Κολωνακίου.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑ.Ο.Σ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, τον κύριο Καρατζαφέρη.

Είναι ευκαιρία σήμερα να επισημάνουμε ότι συνεχώς αυξάνεται ο αριθμός των γυναικών που συμμετέχουν στην Εθνική Αντιπροσωπεία, στη Βουλή και σε αξιώματα. Σήμερα στη Βουλή έχουμε σαράντα οκτώ γυναίκες, οκτώ γυναίκες επίσης έχουμε στο Ευρωκοινοβούλιο, είχαμε Πρόεδρο της Βουλής. Και τώρα δύο γυναίκες συμμετέχουν στο Προεδρείο της Βουλής.

Κυρία Δαμανάκη, έχει ζητήσει το λόγο ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

MARIA ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Ας μιλήσει και καμμία γυναίκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Παναγιωτόπουλε, παραχωρείτε τη θέση σας;

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Ας προηγηθεί η κ. Δαμανάκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ορίστε, κυρία Δαμανάκη, έχετε το λόγο.

MARIA ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, παίρνω το λόγο στη σημερινή επετειακή συζήτηση, επειδή έμαθα στην μακρόχρονη πολιτική μου πορεία να μην υποτιμώ τις επετείους.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ**.)

Αλλά, κύριοι Βουλευτές, εάν θέλουμε η σημερινή συζήτηση να είναι σοβαρή και ουσιαστική, πρέπει να σκεφθούμε τι περιμένει από εμάς η αγρότισσα. Έχω τη βεβαιότητα ότι περιμένει από εμάς κάτι περισσότερο από μία συζήτηση περί μπιρίμπας, κομμωτηρίου και αγάπης των ανδρών.

(Χειροκροτήματα από το θεωρείο)

Οι γυναίκες απαιτούν να υπάρξει ουσιαστικός σεβασμός...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Με συγχωρείτε, κυρία Δαμανάκη.

Οι κυρίες και οι κύριοι που παρακολουθούν από τα θεωρεία, σύμφωνα με τα δεδομένα με τα οποία λειτουργεί το Κοινοβούλιο, δεν επιτρέπεται να χειροκροτούν. Παρευρίσκατε, παρακολουθείτε, αλλά δεν επιτρέπονται τα χειροκροτήματα. Θερμή παράκληση, να σεβαστούμε αυτήν την παράδοση προς το Κοινοβούλιο.

Ευχαριστώ πολύ.

MARIA ΔΑΜΑΝΑΚΗ: Χρειάζεται, λοιπόν, για να είναι ουσιαστική η συζήτηση, να μην είναι απλώς ένα άλλοθι ώστε να εξανεμιστεί η θετική πρωτοβουλία του Προέδρου της Βουλής σε μια άνευ ουσίας τοποθέτηση εδώ όλων μας με διάφορες φιλοφρονήσεις και ωραία λόγια, τα οποία την επόμενη ημέρα δεν θα αποδώσουν απολύτως τίποτα.

Πρέπει, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, να απευθυνθούμε στην αγρότισσα με τη βεβαιότητα ότι ο πολιτικός κόσμος –όλοι μας, δεν αναφερόμαι εδώ σε συγκεκριμένα κόμματα– έχει σοβαρότατες και βαρύτερες ευθύνες, διότι έχουν κάνει ελάχιστα για την Ελληνίδα αγρότισσα. Ουσιαστικά στις συζητήσεις μας εδώ δεν υπάρχει και δεν αναφέρεται ούτε στα θέματα που μας απα-

σχολούν.

Έχει κάνει βήματα η γυναίκα στην Ελλάδα και μάλιστα η Ελληνίδα αγρότισσα; Βεβαίως έχει κάνει βήματα και αυτό το αναγνωρίζουμε όλοι. Έχουν γίνει τεράστια βήματα, άλματα θα έλεγα, από τις μαμάδες και τις γιαγιάδες μας. Από το 1952 που οι γυναίκες πήραν στην Ελλάδα το δικαίωμα της ψήφου και ιδιαίτερα στις δεκαετίες του '60 και του '70 προχώρησαν γοργά. Είναι επίσης γεγονός ότι τη δεκαετία του '80 αυτή η αλλαγή στην κοινωνική θέση των γυναικών έγινε και νομοθετική πράξη, πήρε και νομική υπόσταση, γιατί τότε πραγματικά, τη δεκαετία του '80, το Σύνταγμα άλλαξε και ψηφίστηκαν μία σειρά νόμοι που δημιούργησαν ένα νέο νομικό κεκτημένο για τις γυναίκες. Δηλαδή, αν δει κάποιος τους νόμους σήμερα, οι γυναίκες είναι ίσες ή θεωρούνται περίπου ίσες. Είναι όμως αυτή η πραγματικότητα;

Νομίζω ότι ο 20ος αιώνας άφησε πίσω του μία και μοναδική επανάσταση που πέτυχε. Αυτή ήταν η επανάσταση των γυναικών. Δυστυχώς –και λέω δυστυχώς, γιατί εγώ όπως ξέρετε, ανήκω στην αριστερά– καμμία άλλη κοινωνική επανάσταση δεν πέτυχε, παρά μόνο αυτήν των γυναικών.

Και όλα αυτά έφθασαν στο να αποκρυσταλλωθούν στο νομικό status των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ελλάδας.

Ο 21ος αιώνας όμως –και αυτόν διανύουμε– έχει άλλες απαιτήσεις. Και οι γυναίκες και μάλιστα οι αγρότισσες που μας παρακολουθούν σ' αυτήν τη συζήτηση χρειάζεται να σπάσουν γυάλινους τοίχους και γυάλινες οροφές που δεν φαίνονται, αλλά είναι εκεί αυτές οι γυάλινες οροφές και οι τοίχοι, προκειμένου να κάνουν πράξη αυτό που λέει ο νόμος, την πραγματική ισότητα. Και αυτό είναι το πιο δύσκολο. Αυτή είναι η μεγάλη πρόκληση.

Ας μιλήσουμε με ρεαλιστικό τρόπο για την Ελληνίδα αγρότισσα. Πόσες είναι σήμερα οι Ελληνίδες αγρότισσες; Είναι διακόσιες είκοσι χιλιάδες. Αλλά, αγαπητοί συνάδελφοι, ένα μόνο στοιχείο θα σας πω. Ξέρετε πόσες είναι οι αγρότισσες δεκαπέντε έως είκοσι τεσσάρων χρονών σήμερα; Είναι μόνο οκτώμισι χιλιάδες. Αν συνεχίσουμε με τον ίδιο ρυθμό, σε λίγο καιρό αγρότισσα δεν θα υπάρχει και η συζήτηση δεν θα έχει κανένα απολύτως νόημα.

Το μεγάλο λοιπόν πρόβλημα που υπάρχει σήμερα είναι να αναγνωριστεί η Ελληνίδα αγρότισσα ως επιχειρηματίας, ως οικονομική μονάδα που μετέχει σ' αυτό που σιγά-σιγά συμβαίνει στην αλλαγή του μοντέλου της γεωργίας και της αγροτικής παραγωγής. Το μοντέλο αυτό σταδιακά γίνεται αγροδιατροφικό, με βάρος την ποιότητα και σ' αυτά τα προϊόντα που μπορούν να φθάσουν στο πιάτο μας με κάποιες εγγυήσεις ότι είναι φιλικά στο περιβάλλον και μετά από καλλιέργεια που εξασφαλίζει τουλάχιστον συμμετοχή της αειφορίας. Για την αγρότισσα η μεγάλη πρόκληση είναι η συμφιλίωση ανάμεσα στο χωράφι και στο σπίτι. Και εδώ πρέπει επιτέλους κάτι να κάνουμε και να προτείνουμε.

Προσωπικά, έχω να καταθέσω τέσσερις συγκεκριμένες προτάσεις. Πρώτον: Πρέπει να δούμε τι μπορεί να κάνει το Υπουργείο Παιδείας και το Υπουργείο Απασχόλησης για την εκπαίδευση και κατάρτιση της αγρότισσας με συγκεκριμένα στοιχεία. Θα ήθελα εδώ να υπάρχει κάποιος να πει κάτι γι' αυτό. Θα θέλαμε να μπορεί η αγρότισσα να έχει τις εμπειρίες που υπάρχουν από τις θετικές πρακτικές άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Δεύτερο θέμα: Υπάρχει ανάγκη στήριξης της αγρότισσας ως επιχειρηματία ως παράγοντα οικονομικού που μετέχει στο συνεταιριστικό γίγνεσθαι. Είναι εδώ ο πρόεδρος της Πανελληνίας Συνεταιριστικής Ένωσης. Ξέρετε ότι δεν υπάρχει ούτε μία γυναίκα στη διοίκηση; Τι να λέμε τώρα διάφορα; Δεν υπάρχει ούτε μία γυναίκα. Το βρίσκετε λογικό και φυσικό; Και εμείς ερχόμαστε εδώ και λέμε διάφορες μεγάλες κουβέντες για να διασκεδάσουμε την κατάσταση.

Τρίτο θέμα: Τα ασφαλιστικά δικαιώματα της αγρότισσας. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. έκανε συγκεκριμένη πρόταση για σύνταξη στα τριάντα επτά χρόνια ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας και σταδιακή εξομείωση με τους άλλους ασφαλισμένους. Η Νέα Δημοκρατία, κάποιοι συνάδελφοι από τη Νέα Δημοκρατία έχουν καταθέσει πρόταση για μείωση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης της

αγρότισσας. Ο Πρωθυπουργός τι λέει; Ήλθε εδώ, κάναμε αυτή τη συζήτηση για να μας πει ορισμένα ωραία λόγια για το θέμα αυτό; Δεν έχει να πει κάτι πιο συγκεκριμένο;

Το τελευταίο θέμα αφορά τις κοινωνικές υποδομές. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. προτείνει συγκεκριμένα διπλάσιασμό των παιδικών σταθμών και στην ύπαιθρο. Αυτό είναι το μέτρο. Αν οι αγρότισσες θέλουμε να μπορούν να πηγαίνουν στο χωράφι και να έχουν παιδιά, πρέπει να πάρουμε τέτοια μέτρα. Και μάλιστα εγώ θα πρόσθετα ότι θα πρέπει το ωράριο των παιδικών σταθμών να ελαστικοποιηθεί, έτσι ώστε στις συνθήκες, ας πούμε, έντασης της αγροτικής παραγωγής, να μπορεί η αγρότισσα να αφήσει το παιδί της λίγο παραπάνω.

Μέτρα για τους ηλικιωμένους. Η αγρότισσα είναι που περιποιείται τους ηλικιωμένους. Τι θα κάνουμε γι' αυτό; Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. προτείνει κέντρα κοινωνικής φροντίδας σε κάθε μεγάλο Δήμο.

Και τέλος, μέτρα στήριξης της οικογένειας. Ξέρετε ότι τα περιστατικά ενδοοικογενειακής βίας είναι πολύ πιο αυξημένα στον αγροτικό πληθυσμό; Θα έλεγα λοιπόν ότι χρειάζεται αυτά να δούμε.

Και μία τελευταία κουβέντα, επειδή άκουσα διάφορα ειρωνικά σχόλια για την ποσόστωση. Εάν δεν υπήρχε η ποσόστωση, δεν θα είχαμε τα παραδείγματα των σκανδιναβικών χωρών που προχώρησαν μπροστά. Η Νέα Δημοκρατία πήρε κάποια μέτρα ατελή. Εγώ θα πω ότι και αυτά τα ατελή μέτρα είναι θετικά, παρά το γεγονός ότι υπολείπονται κατά πολύ από το πώς εφαρμόζεται η «parité» στη Γαλλία ή αλλού. Αλλά, επιτέλους, όταν ζούμε μία κατάσταση, όπου οι γυναίκες είναι μόνο όπως άκουσα εδώ για να πλένουν και να σιδερώνουν τους άνδρες, η ποσόστωση είναι απαραίτητη μεταβατικά για ένα χρονικό διάστημα, μέχρις ότου οι γυναίκες βρεθούν και σ' αυτό το βήμα και στα άλλα βήματα, με το σπαθί τους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή είναι σαράντα εγγεγραμμένοι ομιλητές και θα μιλήσουν όλοι, θέλω να παρακαλέσω δύο πράγματα: Πρώτον, να σεβαστούμε το χρόνο των πέντε λεπτών και δεύτερον, αν είναι δυνατόν, να μιλάμε από τη θέση μας.

Το λόγο έχει ζητήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Πάνος Παναγιωτόπουλος.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Να μιλήσω από τη θέση μου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Για το παράδειγμα...

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή συνεδρίαση έχει συμβολικό, αλλά και ουσιαστικό χαρακτήρα και νομίζω ότι η εξέλιξη που έχει μέχρι τώρα η συνεδρίαση δεν υστερεί ούτε στον έναν, ούτε στον άλλο τομέα. Εγώ θα παραδεχθώ ότι όλοι οι προλαλήσαντες και οι προλαλήσασες έθιξαν θέματα ουσίας, αλλά και θέματα που αφορούν την Ελληνίδα αγρότισσα ως εμβληματική μορφή της ελληνικής κοινωνίας.

Θεωρώ ότι η προλαλήσασα συνάδελφος αδίκησε τον Πρωθυπουργό της χώρας. Ο ρόλος των Πρωθυπουργών, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι να θέτουν το πλαίσιο της πολιτικής μέσα στο οποίο οι αρμόδιοι Υπουργοί θα εξειδικεύουν την πολιτική της εκάστοτε κυβέρνησης. Και βεβαίως, είναι πολύ καλό ότι ακούμε θετικές προσεγγίσεις από όλες τις πλευρές, αλλά η Κυβέρνηση δεν περιορίζεται σε ευχολόγιο. Μέσα σε τέσσερα χρόνια έγιναν πράγματα τα οποία δεν έγιναν την προηγούμενη του Μαρτίου του 2004 εικοσαετία. Αυτό μην το ξεχνάμε. Είναι συνείδηση του ελληνικού λαού και είναι συνείδηση και στους κατοίκους της ελληνικής υπαίθρου.

Ασφαλώς, στα τέσσερα χρόνια δεν λύθηκαν όλα. Έχουν γίνει πολλά και θαρραλέα. Ασφαλώς, έχουμε δρόμο πολύ ακόμα. Διότι το θέμα που αφορά την επιβίωση των πληθυσμών της υπαίθρου είναι θέμα που αφορά την επιβίωση της πατρίδας μας. Δεν μπορεί να επιβιώσει ο πληθυσμός στα αστικά κέντρα, εάν οι πληθυσμοί της υπαίθρου δεν είναι θαλεροί, δεν έχουν σφρίγος στην καθημερινότητά τους και δεν έχουν εξασφαλίσει τις συνθήκες, για να μπορούν αυτήν την καθημερινότητα να την αντιμετωπίζουν με αξιοπρέπεια.

Η Ελληνίδα αγρότισσα -ορθώς ειπώθηκε από όλες τις πλευρές- είχε και έχει πρωταγωνιστικό ρόλο παντού: Στον τομέα της

εθνικής οικονομίας και της αγροτικής περιφέρειας, στη διατήρηση και στην ενδυνάμωση του ιστού της ελληνικής οικογένειας, στη διατήρηση των στοιχείων του εθνικού μας πολιτισμού και της λαϊκής κουλτούρας της υπαίθρου. Είχε και έχει πρωταγωνιστικό ρόλο σε κοινωνικούς, σε απελευθερωτικούς, σε εθνικούς αγώνες.

Όμως, για να μην περιοριζόμαστε σε ευχολόγιο και για να μην είναι οι προσεγγίσεις μας εξωπραγματικές, σκεφθείτε ποια θα είναι η αντίδραση του πατέρα μιας αγροτικής οικογένειας, όταν απευθυνθεί στην κόρη του, που δεν είναι αγρότισσα και είναι στην προεφηβική ή στην εφηβική ηλικία, και της πει: «Για σένα παιδί μου η οικογένειά μας σκέφτεται να γίνεις αγρότισσα». Σκεφθείτε ποια είναι η αντίδραση του κοινωνικού περιβάλλοντος, ποιο είναι το κλίμα που διαμορφώνεται στην ελληνική κοινωνία. Το λέω, για να επισημάνω τι; Να επισημάνω ότι θα πρέπει να μας απασχολήσει ποιο πρότυπο έχουμε για τη γυναίκα της υπαίθρου. Οι κοινωνίες αναπτύσσονται και κινούνται και προχωρούν στις επιλογές τους με βάση αξιακά πρότυπα...

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ: Τέτοιες οικογένειες έχετε συναντήσει, κύριε συνάδελφε;

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Μερεντίτη, με βάση αξιακά πρότυπα τα οποία αναπτύσσουμε ως συγκροτημένα κοινωνικά σύνολα.

Ρωτώ λοιπόν: Πόσο αισιόδοξο είναι να πεις σήμερα σε μία νέα ότι θα γίνει αγρότισσα; Είναι θέμα προτύπων, είναι θέμα αξιών που καλούμεθα όλοι να δώσουμε.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ: Μα, δεν λειτουργούν έτσι οι οικογένειες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Παρακαλώ, κυρία Μερεντίτη. Θα πάρετε το λόγο.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Με ποιες σταθερές ζητούμε τα νέα κορίτσια να συμβαδίσουν με τα σημερινά πρότυπα που κυριαρχούν; Με τις σταθερές των μεσημεριανών ζωνών της καθημερινής τηλεόρασης; Το τονίζω, για να βλέπουμε και τη μία πλευρά και την άλλη.

Οι κοινωνίες χρειάζονται πρότυπα, χρειάζονται πρότυπα κοινωνικά, χρειάζονται πρότυπα ηθικά, χρειάζονται πρότυπα αναπτυξιακά, χρειάζονται δομές. Δεν μπορούμε να μιλάμε για την ανάγκη να ενισχύσουμε την Ελληνίδα αγρότισσα χωρίς να ασχολούμεθα με αυτά τα ζητήματα, χωρίς να ασχολούμεθα με πολιτικές στήριξης της οικογένειας, χωρίς να ασχολούμεθα με πολιτικές στήριξης της μητρότητας, χωρίς να ασχολούμεθα με πολιτικές στήριξης της δυνατότητας των δύο φύλων να συνάψουν γάμο, να έχουν σπιτικό, να βάλουν την οικογένειά τους και τα παιδιά τους κάτω από μία ασφαλή στέγη.

Όλο αυτό το σύστημα αιτημάτων και προτεραιοτήτων αντιμετωπίζει σήμερα η Κυβέρνηση Καραμανλή, είτε στο στεγαστικό τομέα είτε στον τομέα των βρεφονηπιακών σταθμών είτε στον τομέα της ανάπτυξης της υπαίθρου. Δεν είναι εύκολα ζητήματα. Μείναμε σε πολλά πίσω τα τελευταία χρόνια. Την εποχή που άλλες χώρες με ανταγωνιστική αγροτική ανάπτυξη σε σχέση με την Ελλάδα προχωρούσαν σε εναλλακτικές καλλιέργειες, επέλεγαν ανταγωνιστικούς τομείς ανάπτυξης της γεωργίας, έκαναν την επιλογή της βιολογικής καλλιέργειας, ο αγροτικός τομέας εξ αιτίας της ευθύνης των κυβερνήσεων που προηγήθηκαν του Μαρτίου του 2004 κοιτούσε μόνο τις επιδοτήσεις. Αυτή είναι η αλήθεια. Πιστεύετε ότι αυτή η λογική των επιδοτήσεων και μόνο των επιδοτήσεων δεν έβλαψε την Ελληνίδα αγρότισσα; Δεν έβλαψε τις νεότερες γενιές σε σχέση με το πώς αντιμετωπίζουν την προοπτική ζωής τους στην ύπαιθρο ή στα αστικά κέντρα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Ολοκληρώστε, κύριε Παναγιωτόπουλε.

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Χαίρομαι, γιατί από τη σημερινή συζήτηση προκύπτουν κοινός στόχοι, συγκλίνουσες προσπάθειες, εθνική ομοψυχία και συναντίληψη. Μέσα από αυτό το κλίμα που δημιουργείται είναι κατανοητό και εύλογο -επιτρέψτε μου- να παρακαλέσω όλες τις πτέρυγες της Βουλής, όταν έρχονται συγκεκριμένα νομοσχέδια από την Κυβέρνηση τα οποία αφορούν τη βελτίωση πραγματικά των συνθηκών, να αφήνουμε τις κομματικές παρωπίδες, να δίνουμε τη μάχη και να ψηφίζουμε όλοι μαζί.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Χρήστος Παπουτσης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω και εγώ με τη σειρά μου να σας συγχαρώ για την πρωτοβουλία σας να αφιερώσουμε τη σημερινή ημέρα στη γυναίκα αγρότισσα, της οποίας τιμούμε την προσφορά στην εξέλιξη της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας, όπως τιμούμε το ρόλο της και τη συμμετοχή της αγρότισσας στη συνοχή της κοινωνίας και στην αλληλεγγύη της κοινωνίας μας. Όμως, δεν πρέπει να ξεχνάμε ούτε για μία στιγμή και αναφέρθηκαν πολλοί -και εσείς κύριε Πρόεδρε, αλλά και πολλοί από τους Αρχηγούς των Κομμάτων και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας- στην αδιάκοπη προσφορά της γυναίκας, της αγρότισσας, της εργάτριας της γης στους κοινωνικούς και τους εθνικούς αγώνες, στους απελευθερωτικούς αγώνες του λαού, στους αγώνες ενάντια στον κατακτητή, στη συμμετοχή της στο Ε.Α.Μ. και στις οργανώσεις της αλληλεγγύης τότε του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα, που συνέβαλαν καθοριστικά στην αντίσταση του λαού, αλλά και μετέπειτα σε όλες τις διεργασίες για την οικονομική και κοινωνική πρόοδο, ιδιαίτερα της υπαίθρου.

Όμως, αισθανόμαστε ότι θα τιμήσουμε με τον καλύτερο τρόπο την Ελληνίδα αγρότισσα, εάν με παρηρησία και με αίσθημα ευθύνης σταθούμε στο σήμερα. Εάν αναγνωρίσουμε την πραγματικότητα όπως ακριβώς τη βιώνει σήμερα η Ελληνίδα αγρότισσα. Γιατί σήμερα η αλήθεια είναι ότι η πραγματικότητα διαμορφώνεται από την ακρίβεια και από την οικονομική κατάσταση και αυτά έχουν σαν αποτέλεσμα τη μείωση του πραγματικού εισοδήματος της αγροτικής οικογένειας και βεβαίως, αυτό οδηγεί στον εγκλωβισμό της κοινωνίας και ιδιαίτερα της αγροτικής οικογένειας στην ανασφάλεια. Μια ανασφάλεια η οποία πρέπει να πω ότι είναι εξαιρετικά βαριά για τους Έλληνες αγρότες, καθώς τους οδηγεί σε αδιέξοδα, στα χρέη και σε νέο δανεισμό. Επίσης, είναι μία πραγματικότητα η οποία δεν δίνει διέξοδο ή η διέξοδος δεν είναι ορατή, καθώς δεν υπάρχει αναπτυξιακή περιφερειακή πολιτική, δεν υπάρχουν τα εχέγγυα της ανάπτυξης, δεν υπάρχουν κίνητρα για ανάπτυξη στην περιφέρεια και κυρίως για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Όπως επίσης η διέξοδος δεν είναι ορατή, καθώς δεν φαίνεται, με ευθύνη προφανώς της Κυβέρνησης, μία ουσιαστική πολιτική για την προετοιμασία του γεωργικού και του κτηνοτροφικού τομέα προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της νέας κοινής αγροτικής πολιτικής. Δυστυχώς, αυτή είναι η πραγματικότητα. Ο αγροτικός κόσμος, η αγροτική οικογένεια ζουν με το φόβο της απογεωργοποίησης της υπαίθρου. Ζουν με το φόβο της μεσαζόντων που δυστυχώς συνεχίζουν να λειτουργούν εις βάρος των παραγωγών και των παραναλωτών. Και μάλιστα αφήνονται ανεξέλεγκτοι να συνεχίζουν την πρακτική τους.

Οι αγρότισσες κυρίως νιώθουν δυσβάσταχτη την αδικία, όταν μετά από τον κόπο και την αγωνία για μέρες και μήνες ολόκληρους, απογοητεύονται από τις εξευτελιστικές τιμές που πουλούν τα προϊόντα τους και μετά βλέπουν από την τηλεόραση όλη την υπόλοιπη ελληνική κοινωνία να διαμαρτύρεται, γιατί αγοράζουν τα προϊόντα τους σε τιμές πολύ υψηλές τριπλάσιες ή τετραπλάσιες από εκείνες τις τιμές που πουλήθηκαν στο χωράφι, στην παραγωγή.

Σήμερα είναι ανάγκη όσο ποτέ και αυτό είναι η μεγαλύτερη τιμή για την αγρότισσα και για τον αγροτικό κόσμο, να δημιουργήσουμε τις απαραίτητες συνθήκες για την προσέλκυση των νέων, των δυναμικών νέων -υπάρχει πληθώρα δυναμικών νέων στην περιφέρεια- έτσι ώστε να μπορέσουν και αυτοί να συμμετάσχουν στη μεγάλη προσπάθεια για την αναζωογόνηση της υπαίθρου, με μία ουσιαστική πολιτική κινήτρων, με πολύπλευρη προσπάθεια πέραν του αγροτικού τομέα για την ανάπτυξη συνολικά της υπαίθρου που θα έχει ουσιαστική επίδραση και στον αγροτικό τομέα.

Γι' αυτό έρχομαι σε δύο συγκεκριμένες προτάσεις. Χαίρομαι που είναι εδώ ο κύριος Υπουργός, προκειμένου να ακούσουμε

και τη δική του γνώμη ή τις δικές του προθέσεις. Το επιχειρησιακό πρόγραμμα για την αγροτική ανάπτυξη να έχει άλλα κριτήρια για την αγρότισσα. Η ενίσχυση της απασχόλησης της αγρότισσας αποτελεί προτεραιότητα και μάλιστα οριζόντια στο επιχειρησιακό πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αναφέρομαι στο πρόγραμμα για την αγροτική ανάπτυξη. Αυτή είναι μια προτεραιότητα που εδράζεται στην κοινοτική νομοθεσία, αλλά και στις πολιτικές αποφάσεις, όσον αφορά τον προσανατολισμό της αγροτικής ανάπτυξης. Όμως, αυτή η προτεραιότητα δεν είναι σαφής στο Πρόγραμμα «LEADER» και κυρίως δεν είναι σαφής στο Πρόγραμμα «LEADER PLUS». Είναι ένα πρόγραμμα το οποίο αφορά πολυλειτουργικές δράσεις στον αγροτοτουρισμό, ενίσχυση των μικρών αγροβιοτεχνικών επιχειρήσεων -αυτό έχει τεράστια σημασία- καθώς επίσης και την ενθέρωση των ενδιαφερομένων. Είναι δράσεις, όπου η γυναίκα της υπαίθρου ενισχύεται από τα προγράμματα γεωργίας και από το «LEADER PLUS», θα μπορούσε να αναλάβει καινοτόμες δράσεις, που ενισχύουν την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη συνολικά της υπαίθρου.

Εδώ όμως πρέπει να τονίσουμε ότι πρέπει να δίνεται και η ώθηση για τη δημιουργία του συνεταιρισμού γυναικών, όπου μέσα από συλλογικές δραστηριότητες θα μπορούσαν να αναλάβουν τέτοιες καινοτόμες πρωτοβουλίες. Δυστυχώς, όμως, υπάρχει ένα πρόβλημα που πρέπει να το αντιμετωπίσουμε και γι' αυτό στρέφεται προς τον κύριο Υπουργό. Αφορά υποχρεώσεις κυρίως φορολογικές -κύριε Πρόεδρε, εσείς προέρχεστε από μία περιφέρεια η οποία ζει πραγματικά αυτήν την αγωνία- οι οποίες στην πραγματικότητα εμποδίζουν τη συλλογική δραστηριότητα των γυναικών, γιατί όταν μία συνεταιριστική οργάνωση αναλαμβάνει μία τέτοια πρωτοβουλία, μετατρέπεται αυτόματα και αντιμετωπίζεται από τη νομοθεσία και από το κράτος ως επιχείρηση. Ως εκ τούτου, έχει μειωμένο βαθμό επιλεξιμότητας στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης και στο «LEADER PLUS».

Γι' αυτό στρέφεται στον κύριο Υπουργό. Πιστεύω ότι αυτό είναι μία θαυμάσια ευκαιρία τώρα με την λειτουργία του νέου προγράμματος να συμπεριλάβουμε μία τέτοια ρύθμιση, ούτως ώστε να δώσουμε μία νέα ώθηση και επομένως οι συνεταιριστικές πρωτοβουλίες να μην θεωρούνται ως επιχειρηματικές δραστηριότητες, αλλά αυθεντικές αγροτικές πρωτοβουλίες και έτσι να απολαμβάνουν την υποστήριξη από τα αγροτικά προγράμματα.

Επίσης, πιστεύουμε ότι θα πρέπει να οριστεί ένα σχετικά υψηλό ποσοστό συμμετοχής των γυναικών αγροτών και των γυναικών αγροτικών συνεταιρισμών σε όλα τα προγράμματα για τη βελτίωση των εκμεταλλεύσεων των νέων αγροτών, της εξισωτικής αποζημίωσης, του ολοκληρωμένου προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης και φυσικά στο «LEADER».

Τέλος, πιστεύω ότι πρέπει να πάρουμε επίσης ένα άλλο μέτρο -και εμείς είμαστε εδώ για να υποστηρίξουμε την Κυβέρνηση αν ήθελε να αναλάβει αυτήν την πρωτοβουλία- για να ενισχύσουμε τη συμμετοχή των αγροτισσών, που ταυτόχρονα είναι και αρχηγοί της οικογένειάς τους, με τη διαμόρφωση των καταλλήλων κριτηρίων στους δικαιούχους του νέου Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΑΛΕΚΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ», που πρόκειται να παρουσιάσει η Κυβέρνηση και να προχωρήσουμε στην υλοποίησή του.

Είναι μία ρύθμιση η οποία θα βοηθήσει πραγματικά και ταυτόχρονα είναι ένα παράδειγμα. Θα μπορούσαμε να αναζητήσουμε και άλλα τέτοια παραδείγματα, που θα μπορούσαν πράγματι να καταστήσουν τη σημερινή μέρα, που είναι ημέρα τιμής και μέρα αποτελέσματος για τη γυναίκα αγρότισσα.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Σας παρακαλώ πολύ να τηρείται απόλυτα ο χρόνος, κύριοι συνάδελφοι, για να μπορέσουν να μιλήσουν όλοι.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Αυγενάκης.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα πρώτα από όλα να συγχαρώ τον Πρόεδρο της Βουλής για την πρωτοβουλία αυτή να αφιερώσουμε τη σημερινή μας συζήτηση στην Ελληνίδα

αγρότισσα. Αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά που συμμετέχω σ' αυτή τη συζήτηση, ως μία μικρή εκδήλωση απόδοσης σεβασμού και προσφοράς, φόρου τιμής στην αγρότισσα, μιας μορφής σύμβολο στην ιστορία της χώρας μας.

Η συμβολή της γυναίκας της υπαίθρου είναι ανεκτίμητη και πολυεπίπεδη στην ελληνική κοινωνία, στη γεωργική οικονομία, στην ανάπτυξη της υπαίθρου, στη διατήρηση της περιφέρειας, στη διατήρηση του κοινωνικού ιστού, στη διατήρηση των παραδόσεων και της λαϊκής μας κληρονομιάς.

Είχα την τύχη –γιατί το θεωρώ τύχη– να μεγαλώσω στην ελληνική επαρχία, σε μία περιοχή που η αγροτική οικονομία αποτελεί τον κυριότερο τομέα απασχόλησης. Είχα την ευκαιρία να μεγαλώσω δίπλα σ' αυτή την ηρωική μορφή της Ελληνίδας αγρότισσας, μία εμπειρία που μου έχει προσφέρει πολλά για τη βελτίωσή μου ως επαγγελματία, ως ανθρώπου, ως ενεργού μέλους της κοινωνίας, αλλά και ως Βουλευτή. Μια εμπειρία που διδάσκει τη συνεχή και ακατάπαυστη προσπάθεια για την παραγωγή έργου και την απόλαυση του καθημερινού μόχθου.

Στην ιδιαίτερή μου πατρίδα, στο Νομό Ηρακλείου και πιο νότια ακόμα στη Μεσαρά, η παρουσία της Ελληνίδας αγρότισσας εκπροσωπεί όλους τους τομείς της ανθρώπινης δράσης. Τη γεωργική παραγωγή, τα κτηνοτροφικά προϊόντα, την οικοτεχνία και χειροτεχνία, τις αποκαλούμενες σήμερα παραδοσιακές τέχνες, τη λαϊκή τέχνη, την κοινωνική ζωή, τη διατήρηση των εθίμων και την τοπική ανάπτυξη. Ο αγροτικός κόσμος είναι η κοιτίδα της ελληνικής παράδοσης. Η Ελληνίδα αγρότισσα αποτελεί την κυρίαρχη φυσιογνωμία της ελληνικής υπαίθρου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι αγρότισσες εργάζονται κάτω από ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες, σ' ένα χώρο που απαιτεί τεράστια φυσική και σωματική προσπάθεια. Η φύση του επαγγέλματος επιβάλλει αντιξοές συνθήκες εργασίας. Εργάζονται δώδεκα μήνες το χρόνο, δίχως ωράρια, δίχως άδειες.

Η σκληρή εργασία και ο πολυδιάστατος ρόλος της Ελληνίδας αγρότισσας δεν έχει αναγνωριστεί μέχρι σήμερα στο βαθμό που θα έπρεπε. Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει βήματα στήριξης της Ελληνίδας αγρότισσας και αναγνώρισης του ρόλου της, βήματα όμως δειλά, βήματα μικρά, συγκριτικά μ' αυτό που της αξίζει και της αναλογεί.

Είναι, όμως, μόνο η αρχή μιας συνεχούς προσπάθειας στο πλαίσιο της δέσμευσης της Νέας Δημοκρατίας για τη στήριξη της Ελληνίδας αγρότισσας. Είναι βήματα μικρά, γιατί δεν μπορούν να καλύψουν σε μικρό χρονικό διάστημα το τεράστιο κενό που έχει δημιουργήσει η απουσία στήριξης της Ελληνίδας αγρότισσας και της ελληνικής υπαίθρου την τελευταία εικοσαετία.

Θέλουμε τη γυναίκα αγρότισσα να συμμετέχει ενεργά και δυναμικά, όχι μόνο στην παραγωγική διαδικασία, αλλά και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Ενθαρρύνουμε και στηρίζουμε τη συμμετοχή της σε συλλογικά όργανα, όπως είναι οι γυναικείοι αγροτικοί συνεταιρισμοί, μέσα από τα οποία μπορεί να στηρίξει τις θέσεις της, για ολοκληρωμένη ανάπτυξη στην αγροτική κοινότητα.

Είμαστε στο πλευρό της αγρότισσας με πολιτικές που στοχεύουν στη στήριξη των γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών, ώστε να γίνουν περισσότερο ανταγωνιστικοί. Στην αναβάθμιση υποδομών στις αγροτικές περιοχές, στην προβολή των παραδοσιακών παραγόμενων προϊόντων, στη στήριξη και προσφορά τεχνογνωσίας για την παραγωγή, την τυποποίηση και την προώθηση αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων μικρομεσαίων επιχειρήσεων οικογενειακής και συνεταιριστικής μορφής. Στην ενεργή συμμετοχή της γυναίκας αγρότισσας στο σχεδιασμό της τοπικής περιφερειακής ανάπτυξης, στην ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών, στην προώθηση του αγροτουρισμού και των τοπικών παραδοσιακών παρασκευασμάτων και της παραδοσιακής λαϊκής τέχνης.

Πολλά ακόμα μένουν να γίνουν, η αρχή όμως έχει γίνει. Η Ελληνίδα αγρότισσα, καθώς και οι νέοι επαγγελματίες αγρότες μπαίνουν στο κέντρο, όπως τους αρμόζει, της πολιτικής και τοπικής περιφερειακής ανάπτυξης. Δίνουμε ιδιαίτερη σημασία στη γυναικεία παρουσία στην ύπαιθρο μ' έναν τρόπο πιο αποφασιστικό, το ρόλο του συνεργάτη και του ισότιμου εταίρου σε

κάθε γεωργική δραστηριότητα.

Η σημερινή Ελληνίδα αγρότισσα συμβάλλει καθοριστικά στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών. Η τοπική ανάπτυξη και η κοινωνική συνοχή δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν, δίχως την ουσιαστική συμμετοχή των γυναικών της ελληνικής υπαίθρου.

Η Ελληνίδα αγρότισσα είναι η πραγματική ηρωίδα των ημερών μας. Οι αγρότισσες είναι άξιες επαίνων, θαυμασμού και συγχαρητηρίων για το έργο που επιτελούν, για το μόχθο, τον ιδρώτα, την αγωνία και τη στεναχώρια τους, για τη σκληρή δουλειά, αλλά κυρίως για το δίδαγμα προς την κοινωνία, δίδαγμα αγώνα και προσφοράς.

Ένα θερμό ευχαριστώ ως ελάχιστος φόρος τιμής για την ανεκτίμητη και αναντικατάστατη συμβολή τους στην ελληνική κοινωνία!

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Παρακαλώ τη συνάδελφο κ. Παρασκευή Μπουζάλη να λάβει το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΜΠΟΥΖΑΛΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Παρ' όλο που σήμερα είναι μία μέρα χαράς και γιορτής, γιατί πραγματικά γιορτάζουμε την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, μία μέρα που είναι σημαντική για όλες τις γυναίκες και μία μέρα που μας δίνεται η ευκαιρία να αναδείξουμε και τη συμβολή των γυναικών τόσο στην οικονομική όσο και στην πολιτική ζωή του τόπου, γρήγορα θα ήθελα να δώσω τρεις απαντήσεις σε κάποια θέματα που ακούστηκαν από τους καλούς συναδέλφους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Θα ήθελα, λοιπόν, να τους θυμίσω ότι το Π.Α.Σ.Ο.Κ. ήταν αυτό που διέλυσε το συνεταιριστικό κίνημα, που αφαίρεσε σημαντικό εισόδημα από τους Έλληνες αγρότες, ιδιαίτερα τα πέντε πρώτα χρόνια της διακυβέρνησής του. Που καταχρέωσε συνεταιρισμούς και συνεταιριστικές ενώσεις με υπερβολικά επιτόκια και ασύδοτη χρηματοδότηση και τελικά αποδυνάμωσε, λόγω έλλειψης στρατηγικού προσανατολισμού και προοπτικής, την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και την ανασύνθεση παραγωγής προϊόντων υψηλής ποιότητας, κάνοντας τότε σημαία τις αποσύρσεις προϊόντων στις χωματερές –αποθαρρύνοντας έτσι και τη νεολαία μας να ασχοληθεί με τη γεωργία– και διαιρώντας το συνεταιριστικό κίνημα.

Παρ' όλα αυτά, σήμερα, αυτό που βλέπουμε είναι ότι πραγματικά έχουμε διανύσει μια σημαντική απόσταση και με την πάροδο των ετών υπήρξαν πολύ σημαντικές μεταβολές που συντελέστηκαν σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο, με αποτέλεσμα την ανάπτυξη τόσο του εμπορίου όσο και της γεωργίας που ισχυροποίησαν το ρόλο της γυναίκας και οδήγησαν στην αναγνώριση της συνεισφοράς της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο αγροτικός τομέας αποτελεί σημαντικό τμήμα της ελληνικής οικονομίας. Για πολλά χρόνια πέρασε μέσα από πολλά στάδια και στηρίχθηκε στις συμβατικές μορφές γεωργίας και κτηνοτροφίας, οι οποίες σε συνδυασμό με τις κοινοτικές ενισχύσεις συνέβαλαν στη βιωσιμότητά του μέσα στο διεθνή ανταγωνισμό.

Σήμερα τα πράγματα έχουν αλλάξει και ο αγροτικός τομέας βιώνει τη μετάβασή του σε ένα νέο μοντέλο που στηρίζεται στην ποιότητα και όχι στην ποσότητα των προϊόντων, σε ένα μοντέλο που δίνει πρώτη προτεραιότητα στον καταναλωτή, αλλά και στη διατροφική αλυσίδα.

Μέσα σε όλα αυτά τα νέα δεδομένα που δημιουργήθηκαν, η Ελληνίδα αγρότισσα διαδραματίζει πραγματικά ένα σπουδαίο ρόλο. Αποτελεί τον αφανή ήρωα της ελληνικής υπαίθρου. Είναι ο στυλοβάτης και ο θεματοφύλακας της αγροτικής οικογένειας και της διατήρησης της ελληνικής παράδοσης της υπαίθρου. Είναι πραγματικά η κινητήριος δύναμη για την επιβίωση των τοπικών κοινωνιών. Είναι ο παράγοντας εκείνος που μετά από πολλά χρόνια στην αφάνεια και μετά από σκληρές προσπάθειες, έρχεται τελικά στο προσκήνιο και διεκδικεί τη θέση που δικαιωματικά της ανήκει.

Οι Ελληνίδες αγρότισσες δεν αποτελούν μία αμελητέα ποσότητα στον αγροτικό τομέα. Είναι πραγματικά ένα πολύ σημαντικό τμήμα αυτού του συνόλου. Έτσι, λοιπόν, σύμφωνα με στοι-

χεία της Ε.Σ.Η.Ε.Α. για το 2006, οι Ελληνίδες αγρότισσες που δραστηριοποιούνται στην περιφέρεια είναι διακόσιες τριάντα χιλιάδες, έναντι τριακοσίων επτά χιλιάδων που είναι οι άνδρες. Από αυτές, περίπου οι οκτώ χιλιάδες δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας, απ' όπου και κατάγομαι, προσφέροντας πραγματικά σημαντικές υπηρεσίες στην ελληνική οικονομία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στηρίζει, στηρίζει και θα στηρίζει τη γυναίκα. Από το 1975, με τη συνταγματική κατοχύρωση της ισότητας των δύο φύλων, μέχρι και σήμερα δημιουργούμε αντικειμενικές συνθήκες που θα καταστήσουν τελικά την Ελληνίδα γυναίκα και μητέρα, ενεργό πολίτη αυτής της χώρας. Στηρίζει την Ελληνίδα αγρότισσα και την ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας, επαινεί και στηρίζει κάθε πρωτοβουλία των γυναικών της υπαίθρου που σχετίζεται με τη δημιουργία συνεταιριστικών οργανώσεων που σκοπεύουν στην προώθηση των ελληνικών προϊόντων.

Έτσι, επιδιώκει τη συγκράτηση της Ελληνίδας αγρότισσας στη γη της και οι προσπάθειες αυτές γίνονται πραγματικά ολοένα και περισσότερες. Συγκεκριμένα, προωθήσαμε ουσιαστικές παρεμβάσεις όπως:

Ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση, κατάρτιση και απασχόληση. Στήριξη των γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών, έτσι ώστε να μπορέσουν να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί και να συμβάλουν στην ενίσχυση του οικογενειακού εισοδήματος.

Αποτελεσματική αντιμετώπιση της έλλειψης βασικών κοινωνικών υποδομών σε αγροτικές περιοχές, παραδείγματος χάριν, βρεφονηπιακοί σταθμοί σε περιόδους έντασης των αγροτικών εργασιών και υπηρεσίες βοήθειας ηλικιωμένων.

Προβολή παραδοσιακών τοπικών προϊόντων στις αγορές του εσωτερικού και του εξωτερικού, μέσα από εκθέσεις και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Δημιουργία δικτύων με ευρωπαϊκές χώρες για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας στην παραγωγή, τυποποίηση και εμπορία τοπικών προϊόντων. Ίσες, τελικά, ευκαιρίες για τη συμμετοχή της Ελληνίδας αγρότισσας στα κοινά.

Προγράμματα εκπαίδευσης, όπου πραγματικά εκεί πάσχουμε, στο κομμάτι της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, με τη βοήθεια του Ο.Γ.Ε.Ε.Κ.Α. – «ΔΗΜΗΤΡΑ». Συγκεκριμένα, εξακόσια εξήντα επτά προγράμματα για αγρότισσες και αγρότες, συνολικού προϋπολογισμού 15.000.000 ευρώ και την περίοδο 2005 – 2006, ενώ το τελευταίο τρίμηνο του 2007, υλοποιήθηκαν περισσότερα από διακόσια προγράμματα κατάρτισης σε όλη την Ελλάδα. Αύξηση 50%, σε σχέση με προηγούμενα έτη. Για πρώτη φορά, εφαρμόστηκαν προγράμματα ειδικά και μόνο για τις Ελληνίδες αγρότισσες.

Έτσι, λοιπόν, προχωράμε παρακάτω και λέμε ότι λαμβάνει επίδομα μητρότητας, απολαμβάνει πλήρη μαιευτική περιθαλψή δωρεάν, απαλλάσσεται από την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών στον οργανισμό για κάθε παιδί που αποκτά, πέραν του ενός, επί ένα έτος από τη γέννηση του κάθε παιδιού.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Χορηγούμε επίδομα τρίτου παιδιού, πολυτεκνικό επίδομα, ισόβια σύνταξη στην πολύτεκνη μητέρα, εφάπαξ παροχή 2.000 ευρώ για τη μητέρα που αποκτά, από την 1-1-2006 και μετά, τρίτο παιδί και πέραν του τρίτου, για κάθε ένα από αυτά.

Διανύσαμε δρόμο. Πραγματικά, έχουμε και άλλα πολλά, τα οποία πρέπει να κάνουμε και στο χώρο της εκπαίδευσης της Ελληνίδας αγρότισσας και στην περαιτέρω ενίσχυση των αυτονόητων δικαιωμάτων τους. Όμως, αναγνωρίζουμε τη σημαντική προσφορά της. Στεκόμαστε δίπλα της και δίνουμε λύση στα προβλήματα που αντιμετωπίζει. Στηρίζουμε ενεργά και έμπρακτα κάθε της προσπάθεια που στοχεύει στην αύξηση του οικογενειακού εισοδήματος στην υπαίθρο και τελικά, στη διατήρηση της ελληνικής παράδοσης, αλλά και της ανάπτυξης της περιφέρειας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Το λόγο έχει η συνάδελ-

φος κ. Αθανασία Μερεντίτη.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η σημερινή εκδήλωση στα πλαίσια του εορτασμού της Ημέρας της Γυναίκας, στις 8 του Μάρτη, που γίνεται σε όλο τον κόσμο και αφιερώνεται στο μισό του ουρανού, στο μισό της κάθε κοινωνίας, κύριε Πρόεδρε, θα έπρεπε, σήμερα που η Βουλή αποφάσισε να την αφιερώσει στην Ελληνίδα αγρότισσα, να το δούμε σαν μέρα αποτίμησης, προβληματισμού και όχι επετείου. Οι επείγειοι έχουν νόημα, όταν παίρνουμε μέτρα. Και οι Ελληνίδες αγρότισσες δεν θέλουν λόγια. Θέλουν μέτρα για να βελτιώσουν τη ζωή τους, τη δική τους και των παιδιών τους.

Ζω σε μία καθαρά αγροτική περιοχή. Είχα και έχω την τιμή και την ευκαιρία να συναναστρέφομαι με αγρότισσες κάθε γενιάς. Συναντώ τη γιαγιά αγρότισσα, τη μητέρα, την κόρη, την εγγονή. Και όλες θέλουν και μπορούν και το έχουν αποδείξει, να δημιουργούν οικογένειες και να τις στηρίζουν. Όμως, παράλληλα, θέλουν και απαιτούν τη στήριξη της πολιτείας κάθε φορά, αναλόγως με τις ανάγκες των καιρών.

Είδα τον κύριο Πρωθυπουργό εδώ, σε μια πολύ ωραία εμφάνιση. Μ' όλο το σεβασμό, όμως, μας περιέγραψε μια αγρότισσα, που δεν έχει καμμία σχέση με το σήμερα της Ελλάδας. Μπορεί να είναι κάποιος άλλης ευρωπαϊκής χώρας, αλλά σίγουρα, δεν είναι η Ελληνίδα αγρότισσα. Γιατί η Ελληνίδα αγρότισσα παλεύει και σήμερα ακόμη, με απόλυτη απουσία της πολιτείας, να στηρίξει την οικογένειά της, να μεγαλώσει τα παιδιά της, να παράξει και να πουλήσει τα προϊόντα της στις χαμηλές τιμές, να ιδρύσει γυναικείους συνεταιρισμούς, για τους οποίους άκουσα, κύριε Πρόεδρε, να μιλούν όλα τα κυβερνητικά στελέχη.

Όμως, δεν ξέρω και περιμένω να ακούσω τα μέτρα, κύριε Υπουργέ, που έχετε πάρει για να στηρίξετε, για να μιλάτε για τον πολιτισμό και το πώς ζει η Ελληνίδα αγρότισσα. Και θα απαιτούσα και στον Κοινοβουλευτικό σας Εκπρόσωπο ότι σήμερα η Ελληνίδα αγρότισσα, δεν αρκείται και δεν θέλει να πωινάει. Δεν αρκείται και δεν θέλει να αναλώνεται στον καθημερινό καφέ. Θέλει να της δώσουμε, όμως, τις δυνατότητες να αναδείξει τις δυνατότητές της, τα ταλέντα της, να δραστηριοποιηθεί, να ζήσει εκεί που γεννήθηκε.

Διότι εσείς, κύριε Πρόεδρε, και εγώ, ξέρουμε πολύ καλά ότι ερμηνώνει η υπαίθρος και κυρίως, ερμηνώνει από την Ελληνίδα αγρότισσα, από τη νέα κοπέλα, που δεν θέλει να παραμείνει.

Άκουσα τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο και παραξενεύτηκα, γιατί εγώ δεν γνωρίζω τέτοιες οικογένειες και αν υπάρχουν, δεν θέλουμε να υπάρχουν. Τα κορίτσια, τα νέα μας παιδιά αποφασίζουν, χαράζουν το μέλλον τους αναλόγως με τις ικανότητές τους. Δεν κάθεται η γιαγιά, ο μπαμπάς, ο παππούς και δεν ξέρω ποιος άλλος, ίσως, ο μεγάλος αδελφός, να αποφασίσει για το μέλλον της νέας κοπέλας. Για να θυμόμαστε τι σημαίνει ανεξάρτητη γυναίκα, αυτή στην οποία αναφερόμαστε, αλλά δεν την πιστεύουμε.

Κύριε Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, στις 10-10-2006, στην Επιτροπή Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με πρωτοβουλία μου, είχαμε κάνει μία συζήτηση στήριξης της οικογένειας της ελληνικής υπαίθρου. Έμεινε μόνο στα λόγια. Θα καταθέσω τα Πρακτικά από τη συζήτηση στην επιτροπή και θα ήθελα να δεσμευτείτε και οι παρευρισκόμενοι Υπουργοί, αλλά κι εσείς, ότι αυτά τα μέτρα, θα αρχίσουμε να τα εξετάζουμε όλοι, πέρα και έξω από κόμματα.

Και δεν θα αναλωθώ τώρα να απαντήσω στους συναδέλφους «τι κάναμε εμείς» και «τι κάνατε εσείς». Θα απαντήσω απλά στον κύριο Πρωθυπουργό, που είπε πριν από λίγο για το 1952. Έλεος! Μιλάμε για το 2008, για τη νέα κοπέλα και τη μητέρα της και τη γιαγιά της, που θέλουν και πρέπει να τις στηρίξουμε για να ζήσουν στα χωριά τους. Πρέπει να πάρουμε μέτρα στήριξης των αγροτικών συνεταιρισμών και όχι απλά να τους αναφέρουμε. Πρέπει να στηρίξουμε τους πολιτιστικούς συλλόγους που υπάρχουν στα χωριά, που οι περισσότεροι λειτουργούν με τη δύναμη και τη διάθεση των γυναικών, χωρία καμμία ουσιαστική βοήθεια τα τελευταία χρόνια, κύριοι της Κυβέρνησης, από την παράταξή σας.

Οι γυναίκες δεν θέλουμε μόνο να μας αγαπάτε. Δεν θέλουν οι

γυναίκες αγρότισσες μόνο την αγάπη μας. Θέλουν να τις τιμούμε, να τις αναγνωρίζουμε και να τις ενισχύουμε. Την αγάπη νομίζω ότι την έχουν δεδομένη, αλλά θέλουν να πορεύονται αναλόγως με τις ικανότητές τους, τα ταλέντα τους και να δραστηριοποιούνται και να αναδεικνύονται στον τόπο τους.

Κλείνοντας, θα πω για το περιβάλλον 1/3, που επικαλέστηκε και ο Πρωθυπουργός εδώ.

Κατ' αρχάς, κύριε Πρόεδρε, κάντε πράξη το 1/3 συμμετοχής των γυναικών σ' όλα τα νομικά πρόσωπα. Δεν το έχετε κάνει πράξη. Και αυτό είναι μια βοήθεια των γυναικών. Κάντε πράξεις για τις γυναίκες αγρότισσες, που τις καλείτε να συμμετάσχουν στα κέντρα λήψης αποφάσεων, χωρίς να έχουν υποδομή για τα παιδιά τους, νηπιαγωγεία, χωρίς να έχουν τρόπο να βελτιώσουν την υποδομή τη δική τους και της οικογένειάς τους. Διά βίου μάθηση, ολόημερα σχολεία. Τα ανέφερε ο κύριος Πρωθυπουργός.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΕΡΕΝΤΙΤΗ: Ξέρετε, όμως, κύριε Πρόεδρε, όπως και εγώ –και κλείνω– ότι τα πράγματα δυσκολεύουν από το 2004 και μετά και δεν βελτιώνονται. Ας πάρουμε, λοιπόν, αφορμή από τη σημερινή συνεδρίαση, που πραγματικά είναι μια πολύ ουσιαστική συνεδρίαση για να προχωρήσουμε σε έργα, κύριε Πρόεδρε, και όχι σε αναφορές και σε ωραίους λόγους. Αυτό περιμένουν οι Ελληνίδες αγρότισσες από εμάς.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Αθανασία Μερεντίτη καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν Πρακτικό, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Θα συμφωνήσουμε όλοι μαζί σας ότι οι γυναίκες είναι το μισό του ουρανού. Να τις έχουμε εκεί και με το συμβολισμό που έχει αυτή η ποιητική έκφραση, αλλά να κάνουμε πάρα πολλά πράγματα να είναι καλύτερη η ζωή τους, και ειδικά της Ελληνίδας αγρότισσας, εδώ στη γη και με κοινές προσπάθειες.

Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Ιορδάνης Τζαμτζής.

ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΤΖΑΜΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, να σας συγχαρώ πρώτα απ' όλα για την πρωτοβουλία σας, να πραγματοποιηθεί αυτή η επιτελική συζήτηση σήμερα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα τιμούμε τη μάνα, την αδελφή, τη σύζυγο, τη γιαγιά, τη γυναίκα αγρότισσα. Αλλά δεν θα πρέπει να είναι η μόνη μέρα που θα μιλούμε για την αγρότισσα. Και ο Πρωθυπουργός μας έδωσε το όραμά του, μιλώντας για την Ελληνίδα αγρότισσα του σήμερα, για την Ελληνίδα αγρότισσα του αύριο.

Εγώ, αντί άλλων λόγων, θα σας καταθέσω τη μαρτυρία μου, για μια αγρότισσα που γνώριζα, την κυρά-Παρασκευή. Πολλές φορές μου μίλαγε γι' αυτήν, για τη ζωή της, για τα νιάτα της, για τις δυσκολίες που είχε περάσει.

Είχε γεννηθεί το 1932. Μόνο ανέμελα δεν ήταν τα παιδικά της χρόνια. Το ίδιο και τα εφηβικά. Το παιχνίδι γίνονταν μαζί με τη δουλειά, γιατί η κυρά-Παρασκευούλα, από δώδεκα χρονών πήγαινε στα κτήματα, για να βοηθήσει τον πατέρα της στις αγροτικές δουλειές. Ήταν δίπλα του μέχρι τα τριάντα της. Στα τριάντα της χρόνια, παντρεύτηκε στο διπλανό χωριό. Αγάπησε τον άντρα της τον κυρ-Σίμο και απέκτησαν δύο παιδιά.

Νέο ξεκίνημα με τον άντρα της, με πολλή δουλειά και πάλι. Χρεώθηκαν και αγόρασαν ένα τρακτέρ. «Θα δουλέψουμε και θα ξεχρεώσουμε», έλεγε στον άντρα της, δίνοντάς του κουράγιο. Πρωί με το χάραμα πήγαιναν στα χωράφια και αφού έδυε ο ήλιος επέστρεφαν στο σπίτι.

Δεν πρόλαβε, όμως, η κυρά-Παρασκευούλα να ζήσει πολύ καιρό με τον άντρα της. Δέκα χρόνια ήταν μαζί και αυτός ήταν τριάντα εννιά χρονών, όταν τον βρήκε η κακιά αρρώστια και σε λίγους μήνες έμεινε χήρα. Έπρεπε να μεγαλώσει τα παιδιά της. Ήταν και πατέρας και μάνα μαζί. Δούλευε στα κτήματα όχι σαν άντρας, αλλά σαν δύο άντρες. Τα παιδιά της ήταν μικρά και αναγκάστηκε να ανέβει στο τρακτέρ. Οδηγούσε το τρακτέρ,

χωρίς δίπλωμα οδήγησης «γιατί η ανάγκη σε κάνει να μάθεις να οδηγείς και αεροπλάνο» έλεγε.

Όταν ο γιος της τελείωσε το λύκειο, του έδωσε την ευχή «να φύγεις από τα χωράφια, να ζήσεις ανθρώπινα» και του ξεκαθάρισε: «Αν θέλεις να σπουδάσεις, εγώ θα δουλέψω. Διαφορετικά, να καθίσεις στα χωράφια».

Τα χρόνια περνούσαν. Η κυρά-Παρασκευούλα η αγρότισσα, δούλευε στα κτήματα. Πάντρεψε την κόρη της και ο γιος της, αφού πήρε πτυχίο, κατήλθε στις δημοτικές εκλογές για δήμαρχος και εξελέγη.

Η χαρά της ήταν πολύ μεγάλη. Οι κόποι της έπιαναν τόπο. Όλα αυτά, όμως, ήταν βαθιά μέσα της, έξω δεν έβγαζε τίποτα. Μόνο έλεγε που και που «αφού ήθελε να σπουδάσει, εγώ δεν θα τον άφηνα έτσι. Να γίνει άνθρωπος, να φύγει από την αγροτιά. Ποιο είναι το χαίρι μας τόσα χρόνια; Τι γνωρίσαμε εμείς από τη ζωή».

Τρεις μήνες ακριβώς μετά την ορκωμοσία του γιου της ως δημάρχου, η κυρά-Παρασκευούλα, η ταλαιπωρημένη αγρότισσα, άφησε την τελευταία της πνοή. Θα ξεκουραζόταν, όπως έλεγε. Πρόλαβε, πριν κλείσει τα μάτια της, να δει ένα εγγόνι από την κόρη της και το γιο της δήμαρχο.

Αυτή ήταν η ζωή της κυρά-Παρασκευούλας της αγρότισσας, του κοριτσιού, της γυναίκας, της συζύγου, της μάνας, που ήταν και πατέρας μαζί, της γιαγιάς, που σ' όλη της τη ζωή από τότε που άρχισε να καταλαβαίνει τον εαυτό της, μέχρι που έκλεισε τα μάτια της στα πενήντα οκτώ της χρόνια, δούλευε, δούλευε, δούλευε στα χωράφια. Γιατί η κυρά-Παρασκευούλα ήταν αγρότισσα. Ήταν μία από τις εκατοντάδες χιλιάδες αγρότισσες, οι οποίες δουλεύοντας στα κτήματα από το ξημέρωμα μέχρι να σκοτεινιάσει, βοήθησαν και βοηθούν καθοριστικά στην ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας, μας μεγάλωσαν και μεγαλώνουν, μας σπουδασαν και σπουδάζουν παιδιά, για να γίνουμε χρήσιμοι άνθρωποι στην κοινωνία, όπως έλεγαν και λένε και σήμερα.

Σήμερα τα πράγματα, έχουν αλλάξει αρκετά. Παραμένει, όμως, μια μεγάλη αδικία. Η αγρότισσα παραμένει η μόνη γυναίκα, που παίρνει σύνταξη στο εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας της. Αυτό πρέπει να αλλάξει και η αγρότισσα πρέπει να παίρνει σύνταξη στο εξηκοστό έτος της ηλικίας της ή τουλάχιστον στο εξηκοστό δεύτερο έτος της ηλικίας της. Είναι ένα αίτημα, για το οποίο ομιλώ μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα από το 2001 και φυσικά πενήντα πέντε συνάδελφοι από τη Νέα Δημοκρατία, έχουμε καταθέσει κατ' επανάληψη –και πρόσφατα δεύτερη φορά– τεκμηριωμένες προτάσεις για τη μείωση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης της αγρότισσας, αλλά και του αγρότη, οι οποίοι το 2013, θα έχουν συμπληρώσει δεκαπέντε χρόνια ασφάλισης στον κλάδο κύριας ασφάλισης του Ο.Γ.Α., θεμελιώνοντας δικαίωμα συνταξιοδότησης.

Χαίρομαι, που και άλλες παρατάξεις ζητούν αυτό το οποίο ζητούμε εδω και πάρα πολύ καιρό. Δικαιούνται οι αγρότισσες και οι αγρότες μας, να ζήσουν κάποια χρόνια ήσυχια και ξεκούραστα, να παίξουν με τα εγγόνια τους και να χαρούν. Σε όλη τους τη ζωή παλεύουν με τη γη, δουλεύουν και κουράζονται πολύ και έχουν δικαίωμα να ζήσουν, όσα χρόνια τους δώσει ο Θεός, σαν άνθρωποι.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, τιμή μεγάλη, λοιπόν, σ' όλες τις αγρότισσες και φυσικά στη μάνα μου την κυρά-Παρασκευούλα, που αγωνίστηκε σκληρά για να μας μεγαλώσει με την αδελφή μου και, όπως έλεγε, να γίνουμε άνθρωποι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Δημήτριος Σιούφας): Αγαπητέ συνάδελφε, ήταν εξαιρετικά συγκινητική η αναφορά την οποία κάνατε για τη μητέρα σας, που μας συγκίνησε όλους.

Ανάλογη είναι η προσφορά κάθε Ελληνίδας αγρότισσας, αλλά και κάθε Ελληνίδας μάνας, για να μεγαλώσει τα παιδιά της.

Οι αναφορές που κάνατε, ήταν μια εξαιρετικά συγκινητική στιγμή στη σημερινή μέρα που είναι αφιερωμένη στην Ελληνίδα αγρότισσα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι

τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, τριάντα ένας μαθητές και μαθήτριες και τέσσερις συνοδοί-καθηγητές από το ιδιωτικό Γυμνάσιο «ΝΕΑ ΠΑΙΔΕΙΑ» Χαϊδαρίου.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει η συνάδελφος κ. Θάλεια Δραγώνα.

ΘΑΛΕΙΑ ΔΡΑΓΩΝΑ: «Ο πατέρας μου τα γράμματα τα έβλεπε λάθος. Αλλάζουν μυαλά τα γράμματα, έλεγε. Δεν παντρεύονται αυτοί που μαθαίνουν γράμματα. Ήμουν, δυστυχώς, το πρώτο κορίτσι. Έλεγε ο πατέρας μου «δεν μπορούσε να ήταν αγόρι, θα το μάθαινα και γράμματα».

“Τι να σου πω; Ζήσαμε όπως τα ζώα στους αγρούς. Άμα δεν ξέρεις γράμματα, είσαι μισός άνθρωπος. Πώς νομίζεις ότι νιώθω; Σαν χαμένη. Αν δεν ξέρεις γράμματα, δεν σε υπολογίζει κανένας.”

“Αν ήξερα γράμματα, δεν θα φοβόμουν τη ζωή. Δεν θα με πάντρευαν στα δεκαπέντε. Θα γινόμουν νοσοκόμα και θα είχα δικό μου μισθό. Θα μπορούσα να εργαστώ για να σηκώσω το κεφάλι ψηλά και όταν έχω δικίο, να μιλάω, να μπορώ να έχω γνώμη».

Σας διάβασα λόγια γυναικών της ελληνικής υπαίθρου. Δεν ανήκουν στο παρελθόν. Είναι μαρτυρίες, σε έρευνα που έγινε πριν από μερικά χρόνια από τη Διδάκτορα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Χρυσούλα Μάνθου. Ο λόγος, λοιπόν, για τον αλφαριθμητισμό των γυναικών της υπαίθρου.

Οι αγροτικές περιοχές, πλήττονται στον τομέα της απασχόλησης από έλλειψη ευκαιριών για εργασία υψηλής ποιότητας, έλλειψη υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υπηρεσιών. Για τις γυναίκες οι επιπτώσεις είναι μεγαλύτερες. Η θέση των γυναικών της υπαίθρου είναι μειονεκτική. Εργάζονται σκληρά, αλλά δεν αναγνωρίζονται εργαζόμενες, δεν προστατεύονται και δεν αμείβονται. Έτσι, παραμένουν ανασφάλιστες. Οι περισσότερες, εργάζονται αποκλειστικά με τους άνδρες της οικογένειας, οι οποίοι έχουν αποκλειστικά δικαιώματα ιδιοκτησίας στην εκμετάλλευση. Στον οικογενειακό τομέα καταγράφεται ένα ισχυρό ταμπού, που περιβάλλει τη σεξουαλική και ενδοοικογενειακή βία σε βάρος των γυναικών.

Επιπλέον, ο αναλφαριθμητισμός είναι εμπόδιο για τις γυναίκες στη βελτίωση των συνθηκών της ζωής τους. Ο αναλφαριθμητισμός είναι κοινωνικό πρόβλημα, ιδιαίτερα σύνθετο. Πηγάζει από κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές ανισότητες, που παράγουν εκπαιδευτικές ανισότητες και αυτές με τη σειρά τους, διαιωνίζουν τις κοινωνικοοικονομικές.

Στις τελευταίες στατιστικές από την απογραφή του 2001, το σύνολο των λειτουργικών και οργανικών αναλφάβητων γυναικών, είναι στις αγροτικές περιοχές 23%, έναντι 9,5% του εθνικού μέσου όρου για τις γυναίκες. Είναι διπλάσιο από των ανδρών. Βεβαίως, είναι πολύ λιγότερες οι αναλφάβητες γυναίκες μικρής ηλικίας. Όμως είναι πολλές, στην ηλικία σαράντα πέντε έως εξήντα πέντε που ανήκουν στον ενεργό πληθυσμό. Και είναι υπερδιπλάσιος ο αριθμός των αναλφάβητων γυναικών στην αγροτική υπαίθρο, απ’ ό,τι στις αστικές περιοχές.

Ο αναλφαριθμητισμός των γυναικών της υπαίθρου, αποκλείει την κοινωνική και οικονομική χειραφέτηση. Τους στερεί το δικαίωμα στον ισότιμο καταμερισμό ευθυνών στην οικογένεια, στο νοικοκυριό, στην ανατροφή και διαπαιδαγώγηση των παιδιών και στην ισότιμη λήψη αποφάσεων. Ο αναλφαριθμητισμός, στερεί τις γυναίκες από την όποια επαγγελματική ή κοινωνική κατάρτιση και άρα, τις αποκλείει από κάθε επάγγελμα, που απαιτεί εξειδίκευση και από κάθε είδους συλλογική δραστηριότητα σε πολιτισμικό επίπεδο. Ο αναλφαριθμητισμός των γυναικών της υπαίθρου, έχει σοβαρές επιπτώσεις στα παιδιά. Η αναλφάβητη μητέρα αδυνατεί να παρακολουθήσει το παιδί της στην εκπαιδευτική του διαδρομή, με αποτέλεσμα η εκπαιδευτική ανισότητα, να αναπαράγεται μέσα από την οικογένεια και ο αναλφαριθμητισμός να αναπαράγεται από γενιά σε γενιά.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μόλις προέβη σε ψήφισμα για τη βελτίωση της κατάστασης των γυναικών στις αγροτικές περιοχές. Συστήνει την ενίσχυση της εισόδου και συμμετοχής τους

σε νέους οικονομικούς τομείς, όπως είναι οι τηλεπικοινωνίες, οι υπηρεσίες αναψυχής και βελτίωσης του περιβάλλοντος. Εντασσόμενες στην αυτοαπασχόληση και ιδρύοντας μικρές επιχειρήσεις, οι γυναίκες, μπορεί να βρεθούν στο προσκήνιο της καινοτομίας και της διαφοροποίησης στις αγροτικές περιοχές, υποστηρίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ωστόσο, οι αναλφάβητες γυναίκες, αποκλείονται από τέτοιες προοπτικές.

Ο ευρύς χώρος της Αριστεράς, έχει παραδοσιακά επενδύσει στα γράμματα. Από τις αρχές του 1980 μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1990, το Π.Α.Σ.Ο.Κ., η Ν.Ε.Λ.Ε., μέσα από τη Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης, έκανε πολύ επιτυχή μαθήματα αλφαριθμητισμού, τα οποία, όμως, ατόνησαν.

Και μπορεί ο αναλφαριθμητισμός των γυναικών της υπαίθρου να έχει μειωθεί δραστικά στις νέες γενιές και να παρατηρείται η αντίστροφη τάση και να είναι μεγαλύτερος ο αναλφαριθμητισμός των αντρών, αλλά από τα στοιχεία του 2004 και του 2006, ο λειτουργικός αναλφαριθμητισμός, κυρίως, δεν έχει ακόμα εκλείψει. Αναπαράγεται μέσω της σχολικής διαρροής. Έχουμε μεγαλύτερες γενιές γυναικών της υπαίθρου, που διψούν να μάθουν γράμματα. Η πολιτεία, υποχρεούται να χαράξει πολιτικές μείωσης του αναλφαριθμητισμού μέσα από την οργάνωση προγραμμάτων, που απαιτούν ειδική προετοιμασία και ειδική προσέγγιση σεβασμού της αξιοπρέπειας των αναλφάβητων γυναικών.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ**)

Σας διαβάζω τα λόγια γυναίκας, που μπήκε σε πρόγραμμα αλφαριθμητισμού στα σαράντα πέντε της: «Είχα μεράκι, είχα καμμό, ήταν ένα όνειρο. Ως τα σαράντα πέντε, μιλούσα με τα χωμάτα στα χωράφια. Ήθελα πολύ να μάθω να διαβάζω. Αν δεν ξέρεις να διαβάζεις, δεν ξέρεις τίποτα. Υποφέρω που δεν ξέρω. Κάτι να αλλάξει. Ήμουν δούλα στα χωράφια μέχρι χτες. Θα μάθω, για να ξέρω ποιον ψηφίζω, να μη με απατούν».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Πριν από τη Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Κεφαλογιάννη, το λόγο έχει ζητήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Κώστας Αϊβαλιώτης. Ορίστε κυρία Αϊβαλιώτη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΪΒΑΛΙΩΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αν πρόκειται για την κ. Κεφαλογιάννη, υποχωρώ. Δεν μπορώ να αντισταθώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Στερείστε αντιστάσεων;

Επομένως κυρία Κεφαλογιάννη, επειδή αποτελέíte την αντίσταση η ίδια, μπορείτε να μιλήσετε.

Έχετε το λόγο.

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ: Ευχαριστώ πολύ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρισκόμαστε σήμερα εδώ, για να τιμήσουμε την παγκόσμια ημέρα της γυναίκας, μια συμβολική ημέρα, που καθιερώθηκε για να μας θυμίζει ότι οι γυναίκες αγωνίστηκαν σκληρά για την ισότητα ευκαιριών και δικαιωμάτων που απολαμβάνουν σήμερα.

Για τη δική μου γενιά, οι συμβολικές γιορτές αυτού του τύπου ίσως φαντάζουν άκαιρες. Βλέπετε εμείς οι νεότερες Ελληνίδες, δεν χρειάστηκε να διεκδικήσουμε τόσα πολλά. Με σεβασμό και ευγνωμοσύνη, έχουμε σήμερα την τύχη στους περισσότερους τομείς της καθημερινότητά μας, να απολαμβάνουμε τους καρπούς των ιστορικών διεκδικήσεων του παρελθόντος.

Τα πράγματα όμως δεν έγιναν ευκολότερα για όλες τις γυναίκες. Η ισότητα δικαιωμάτων και ευκαιριών, δεν είναι δεδομένη για όλες τις Ελληνίδες. Υπάρχουν ακόμα κάποιες, που χρειάζεται να προσπαθούν περισσότερο, που χρειάζεται να θυσιάζουν περισσότερα και γι’ αυτό χρειάζονται μεγαλύτερη προσοχή από την κοινωνία και την πολιτεία. Είναι οι αγρότισσες, οι αφανείς ήρωες της αγροτικής ζωής, που με μόχθο συμβάλλουν στην περιφερειακή ανάπτυξη της πατρίδας μας, στηρίζουν τις οικογένειές τους και προσφέρουν τα μέγιστα στις τοπικές οικονομίες.

Στέκομαι στο παράδειγμα του τόπου μου, της Κρήτης, όπου οι γυναίκες, έχουν συνδεθεί άρρηκτα με την οικονομική και τουριστική ανάπτυξη, καθώς προβάλλουν σημαντικά μέσω των

συνεταιρισμών τους τα παραδοσιακά γεωργικά προϊόντα και προωθούν με μεράκι νέες μορφές αγροτουρισμού.

Τις Ελληνίδες αγρότισσες τιμούμε σήμερα, μεταφέροντας ένα ξεκάθαρο κοινωνικό και πολιτικό μήνυμα. Μπορεί να απέχουμε από τη σκληρή καθημερινότητά τους, παρ' όλα αυτά μας αφορούν τα προβλήματά τους, θέλουμε να είμαστε κοντά τους, θέλουμε να προσεγγίζουμε τις ανάγκες τους με μεγαλύτερη συνύληψη και αποτελεσματικότητα.

Στο πλαίσιο αυτών των στόχων, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έπραξε πολλά και ουσιαστικά. Ενδεικτικά αναφέρω ότι κατά την προηγούμενη τετραετία, προωθήθηκαν προγράμματα για τη στήριξη των κοινωνικών και οικονομικών αναγκών της αγρότισσας, ενισχύθηκαν οι γυναικείοι αγροτικοί συνεταιρισμοί, αναπτύχθηκαν ειδικά προγράμματα επιχειρηματικότητας των νέων και των γυναικών.

Οι στόχοι για την επόμενη τετραετία, μαρτυρούν ότι η Κυβέρνηση διατηρεί ψηλά στις προτεραιότητές της τη διασφάλιση της κοινωνικής συνοχής της περιφέρειας και την ανάπτυξη νέων μοντέλων αγροτικής απασχόλησης, στη βάση των νέων αναγκών και των νέων τεχνολογιών.

Ειδικότερα, σ' ό,τι αφορά την αγρότισσα, η Κυβέρνηση επιδιώκει συνθήκες μεγαλύτερης κοινωνικής δικαιοσύνης και επαγγελματικής ισότητας. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, χρειάζεται να διασφαλιστεί ισότιμη πρόσβαση στα προγράμματα κατάρτισης γύρω από νέες καλλιέργειες και νέες τεχνολογίες, περαιτέρω στήριξη των γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών και ακόμη μεγαλύτερη προβολή των προϊόντων τους, αύξηση και βελτίωση των υποδομών στήριξης της οικογένειας, που θα επιτρέπουν στην αγρότισσα μεγαλύτερη απόδοση στην παραγωγή και τέλος, ισότιμη πρόσβαση της αγρότισσας στα κοινά, ώστε να γνωστοποιούνται άμεσα τα προβλήματά της στα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Η σημερινή μέρα, είναι μια ευκαιρία να συνειδητοποιήσουμε ότι οι ανάγκες τις σύγχρονης αγρότισσας είναι πολλές, σύνθετες και μας αφορούν όλους. Ας αναλογιστούμε, λοιπόν, με αφορμή τη σημερινή συγκυρία, τα κίνητρα που χρειάζεται να δώσουμε στις αγρότισσες, ώστε να συνεχίσουν το έργο τους με φροντίδα και ζήλο, αλλά και τον τρόπο με τον οποίο θα εξασφαλίσουμε την ισότητά τους, σ' αυτόν το δύσκολο χώρο που επέλεξαν να εργάζονται.

Τα ζητούμενα για μας, είναι εφεξής η αγρότισσα να μην αποτελεί μόνο θέμα συμβολικών εορτασμών, αλλά να βιώνει την ισότητα, όπως κάθε σύγχρονη Ελληνίδα. Ας κάνουμε σήμερα την αρχή, εκφράζοντας συλλογικά όλες οι κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις το σεβασμό, την περηφάνια, τον θαυμασμό μας και ένα μεγάλο ευχαριστώ στην Ελληνίδα αγρότισσα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ και εγώ και για το ότι ήσασταν σύντομη, κυρία συνάδελφε.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΛΑ.Ο.Σ. ο κ. Κωνσταντίνος Αϊβαλιώτης για πέντε λεπτά.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΪΒΑΛΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ζούμε σε μία χώρα κυρίως ορεινή, χωρίς τα εύφορα εδάφη άλλων χωρών της Ευρώπης. Ζούμε σε μια χώρα, με οικονομία που βασίστηκε στη γεωργία επί δεκαετίες. Ζούμε σε μια χώρα, με έντονο το πρόβλημα της υπογεννητικότητας.

Σ' όλα αυτά τα ζητήματα, η Ελληνίδα αγρότισσα βρήκε λύσεις. Δούλεψε και τιθάσευσε το σκληρό ελληνικό ανάγλυφο, πάλεψε με το κρύο το χειμώνα και με τη ζέση το καλοκαίρι, έκανε πολλά παιδιά, τα οποία μεγάλωσε συνήθως χωρίς καμμία βοήθεια, μακριά από ανέσεις που υπάρχουν στα αστικά κέντρα, χωρίς τις λύσεις που πρόσφεραν οι υποδομές άλλων χωρών της Κεντρικής Ευρώπης και φυσικά, χωρίς υποδομές κοινωνικής μέριμνας, κρατικής μέριμνας, που χρειαζόταν μια εργαζόμενη μάνα με πολλά παιδιά.

Πενιχρό το εισόδημα από τη γεωργία, σκληρή δουλειά, μονότονη ζωή και ατέλειωτες οι φροντίδες της Ελληνίδας αγρότισσας και μάνας.

Πέρασα τα παιδικά μου χρόνια, σ' ένα μικρό νησί των Κυκλά-

δων, στη Σύρο. Κατάγομαι από ένα άλλο νησί την Ικαρία, η οποία έτυχε να βρίσκεται μακριά από αστικά κέντρα. Η μοίρα της Ελληνίδας αγρότισσας, ήταν έτσι κι αλλιώς σκληρή σε όλο τον ελλαδικό χώρο. Ιδιαίτερα σκληρή, όμως, ας μου επιτραπεί να πω, ήταν η μοίρα της Ελληνίδας αγρότισσας στα νησιά, η μοίρα της νησιώτισσας αγρότισσας, που έχει να αντιμετωπίσει και την αντιξοότητα της φουρτούνας, που την αποκόπτει από τον έξω κόσμο, τη δύσκολη σύνδεση με τα κέντρα διάθεσης των αγροτικών προϊόντων, την ελλιπή υγειονομική περίθαλψη και τις υποδομές κοινωνικής μέριμνας που χωλαίνουν.

Θυμάμαι τη δεκαετία του '70 στις Κυκλάδες, που έχει τριάντα νησιά, το κύριο αίτημα ήταν να γίνει ένα ελικοδρόμιο ανά νησί. Αυτό ζητούσαν οι άνθρωποι που ζούσαν εκεί, διότι είχαν ξεχάσει τελείως, ήταν όνειρο άπιαστο, το να υπάρχει επαρκής νοσοκομειακή περίθαλψη και υποδομές κρατικής μέριμνας, βρεφονηπιακοί σταθμοί κ.λπ.. Έτσι ζητούσαν ένα ελικοδρόμιο, ώστε τουλάχιστον να εξασφαλίζεται η επείγουσα αερομεταφορά, σε περίπτωση που υπήρχε ασθένεια ή τραυματίας.

Από τότε η αλήθεια είναι ότι έγιναν κάποια βήματα, αλλά η Ελληνίδα αγρότισσα και η μάνα, έχει πλέον να αντιμετωπίσει άλλες σκληρές προκλήσεις. Τα αγροτικά προϊόντα, αντιμετωπίζουν πλέον αθέμιτο ανταγωνισμό λόγω των αθρόων εισαγωγών από τρίτες χώρες, οι μεσάζοντες οργιάζουν, οι τιμές συμπιέζονται οι κοινοτικές επιδοτήσεις περικρίπτονται σιγά-σιγά.

Όλοι ακούμε για φθηνά αγροτικά προϊόντα, που φθάνουν από τις τέσσερις άκρες του πλανήτη και εκτοπίζουν τα προϊόντα, που παράγονται με πολύ κόπο από την Ελληνίδα αγρότισσα και τον Έλληνα αγρότη. Όλοι ξέρουμε ότι το προϊόν που αγοράζουμε πανάκριβα στην πόλη, κοστίζει σχεδόν τίποτα στο χωράφι και εκεί είναι ο ρόλος ενός κράτους ξεχαρβαλωμένου, το οποίο δεν πιάνει τους μεσάζοντες, αυτούς όλους που αισχροκερδούν, που βρίσκονται ανάμεσα στο χωράφι και στο μαγαζί στην πόλη. Αυτοί οι μεσάζοντες, που μένουν πάντα ατιμώρητοι και αισχροκερδούν μ' όλες τις εξουσίες.

Παράλληλα η ευρωπαϊκή γεωργία, έχει στοχοθετηθεί από συγκεκριμένα κέντρα και η αντανάκλαση αυτού του πάθους, είναι όλη αυτή η διαλεκτική, που έχει αναπτυχθεί για την περικοπή των κοινοτικών επιδοτήσεων. Η αρμόδια Επιτροπή ήταν πριν δύο ή τρεις μήνες, αν θυμάμαι καλά, εδώ στη Βουλή τη μας είπε το αμίμητο ότι οι αγροτικές δαπάνες αποδεικνύονται αναποτελεσματικές.

Βρέθηκα σε πρόσφατη αποστολή της Βουλής των Ελλήνων στην Ευρωβουλή μαζί με την κ. Παπαδημητρίου και το συνάδελφο το Μανούσο το Βολουδάκη και μιλήσαμε για τη στρατηγική της Λισαβόνας. Ε, λοιπόν, σας πληροφορώ ότι η Προεδρεύουσα εκεί, που ήταν και οικολόγος, «πράσινη», από την Ολλανδία Ευρωβουλευτής, η κ. Βαλάγκεν, με κοίταζε σαν εξωγήινο, όταν έλεγα ότι η γεωργία μπορεί να παίξει ρόλο στη μείωση της ανεργίας, στην επίτευξη τέλος πάντων των στόχων της Λισαβόνας. Με κοίταζε σαν εξωγήινο, δεν καταλάβαινε το επίχειρμα. Δεν αντελήφθη κανείς –δεν φταίει η συγκεκριμένη Ευρωβουλευτής– ότι αυτό το κυνηγητό κατά της ευρωπαϊκής γεωργίας, το ξεριζώμα των καπνών, δεν σημαίνει ότι σταματάει ο κόσμος στην Ευρώπη να καπνίζει. Αυτό που συμβαίνει, είναι ότι εισάγονται συνεχώς όλο και μεγαλύτερες ποσότητες αμερικάνικων καπνών, προελεύσεως Η.Π.Α. και καπνά προελεύσεως Λατινικής Αμερικής και απλά ξεριζώνονται τα δικά μας καπνά και βυθίζονται στην ανεργία οι δικοί μας καπνοπαραγωγοί.

Η σημερινή, λοιπόν, Ελληνίδα αγρότισσα, βλέπει τα προϊόντα του μόχθου της να εκτοπίζονται, προς όφελος των τουρκικών και άλλων αγροτικών προϊόντων. Επειδή βλέπω ότι είναι απέναντί μου ο κ. Κοντός και ο κ. Κιτζίδης –αγαπητοί και οι δύο– να πω ότι μου απάντησε ο κ. Κοντός σε ερώτηση που είχα υποβάλει και είδα ότι εισάγουμε κάπαρη, τούρκικα φουντούκια, φιστίκια, κομποστόα σταφύλι, φουντουκόψιχα, σύκα ξερά και ένα σωρό άλλα αγροτικά προϊόντα από την Τουρκία, λες και εμείς δεν παράγουμε άριστης ποιότητας αγροτικά προϊόντα. Εισάγουμε επίσης –στην απάντηση του κ. Κοντού είναι και τον ευχαριστώ που μου την έστειλε– βασιλικό αποξηραμένο και μπάμιες από την Αίγυπτο, ρύζι από το Πακιστάν, σουσάμι από την Ινδία, πορτοκάλια από τη Νότια Αφρική, λεμόνια από το Λίβανο και την

Αργεντινή, αμυγδαλόψιχα από τις Ηνωμένες Πολιτείες, σκόρδο από τη Χιλή και ό,τι άλλο μπορείτε να φανταστείτε.

Έτσι, θέσεις ανεργίας, όχι θέσεις εργασίας, δημιουργούνται για την Ελληνίδα αγρότισσα για τον Έλληνα αγρότη, οι οποίοι παραμένουν γαντζωμένοι στην περιφέρειά τους, στα ορεινά χωριά και στα νησιά μας και αναζωογονούν έτσι την ελληνική επαρχία, μειώνοντας την αστυφιλία μ' αυτόν τον τρόπο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελληνίδα αγρότισσα είναι γένους θηλυκού. Η γεωργία επίσης είναι γένους θηλυκού. Και η γη είναι γένους θηλυκού.

Όμως γένους θηλυκού είναι και η λέξη «τιμή» και «αναγνώριση» στην προσφορά της αγρότισσας. Και νομίζω ότι τιμή και αναγνώριση, θα πρέπει να δείχνουν με πράξεις και όχι με λόγια οι εκάστοτε εξουσίες.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ και εγώ, κύριε συνάδελφε.

Ο Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ κ. Ιωάννης Σκουλάς έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΚΟΥΛΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πήρα το λόγο σήμερα, γιατί προέρχομαι από μια αγροτική και κτηνοτροφική οικογένεια, που στο διάβα των χρόνων, κατάφερε με τον κόπο και τον ιδρώτα της, στην κυριολεξία, ανδρών και γυναικών, με σκληρή δουλειά, να σπουδάσει παιδιά και εγγόνια και να δει γιατρούς και δικηγόρους, μηχανικούς και δασκάλους, πολιτικούς, Βουλευτές και Υπουργούς, ιερωμένους, επιχειρηματίες και στρατηγούς. Όλα αυτά, από τους καρπούς της γης, όλα αυτά, από την αγροτική εκμετάλλευση. Γι' αυτούς τους προγόνους, λοιπόν, γιαγιάδες και παππούδες, είμαι υπερήφανος, όπως υπερήφανοι είναι και όλοι οι Έλληνες, γιατί αυτή είναι μια ιστορία της ελληνικής κοινωνίας τελικά, είναι μια ιστορία της πλειοψηφίας των Ελλήνων. Τιμάμε, λοιπόν, και τιμώ την Ελληνίδα αγρότισσα. Αυτά όμως πριν από είκοσι πέντε, πενήντα και εκατό χρόνια.

Όμως, τι βιώνει σήμερα η Ελληνίδα αγρότισσα; Σκληρή δουλειά στο χωράφι, γραφειοκρατία και προβλήματα στις επιδοτήσεις των αγροτικών προϊόντων, γραφειοκρατία και προβλήματα για τους νέους αγρότες και αγρότισσες, αγροτικούς δρόμους και υποδομές στην ύπαιθρο σε εγκατάλειψη, κερδοσκοπία σε βάρος των παραγωγών, αύξηση του κόστους παραγωγής των αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων, αύξηση της τιμής των λιπασμάτων, διπλασιασμό της τιμής των ζωοτροφών. Προβλήματα στη διάθεση του πετρελαίου στα αγροτικά μηχανήματα με τη νέα διαδικασία. Προβλήματα στη διάθεση των αγροτικών προϊόντων. Ένα τοπίο γκριζο και προβληματικό, ένα τοπίο, που δεν αφήνει κανένα παράθυρο αισιοδοξίας. Αυτήν τη στιγμή, η ραχοκοκαλιά της ελληνικής κοινωνίας, δηλαδή η αγροτική τάξη, έχει σπάσει. Πρέπει επιτέλους να καταλάβουμε όλοι μας το τεράστιο πρόβλημα. Η ελληνική αγροτική τάξη αυτήν τη στιγμή βιώνει προβλήματα. Η κοινωνία περιμένει προτάσεις, η κοινωνία περιμένει λύσεις.

Ελάτε κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να κάνουμε μια βόλτα στα ορεινά κτηνοτροφικά χωριά του Νομού Ηρακλείου και εκεί θα δούμε τα προβλήματα της αγροτικής κτηνοτροφικής τάξης, εκεί θα δούμε τα προβλήματα της Ελληνίδας αγρότισσας. Εκεί και θα καταλάβουμε την αβεβαιότητα, που αυτήν τη στιγμή βιώνουν οι αγρότες.

Σήμερα τιμούμε την Ελληνίδα γυναίκα, την Ελληνίδα μητέρα, την Ελληνίδα σύζυγο, την Ελληνίδα αγρότισσα. Τιμάμε όλες τις γυναίκες, που μέσα από μία σειρά ρόλων της καθημερινής ζωής, κατορθώνουν να αντεπεξέρχονται στις δύσκολες και απαιτητικές ανάγκες της σύγχρονης εποχής. Όμως δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ήταν αυτό που προέβη σε σειρά πρωτοποριακών νομοθετικών μέτρων, όπως η θέσπιση του οικογενειακού δικαίου, η κατάργηση της προίκας, η διατήρηση του επωνύμου της Ελληνίδας μετά το γάμο, η αποποινικοποίηση της μοιχείας.

Στην εποχή της παροχής των υπηρεσιών, της εγκατάλειψης και της απαξίωσης της υπαίθρου και της αγροτικής παραγωγής, η Ελληνίδα αγρότισσα βιώνει μια δύσκολη πραγματικότητα. Μια πραγματικότητα σκληρή, καθώς είναι υποχρεωμένη να δουλεύει στο χωράφι καθημερινά, ανεξαρτήτως καιρικών συν-

θηκών, είναι υποχρεωμένη, να υπομένει τον παγετό και τον καύσωνα το χαλάζι και τον άνεμο, που απειλούν την αγροτική παραγωγή και την εκμετάλλευσή της και το εισόδημα της οικογένειας. Και είναι μετά υποχρεωμένη, να πηγαίνει και να υφίσταται την γραφειοκρατία, για να λάβει την ελάχιστη αποζημίωση, που σε καμιά περίπτωση δεν ανταποκρίνεται στο μόχθο της. Είναι υποχρεωμένη να δουλεύει γνωρίζοντας ότι ο κόπος αυτός, δεν θα ανταμειφθεί στην Ελλάδα των καρτέλ.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε εξάλλου ότι περίπου το 30% με 40% του αγροτικού δυναμικού είναι αγρότισσες. Σ' αυτό το μεγάλο, λοιπόν, ποσοστό, εμείς πρέπει να απαντήσουμε και να δώσουμε λύσεις. Να το ενισχύσουμε οικονομικά, ανταμειβοντας την παραγωγική διαδικασία και βάζοντας τέλος στην ανυπαρξία ελεγκτικών μηχανισμών, για να μην είναι υποχρεωμένη η αγρότισσα να δουλεύει χωρίς αντίκρισμα. Να δημιουργήσουμε εκπαιδευτικές δομές για τα παιδιά, ώστε έτσι να ελαφρύνουμε την Ελληνίδα αγρότισσα και μόνο όσο μπορούμε.

Είναι ακόμα ανάγκη, να διορθωθεί όσο πιο σύντομα γίνεται η κατάφορη αδικία, που συντελείται όσον αφορά τα συντάγματα χρόνια της Ελληνίδας αγρότισσας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούστηκαν, πράγματι, πολλά και ενδιαφέροντα για το ρόλο της Ελληνίδας αγρότισσας στην ελληνική κοινωνία. Ακούστηκαν προτάσεις και απόψεις, που θα μπορούσαν να υλοποιηθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Ο ρόλος μας εδώ, πρέπει να είναι εκέκατος. Οφείλουμε να κάνουμε αυτές τις προτάσεις λύσεις και τις λύσεις πράξεις, ούτως ώστε –και το οφείλουμε αυτό ως νόμιμο εκλεγμένοι Βουλευτές προς όλους όσους μας επέλεξαν– να κάνουμε πράξεις για το συνάνθρωπο, γιατί έτσι πρέπει να δούμε την Ελληνίδα αγρότισσα και μόνο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Το λόγο έχει ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Αλέξανδρος Κοντός.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΝΤΟΣ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή εκδήλωση την πρωτοβουλία της οποίας ανέλαβε η Βουλή των Ελλήνων και τη συγχαιρούμε γι' αυτό, δεν είναι παρά ένας ελάχιστος φόρος τιμής στη γυναίκα της υπαίθρου, στην Ελληνίδα αγρότισσα, που δίνει καθημερινά το δικό της δύσκολο αγώνα στην ελληνική περιφέρεια. Στη γυναίκα, που διαχρονικά έχει αποδείξει ότι μπορεί να αντεπεξέρχεται με επιτυχία στα παράλληλα καθήκοντά της, στο σπίτι, στο χωράφι, στην τοπική κοινωνία. Στη γυναίκα, που όπως όλοι γνωρίζουμε ήταν και είναι ο αφανής ήρωας της ελληνικής περιφέρειας, αλλά με ενεργό και ουσιαστικό ρόλο στην παραγωγική διαδικασία και γενικότερα στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.

Οι γυναίκες της υπαίθρου στην Ελλάδα, καταλαμβάνουν ήδη και είναι πολύ σημαντικό αυτό, ένα σημαντικό ποσοστό του ενεργού αγροτικού πληθυσμού, όχι σαν απλοί βοηθοί του αγρότη, αλλά σαν συνεργάτες, συνεταιρεί και πλέον σαν ανεξάρτητοι επαγγελματίες. Αυτήν την προσφορά την αναγνωρίζουμε και την τιμάμε με πολιτικές στήριξης και με πρωτοβουλίες ενθάρρυνσής της, ώστε στο μέλλον, να έχει ακόμα πιο δυναμικό ρόλο και να βρει τη θέση που δικαιωματικά της αξίζει, διότι οι γυναίκες της υπαίθρου, αποτελούν ένα δυναμικό της ελληνικής περιφέρειας, που διαπιστωμένα πλέον, μπορεί να αντεπεξέλθει στις προκλήσεις του αύριο, μπορεί να επιδείξει σύγχρονο επιστημονικό πνεύμα στην αγροτική και αγροβιοτεχνική δραστηριότητα, μπορεί να αντεπεξέλθει στις προκλήσεις του νέου έντονα ανταγωνιστικού περιβάλλοντος, που απαιτεί ποιοτικά προϊόντα, μπορεί να προστατεύσει την αγροτική μας παράδοση και να την μετατρέψει σε όχημα για το μέλλον, μπορεί να στηρίξει την αγροτική οικογένεια και να βελτιώσει την ποιότητα της ζωής της, μπορεί να συμβάλλει ουσιαστικά, στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών, περιοχών νησιωτικών μειονεκτικών και απομακρυσμένων, αλλά και αυτών που έχουν περισσότερα προνόμια, μπορεί και της αξίζει, η καταξίωση για τον πολυσήμαντο αυτό ρόλο της. Και αυτό κάνουμε σήμερα όλοι εμείς εδώ, τιμώντας τη διαχρονική ουσιαστική συμμετοχή της στην ιστορία του

τόπου μας, στην παράδοσή μας, στις μάχες που δώσαμε και δίνουμε σ' όλα τα επίπεδα.

Προς την περαιτέρω ενίσχυση αυτού του ρόλου, κινούνται οι πολιτικές και οι στόχοι του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Θέλουμε τη γυναίκα-αγρότισσα ενημερωμένη και δραστήρια, συνειδητοποιημένη για την ανάγκη ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των αγροτικών προϊόντων. Προς την κατεύθυνση αυτή, εφαρμόζουμε πολιτικές για την προστασία και τη στήριξή της, έτσι ώστε να παραμείνει στον τόπο της και να ανταποκριθεί στον πολυδιάστατο ρόλο της. Παράλληλα, δίνουμε έμφαση στην κάλυψη ευρύτερων εκπαιδευτικών, κοινωνικών και οικονομικών αναγκών των αγροτισσών μέσα από τη διεξαγωγή των προγραμμάτων ενημέρωσης, πληροφόρησης και κατάρτισής τους, ώστε να βελτιώσουν συγκεκριμένες δεξιότητες, αλλά και την απόδοση των αγροτικών του επιχειρήσεων, όπως είναι οι γυναικείοι αγροτικοί συνεταιρισμοί.

Πρέπει να σας αναφέρω, πως σήμερα λειτουργούν περίπου εκατόν τριάντα αγροτικοί και οικοτεχνικοί γυναικείοι συνεταιρισμοί. Την τελευταία δε τετραετία, είναι σημαντικό ότι έχουν ιδρυθεί είκοσι ένας περισσότεροι συνεταιρισμοί σ' όλη την Ελλάδα, από το Ηράκλειο της Κρήτης έως τον Έβρο. Είναι αξιοσημείωτο δε το γεγονός ότι με τις πολιτικές στήριξης που προσπαθούμε συνεχώς να ενδυναμώνουμε, οι γυναίκες της υπαίθρου επιδεικνύουν ένα όλο και αυξανόμενο ενδιαφέρον για να λειτουργήσουν συλλογικά, να μπουν πιο δυναμικά στο κλίμα της εποχής και να κάνουν πιο ανταγωνιστικά τα προϊόντα τους, βελτιώνοντας συνεχώς τις γνώσεις και της δυνατότητές τους.

Ήδη πρέπει να ξέρετε ότι υπάρχει σωρεία αιτημάτων από γυναικείους συνεταιρισμούς να τα ικανοποιούμε, για ενημέρωση, για κατάρτιση, για οικονομική στήριξη, με σκοπό τη δημιουργία και άλλων γυναικείων συνεταιρισμών. Και προγραμματίζουμε μέσα στο 2008, να έχουν πάρει έγκριση περίπου πέντε συνεταιρισμοί. Ακόμη πρέπει να πούμε ότι άμεση προτεραιότητα του Υπουργείου μας, είναι η καλύτερη δικτύωση των γυναικείων συνεταιρισμών, με σκοπό την προβολή και την προώθηση των προϊόντων τους στην αγορά. Στα πλαίσια αυτής της δράσης, εντάσσεται και η σχεδιαζόμενη δημιουργία ενός κεντρικού πρατηρίου στην Αθήνα, αλλά και άλλων σε διάφορες πόλεις της χώρας, όπου θα διατίθενται τα προϊόντα των γυναικείων συνεταιρισμών.

Επίσης, προγραμματίζουμε εντός του 2008 να πραγματοποιηθεί έκθεση αγροτικών προϊόντων στο λεκανοπέδιο της Αθήνας, έτσι ώστε οι γυναικείοι συνεταιρισμοί, να εκθέσουν τα προϊόντα τους και να γίνουν τα προϊόντα αυτά ευρύτερα γνωστά και μέσω των Μ.Μ.Ε. στο καταναλωτικό κοινό. Παράλληλα πρέπει να σας πω ότι είναι ήδη έτοιμο -και σύντομα θα εκδοθεί- ενημερωτικό έντυπο με όλους τους γυναικείους συνεταιρισμούς, το οποίο θα διατίθεται δωρεάν στο καταναλωτικό κοινό, αλλά και σ' όλες τις συνεταιριστικές οργανώσεις της χώρας μας, έτσι ώστε να υπάρχει μία πλήρης ενημέρωση για τη δράση των γυναικείων συνεταιρισμών και για τα εξαιρετικά προϊόντα, που οι γυναικείοι συνεταιρισμοί παράγουν και διακινούν.

Πέραν αυτών, η στρατηγική του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τη στήριξη της γυναίκας-αγρότισσας, συνεχίζεται και εντατικοποιείται στα πλαίσια της τέταρτης προγραμματικής περιόδου μέσα από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 713 «Αλέξανδρος Μπαλτατζής». Στο πρόγραμμα εμπεριέχονται δράσεις, που στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και δίνονται ειδικά κίνητρα, για την ενίσχυση της εισόδου των γυναικών στην αγορά εργασίας του αγροτικού τομέα, μέσα από νέες πρωτοβουλίες, που περιλαμβάνουν τους τομείς του τουρισμού, της οικοτεχνίας και της παροχής ανέσεων στις αγροτικές περιοχές.

Χαρακτηριστικά θα σας αναφέρω ότι προβλέπεται ειδική βαθμολογική προμείωση επενδυτικών σχεδίων όταν πρόκειται για γυναίκα υποψήφια επενδύτρια ή το ποσοστό συμμετοχής της στο εταιρικό κεφάλαιο εταιρειών, συνεταιρισμών και συλλόγων είναι μεγαλύτερο ή ίσο από το 75% και προβλέπονται ειδικά μόνον της έγκρισης επενδυτικών σχεδίων, όταν η διοίκηση των συνεταιρισμών ή των εταιρειών ασκείται από γυναίκες.

Επίσης, πρέπει να πω ότι είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγο-

νός ότι δίνεται η δυνατότητα μέσα από το Πρόγραμμα «ΑΛΕΚΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ» και μέσα από τον Ο.Π.Α.Α.Χ. με 100% χρηματοδότηση να δημιουργούνται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση παιδικοί σταθμοί στα χωριά μας, έτσι ώστε η αγρότισσα να ασκεί τις αγροτικές της δραστηριότητες με την παράλληλη φύλαξη και εκπαίδευση των παιδιών της.

Κυρίες και κύριοι, θεωρούμε ότι μέσα από μία μεγαλύτερη γυναικεία προσφορά εργασίας στον αγροτικό τομέα -πέραν του ότι δημιουργούνται ευκαιρίες απασχόλησης των γυναικών στην ύπαιθρο- επιτυγχάνεται η βελτίωση της ποιότητας ζωής στις τοπικές κοινωνίες, κυρίως όμως πρέπει να τονίσουμε ότι μέσα από την απασχόληση της γυναίκας αγρότισσας στηρίζεται αποτελεσματικά η διατήρηση και η στήριξη του κοινωνικού και παραγωγικού ιστού στην ελληνική περιφέρεια. Επιπρόσθετα οι γυναίκες έχουν αποδείξει ότι μπορούν και ενδιαφέρονται να στηρίξουν τον πολιισμό μας, την παράδοση και το περιβάλλον, ενώ αντιλαμβάνονται με ιδιαίτερη ευαισθησία την ευθύνη των στόχων μας για ποιοτική ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας.

Για τους λόγους αυτούς, πιστεύουμε πως αυτός ο πολυδιάστατος ρόλος της Ελληνίδας αγρότισσας πρέπει και μπορεί να προστατευθεί, αλλά και να ενισχυθεί περισσότερο. Προς αυτήν την κατεύθυνση κινείται η πολιτική μας, στόχος της οποίας είναι η δημιουργία ενός πλαισίου στήριξης για την ενδυνάμωση του ρόλου και της θέσης της Ελληνίδας αγρότισσας στο σύγχρονο αγροτικό γίγνεσθαι και της συμμετοχής της στην αειφόρο αγροτική ανάπτυξη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας στο Νομό Λάρισας κ. Κωνσταντίνος Αγοραστός.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΓΟΡΑΣΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι εύκολο να μνησεί κάποιος τη γυναίκα, την αγρότισσα γυναίκα, την εργάτρια της υπαίθρου. Είναι εξίσου εύκολο να παραθέσει πολιτικές και δράσεις για την εδραίωση της ισότητας. Είναι επίσης εύκολο να σκιαγραφήσει μία ακόμη πιο γαλαντόμο πολιτική στο θέμα της ισότητας για το μέλλον. Προσωπικά θεωρώ ότι υπάρχει μία φράση καταγεγραμμένη στην ιστορία, η οποία αποδίδει πλήρως το ρόλο, τη σημαντική αποστολή της γυναίκας στην κοινωνία μας, στον πλανήτη: «Διά γυναικός πηγάζεται ακρίτων» είπε η Κασσιανή στον αυτοκράτορα, δηλαδή, από τη γυναίκα προέρχεται το καλό, προέρχονται τα καλύτερα σε ελεύθερη απόδοση. Η κοινωνία μας, όμως, ιστορικά δεν έχει ανταμείψει τη γυναίκα, την αγρότισσα γυναίκα με βάση την πολυσχιδή προσφορά της. Σήμερα δεν υπάρχει αμφισβήτηση, έγιναν σημαντικά βήματα, αναμφίβολα έγιναν πολλά τα τελευταία τριάντα χρόνια, αλλά δεν πρέπει και δεν θα είμαι προσωπικά ικανοποιημένος όσο θα υπάρχει έστω και μία Ελληνίδα, μία αγρότισσα Ελληνίδα που θα αποφασίζει να μην κάνει παιδιά επειδή δεν έχει την οικονομική δυνατότητα ή επειδή η κρατική στήριξη δεν είναι αναγκαία.

Δεν είμαι ικανοποιημένος και δεν θα είμαι ικανοποιημένος όσο θα υπάρχει έστω και μία Ελληνίδα, μία αγρότισσα, η οποία δεν θα μπορεί να στείλει τα παιδιά της στο δημόσιο βρεφονηπιακό σταθμό ή σε πρωινή βάρδια δημόσιου σχολείου.

Δεν θα είμαι ικανοποιημένος όσο θα υπάρχει έστω και μία αγρότισσα Ελληνίδα που τα παιδιά της δεν θα έχουν πρόσβαση σε παιδική χαρά, σε αθλητικές εγκαταστάσεις, που δεν θα μπορούν να απασχοληθούν δημιουργικά στον ελεύθερο χρόνο τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσο βελτιώνονται τα δημόσια οικονομικά, τόσο περισσότερο πρέπει να χρηματοδοτούνται προγράμματα ενδυνάμωσης της κοινωνικής συνοχής, ενίσχυσης των συμπατριωτών μας που έχουν ανάγκη για προγράμματα ενίσχυσης της οικογένειας. Πρέπει να σκύψουμε με σεβασμό και ενδιαφέρον σε μεγάλα ζητήματα που απασχολούν την ύπαιθρο. Πρέπει να εξορθολογικεύσουμε το σύστημα συνταξιοδότησης των αγροτισσών και των αγροτών. Πρέπει να πάρουν αυτό που δικαιούνται. Πρέπει στην ίδια ηλικιακή εργασία να

παίρνουν σύνταξη όχι ευκαταφρόνητη, ούτως ώστε να έχουν καλή ποιότητα ζωής. Βέβαια, η Νέα Δημοκρατία διπλασίασε σχεδόν την αγροτική σύνταξη. Βέβαια, η Νέα Δημοκρατία κοιτάει με σεβασμό και με ενδιαφέρον και τη μείωση της ηλικίας της σύνταξης της αγρότισσας. Βέβαια, η Νέα Δημοκρατία πρέπει να κοιτάξει με σεβασμό και ενδιαφέρον να δίνεται η αγροτική σύνταξη την ημερομηνία που ο κάθε αγρότης και η κάθε αγρότισσα συμπληρώνει το χρόνο εκείνον κατά τον οποίο πρέπει να παίρνει τη σύνταξη, γιατί ως γνωστόν οι αγροτικές συντάξεις δίνονται την 1η Ιουλίου και την 1η Ιανουαρίου, με συνέπεια κάποιοι που θεμελιώνουν το δικαίωμα της συνταξιοδότησης ενδιαμέσως να χάνουν ορισμένους μήνες συντάξεως.

Κυρίες και κύριοι, πρέπει ακόμα να βοηθήσουμε τη γυναίκα της υπαίθρου μειώνοντας ή και καταργώντας το κόστος έκδοσης αδειών για σπίτια, για οικιακή χρήση στην ύπαιθρο. Δεν είναι λαϊκίστικο το μέτρο, είναι λαϊκό και είναι μέτρο ενδυνάμωσης της υπαίθρου. Θα πρέπει να δώσουμε καλύτερη ποιότητα ζωής στους ανθρώπους αυτούς και το δικαίωμα να μην πληρώνουν την οικοδομική άδεια με τα ίδια μέτρα και σταθμά που πληρώνουν στις μεγάλες πόλεις και στα μεγάλα αστικά κέντρα, νόμιμες άδειες φυσικά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η γυναίκα αγρότισσα υπήρξε για πολλά χρόνια ο αφανής ήρωας της ελληνικής υπαίθρου παίζοντας βασικό ρόλο για την επιβίωση της αγροτικής οικογένειας και κατ' επέκταση της τοπικής κοινωνίας. Όμως, μετά από πολλά χρόνια σιωπηρής προσφοράς η γυναίκα αγρότισσα σήμερα βρίσκεται στο προσκήνιο, διεκδίκησε τη θέση της και τη θέση που δικαιωματικά της αξίζει στηριζόμενη στις σκληρές προσπάθειές της. Ο ρόλος της αγρότισσας είναι πολύπλευρος. Η προσφορά της ήταν πάντα σημαντική τόσο για τη στήριξη της αγροτικής οικογένειας όσο και για τη διατήρηση των παραδόσεων. Η ελληνική κοινωνία σήμερα και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης αναγνωρίζει τη διαχρονική προσφορά της αγρότισσας και ανοίγει την αγκαλιά της στο νέο δυναμικό και σύγχρονο ρόλο της Ελληνίδας γυναίκας της υπαίθρου.

Προσωπικά δεσμεύομαι να συνεχίζω να αγωνίζομαι, ώστε να έλθει η ώρα που θα πούμε διά της πολιτείας τα κρείττονα για τη γυναίκα, για την αγρότισσα γυναίκα, τα καλύτερα δηλαδή!

Τελειώνοντας τις σκέψεις μου αυτές θα ήθελα να σας πω, ότι η αγρότισσα γυναίκα και η γυναίκα είναι αυτή που ταυτίζεται στο συλλογικό υποσυνείδητο με τη γέννηση, την αρχή, τη χαρά και τη νίκη. Πρέπει να είμαστε δυναμικά κοντά για να βελτιώσουμε το επίπεδο ζωής της αγρότισσας, της γυναίκας σήμερα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Η συνάδελφος του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. κ. Ευαγγελία Αμμανατίδου έχει το λόγο.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ – ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Θέλω πρώτα απ' όλα να ευχαριστήσω τις γυναίκες που βρίσκονται σήμερα εδώ μαζί μας στα άνω θεωρεία.

Θα ξεκινήσω την τοποθέτησή μου με μία αναδρομή στο παρελθόν και βέβαια θα μιλήσω και σαν αγρότισσα.

Η γυναίκα αγρότισσα, δηλαδή, η όποια κ. Παρασκευούλα, ήταν αυτή που για πολλά χρόνια κρατούσε την παραδοσιακή ελληνική οικογένεια χωρίς να φαίνεται και να λαμβάνει αυτά ή μέρος αυτών που προσέφερε.

Επειδή πρέπει να λέμε τα πράγματα με τ' όνομά τους, η αγρότισσα ήταν ο στυλοβάτης του σπιτιού, ήταν αυτή που θα ζύμωνε, θα φούρνευε και θα μαγείρευε, αυτή που θα έβαζε το καζάνι να βράσει για τις ανάγκες του σπιτιού κουβαλώντας και τα ξύλα.

Ήταν αυτή που θα άρμεγε και θα καθάριζε τα ζώα από τις κοπριές, θα έβγαζε το βούτυρο, θα έκανε το γιαούρτι και το τυρί, αυτή που θα πήγαινε στο χωράφι και με την κοιλιά στο στόμα. Σε αρκετές περιπτώσεις ξέρουμε ότι γεννούσε και εκεί, σε άθλιες συνθήκες, με όλα τα επακόλουθα για την υγεία τη δική της ή του παιδιού της και με αυξημένο βέβαια κίνδυνο θνησιμότητας. Κουβαλούσε στο χωράφι και το νεογέννητο μαζί, το χειμώνα με το κρύο, το καλοκαίρι με τη ζέση. Ήταν αυτή που έπεφτε αρκετές φορές θύμα ενδοοικογενειακής βίας λόγω του αυταρχικού περιβάλλοντος όπου ζούσε, λόγω της πατριαρχικής

οικογένειας και της χαμηλής ή της μη αυτοπεποίθησης. Δεν χωρίζε γιατί θα στιγματιζόταν και έτσι απλά και καρτερικά περιμένε το θάνατο και τη λύτρωση. Ήταν αυτή που όταν θα γυρνούσε στο σπίτι έπρεπε να κάτσει και στον αργαλειό, να φροντίσει και τους ηλικιωμένους ή τους ανάπηρους της οικογένειας και βέβαια κατακουρασμένη τα μεσάνυχτα να εκτελέσει και τα συζυγικά της καθήκοντα. Ήταν αυτή η γυναίκα που όταν ξεκίνησαν τα μεταναστευτικά κύματα, έδωσε τον άντρα της στις φάμπρικες της Γερμανίας, κράτησε σαν άντρας το σπίτι και πάλειε μόνη της στα χωράφια μαζί με τα ανήλικα παιδιά της για μία καλύτερη τύχη των παιδιών της που τα ήθελε να σπουδάσουν. Ακόμα και όταν χήρευε, γινόταν κάτι ανάλογο.

Αυτή ήταν η αγρότισσα της ελληνικής υπαίθρου, τις περισσότερες φορές αναλφάβητη, διότι δεν είχε το δικαίωμα στην παιδεία. Άλλωστε πώς να έβρισκε το χρόνο από τις τόσο αυξημένες υποχρεώσεις; Ήταν η αφανής αγωνίστρια της ζωής και τότε που όλα γίνονταν χειρωνακτικά, αλλά και τώρα, στις νέες συνθήκες που διαμορφώθηκαν και σίγουρα απέχει παρασάγγας από τη γυναίκα των Μ.Μ.Ε. και των καλλιστείων.

Όλοι και όλες κατανοούμε σήμερα τα κρίσιμα προβλήματα που αντιμετωπίζουν η ελληνική ύπαιθρος και ο αγροτικός κόσμος την τελευταία δεκαετία. Πρόκειται για μία βαθιά κρίση που συνοδεύεται από μείωση των αγροτικών εισοδημάτων, από αφανισμό πολλών μικρομεσαίων νοικοκυριών, από αυξανόμενη ανεργία και υποαπασχόληση. Οι νέοι και οι νέες σε μεγάλο βαθμό δεν μένουν στην ύπαιθρο για να ασχοληθούν με τη γεωργία, τη στιγμή που γνωρίζουν ότι δεν θα υπάρξει εξασφαλισμένο εισόδημα, άρα και μέλλον.

Η πρόσθετη απασχόληση των γυναικών αγροτισσών στη χώρα μας είναι μικρής έκτασης, χαμηλής εξειδίκευσης και χαμηλού οικονομικού αποτελέσματος. Οι απασχολήσεις σε νέους ρόλους δεν έχουν ακόμα αισθητή παρουσία, αν και οι επαγγελματικές ανησυχίες κυρίως των πιο νέων αγροτισσών που θέλουν να εκπαιδευτούν στις σύγχρονες τεχνολογίες είναι αυξημένες.

Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες η πρόσθετη απασχόληση των γυναικών δεν επιτρέπει τη συναγωγή συμπερασμάτων για ουσιαστικές αλλαγές στις σχέσεις δύναμης μέσα στα αγροτικά νοικοκυριά και την κοινωνία γενικότερα. Παρά την ύπαρξη γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών με προϊόντα της πολιτιστικής κληρονομιάς κάθε περιοχής και της δυναμικής που απέκτησαν στα πρώτα χρόνια της δημιουργίας τους, παρατηρείται μία αποδυνάμωση κάτω από την πίεση της εξασφάλισης μεγαλύτερου οικονομικού οφέλους για τα νοικοκυριά, αφού συμβάλλουν στην επιβίωσή τους σε μία εποχή όπου τα αγροτικά εισοδήματα συμπιέζονται διαρκώς.

Οι αγρότισσες, παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στην επιβίωση αυτών των συνεταιρισμών, επιθυμούν τη συνέχισή τους διότι τους θεωρούν εναλλακτικές απασχολήσεις και πρόσθετο οικονομικό όφελος στο οικογενειακό νοικοκυριό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, μία αγρότισσα Βουλευτή έχετε, θα ήθελα λίγη ανοχή στο χρόνο.

Ωστόσο οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν έχουν να κάνουν αφ' ενός με την εμπορία των προϊόντων τους και τη γνωριμία αυτών με το αγοραστικό κοινό όσον αφορά τη διαφήμιση, αφ' ετέρου, όπως τονίζουν οι αγρότισσες, με την εκπαίδευση σε ζητήματα εμπορίας, συσκευασίας, μεταποίησης και διασύνδεσης μεταξύ των συνεταιρισμών, αλλά και εμφύχωσης και με οικονομικά ζητήματα όπως τεχνολογίας, φορολόγησης, λογιστικής και άλλα πολλά.

Η συμμετοχή των γυναικών στις αγροτικές εργασίες είναι εξίσου σημαντική για την αναγνώρισή τους ως γεωργών στο πλαίσιο της αγροτικής κοινότητας. Οι γυναίκες γίνονται μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών, αλλά οι σύζυγοι είναι αυτοί που παρακολουθούν τις συνελεύσεις, αυτοί που ωφελούνται από τα προγράμματα γεωργικής εκπαίδευσης και τελικά αυτοί που συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία της λήψης αποφάσεων γιατί οι γυναίκες αγρότισσες είναι επιφορτισμένες με τους πολιτικούς ρόλους που ανέφερα στην αρχή.

Στον αγροτικό τομέα η ανισότητα των ευκαιριών μεταξύ των δύο φύλων συνδέεται άμεσα με τη «μηχανοποίηση» της γεωργικής παραγωγικής εργασίας, όπως επίσης και με την κατανομή των ρόλων στο αγροτικό νοικοκυριό.

Οι κοινωνιολόγοι του αγροτικού χώρου διαπιστώνουν από τις έρευνές τους ότι οι αντιλήψεις και οι συμπεριφορές στην ελληνική υπαίθρο εξουδετερώνουν τις γυναίκες ως ενεργά συμμετέχοντα υποκείμενα στην αγροτική κοινωνία και οικονομία και ότι οι αγροτικές κοινωνίες θέτουν σε λειτουργία τα έμφυλα στερέοτυπα.

Οι γυναίκες που απασχολούνται στον αγροτικό τομέα παραγωγής δεν έχουν αναγνωρισμένη επαγγελματική ταυτότητα ως αγρότισσες. Αυτό αποκαλύπτει την κρίση της επαγγελματικής ταυτότητας που αντιμετωπίζει η εργαζόμενη γυναίκα στον αγροτικό τομέα, καθώς βρίσκεται στη σκιά του άντρα αρχηγού της εκμετάλλευσης της γης, κύριε Υπουργέ. Έτσι η γυναίκα αγρότισσα καταλήγει να έχει μία ονομαστική γεωργική ταυτότητα.

Τις δύο τελευταίες δεκαετίες, ωστόσο, έρευνες αποκάλυψαν σχετικά με τα ζητήματα των γυναικών του αγροτικού χώρου τη συμβολή των γυναικών στην επιβίωση του αγροτικού νοικοκυριού. Έκαναν τη γυναίκα αγρότισσα πιο ορατή ως εργατική δύναμη και έθεσαν ταυτόχρονα τον επαναπροσδιορισμό της ως εργαζόμενου ατόμου.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Δεν θα ήθελα να ξανααναφερθώ στους συνεταιρισμούς, γιατί ήδη έχω καταχραστεί το χρόνο, αλλά θα πω κάτι τελευταίο. Μην ξεχνάμε και τις γυναίκες της νησιωτικής Ελλάδας, που αντιμετωπίζουν επιπρόσθετα προβλήματα με κύριο τον αποκλεισμό τους λόγω θάλασσας από τις υπηρεσίες, την υγεία και βέβαια την απομόνωση του χειμώνα. Πολλές φορές αυτές οι γυναίκες ξέρουμε ότι βοηθούν και στην αλιεία.

Και βέβαια, δεν πρέπει να ξεχνάμε και τις οικονομικές μετανάστριες που απασχολούνται στη χώρα μας σαν εργάτριες γης σε όλες σχεδόν τις εργασίες που παραμένουν χειρωνακτικές. Πρέπει κι αυτές σήμερα να τις στηρίζουμε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Κυρία συνάδελφε, είναι καιρός νομίζω να σταματήσετε. Βλέπω ότι δεν συγκινείστε ούτε από τα κουδούνια ούτε από το ρολόι που έχετε απέναντί σας. Έχετε μιλήσει ήδη ενάμισι λεπτά επιπλέον.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Τελειώστε τώρα σας παρακαλώ.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα να εκλέγονται στα κέντρα λήψης των αποφάσεων, να μην είναι πάντα κάτω από τη σκιά των ανδρών. Η αγρότισσα μπορεί να προσφέρει και στα κοινά.

Ως Συνασπισμός της Ριζοσπαστικής Αριστεράς, θεωρούμε ότι όλα τα προηγούμενα χρόνια καμμία κυβέρνηση δεν στήριξε ουσιαστικά τη γυναίκα αγρότισσα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Αρκετά.

Ευχαριστούμε, κυρία συνάδελφε.

Ο κ. Χαρακόπουλος έχει το λόγο.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συμβολή της γυναίκα της υπαίθρου στη γεωργική οικονομία και τον προϋπολογισμό του αγροτικού νοικοκυριού, αλλά και στη διατήρηση αραγούς του κοινωνικού ιστού στην περιφέρεια, δεν έχει δεόντως αναγνωριστεί μέχρι σήμερα, γι' αυτό και αξίζουν πραγματικά συγχαρητήρια στο Προεδρείο για την πρωτοβουλία της σημερινής συζήτησης.

Η Ελληνίδα αγρότισσα, όπως έχει ειπωθεί, είναι η πραγματική ηρωίδα των ημερών μας, η εργαζόμενη μητέρα, η σύζυγος, η νοικοκυρά, η υπεύθυνη για τη φροντίδα των ηλικιωμένων γονέων, ο στυλοβάτης σε τελική ανάλυση του σπιτιού. Ωστόσο, στις αρχές της τρίτης χιλιετίας, δεν είναι λίγες οι αγρότισσες

που ζουν στο περιθώριο του κοινωνικού γίγνεσθαι.

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι ο απασχολούμενος στη γεωργία και κτηνοτροφία πληθυσμός γηράσκει και σταδιακά φυλλορροεί, καθώς δεν ανανεώνεται από ικανό αριθμό νέων αγροτών. Η έξοδος αναλογικά είναι μεγαλύτερη στο γυναικείο πληθυσμό. Όλο και περισσότερες είναι οι γυναίκες που επιλέγουν τη φυγή από τα χωριά προς αναζήτηση καλύτερης τύχης στις πόλεις. Η πραγματικότητα αυτή που δεν φαίνεται εύκολα αναστρέψιμη, δυσχεραίνει την όποια προσπάθεια αναζωογόνησης της υπαίθρου. Χωριά που άλλοτε έσφυζαν από ζωή, ερημώνουν μέρα με τη μέρα.

Η παραμονή, λοιπόν, της αγρότισσας στο χωριό δεν είναι άσχετη με τις συνθήκες ζωής, τις υποδομές, τις συνθήκες κοινωνικής πρόνοιας και παροχών, τις δυνατότητες εναλλακτικής εργασίας, αλλά και τις ευκαιρίες ψυχαγωγίας και διασκέδασης. Η δημιουργία βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών στις έδρες των καποδιστριακών δήμων, στελεχωμένων με εκπαιδευμένο προσωπικό και η επέκταση των προγραμμάτων «Βοήθεια στο Σπίτι» σε όλα τα χωριά της ελληνικής επαρχίας, θα ανακούφιζε τη σκληρά εργαζόμενη γυναίκα της υπαίθρου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε μια ανδροκρατούμενη για πολλά χρόνια κοινωνία είναι αλήθεια ότι υπήρχε προκατάληψη έναντι των γυναικών, βασισμένη σε στερεότυπα της κοινωνίας μας διαμορφωμένα στην πορεία αιώνων, στερεότυπα και συμπεριφορές που βασίζονται στη δομή της αγροτικής οικογένειας, στο πρότυπο της πατριαρχικής οργάνωσης, που αναγνώριζε τον άνδρα ως αδιαμφισβήτητη κεφαλή του σπιτιού, η θέληση του οποίου ήταν νόμος απαράβατος. Δεν μπορεί, όμως, η περιθωριοποίηση και ο κοινωνικός αποκλεισμός να είναι προδικασμένη μοίρα της γυναίκας της υπαίθρου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε επίπεδο παράλληλης συμπληρωματικής εργασίας η συμμετοχή της αγρότισσας σε προγράμματα αγροτουρισμού και οικοτεχνίας, σίγουρα ενισχύει την οικονομική όσο και κοινωνική της θέση. Ιδιαίτερα στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές που η φύση τις έχει προικίσει με δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης, μπορεί να είναι μια εναλλακτική λύση που βελτιώνει το αγροτικό εισόδημα, παράλληλα με την κύρια, βεβαίως, απασχόληση, δηλαδή, της γεωργικής απασχόλησης. Ταυτόχρονα, αναδεικνύεται η πολιτιστική μας κληρονομιά και οι τοπικές μας παραδόσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναφέρθηκε ο Αρχηγός της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης, ο κ. Παπανδρέου, στην ίδρυση των γυναικείων συνεταιρισμών. Πράγματι, η δημιουργία γυναικείων συνεταιρισμών μπορεί να αναβαθμίσει την κοινωνική θέση της γυναίκας, αρκεί οι κανόνες λειτουργίας να είναι με καθαρά ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, μακριά από τη φαιδρότητα που χαρακτήρισε πολλούς συνεταιρισμούς τη δεκαετία του 1980, όταν διαβρώθηκαν από το σαράκι του κομματισμού. Οι υγιείς συνεταιρισμοί ενισχύουν το εισόδημα, ενώ παράλληλα προσφέρουν δημιουργική απασχόληση στις γυναίκες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ενώ οι αγρότισσες εργάζονται κάτω από ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες, δώδεκα μήνες το χρόνο, χωρίς άδειες ή ωράριο, είναι υποχρεωμένες να παραμένουν περισσότερο, σε σχέση με άλλες εργαζόμενες, χρόνο στην εργασία τους, παρ' ότι η φύση του επαγγέλματος θα επέβαλε το αντίθετο.

Με δεδομένο πλέον ότι η αγρότισσα υποχρεούται να ασφαλίσει στον Ο.Γ.Α. από την ηλικία των είκοσι ενός ετών, θα πρέπει να εργάζεται επί σαράντα τέσσερα χρόνια, να καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές, για να συνταξιοδοτηθεί στα εξήντα πέντε της. Η εξομίσωση, λοιπόν, των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης της αγρότισσας με τις υπόλοιπες εργαζόμενες στον ιδιωτικό ή το δημόσιο τομέα, δηλαδή, από τα εξήντα πέντε που ισχύει σήμερα στα εξήντα έτη, είναι πράξη δικαιοσύνης.

Κύριε Πρόεδρε, για μία ακόμη φορά θέλω να συγχαρώ το Προεδρείο για την πρωτοβουλία της σημερινής συζήτησης και να κλείσω λέγοντας ότι η αγρότισσα το μόνο που ζητά είναι το δικαίωμα στο όνειρο για μια καλύτερη ζωή. Το αξίζει όπως όλοι μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Τιμώ ιδιαίτερα τον έγκαιρο χρόνο περατώσεως της αγορεύσεώς σας, κύριε Χαρα-

κόπουλε.

Το λόγο έχει η Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας στο Νομό Κορινθίας κ. Αθηνά Κόρκα-Κώνστα.

Ορίστε, κυρία συνάδελφε.

ΑΘΗΝΑ ΚΟΡΚΑ-ΚΩΝΣΤΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να δώσω κι εγώ τα δικά μου συγχαρητήρια στο Προεδρείο της Βουλής γι' αυτή την πρωτοβουλία αυτή η εκδήλωση η φετινή για την παγκόσμια ημέρα της γυναίκας να είναι αφιερωμένη στη γυναίκα αγρότισσα.

Η 8η Μαρτίου βέβαια είναι ημέρα τιμής και μνήμης όλων των αγώνων των γυναικών στο διηνεκές, για να έχουμε καταφέρει και να έχουμε επιτύχει αυτά που φτάσαμε σήμερα. Είναι μέρα τιμής στη μνήμη των γυναικών της ιστορίας μας, όλων των γυναικών. Ιδιαίτερη τιμή η σημερινή εκδήλωση στη γυναίκα με τους περισσότερους παρά από οποιαδήποτε άλλη φορά ρόλους μέσα στην κοινωνία, στη γυναίκα αγρότισσα, στη γυναίκα που είναι όντως η κολώνα του σπιτιού, είναι όντως η ηρωίδα, είναι όντως η ψυχή της οικογένειας.

Ζήσαμε κι εμείς, αυτοί όλοι που μεγαλώσαμε σε περιφερειακούς νομούς, τη μάνα και τη γιαγιά από τα ξημερώματα –και μας ήρθαν συγκινητικές αναμνήσεις από τις τοποθετήσεις και του Προέδρου και των συναδέλφων- να μαγειρεύει, να ζυμώνει, να ετοιμάζει, αμέσως μετά να πηγαίνει στο χωράφι, στο κτήμα, στο περιβόλι, μέχρι να σκοτεινιάσει και μόλις γυρίσει να αναλάβει πάλι ρόλους, ρόλο στο σπίτι, ρόλο για τα παιδιά, ρόλο για τους ηλικιωμένους, να περιποιείται όλους με το χαμόγελο στα χείλη, να χαϊδεύει τα παιδιά, με τα ροζιασμένα χέρια όμως, αλλά πάντοτε ακάματη, ακούραστη, προσφέροντας αρχές, αξίες, ιδανικά, τα οποία διδασκόμαστε. Αυτή η δική μας γενιά αυτά τα έζησε.

Αυτή την τιμή δίνουμε στην αγρότισσα κι εμείς εδώ από το Κοινοβούλιο σήμερα. Ταυτόχρονα δίνουμε τιμή και στη σύγχρονη αγρότισσα, αυτή που και σήμερα εργάζεται μέσα κι έξω από το σπίτι και παρά την εξέλιξη, παρά την ανάπτυξη που έχει επέλθει, δεν παύει η ζωή της να είναι ακόμα σκληρή.

Και σήμερα γυναίκες, γυναίκες που βρίσκονταν κι εδώ κοντά μας, συμμετέχουν, ενημερώνονται, συμμετέχουν στην παραγωγική γενιά, συμμετέχουν σε συνεταιρισμούς, δίνεται μια νέα προοπτική, είναι γυναίκες που κάνουν θαύματα, θα έλεγα –να μου επιτραπεί αυτή η έκφραση, τα έχω ζήσει- με τοπικά προϊόντα, με υφαντά, με γλυκά και ταυτόχρονα κρατούν και παραδόσεις –έχω θαυμάσει ωραιότατες στολές- και προβάλλουν τον τόπο, τα ήθη, τα έθιμα, τον πολιτισμό. Και ο πολιτισμός και η παράδοση έχει καταδειχθεί ότι είναι συνυφασμένοι με τη γυναίκα και αυτό δεν είναι υπερβολή.

Βέβαια, μέσα σ' όλα αυτά υπάρχει αντιμετώπιση προβλημάτων, που παρά τις μεγάλες προσπάθειες που γίνονται για την εξάλειψή τους, ακόμα υπάρχει έλλειψη υποδομών, με τα ολοήμερα σχολεία, με τους βρεφονηπιακούς σταθμούς, κυρίως σε περιόδους που φουντώνουν, όπως έλεγαν οι γονείς μας, οι δουλειές, δηλαδή στο θέρος, στον τρύγο.

Και τότε θα πούμε, ακόμη και σήμερα, «ας είναι καλά οι γιαγιάδες και οι παππούδες».

Η δημιουργία, λοιπόν, των υποδομών όλο και περισσότερο, στο κάθε ένα χωριό εάν είναι δυνατόν, θα ενθαρρύνει την αγρότισσα να δραστηριοποιηθεί. Γίνονται αλματώδεις προσπάθειες και με την αξιοποίηση των τεχνολογιών, με το internet, με εργασία από απόσταση για τις σύγχρονες νέες αγρότισσες και με τον αγροτουρισμό, που έχουμε την ευκαιρία να απολαμβάνουμε αυτήν τη φιλοξενία που την έχει στο γονίδιο της η γυναίκα της υπαίθρου μέσω του αγροτουρισμού. Βοηθούνται σήμερα, ανοίγονται προοπτικές στην ύπαιθρο και ταυτόχρονα ανοίγονται τομείς απασχόλησης, αλλά χρειάζονται συγχρόνως κι άλλα, για να προχωρήσουμε και στην αγορά εργασίας και στην εκπαίδευση.

Κλείνοντας, θα ήθελα να πω ότι η γυναίκα αγρότισσα, η ηρωίδα της ελληνικής γης, απαιτεί να πάρει τις παροχές μ' αυτά τα έργα που γίνονται στην περιφέρεια. Τιμούμε τη γυναίκα αγρότισσα, τη θαυμάζουμε, οφείλουμε να τη στηρίξουμε στη συνταξιοδότησή της τα τελευταία χρόνια, τα πιο ανάλαφρα, θα έλεγα, και χαρούμενα. Δίνουμε, λοιπόν, το μήνυμα ότι στηρίζουμε τη

σύγχρονη Ελληνίδα αγρότισσα, δίνοντας συνεχώς κίνητρα, για να επιτύχει τους στόχους της, διότι οι στόχοι είναι για το καλό της κοινωνίας μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Σας ευχαριστώ, κυρία συνάδελφε, και γιατί ήσασταν συνεπής στο χρόνο σας.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Αργύρης.

Κύριε Αργύρη, σας ευχαριστώ που μιλάτε από τη θέση σας. Ο Κανονισμός, κύριοι συνάδελφοι, επιτρέπει να μιλάτε από το βήμα μόνο εάν υπερβαίνει ο χρόνος ομιλίας σας τα οκτώ λεπτά. Πολύ ορθά ο κ. Αργύρης μιλά από τη θέση του.

Ορίστε, κύριε Αργύρη, έχετε το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επιτρέψτε μου να πω αυτό που αισθάνομαι. Κατ' αρχάς, πρέπει να δώσουμε συγχαρητήρια στην πρωτοβουλία του Προέδρου γι' αυτήν εδώ την εκδήλωση σήμερα.

Επίσης, μια δεύτερη παρατήρηση που θα ήθελα να κάνω, είναι ότι θα μπορούσε κανείς εύκολα –ίσως είναι το πιο εύκολο πράγμα αυτό- να καταγράψει τη διαδρομή, την ιστορία και την προσφορά της Ελληνίδας αγρότισσας. Είναι σίγουρο ότι θα ξεχάσει πολλά, γιατί η προσφορά της είναι τεράστια και καθρεφτίζεται στον καθένα ξεχωριστά.

Επιπλέον, θα ήθελα να πω ότι συνυπογράφω την τοποθέτηση του συναδέλφου Ιορδάνη Τζαμτζή, ο οποίος κατέγραψε με συγκινητικό τρόπο τη διαδρομή της μητέρας του. Και είναι πολλές οι μανάδες πολλών συναδέλφων εδώ που έχουν την ίδια και πιθανόν και δυσκολότερη διαδρομή.

Όμως, κύριε Πρόεδρε, με την ευκαιρία που αναλάβατε αυτή την πρωτοβουλία, θα πρέπει να πω ότι εμείς εδώ δεν ήρθαμε για να καταγράψουμε, δεν είμαστε ιστορικοί. Επίσης, δεν μας απαλλάσσει από τις ευθύνες μας, γιατί θα πρέπει να πω ότι κάναμε ελάχιστα για την Ελληνίδα αγρότισσα, ιδιαίτερα τα κόμματα τα οποία κυβέρνησαν.

Επειδή, λοιπόν, δεν κάναμε πολλά και χρωστάμε, επειδή δεν είμαστε ιστορικοί, αλλά πολιτικοί, επειδή εδώ είναι νομοθετικό το Σώμα και αποφασίζουμε, θα πρέπει να κάνουμε κάτι για τις Ελληνίδες αγρότισσες, για όλες αυτές τις γυναίκες που θα είναι σε λίγο είδος προς εξαφάνιση. Και η εξαφάνιση ήρθε από δικές μας πολιτικές, γιατί πρώτα έκλεισε το νηπιαγωγείο, μετά το δημοτικό σχολείο και μετά η γυναίκα δεν είχε κανένα κίνητρο να παραμείνει στο χωριό, ούτε ήθελε με αυτές τις συνθήκες τα παιδιά της να γίνουν αγρότες. Ήθελε, λοιπόν, να μην είναι αγρότες, για να μάθουν και να ασχοληθούν με κάτι διαφορετικό και ήξερε ότι, εάν μείνει στο χωριό, δεν θα έχει αυτήν τη δυνατότητα. Άρα, λοιπόν, έφυγε και έτρεξε κι αυτή στα αστικά κέντρα.

Να μην ξαναβρεθούμε, λοιπόν, σ' αυτήν τη θέση να ψάχνουμε και να μη βρίσκουμε γυναίκες στην ύπαιθρο, γιατί αυτό θα πρέπει να σας πω ότι έγινε ορατό, όταν κάποτε στιγμή, κάποια Υπουργός έβαλε ποσόστωση, για να υπάρχουν στα ψηφοδέλτια για την Αυτοδιοίκηση και γυναίκες. Και τότε όλοι οι άνδρες τρέξαμε να δούμε πού θα βρούμε γυναίκες, για να συμπληρώσουμε τα ψηφοδέλτια και να μην βγουν άκυρα.

Επίσης, θα πρέπει να υπάρχουν πολιτικές που θα δηλώνουν ότι αυτό που συνέβη πριν δεν πρέπει να ξανασυμβεί. Το ξέρει πολύ καλά και ο Υπουργός, το ξέρουμε καλά και όλοι εδώ, ότι η Ελληνίδα αγρότισσα δεν μπορούσε ποτέ να έχει δική της έσοδα. Απαγορευόταν να είναι αρχηγός της αγροτικής εκμετάλλευσης. Μόνο ο άνδρας ήταν αυτός που ήταν αρχηγός της αγροτικής εκμετάλλευσης. Άρα, λοιπόν, είναι πολύ σημαντικό να δούμε τι είναι αυτό που θα δώσει αυτά που χρωστάμε στην Ελληνίδα αγρότισσα.

Το πρώτο είναι η σύνταξη. Κάναμε το πρώτο δειλό βήμα και δώσαμε σύνταξη στην Ελληνίδα αγρότισσα. Ήταν πολύ λίγα, όμως ήταν για πρώτη φορά που μια Ελληνίδα αγρότισσα εισέπραττε χρήματα στο όνομά της. Και αυτά τα έπαιρνε ο άνδρας βέβαια, αλλά ήταν καταγεγραμμένα στο όνομά της.

Γι' αυτό, λοιπόν, σήμερα επειδή χρωστάμε, μπορούμε εδώ, κύριε Πρόεδρε, να δώσουμε εντολή προς την Κυβέρνηση, αφού όλα τα κόμματα συμφωνούν, ότι αν δεν θέλει να μειώσει το όριο ηλικίας, η κυρία Υπουργός, έχει τη δυνατότητα να το κάνει μέσα

από τη διαδικασία των βαρέων και ανθυγιεινών. Εσείς πιστεύετε ότι υπάρχει κανένα πιο βαρύ και ανθυγιεινό επάγγελμα, απ' αυτό του αγρότη και της αγρότισσας; Να, λοιπόν, που είμαστε και μέσα στο νόμο. Είναι, λοιπόν, πολύ σημαντικό να δώσουμε αυτή τη δυνατότητα, για να δώσουμε ελάχιστα από αυτά που χρωστάμε.

Μία δεύτερη παρατήρηση, η οποία δεν πρέπει να μας διαφεύγει, είναι, ότι σήμερα ζούμε την παγκοσμιοποίηση. Δεν αρκεί μόνο να την αναφέρουμε, αλλά να συνειδητοποιήσουμε ότι αυτή που ζει στο πετσί της την παγκοσμιοποίηση, είναι η Ελληνίδα αγρότισσα. Την ώρα που πηγαίνει στο χωράφι και παιδεύεται, την ώρα που ετοιμάζει τα προϊόντα, την ώρα που τα μεταποιεί και βλέπει, αυτά να μένουν απούλητα την ίδια ώρα τρέχει με την άλλη την ιδιότητα αυτή της νοικοκυράς, να πάει στο πρώτο σούπερ μάρκετ του χωριού να ψωνίσει. Εκεί βλέπει ότι στο μαγαζί που βρίσκεται στο ίδιο μέρος που αυτή παράγει μπορεί να αγοράζει ομοειδή προϊόντα, τα οποία είναι πιθανά, είτε καλύτερα είτε φθηνότερα και τα δικά της να μένουν απούλητα. Να, λοιπόν, που η πρώτη που έρχεται σε επαφή με τις δυσκολίες της ζωής, είναι η Ελληνίδα αγρότισσα.

Θέλω επίσης να πω, ότι το 1990 υιοθετήσαμε -ήμουν τότε Πρόεδρος της Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.- μαζί με τις άλλες κορυφαίες οργανώσεις και τη Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε. και τη Σ.Υ.Δ.Α.Σ.Ε. και υπάρχει το μοναδικό μνημείο για την Ελληνίδα αγρότισσα στο Καλοχώρι στο δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου Μολοσσών Ιωαννίνων. Αυτό το ψάξαμε και ψάξαμε σ' όλη την Ευρώπη. Κάναμε συμφωνία και με τις συνδικαλιστικές και συνεταιριστικές οργανώσεις της Ευρώπης. Δεν υπάρχει πουθενά κανένα άλλο μνημείο και επειδή η πρωτοβουλία ανήκει στη Βουλή -μίλησα και με τον Πρόεδρο της Βουλής- κάνω πρόταση στον Πρόεδρο της Βουλής, γι' αυτό το μοναδικό ευρωπαϊκό μνημείο που είναι για την Ελληνίδα αγρότισσα, να πραγματοποιηθεί εκδήλωση υπό την αιγίδα της Βουλής, για να δείξουμε πράγματι σήμερα εδώ δύο πράξεις. Το πρώτο ότι υιοθετούμε την πρόταση και των συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας και την πρόταση που έγινε από τον Πρόεδρο του Π.Α.Σ.Ο.Κ. για τη σύνταξη στα εξήντα της Ελληνίδας αγρότισσας που η σκληρή εργασία της αυτοδικαίως μπορεί να υπαχθεί στα βαρέα και ανθυγιεινά και το δεύτερο, αυτό το μνημείο να είναι πραγματικά μία αναγνώριση προσφοράς και να γίνεται με μία τελετή, υπό την αιγίδα της Βουλής.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Π.Α.Σ.Ο.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ κι εγώ.

Οφείλω να πω, κύριε Αργύρη, ότι το Προεδρείο συμμερίζεται το πολιτικό κομμάτι της προσεγγίσεώς σας.

Το λόγο έχει τώρα η Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας στο Νομό Πέλλας κ. Παρθένα Φουντουκίδου.

ΠΑΡΘΕΝΑ Κ. ΠΑΡΘΕΝΟΥΚΙΔΟΥ-ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα νομίζω ότι είμαστε περισσότερο κοντά, παρά ποτέ -από το 1996 εμείς οι γυναίκες της Νέας Δημοκρατίας είχαμε θέσει επίσημα και σε προγραμματική βάση- στο θέμα της μείωσης του ορίου ηλικίας, του ορίου συνταξιοδότησης της Ελληνίδας αγρότισσας. Και το θέσαμε στη βάση του κυρίου συναδέλφου και έτσι το συζητήσα και εγώ με την κυρία Υπουργό, της ένταξης στα βαρέα και ανθυγιεινά, γιατί ξέρουμε ότι αυτή είναι εκτεθειμένη στις αντίξοες καιρικές συνθήκες, στα επικίνδυνα φυτοφάρμακα. Έχει υψηλότατα ποσοστά αναπηρίας και για να δούμε και μία άλλη ανισότητα επ' ευκαιρία, είναι αυτή μόνη απ' όλους τους ασφαλισμένους, που δεν δικαιούται 100% επιδόματος αναπηρίας συμπαράστασης, όταν καταστεί ανάπηρος, μετά τη συνταξιοδότησή της. Μία άλλη ανισότητα που χρόνια παλεύω να αμβλύνω και ελπίζω ότι τώρα, αν θέλουμε να αποδώσουμε αυτά που χρωστάμε στις μανάδες και στις γιαγιάδες μας, είναι ώρα να υλοποιήσουμε.

Είναι βέβαιο ότι δεν θα έφθανε το πεντάλεπτο, για να εκτονωθεί η συναισθηματική φόρτιση που μας προκαλούν οι μνήμες που όλοι, η συντριπτική πλειοψηφία εδώ, έχουμε από τις μανάδες και από τις γιαγιάδες μας. Όμως, έχουμε χρόνο και στις σύγχρονες Ελληνίδες αγρότισσες, γι' αυτό θα κάνω το άλμα και θα αναφερθώ σ' αυτές. Γιατί πιστεύω, ότι το 40% περίπου του

αγροτικού δυναμικού της χώρας μας, πρέπει να βρει προοπτική και μερίδιο στην ανάπτυξη, την πρόοδο, την ποιότητα ζωής και την προσωπική τους ευημερία.

Φυσικά η γυναίκα, μετέχοντας η ίδια σ' όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, δεν είναι έξω από τα γενικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική γεωργία σήμερα και τα βιώνει από την καλλιέργεια, την παραγωγή, τη διάθεση και υφίσταται τις άμεσες οικονομικές επιπτώσεις που συνεπάγεται η κακή καλλιεργητική περίοδος, η ορθή ή μη, αγροτική πολιτική. Ασφυκτιά και αγωνιά για το μέλλον της γεωργίας. Συμπιέζεται από το διεθνή ανταγωνισμό, το υψηλό κόστος, την έλλειψη υποδομών και εκσυγχρονισμού της ελληνικής γεωργίας.

Όμως, παράλληλα και μόνο αυτή, αντιμετωπίζει ιδιαίτερα προβλήματα που άπτονται, κυρίως, των κοινωνικών παροχών και της ποιότητας της ζωής της στον επαγγελματικό, κοινωνικό και οικογενειακό της χώρο.

Θεωρώ, λοιπόν, ότι εάν σήμερα θέλουμε να είμαστε ουσιαστικοί, η βοήθεια προς αυτήν θα πρέπει να κινείται στην αναβάθμιση της γεωργικής εκπαίδευσης και της ενημέρωσής της γενικότερα και σε συνδυασμό με την αναπτυξιακή πολιτική της περιφέρειας σε όλους τους τομείς.

Η βελτίωση της ένταξης των γυναικών στην αγορά εργασίας όχι μόνο με ποσοτικούς, αλλά και με ποιοτικούς στόχους περνά σήμερα από την εκπαίδευση. Με ειδικά, λοιπόν, προγράμματα εκπαίδευσης και πληροφόρησης, που πραγματικά είναι σε εξέλιξη -και θα μπορούσαν να βελτιωθούν πάρα πολύ σε θέματα επαγγελματικά, τεχνικά και κοινωνικά- θα βοηθήσουμε την αγρότισσα στην καλύτερη οργάνωση της γεωργικής εκμετάλλευσής και στην καλύτερη προσφορά της στη γεωργική οικονομία.

Κίνητρα, με παροχή χρηματοδότησης για αγορά αγροτικού κλήρου, γιατί χωρίς βιώσιμο κλήρο δεν μπορούμε να συζητάμε για την ανάπτυξη της γεωργικής εκμετάλλευσής από γυναίκες και τα νέα δεδομένα που θα την βοηθήσουν να ενισχύσει συμπληρωματικές δράσεις, με μορφή παραγωγής πρωτογενούς προϊόντος ή επεξεργασίας, τυποποίησης, σε σχήματα μικρών επιχειρήσεων, μικρών βιοτεχνιών και γιατί όχι, θα έλεγα, μεγάλων γεωργικών επιχειρήσεων, γιατί ήλθε κι αυτή η ώρα.

Μία πρόσφατη έρευνα έδειξε ότι η πρόσβαση σε επαγγελματική εκπαίδευση συναντά εμπόδια όταν προϋποθέτει τη μετακίνηση της γυναίκας από το χώρο της δουλειάς της ή του σπιτιού της. Αυτή, λοιπόν, η αδυναμία και σε συνδυασμό με τις πολλαπλές υποχρεώσεις της στο σπίτι και στα ηλικιωμένα άτομα, προβάλλονται ως εμπόδια για την εκπαίδευσή της και για την αναζήτηση εξωγεωργικής απασχόλησης. Αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σημαίνει ότι πρέπει η πρωτοβουλία να αναληφθεί και από τοπικούς φορείς.

Προγράμματα ανταλλαγών με αγρότισσες από άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε συνδυασμό με ενημέρωση, πάνω στα νέα τεχνολογικά δεδομένα και τις τάσεις της αγοράς, κρίνονται ιδιαίτερα απαραίτητα για την Ελληνίδα αγρότισσα. Όμως, μόνο η βελτίωση της κατάστασης ενός ατόμου και η επαγγελματική καταξίωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι αρκετά. Χρειάζεται ποιοτική και πολιτιστική αναβάθμιση της περιφέρειας και ιδιαίτερα των απομακρυσμένων από το κέντρο περιοχών, που έχουν προοπτικές ανάπτυξης και η ενίσχυσή τους επιβάλλεται από εθνικούς λόγους. Υποδομές, βρεφονηπιακοί σταθμοί, ιδρύματα προστασίας υπερήλικων ατόμων, υγειονομικά κέντρα, σύγχρονες υπηρεσίες, διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων που θα επιτρέψουν στη σύγχρονη αγρότισσα να εκφραστεί σ' όλους τους τομείς της ανθρώπινης δράσης και όπου οι πτυχές της προσωπικότητάς της αναζητούν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Η Ελληνίδα αγρότισσα -και τελειώνω- μπορεί και πρέπει να εμφανιστεί πιο τολμηρά στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της Ελλάδας και της Ευρώπης. Και έχει ιδιαίτερη σημασία σήμερα παρά ποτέ η ενεργοποίηση και η αξιοποίησή της.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου

ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ-ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Η διάθεση του 80% των πόρων στην περιφέρεια, αν έχει το σωστό προσανατολισμό στην αγρότιση, θα επιφέρει αποτελέσματα και πρέπει γιατί πιστεύουμε ότι η βιωσιμότητα των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και της υπαίθρου, εξαρτάται από την παραμονή των γυναικών σ' αυτήν.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Παρακαλώ να είστε συνεπείς στο χρόνο σας. Υπάρχουν ακόμη είκοσι ομιλητές. Αν γίνονται υπερβάσεις καταλαβαίνετε ότι δεν θα μπορούσαμε να τελειώσουμε ποτέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω βόρεια θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων, τριάντα εννέα μαθητές και μαθήτριες και τέσσερις συνοδοί καθηγητές από το Γενικό Λύκειο Αμαρύνθου Ευβοίας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Έχει ζητήσει το λόγο ο Υφυπουργός κ. Κιτζίδης, αλλά τον παρακάλεσα να προηγηθούν οι αγορεύσεις των συναδέλφων κυρίων Αμοιρίδη και Τσοούκαλη, ούτως ώστε να προχωρήσει ο κατάλογος. Φαντάζομαι ότι είστε ευτυχείς, κύριοι συνάδελφοι. Σας βλέπω.

Ο κ. Αμοιρίδης έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ: Αγαπητοί συνάδελφοι, παρατηρώντας το παρελθόν, ατενίζοντας προς τα πίσω και μελετώντας το προσεκτικά μπορούμε να υπηρετήσουμε με μεγαλύτερη συνέπεια το παρόν και να κερδίσουμε το αύριο. Από ένα ταξίδι στην ιστορική διαδρομή της χώρας μας θα φθάσουμε στη γυναίκα του '21 με την προσφορά της στην Επανάσταση του '21 και στον αγώνα για την απελευθέρωση, θα φθάσουμε στη γυναίκα του ξεριζωμού που αποβιβάστηκε σε κάποιο λιμάνι κρατώντας σαν περιουσία μόνο τα παιδιά της, θα φθάσουμε στη γυναίκα του Γράμμου, στη γυναίκα της Εθνικής Αντίστασης και θα καταλήξουμε στη γυναίκα αγρότισσα της ελληνικής περιφέρειας, αυτή που για να φτιάξει ένα χωράφι με τα χέρια της ξεριζώσε τα δέντρα για να γίνει καλλιεργήσιμο, που αφαίρεσε τις πέτρες με χέρια που μάτωσαν και με ιδρώτα που πότισε τη γη και έγινε εκείνη η παραγωγή η οποία έδωσε την ταυτότητα στη νέα Ελλάδα.

Και για μένα, αγαπητοί συνάδελφοι είναι μια ευκαιρία να αναφερθώ στον άνθρωπο που με μεγάλωσε, στον άνθρωπο που αναρωτιέμαι σήμερα πότε κοιμόταν όταν η ώρα 3.00' ξεκινούσε για το χωράφι, τελείωνε 12.00' το βράδυ και ξεκινούσε το μαγείρεμα. Θυμάμαι τη μάνα μου στο καπνοχώραφο, στο χωράφι με τις φράουλες, τη θυμάμαι στο καπνομάγαζο, τη θυμάμαι στο χωράφι με τα ακτινίδια, στο χωράφι με τα φουντούκια.

Πραγματικά, δεν πιστεύω ότι έχουμε ικανοποιήσει το μεγάλο αγώνα που έδωσε αυτή η μάνα, όλα αυτά τα χρόνια, για να μπορούμε σήμερα εμείς να βρισκόμαστε σ' αυτό το Βήμα και να μπορούμε να έχουμε την αναφορά και μόνο, όχι όμως το αποτέλεσμα που θα επιθυμούσαμε και που θα επιθυμούσε κι εκείνη.

Αγαπητοί συνάδελφοι, για να νοιώσουμε τι είναι η αγρότισσα, θα πρέπει να την κοιτάξουμε στα μάτια. Εκεί θα δούμε όλη την περηφάνια, εκεί θα δούμε όλο τον αγώνα και όλη την αγωνία και αν θέλετε έναν ψηφιακό αγροτικό χάρτη. Κύριε Υπουργέ, πιάστε τη στο χέρι, μετρήστε τους ρόζους, που έχει στο χέρι. Τότε ακριβώς θα μπορείτε να αποτυπώσετε τι οφείλουμε σ' αυτή τη γυναίκα.

Νομοθέτησε η Βουλή κατά καιρούς και έδωσε τη δυνατότητα στις γυναίκες να συμμετέχουν στα όργανα διοίκησης. Και ακούστηκαν σήμερα οι φωνές των γυναικών, αλλά δεν εισακούστηκαν από ό,τι φαντάζομαι και δεν θα εισακουστούν, για το τι θα πρέπει να ανταποδώσει η πολιτεία σ' αυτό τον αγώνα που έχουν

κάνει.

Τι έχει κάνει η πολιτεία; Αναφέρθηκε στους παιδικούς σταθμούς ο κύριος Υπουργός τα τελευταία χρόνια, στα 300 ευρώ σύνταξη και από την άλλη φόρο-χαράτσι στις γεωργικές εγκαταστάσεις μ' ένα ευρώ το τετραγωνικό. Άρα, τη δίνουν πίσω τη σύνταξη.

Είδατε καμιά φορά στα γραφεία των Βουλευτών -τα ξέρετε όλοι- πόσες αγρότισσες έρχονται καθημερινά γιατί ταλαιπωρούνται με την έκδοση της σύνταξης από τον Ο.Γ.Α. ψάχνουν τιμολόγια πριν από τριάντα χρόνια, ψάχνουν μια βεβαίωση από τον πρόεδρο. Υπάρχει γυναίκα στην ελληνική περιφέρεια που δεν έχει δουλέψει στο χωράφι και αμφισβητεί τη δυνατότητα η πολιτεία να πάρει σύνταξη μια αγρότισσα, υποχρεώνοντάς την να μαζεύει πιστοποιητικά και χαρτιά, με αποτέλεσμα να μπλέκει στην γραφειοκρατία του κράτους και των Αθηνών.

Και προσπαθούν τα βουλευτικά γραφεία, για να ανταποδώσουν την ψήφο που πήρε ο Βουλευτής και τρέχουν οι Βουλευτές στον Ο.Γ.Α., προκειμένου να προχωρήσει η σύνταξη, να βγει πιο γρήγορα ή τουλάχιστον να τεκμηριωθεί; Έχουν γίνει γραφεία απόδοσης συντάξεων. Κάποιοι βγάζουν μεροκάματο απ' αυτή τη δουλειά. Και η πολιτεία θα μπορούσε να θεσμοθετήσει, να καταργήσει τη γραφειοκρατία και να ανταποδώσει τα ίσα σ' αυτές τις γυναίκες.

Τιμούμε όλοι μας σήμερα σ' αυτή τη Βουλή τη γυναίκα. Και θα πρέπει να δώσουμε κίνητρα να μείνει στην περιφέρεια και η νέα αγρότισσα. Εγώ δεν είδα ποτέ αγρότισσες στο δρόμο να συνδικαλιζόνται και να κόβουν τους δρόμους. Είδα μόνο κάποιες γυναίκες Βουλευτές να ανεβαίνουν στα τρακτέρ.

Δεν έχω δει αγρότισσες να διεκδικούν με αυτόν τον τρόπο. Διεκδικούν καθημερινά με την αγωνία, με τον αγώνα τους μέσα στο χωράφι, πιστεύοντας ότι θα υπάρχει ευαισθησία αυτών που τις βλέπουν καθημερινά, αυτών που τις επισκέπτονται κατά περιόχες και τάζουν, με μεγάλα λόγια και μικρές πράξεις.

Συνάδελφοι, είναι μια ευκαιρία σήμερα να ανταποδώσουμε, έστω με το νομοσχέδιο που έρχεται προς ψήφιση για το ασφαλιστικό, τα ίσα σ' αυτή την γυναίκα που αγωνιά. Μας ρωτά συνεχώς: Θα πάρουμε σύνταξη στα εξήντα; Δουλεύουν από τα δέκα τους χρόνια, επί πενήντα και εξήντα χρόνια, μέσα στα χωράφια και αμφισβητούμε σήμερα αν θα πρέπει να ενταχθούν στα βαρέα και ανθυγιεινά όταν εμείς δεν θα μπορούσαμε ποτέ να μείνουμε δυο ώρες σ' ένα χωράφι, να σκύψουμε και να δουλέψουμε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Κύριε συνάδελφε, τελειώνετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνω.

Είναι μια ευκαιρία, αγαπητοί συνάδελφοι -και απευθύνομαι στον Πρωθυπουργό της χώρας- να τολμήσει να δώσει τη δυνατότητα να πάρουν σύνταξη οι αγρότισσες γυναίκες στα εξήντα. Τους το οφείλουμε όλοι. Είναι το ελάχιστο που μπορούμε να κάνουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΣΥ.ΡΙ.Ζ.Α. κ. Νίκος Τσοούκαλης. Ελπίζω να μην υπερβείτε το χρόνο, γιατί είστε συνεπείς.

Ορίστε, κύριε Τσοούκαλη, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΟΥΚΑΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ακούσετε αυτά που θέλω να πω και θα καταλάβετε.

Τιμάμε σήμερα σαν Κοινοβούλιο τις Ελληνίδες αγρότισσες. Τους κάναμε κάποιες τιμητικές προσκλήσεις και τους θέσαμε τιμητικά στο απέναντι θεωρείο. Τα θεωρεία έχουν αδειάσει αυτή την στιγμή και σας πληροφορώ ότι όλες είναι κάτω στο περιστύλιο, άκρως απογοητευμένες για την εικόνα του Κοινοβουλίου. Θεωρούσαν δεδομένο οι γυναίκες ότι μια από αυτές θα είχε το λόγο, θα έβρισκε μια χαραμάδα στο δογματισμό του Κανονισμού να πει μια κουβέντα. Ορισμένες από αυτές είχαν έρθει με κάποιες εισηγήσεις, που ήθελαν να τις αναπτύξουν ενώπιόν μας, για να ακουστεί η φωνή της γυναίκας αγρότισσας. Άλλαξα την ομιλία μου γιατί μια από αυτές -και θα την ανα-

φέρω ονομαστικά- από την Αχαΐα, η κ. Γεωργία Θεοδωροπούλου με παρακάλεσε και μου είπε: «τουλάχιστον, αφού δεν μπορώ εγώ, διάβασε εσύ την εισήγησή μου». Αυτό θα κάνω, μόνο και μόνο για τιμητική καταγραφή στα Πρακτικά της Βουλής: «Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι η μεγαλύτερη τάξη στον ελλαδικό χώρο είναι η τάξη των αγροτών. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής ζωής του τόπου. Πέραν τούτου, κρατά τις παραδόσεις, τα ήθη, τα έθιμα της ελληνικής κοινωνίας και αποτελεί ακοίμητο φρουρό για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη.

Σήμερα τιμάται η Ελληνίδα γυναίκα της υπαίθρου, η ακούραστη εργάτρια του χθες και του σήμερα. Με την προσδοκία ότι θα έρθουν γι' αυτήν και για τον τόπο μας καλύτερες μέρες, δίνει καθημερινά τον καλύτερο εαυτό της. Ο φόβος για το μέλλον είναι έκδηλος σήμερα, γιατί οι γυναίκες εξακολουθούν να αγωνίζονται για τα δικαιώματα και τις ίσες ευκαιρίες, για την αναγνώριση δηλαδή αυτών που οι ομόλογοί τους άνδρες ήδη έχουν.

Τιμή στη γυναίκα αγρότισσα σημαίνει τιμή στη μάνα του έθνους, αφού από αυτήν γεννήθηκαν οι άντρες και οι γυναίκες που έγραψαν στην ιστορία λαμπρές σελίδες. Η Ελληνίδα αγρότισσα σε όλη την μακρά ιστορία της εργάστηκε και εργάζεται σκληρά, βοηθώντας πάντα τον αγρότη και την γη να γεννήσει, γεννώντας και η ίδια φυσικά. Και γέννησε επιστήμονες, επαγγελματίες, πολιτικούς και ας το ξεχνούν μερικοί. Έδωσε και δίνει τους περισσότερους υπερασπιστές της πατρίδας. Μήπως και όταν χρειάστηκε και η ίδια δεν συμμετείχε;

Στη μακρά πορεία της η γυναίκα της υπαίθρου υπόταξε την βιολογική της υπόσταση στο χρέος για τη διατήρηση της τιμής και της προόδου της οικογένειάς της, που περνούσε μέσα από την τιμή και την πρόοδο της πατρίδας της. Με απόλυτη πειθαρχία η γυναίκα έμπρακτα αναδείχθηκε η αρχηγός της οικογένειάς της, η ηρωίδα τροφός, η ιέρεια μάνα, η ατίμητη γυναίκα μπρος στην οποία υποκλίνονταν οι εποχές και οι συνειδήσεις όλων όσων πιστεύουν ότι η ευδαιμονία δεν είναι ρεμβασμός, αλλά ενέργεια νου, κατά δε την αρχαιότητα το ευ πράττειν.

Και σήμερα τι έχει αλλάξει; Μη μας ξεγελούν τα πρότυπα που προβάλλονται από τα Μ.Μ.Ε., γιατί η κοινωνική της θέση είναι ίδια. Η κοινωνία απαιτεί να είναι υποδειγματική σύζυγος, υπεύθυνη μητέρα, σωστή νοικοκυρά, παραγωγική εργάτρια της γης και της στάνης και ας αναγράφει ακόμα η ταυτότητά της «επάγγελμα: οικοκυρά», χωρίς βέβαια να της έχουν δοθεί για όλα τα παραπάνω και τα απαραίτητα εφόδια. Σήμερα η γυναίκα της υπαίθρου αγωνίζεται να ανακόψει τη διασπορά της οικογένειάς της, αγωνίζεται να ριζώσουν και να προκόψουν τα παιδιά της στον τόπο που γεννιούνται. Γι' αυτό χρειάζεται και απαιτεί τη στήριξη της πολιτείας και την ανάλογη υποδομή.

Η κατάσταση στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές για τη γυναίκα και κατ' επέκταση για την αγροτική οικογένεια διαγράφεται ζοφερή και επικίνδυνη, επικίνδυνη όσον αφορά τη βιωσιμότητα και τη συνέχειά της στις περιοχές αυτές, αφού δεν παρατηρείται, όχι ενίσχυσή της από τα αστικά κέντρα, αλλά ούτε καν στασιμότητα.

Το επάγγελμα του αγρότη συνεχίζει να είναι αποκρουστικό, κοινωνικά και οικονομικά υποβαθμισμένο και δεν πρέπει το κεφάλαιο «αγρότισσα» να κλείσει με επετείους και αναφορές για το τυπικό της ημέρας. Τα προβλήματα είναι και υπαρκτά και πολλά και ποικίλα, προβλήματα που έχουν σχέση με την ποιότητα ζωής, το περιβάλλον, την υγεία, την παιδεία, την πολιτιστική ανάπτυξη της υπαίθρου. Οι νέες τεχνολογίες υπόσχονται βελτίωση των συνθηκών της αγροτικής εργασίας. Συνεχώς γίνεται λόγος για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, για τη στροφή του ανθρώπου προς τη φύση.

Η Ελληνίδα αγρότισσα και ο Έλληνας αγρότης από κοινού καλούνται να πάρουν μέρος στα μεγάλα προσκλητήρια του καιρού μας, όπως το απαιτούν οι συνθήκες, οι παραδόσεις μας, ο τόπος μας. Στις δύσκολες αυτές στιγμές οι γυναίκες αισθάνονται ότι οι πολιτικοί παραγκωνίζουν τα συμφέροντά τους, ενώ η κοινωνία στο μεγαλύτερο μέρος της τα αγνοεί.»

Για την αντιγραφή, κύριε Πρόεδρε, κ. Γεωργία Θεοδωροπού-

λου, αγρότισσα και συνεταιρίστρια από την Αχαΐα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥ.ΡΙΖ.Α.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ.

Οφείλει μία απάντηση το Προεδρείο. Εδώ πρόκειται περί συνεδρίασης Βουλής. Δεν είναι ημερίδα. Επομένως, στη συνεδρίαση της Βουλής εκ του Κανονισμού παγίως, πάνω από εκατό χρόνια, δεν μπορεί να μετράσει άλλος, πλην των Βουλευτών. Μπορούν όμως οι ενδιαφερόμενοι πολίτες -μία εξ' αυτών είναι και η κυρία της οποίας αναγνώσατε το ψήφισμα- να υποβάλουν μέσω της διαδικασίας των αναφορών τα όσα ισχυρίζονται και στη συνέχεια να τύχουν και απαντήσεως.

Το λόγο έχει ζητήσει ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Κιλτίδης.

Ορίστε, κύριε Υφυπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΙΛΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, είναι η δεύτερη φορά που ως Βουλευτής του Ελληνικού Κοινοβουλίου και κατά μία συγκυρία και τις δύο φορές με ιδιότητα μέλους της Κυβερνήσεως -η μία ήταν στην παρουσίαση της Έκθεσης της Διακομματικής Επιτροπής κατά των ναρκωτικών που προήδρευα και μία σήμερα- δεν είναι δυνατόν να μιλήσω με κομματικό μανδύα, πόσο μάλλον ως μέλος της Κυβερνήσεως. Επομένως, η όποια μου αναφορά και τοποθέτηση έχει να κάνει με την ιδιότητα του πολιτικού, του Βουλευτού, ο οποίος θέλει να καταθέσει και να καταγραφούν αυτά, που ως βίωμα και ως πολιτική θέση πιστεύει και διακονώντας την πολιτική αγωνίζεται για να υλοποιηθούν.

Έχουμε, κύριε Πρόεδρε, δύο ενότητες, νομίζω. Η μία έχει να κάνει με από το θέμα αυτό και συχνά ως βεβαίως τον Πρόεδρο και το Προεδρείο του Ελληνικού Κοινοβουλίου που δίνουν την αφορμή, αν το θέλετε, το έναυσμα -δεν έχω καμμία ματαιότητα αλλά πιστεύω ότι η σημερινή συνεδρίαση μπορεί να δώσει λύσεις συγκεκριμένες- να ανοίξει ένας δρόμος αναζήτησης λύσεων και προτάσεων -γιατί όχι;- γύρω από την γυναίκα αγρότισσα.

Οι δύο ενότητες έχουν να κάνουν με τη φύση της γυναίκας, για την οποία και σήμερα τιμητικά αναφερόμαστε. Είναι η γυναίκα άνθρωπος, η Ελληνίδα γυναίκα, η αγρότισσα γυναίκα. Υπάρχει και η χρονική περίοδος και όσον αφορά το χρόνο έχουμε σχετικά με την ανασφάλισή της τη μετέπειτα, την προ ανασφάλισές στον Ο.Γ.Α. της γυναίκας και του αγρότη γενικότερα και τη μετέπειτα περίοδο. Έτσι, νομίζω, μπορούμε να προσεγγίσουμε το θέμα και την ιστορική τιμητική αναφορά να κάνουμε όπως πρέπει, χωρίς πιθανόν υπερβολές και λυρισμούς, οι οποίοι ανήκουν στον ιστορικό της πατρίδος μας για να τις καταγράψει. Αλλά σίγουρα πρέπει να αναφερθούν γεγονότα, τα οποία πρέπει να μας δώσουν το έναυσμα για την αναζήτηση λύσεων ως παθήματα, ως διδάγματα και να αντλήσουμε δυνάμεις για να οδηγήσουμε τη γυναίκα αγρότισσα στους δρόμους που όλοι λίγο-πολύ επικαλούμαστε. Φοβούμαι όμως, πάρα πολύ ότι, εάν δεν τεκμηριωθεί αυτός ο δρόμος, αυτό το περιεχόμενο όμως πάνω απ' όλα και μετά η διαδρομή σε ουσία, δεν πιστεύω ότι θα υπάρξει αποτέλεσμα.

Και θα γίνω σαφέστερος. Μιλάμε για αγροτική ενασχόληση γύρω από τη γυναίκα, που η 8η Μαρτίου τη φέρνει στο επίκεντρο. Νομίζω ότι μίλησαν πάρα πολλοί συνάδελφοι και δεν μπορεί κανένας να διαφωνήσει για την ισότητα και την ισότητα. Μιλάμε, όμως, για αγροτική ενασχόληση, αγαπητοί συνάδελφοι, με τον φυσικό απρόβλεπτο παράγοντα και την ελευθερία στην ενασχόληση του αγρότη, στη διαμόρφωση του χαρακτήρα του και τη σύνδεσή του με αυτό που λέγεται «μάνα γη» και «πατρίδα».

Δεν είναι τυχαία η κοινωνιολογική αναφορά και ανάλυση όλων των ιστορικών για ποιο λόγο ο αγρότης και η αγρότισσα, ιδιαίτερα, γυναίκα είναι συνδεδεμένοι κατά έναν ιδιαίτερο τρόπο που πάλαι ποτέ ονομαζόταν συντηρητικός, θα τολμούσα, όμως, να το πω άρρηκτα συνδεδεμένος με την έννοια της πατρίδας.

Έτσι, λοιπόν, αυτά που ακούστηκαν στην Αίθουσα και ομιλούν γι' αυτή τη σύνδεση της γυναίκας με τη «μάνα -πατρίδα» είναι αιτιολογημένα από την κοινωνιολογική διάσταση της ενα-

σχόλησης του αγρότη και ιδιαίτερα της γυναίκας αγρότισσας με τη γη.

Είναι η πρώτη γυναίκα που χειραφετήθηκε εργασιακά. Με παράπονο ρωτούσε τα πρώτα μου χρόνια σ' αυτή την Αίθουσα γιατί άραγε ξεχάστηκε η αγρότισσα γυναίκα, όταν μιλούσαν όλοι για την όποια χειραφέτηση, για την όποια ισοτιμία και ισονομία της γυναίκας. Ποια ήταν αυτή που εργαζόταν πρώτη, από υπάρξεως συγκροτημένων κοινωνιών, πριν, αν θέλετε, τη βιομηχανική και μετέπειτα την ηλεκτρονική επανάσταση; Η γυναίκα αγρότισσα.

Δεν ακουγόταν και τότε, όταν η πολιτεία και ιστορικά η παράταξή μου θέσπιζε ως προνοιακό επίδομα τη σύνταξη του Ο.Γ.Α.. Δεν υπήρξαν εκείνες οι επικλήσεις που ακούγονται σήμερα -και πιστεύω ότι είναι υποκριτικές- για τη γυναίκα αγρότισσα που εργαζόταν τότε, γιατί τότε -γι' αυτό έκανα τη χρονική διάκριση- η γυναίκα στην κυριολεξία ήταν όπως την επικαλέστηκαν κάποιοι, περισσότερο ή λιγότερο λυρικά, «με ροζιασμένα χέρια» και ασχολούνταν από μικρό κοριτσάκι στους αγροτικούς χώρους.

Δεν ακούστηκε ποτέ καμμία φωνή από οποιαδήποτε θεώρηση και πολιτική αναφορά ότι και αυτή η γυναίκα πιθανόν θα έπρεπε να βρίσκεται στο επίκεντρο της συζήτησης, από το πότε και πώς πρέπει να βγαίνει στη συνταξιοδότησή της.

Σήμερα, φοβούμαι πάρα πολύ ότι δεν έχει την επικαιρότητα εκείνη η τότε κραυγή μου, έστω του 2000, με τη σημερινή πραγματικότητα. Σήμερα τα δεδομένα είναι διαφορετικά. Σήμερα η γυναίκα αγρότισσα και ο αγρότης ήδη εισπράττουν την αντασφάλισή τους στο Ταμείο του Ο.Γ.Α..

Θα έλεγε κανείς πως κάποια υποστηρικτική πρόβλεψη πιθανόν και να υπάρχει. Εκείνο όμως που πρέπει να γίνει, κύριοι συνάδελφοι, είναι να εξομοιωθεί η ποιότητα της ζωής στην ύπαιθρο. Ματαιοπονούμε, νομίζοντας ότι μπορεί η γυναίκα αγρότισσα στο μέλλον να έχει την προοπτική που θέλουμε να της δώσουμε ως γυναίκας και ως ασχολούμενης με το αγροτικό επάγγελμα, εάν δεν εξομοιωθεί το ποιοτικό γνώρισμα της ζωής της στην ύπαιθρο.

Έγιναν λάθη επί λαθών κατά το παρελθόν και δεν τα προσεγγίζουμε. Οι εποικισμοί έδωσαν στους πρόσφυγες, και στα αστικά κέντρα και στα χωριά, εδάφη για κατοικία ή ενασχόληση, αντιπαροχή -ω, της μαγείας- μόνο για τους αστικούς χώρους. Ποιος άραγε επέβαλε όλα αυτά τα ποιοτικά γνωρίσματα, τη συγκέντρωση της ζωής στους αστικούς χώρους, τις κωμολόγιες, τα κεφαλοχώρια;

Για να αποκτήσουν ποιοτικά γνωρίσματα στη ζωή τους οι Ελληνίδες αγρότισσες χρειάζονται βρεφονηπιακούς σταθμούς, όπως μετ' επιτάσεως ανέφερε και ο Υπουργός, του Υπουργείου, που υπηρετώ και εμείς προτάξαμε στην τέταρτη προγραμματική περίοδο, αν θέλουμε να εξομοιώσουμε την ενασχόληση της γυναίκας αγρότισσας με την ενασχόληση των άλλων γυναικών. Η τιμή για τη γυναίκα είναι δεδομένη, αλλά έχει ιδιαίτεροτητα η προσέγγιση του ζητήματος «αγρότισσα γυναίκα».

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Σας ευχαριστώ και εγώ, κύριε Υφυπουργέ.

Το λόγο έχει η Βουλευτής του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. κ. Άννα Φιλίνη.

ΑΝΝΑ ΦΙΛΙΝΗ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι όλες εμείς οι γυναίκες Βουλευτές, που σήμερα παίρνουμε το λόγο, αισθανόμαστε μια ιδιαίτερη ευθύνη απέναντι σ' όλες τις γυναίκες της πατρίδας μας, που δεν είναι εδώ για να μιλήσουν, αλλά που δίνουν τη δύσκολη μάχη της ζωής κάτω από αντίξοες συνθήκες. Ξέρουμε ότι οι γυναίκες, κάτω απ' όλες τις δυσκολίες που περνάει σήμερα ο πληθυσμός της χώρας μας, καταφέρνουν να ανταπεξέρχονται με διπλό τρόπο και ως εργαζόμενες και ως γυναίκες.

Γ' αυτό και εγώ θέλω να συγχαρώ την πρωτοβουλία του Προεδρείου της Βουλής για αυτή τη σημερινή εκδήλωση, για να τιμήσουμε στη σημερινή συνεδρίαση τις γυναίκες και κυρίως, πρώτα και κύρια τις γυναίκες αγρότισσες.

Οι γυναίκες της υπαίθρου, στα δύσκολα χρόνια της Κατοχής, κράτησαν τη γη στήριξαν και διατήρησαν τη ζωή στα μετόπι-

σθεν. Μεγάλοι Έλληνες καλλιτέχνες, όπως ο Καπράλος, ο χαράκτης Τάσος, καθώς επίσης και η σπουδαία γυναίκα χαράκτρια, η Βάσω Κατράκη περιέγραψαν αυτές τις γυναίκες σε σπουδαία έργα τέχνης, τα οποία έχουμε μέχρι σήμερα.

Σήμερα, σε νέες συνθήκες, πάλι οι γυναίκες αγρότισσες δίνουν τη δύσκολη μάχη για να κρατήσουν τα μετόπισθεν, με άλλο τρόπο, να κρατήσουν τη γεωργία, να κρατήσουν τον πληθυσμό, να κρατήσουν τη ζωή στην ελληνική επαρχία, στην ελληνική επαρχία, που διαρκώς φθίνει.

Η αγρότισσα, λοιπόν, πάλι σήμερα, έχει αυτόν τον ύψιστο ρόλο. Αυτόν τον ύψιστο ρόλο οφείλουμε να στηρίξουμε, να τον στηρίξει η πολιτεία. Έχουν υπάρξει θετικά νομοθετήματα υπέρ των γυναικών. Δυστυχώς, όμως, πάρα πολλές φορές μέχρι και σήμερα, η εφαρμογή αυτών των νομοθετημάτων στην πράξη πηγαίνει πάντοτε καθυστερημένα. Όμως και αυτά τα νομοθετήματα υπέρ της στήριξης των γυναικών για τις συντάξεις, για τα ασφαλιστικά, σήμερα απειλούνται να πάνε πίσω.

Επιπλέον, πρέπει η ελληνική πολιτεία να στηρίξει την Ελληνίδα γυναίκα, όπως και ολόκληρη την ύπαιθρο, με εκπαιδευτικά προγράμματα και με προγράμματα σχετικά με τον πολιτισμό μας. Οι νέες γυναίκες, ιδιαίτερα στην ύπαιθρο, έχουν ανάγκη να στηριχτούν με μόρφωση και με τέχνη.

Εγώ ήθελα να προτείνω να στηρίξουμε την τέχνη των Ελληνίδων στην ύπαιθρο, αυτή την τέχνη που κάνουν και με τα χειροτεχνήματά τους, αλλά και την τέχνη σε όλα αυτά που δείχνουν με τα τρόφιμα και όλα αυτά που φτιάχνουν και παρουσιάζουν.

Επίσης, ήθελα να αναφερθώ και σ' ένα θέμα στο οποίο αναφέρθηκαν και άλλοι συνάδελφοι, όσον αφορά την ενίσχυση των Ελληνίδων γυναικών γενικότερα, για τη συμμετοχή τους στα κέντρα λήψης των αποφάσεων. Ψηφίστηκε ο νόμος, πριν από ενάμιση μήνα σχεδόν, για τη συμμετοχή των γυναικών κατά 30% στα ψηφοδέλτια. Πρέπει, όμως, να αναφέρουμε ξανά σήμερα ότι ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόζεται αυτό το 30%, που είναι ένα 30% συνολικά σε όλη την επικράτεια και όχι σε κάθε ψηφοδέλτιο ξεχωριστά, αυτός ο τρόπος δεν ενισχύει, αλλά χτυπάει ιδιαίτερα τις Ελληνίδες στην επαρχία, ιδιαίτερα πρέπει να πει κανείς και τις Ελληνίδες αγρότισσες, γιατί εκεί, θα υπάρχει και ο πιο εύκολος τρόπος για να μείνουν απέξω οι γυναίκες από τα ψηφοδέλτια ή τουλάχιστον να είναι λειψή η συμμετοχή τους σε αυτά.

Τέλος, κλείνοντας, θέλω να πω ότι με μεγάλη συγκίνηση άκουσα συναδέλφους από όλες τις παρατάξεις να μιλάνε με αγάπη και τιμή για τις μητέρες τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστώ πολύ.

Είστε πάντα συνεπής, κυρία Φιλίνη. Το εκτιμώ ιδιαίτερα αυτό.

Ο Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κ. Κουσελάς έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΣΕΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή εκπροσωπώ έναν κατ' ερσχόν αγροτικό νομό και επειδή μιλάμε για την Ελληνίδα αγρότισσα, επιτρέψτε μου να ξεκινήσω από μια προσωπική αναφορά.

Θέλω από τη θέση αυτή να τιμήσω την ηλικιωμένη μάνα μου που ζει στη Μεσσηνία και στο πρόσφυγικό της να τιμήσω όλες τις αγρότισσες που διαπρέπουν στον απαιτητικό και δύσκολο ρόλο της μάνας, της συζύγου, της νοικοκυράς, του ισότιμου, θα έλεγα, στυλοβάτη της αγροτικής οικογένειας και της υπαίθρου συνολικότερα. Και να τις τιμήσω για το μόχθο και την ανεκτίμητη προσφορά τους στην ελληνική ύπαιθρο.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η σημερινή μας συνεδρίαση δεν μπορεί και δεν πρέπει να είναι απλά επετειακή, μια επετειακή θα έλεγα τελετή. Ο καλύτερος φόρος τιμής στην Ελληνίδα αγρότισσα είναι να μιλήσουμε για τα προβλήματά της και να δώσουμε απαντήσεις και λύσεις σ' αυτά τα προβλήματα.

Θα ξεκινήσω, λοιπόν, με ένα πρόσφατο γεγονός που ντροπιάζει τις σύγχρονες κοινωνίες μας. Πριν από λίγες μέρες μια ογδονταετράχρονη συμπατριώτισσά μας δολοφονήθηκε άγρια στο χωριό Μοναστήρι της Μεσσηνίας, σε ένα από τα χωριά που κατοικούνται κυρίως από υπερήλικες.

Στα χωριά αυτά, κύριε Πρόεδρε και στην ευρύτερη περιοχή, οι κάτοικοι ζουν εδώ και καιρό μέσα στο φόβο και την ανασφάλεια, μάταια ζητώντας μια καλύτερη αστυνόμευση, αφού η

αστυνομική δύναμη στην ύπαιθρο μειώνεται συνεχώς, οι περισσότεροι Αστυνομικοί Σταθμοί της υπαίθρου έχουν ξηλωθεί, ενώ άφαντη παραμένει στα περισσότερα μέρη η πολυδιαφημισμένη Αγοφυλακή.

Στις περιοδίες που κάνω σε ολόκληρη τη Μεσσηνία, διαπιστώνω συνέχεια ελλείψεις σε υποδομές, σε κατάλληλες υπηρεσίες υγείας, περίθαλψης, μεταφορών, ενημέρωσης, αλλά και εξυπηρέτησης από το δημόσιο τομέα, ελλείψεις που καθημερινά ταλαιπωρούν, επιβαρύνουν οικονομικά και δίκαια, θα έλεγα, εξοργίζουν τους κατοίκους ιδιαίτερα των πυρόπληκτων περιοχών, που αναρωτιούνται γιατί ξεχάστηκαν τόσο γρήγορα.

Αλήθεια, αυτήν την ποιότητα ζωής επιφυλάσσουμε σήμερα στην Ελληνίδα αγρότισσα που θέλουμε να την τιμήσουμε και στον αγρότη σύντροφό της; Γιατί συνεχίζουμε την απαράδεκτη ανισότητα σε βάρος τους, να είναι δηλαδή οι μόνοι εργαζόμενοι που χρειάζονται σαράντα πέντε ή πενήντα χρόνια δουλειάς, προκειμένου να συνταξιοδοτηθούν στα εξήντα πέντε τους, όταν την ίδια στιγμή άλλοι εργαζόμενοι συνταξιοδοτούνται πολύ νωρίτερα;

Η θέσπιση των τριάντα επτά χρόνων, χωρίς όριο ηλικίας, που πρότεινε ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. πιστεύω ότι είναι μια πράξη κοινωνικής δικαιοσύνης και ισότητας απέναντι στην Ελληνίδα αγρότισσα και στον Έλληνα αγρότη, που θα τους δώσει τη δυνατότητα να πάρουν σύνταξη πολύ νωρίτερα, στα πενήντα πέντε ή στα πενήντα επτά τους, αν έχουν τριάντα επτά συντάξιμα χρόνια.

Πιστεύω ότι η Ελληνική Βουλή, το Ελληνικό Κοινοβούλιο, θα πρέπει να υιοθετήσει αυτήν την πρόταση, όπως και την πρόταση για αύξηση της κατώτατης αγροτικής σύνταξης στα 550 ευρώ και στα 950 ευρώ για το ζευγάρι. Είναι στοιχειώδης υποχρέωσή μας και έμπρακτη απόδοση τιμής στους απόμαχους της υπαίθρου να υιοθετηθούν αυτές οι προτάσεις, να βελτιωθούν οι συντάξεις, να μειωθούν ουσιαστικά τα όρια ηλικίας και να υπάρξει επιπέδους σωστή και ολοκληρωμένη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Είναι εξίσου στοιχειώδης υποχρέωση της πολιτείας να ανταποκριθεί στις ανάγκες των απόμαχων του αγροτικού τομέα, αλλά και των εν ενεργεία αγροτών που βλέπουν το εισόδημά τους καθημερινά να μειώνεται, το κόστος παραγωγής να ανεβαίνει αλματωδώς, τους κερδοσκόπους, τα καρτέλ και τους μεσάζοντες να οικειοποιούνται το μόχθο τους και να επιβάλλουν στην αγορά τιμές πολλαπλάσιες από αυτές που πραγματικά εισπράττουν οι παραγωγοί.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οφείλουμε απαντήσεις και στήριξη στη νέα αγρότισσα, στα νέα ζευγάρια που θα δώσουν ζωή στον κοινωνικό ιστό και προοπτική στην ελληνική ύπαιθρο. (Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Οι νέοι αγρότες και οι αγρότισσες πρέπει να απολαύσουν ισότιμα με τους άλλους πολίτες τα δημόσια αγαθά και τη στήριξη της πολιτείας. Μόνο έτσι πιστεύω ότι θα τιμήσουμε πραγματικά και έμπρακτα την Ελληνίδα αγρότισσα και τον Έλληνα αγρότη, για τους οποίους συζητάμε σήμερα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο συνάδελφός μας κ. Νίκος Μωραΐτης από το Κ.Κ.Ε..

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν θα μιλήσω για ιστορίες, αλλά για την ωμή πραγματικότητα, γιατί δεν ήταν οι παππούδες μου αγρότες, αλλά είμαι ο ίδιος εν ενεργεία αγρότης. Γι' αυτό, θα ζητήσω λίγο την ανοχή σας.

Τα προβλήματα της λαϊκής αγροτικής οικογένειας είναι τεράστια. Η ανταγροτική πολιτική που ακολουθείται χρόνια τώρα από όλες τις κυβερνήσεις, οι αναθεωρήσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, μέρα με τη μέρα, δυσκολεύουν όλο και περισσότερο τη ζωή, τη διαβίωση στην ύπαιθρο, ιδιαίτερα της Ελληνίδας αγρότισσας.

Από τη μία πλευρά, οι αντιλήψεις για τη θέση της γυναίκας στην κοινωνία που είναι βαθιά ριζωμένες, δυστυχώς, στην ύπαι-

θρο, κρατούν στο περιθώριο με τον πιο έντονο τρόπο τις αγρότισσες. Από την άλλη μεριά, το πενιχρό εισόδημα έχει άμεση επίδραση στην ποιότητα ζωής της αγροτικής οικογένειας και δημιουργεί πρόσθετα, σύνθετα εμπόδια. Δυστυχώς, αυτό το πενιχρό εισόδημα οδηγεί τις αγρότισσες στο να μην μπορούν να πληρώσουν της εισφορά προς τον Ο.Γ.Α., να είναι χωρίς περίθαλψη και, δυστυχώς, αύριο ακόμα και χωρίς σύνταξη.

Εμείς, σαν Κ.Κ.Ε., ζητάμε να γίνει άμεσα διαχωρισμός περίθαλψης-σύνταξης. Η υγεία είναι κοινωνικό αγαθό και πρέπει να προσφέρεται δωρεάν και ισότιμα σε όλους από ένα δημόσιο σύστημα υγείας σε όλες του τις βαθμίδες. Στην ελληνική ύπαιθρο, το σύστημα υγείας, δυστυχώς, απαξιώνεται καθημερινά και υποβαθμίζεται. Δεν προσφέρονται στοιχειώδεις υπηρεσίες υγείας. Υπάρχουν σοβαρές ελλείψεις στα νομαρχιακά νοσοκομεία. Δεν υπάρχουν Μονάδες Εντατικής Θεραπείας σχεδόν πουθενά. Αξονικοί τομογράφοι, υπέρηχοι, άλλος τεχνολογικός εξοπλισμός, είναι πολυτέλεια για τον κόσμο της υπαίθρου.

Όμως, εκείνο που είναι εξοργιστικό, κύριε Υπουργέ, είναι ότι η εγκατάλειψη των Κέντρων Υγείας έχει φθάσει στο αποκορύφωμα. Σοβαρές ειδικότητες γιατρών δεν υπάρχουν. Οι γυναίκοι είναι άγνωστη ειδικότητα για τις αγρότισσες. Τεστ Παπανικολάου ή μαστογραφία κάνεις μόνο όταν αντέχει η τσέπη σου. Αυτό είναι το σύστημα υγείας για την Ελληνίδα αγρότισσα.

Εδώ, όμως, είπαν στην αγρότισσα –και θα πουν και στη συνέχεια– ότι νοιάζονται, μοχθούν, πασχίζουν για τη ζωή τους. Εδώ θα πουν σήμερα –και μας είπαν άλλωστε– ότι βρήκαν το δεύτερο πυλώνα για το καλό τους, για να αυξήσουν το εισόδημά τους. Δεν μας είπαν, όμως, γιατί δεν τον είχαν βρει χρόνια τώρα. Δεν είπαν στην Ελληνίδα αγρότισσα ότι αυτά τα χρήματα είναι δικά της χρήματα, είναι χρήματα από τις παρακατήσεις των επιδοτήσεων, που η μερίδα του λέοντος πηγαίνει στους επιχειρηματίες, που δραστηριοποιούνται στο χώρο και ψήφουλα πηγαίνουν στην αγρότισσα, στον αγροτικό τομέα, για να ζαχαρώσουν το χάπι του ξεκληρίσματος.

Είναι αλήθεια –και το ξέρουν οι συναδέλφισσες αγρότισσες– ότι ούτε τα βατόμουρα ούτε τα γλυκά του κουταλιού, οι χυλόπιτες και οι τραχανάδες θα δώσουν λύση στο εισόδημα της αγροτικής οικογένειας, όταν η ανταγροτική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κομμάτων του ευρωμονόδρομου, έχουν αφανίσει παραδοσιακές δυναμικές καλλιέργειες.

Σας λέω, κύριε Υπουργέ, το εξής: Στην Αιτωλοακαρνανία, για έναν που παίρνει 30.000 ευρώ από τα καπνά το 2009, τα 15.000 ευρώ θα πάνε στο δεύτερο πυλώνα. Αυτός πρέπει να πουλήσει τραχανάδες στη μισή Αθήνα για να πιάσει 15.000 ευρώ. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Σε ό,τι αφορά τη σύνταξη, εμείς λέμε ξεκάθαρα «στα πενήντα πέντε η αγρότισσα, στα εξήντα ο αγρότης». Με επίσημες επισημονικές μελέτες, η δουλειά της αγρότισσας, του αγρότη και η δουλειά του οικοδόμου είναι οι πιο βαριές, οι πιο ανθυγιεινές εργασίες και η γυναίκα αγρότισσα είναι η μόνη που παίρνει σύνταξη στα εξήντα πέντε χρόνια. Και η αγρότισσα σ' ένα μεγάλο ποσοστό, κύριε Υπουργέ, είναι τρίτεκνη, πολύτεκνη.

Εμείς, σαν Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, καλούμε τις συναδέλφισσες αγρότισσες και τους λέμε ότι παλεύουμε για μία άλλη πολιτική, που θα έχει στο επίκεντρό της τις λαϊκές ανάγκες της αγροτικής οικογένειας. Παλεύουμε για μια πολιτική που θα δίνει εισόδημα για να ζήσουν με αξιοπρέπεια στα χωριά τους, στα χωράφια τους και όχι σαν ζητιάνοι, περιμένοντας τον ταχυδρόμο. Εισόδημα που θα στηρίζεται στις παραγωγικές δυνατότητες της χώρας, που θα εξαρτάται από τις κτηνοτροφικές ανάγκες του λαού μας, που θα στηρίζεται στον παραγωγικό συνεταιρισμό, που θα παραμένει στη φύτευση, στη συγκομιδή, στην εμπορία των προϊόντων και όχι σ' αυτό το γυναικείο συνεταιρισμό. Χρειάζεται κι αυτός, αλλά σαν πηγή συμπληρωματικού εισοδήματος.

Όλοι αυτοί που λένε ότι ο γυναικείος συνεταιρισμός, τα προγράμματα LEADER, ο δεύτερος πυλώνας θα λύσει τα προβλήματα, λένε συνειδητά ψέματα. Θέλουν να κρύψουν τις ευθύνες τους γι' αυτούς που κυβερνήσαν χρόνια τώρα. Πρόκειται για δυνάμεις που δημιουργούν συγχύσεις και αυταπάτες ότι δήθεν είναι θέμα καλής διαχείρισης των κονδυλίων της Ευρωπαϊκής

Ένωσης και μπορεί οι αγρότισσες και οι αγρότες να είναι πάνω από τα κέρδη των πολυεθνικών τροφίμων.

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ο πολιτισμός, ο μαζικός αθλητισμός, είναι δικαίωμα και του κόσμου της υπαίθρου. Η παιδεία είναι κυρίαρχο ζήτημα και πρέπει να είναι ίσα τα δικαιώματα και για τους φτωχούς αγρότες, ώστε να μην αναγκάζονται να πηγαίνουν στα φροντιστήρια, στα αστικά κέντρα και ακόμα χειρότερα, να μην αναγκάζονται να φεύγουν από τα σχολεία, γιατί σ' αυτό το βάρβαρο εκπαιδευτικό σύστημα, η παιδεία, η μόρφωση είναι προνόμιο των ολίγων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Κύριε Μωραϊτή, πρέπει να ολοκληρώσετε. Έχετε ήδη περάσει το χρόνο κατά ένα λεπτό.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ: Σε τριάντα δευτερόλεπτα, κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνω.

Εμείς προτείνουμε τη δημιουργία κέντρων γυναίκας και παιδιού σε όλα τα Κέντρα Υγείας με κινητές μονάδες που θα καλύπτουν όλα τα χωριά. Επίσης, προτείνουμε να δοθούν κίνητρα που θα ενισχύουν τις νέες μητέρες αγρότισσες. Αφού δεν δικαιούνται άδειες τοκετού, να τους δοθούν ενισχύσεις για να μην αντιμετωπίζουν πρόβλημα, γιατί αναγκάζονται να δουλεύουν και μέχρι την ώρα του τοκετού. Ακόμη, προτείνουμε να παρθούν μέτρα για τις γυναίκες με ειδικές ανάγκες.

Τέλος, μια τέτοια πολιτική είναι προς όφελος της φτωχής αγροτιάς, των λαϊκών οικογενειών. Μια τέτοια πολιτική θα δώσει στην αγρότισσα τη δυνατότητα να ζήσει με αξιοπρέπεια στα χωράφια της, στο χωριό της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Νεράντζης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων είκοσι δύο σπουδαστές και δύο συνοδοί καθηγητές από το Σύλλογο Σπουδαστών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων Αμερικής «Αρκαδικό Κέντρο».

Η Βουλή των Ελλήνων σας καλωσορίζει και σας εύχεται καλή διαμονή!

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει η Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. της περιφέρειας Αττικής κ. Χριστοφιλοπούλου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κάθε χρόνο τέτοια μέρα ακούγονται πάρα πολλές ευχές προς εμάς τις γυναίκες, όπως χρόνια πολλά κ.λπ. Επίσης, ακούγονται ωραία λόγια, γίνονται ωραιολοιπίσεις, αλλά καμιά φορά, ευτυχώς, ακούγονται και διεκδικήσεις.

Εμένα, θα μου επιτρέψετε να σταθώ στο «γιατί ισότητα;», δηλαδή στο γιατί θέλουμε την ισότητα, δεδομένου ότι κάθε τέτοια μέρα λέμε, στα λόγια, ότι θέλουμε την ισότητα. Έχουν γίνει κάποιες πράξεις, αλλά και πολλά βήματα, ιδιαίτερα στο θεσμικό πεδίο. Όμως, γιατί αλήθεια θέλουμε την ισότητα ανδρών και γυναικών; Τι θα αλλάξει στη ζωή μας;

Και θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι όταν σε μια οικογένεια, σ' ένα ελληνικό χωριό, σε μια ελληνική κωμόπολη ή ακόμα και εδώ στη μεγάλη μας πόλη, πατέρας και μάνα συνεργάζονται αρμονικά, όταν η ευθύνη των παιδιών είναι όμορφα μοιρασμένη στους δύο ρόλους -γιατί όσοι από τους συναδέλφους είναι εδώ και είναι πατεράδες ξέρουν πολύ καλά πόσο όμορφο είναι να είσαι πατέρας και πόσο τα παιδιά χρειάζονται και τους δυο γονείς- τότε η οικογένεια πάει καλύτερα, αναπτύσσεται πιο καλά.

Έτσι, λοιπόν, και ο δήμος. Έτσι, λοιπόν, και το εργοστάσιο. Έτσι, λοιπόν, και στο χωράφι. Έτσι, λοιπόν, και στη Βουλή, αλλά και στην Κυβέρνηση, θα ευχόμασταν. Όχι γιατί οι γυναίκες διεκδικούν εξουσία για την εξουσία, αλλά γιατί, όπως και στις οικογένειες, έτσι και στις κοινωνίες, έτσι και στους δημόσιους φορείς, αλλά και μέσα στις επιχειρήσεις, η ισότητα σημαίνει περισσότερη αρμονία, σημαίνει καλύτερη ζωή, καλύτερη ποιότητα ζωής, άρα, και καλύτερη ποιότητα δημόσιας ζωής. Αυτή την απάντηση δίνω εγώ στο «γιατί ισότητα».

Εγώ, λοιπόν, νομίζω ότι είναι πολύ καλή η πρωτοβουλία του

Προεδρείου της Βουλής να τιμήσει την Ελληνίδα αγρότισσα. Θα ήθελα, λοιπόν, να αναφέρω δύο λόγους. Βέβαια, είμαι σίγουρη ότι οι συνάδελφοι αναφέρθηκαν σε πάρα πολλά ζητήματα.

Όσον αφορά τώρα στο «γιατί αγρότισσα;», ο ένας από τους δύο λόγους είναι ότι οι περισσότερες γυναίκες, ακόμα και αυτές που ζούμε και δραστηριοποιούμαστε ως άλλες «Μαίρες Παναγιωταρά» -για να θυμίσω το παλιό τραγούδι «Μια εργαζόμενη γυναίκα, μια καλή νοικοκυρά»- έχουμε κάποιες γιαγιάδες και κάποιες μανάδες καμιά φορά, αγρότισσες. Και αυτά τα στερεότυπα μας ακολουθούν. Μας ακολουθούν στη σημερινή μας ζωή, στη ζωή μέσα στην πόλη. Ήταν όμορφα στερεότυπα από τη μια μεριά, αλλά και δύσκολα από την άλλη, τα οποία πρέπει σήμερα να τα αλλάξουμε. Κάποια απ' αυτά να τα κρατήσουμε και κάποια να τα μετεξελιχούμε. Και ποια ήταν τα καλά; Ήταν ακριβώς ότι η Ελληνίδα αγρότισσα είχε λεβεντιά.

Όσο κι αν θέλετε πολλές φορές εσείς οι άντρες αγαπητοί συνάδελφοι, να μονοπωλείτε τη λεβεντιά, η λεβεντιά δεν είναι αντρικό προνόμιο. Αναφέρθηκε νομίζω τόσο ο Πρωθυπουργός όσο και ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στη Μπουμπουλίνα. Δεν είναι μόνο η Μπουμπουλίνα, υπάρχουν πάρα πολλές σύγχρονες Μπουμπουλίνες. Η λεβεντιά λοιπόν, υπάρχει και υπήρχε. Αυτό μας έρχεται από τις γιαγιάδες μας.

Υπάρχει όμως και η δυνατότητα να κάνει σύνθεση, πολύ περισσότερο από τη συγκρουσιακή αντίληψη των αντρών. Τι χρειάζεται σήμερα η γυναίκα για να προσφέρει; Γιατί η σημερινή γυναίκα σήμερα στο χωριό, αλλά και στην πόλη μπορεί να προσφέρει πολλά και στη δημόσια ζωή και στα κοινά και κυρίως στην οικογένεια και στον τόπο της.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ)

Χρειάζεται -και το είπαν πολλοί πριν από εμένα- μία ολοκληρωμένη στήριξη που θα έχει δύο πράγματα. Από τη μια χρειάζεται ολόπλευρη στήριξη η οικογένεια, πατέρας και μάνα και οι δυο, μ' ένα σύγχρονο δίκτυο παιδικών σταθμών, μονάδων φροντίδας των ηλικιωμένων, όπως τα προγράμματα βοήθειας στο σπίτι, αλλά ταυτόχρονα χρειάζεται να υπάρχουν και μερικές θετικές διακρίσεις υπέρ αυτής της γυναίκας, της αγρότισσας, αλλά και κάθε γυναίκας. Θετικές διακρίσεις που να της δίνουν τη δυνατότητα να παλέψει για την ισότητα στην πράξη.

Βεβαίως, είναι και ο βαθύτατος ουσιαστικός πολιτικός λόγος, για τον οποίο εμείς πιστεύουμε ότι στα ζητήματα της κοινωνικής ασφάλισης, που σήμερα έρχονται και πάλι με τρόπο δραματικό στο προσκήνιο, είναι πάρα πολύ σημαντικό να διατηρηθούν όσο δεν υπάρχει ισότητα στην πράξη, οι θετικές διακρίσεις υπέρ των γυναικών στο συνταξιοδοτικό καθεστώς. Διότι, τουλάχιστον εκ των υστέρων, μέχρι να φτιάξουμε μία ολοκληρωμένη υποστήριξη προς την ελληνική οικογένεια σε άντρες και γυναίκες και να υπάρχει ισότητα στην πράξη όπως είπα, μέχρι τότε, αυτές οι θετικές διακρίσεις, υπέρ των γυναικών που μπορούν να βγουν λίγα χρόνια πιο πριν στη σύνταξη και ιδιαίτερα αυτές που έχουν ανήλικο παιδί, οφείλουν να διατηρηθούν μέχρι να μιλήσουμε για την πραγματική κοινωνία των ίσων ευκαιριών.

Και βεβαίως, η αγρότισσα είναι η χαμένη και βεβαίως, έχει δικίο ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. που αναφέρθηκε στην ανάγκη ο κόσμος της αγροτιάς να έχει ίσες συνταξιοδοτικές δυνατότητες και δικαιώματα με όλους εμάς.

Κλείνοντας, θέλω να πιστεύω ότι κάθε χρόνο που περνάει, κύριε Πρόεδρε, μπορούμε και πρέπει να κάνουμε και μία αποτίμηση. Και εγώ θα το πρότεινα για την επόμενη χρονιά. Του χρόνου λοιπόν το Μάρτιο, καλό θα ήταν η Βουλή των Ελλήνων να κοιτάξει μέσα σε αυτήν τη χρονιά που πέρασε και αν θέλετε να δράσει και ελεγκτικά λίγο, τι έγινε στην ελληνική πολιτεία στο σύνολό της; Προσθέσαμε ένα λιθαράκι για την ισότητα; Νομίζω ότι αυτό θα ήταν ένας φόρος τιμής που θα άξιζε τον κόπο να το κάνουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Εδώ θα είμαστε να τα ξαναπούμε.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ την κ. Χριστοφιλοπούλου.

Η κ. Σκραφνάκη έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ ΣΚΡΑΦΝΑΚΗ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ειδική συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής αφιερωμένη στην Ελληνίδα αγρότισσα με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας είναι ευπρόσδεκτη και αξίζουν συγχαρητήρια στο Προεδρείο.

Η 8η του Μάρτη σε όλο τον κόσμο είναι ημέρα μνήμης των αγώνων των γυναικών. Οι γυναίκες της χώρας μας για πολλούς αιώνες ήταν καταπιεσμένες και υπέστησαν παθητικά τις διακρίσεις που γίνονταν σε βάρος τους. Παρ' όλα αυτά οι γυναίκες συνέβαλλαν αποφασιστικά, τόσο στους απελευθερωτικούς αγώνες, όσο και στην ανάπτυξη της χώρας.

Οι Ελληνίδες για πρώτη φορά το 1930 απέκτησαν το δικαίωμα του εκλέγειν στις δημοτικές εκλογές και το 1952 το δικαίωμα του εκλέγεσθαι στις βουλευτικές εκλογές. Μετά τη Μεταπολίτευση στο Σύνταγμα του 1975 θεσμοθετείται η ισότητα των δύο φύλων και το 1983 ο Ανδρέας Παπανδρέου αλλάζει ριζικά το οικογενειακό δίκαιο, δίνοντας στη γυναίκα δικαιωματα ικανότητα. Δηλαδή, τότε για πρώτη φορά η γυναίκα αγρότισσα μπορεί να πάρει δάνειο αυτοτελώς από την Αγροτική Τράπεζα, μπορεί να γίνει αρχηγός σε αγροτική επιχείρηση.

Ακόμα το 1982 επί κυβέρνησης ΠΑ.ΣΟ.Κ. συνταξιοδοτείται αυτοτελώς η γυναίκα αγρότισσα για πρώτη φορά.

Στη σύγχρονη κοινωνία ο ρόλος της γυναίκας είναι πολλαπλός και κυρίαρχος. Ο σπουδαιότερος ρόλος της γυναίκας είναι αυτός της μάνας. Η χαρά της μητρότητας είναι το μεγαλύτερο δώρο που έχει δώσει ο θεός στη γυναίκα. Χωρίς τη μάνα δεν υπάρχει οικογένεια, δεν υπάρχει κοινωνία. Και μάλιστα στη σημερινή εποχή που έχουμε υπογεννητικότητα, το κράτος οφείλει να στηρίζει την οικογένεια και τη μητρότητα.

Πρέπει να διευρύνουμε το κοινωνικό κράτος σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης με τη δημιουργία νέων παιδικών σταθμών και περισσότερων ολοήμερων σχολείων. Ακόμη, η δημιουργία ενός δικτύου από ειδικούς επιστήμονες, οι οποίοι θα βοηθήσουν την οικογένεια στη διαπαιδαγώγηση των παιδιών, στα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η σημερινή οικογένεια, είναι αναγκαία. Συνήθως στην ελληνική οικογένεια και ειδικά στην αγροτική, παραδοσιακά τη φροντίδα των ηλικιωμένων επωμίζεται η γυναίκα. Για το λόγο αυτό πρέπει να υπάρξει διεύρυνση των υποδομών κοινωνικής φροντίδας, Κ.Α.Π.Η., κέντρα ημερησίας φροντίδας ηλικιωμένων, γηροκομεία, νέα κέντρα υγείας και στην ύπαιθρο, προκειμένου να ανακουφιστεί η γυναίκα αγρότισσα.

Οι κοινωνικές δομές στήριξης της οικογένειας θα βοηθήσουν τη γυναίκα στο ρόλο της ως εργαζόμενη. Γιατί σήμερα είναι απαραίτητο να εργάζεται και η γυναίκα, ώστε να συνεισφέρει οικονομικά στην οικογένεια που αντιμετωπίζει τόσα πολλά έσοδα.

Η γυναίκα αγρότισσα αποτελεί το στυλοβάτη της αγροτικής οικογένειας και της κοινωνίας. Δεν αναγνωρίζεται, όμως, κύριε Πρόεδρε, ο κόπος της αν και προσφέρει αδιάκοπα. Η αγροτική οικογένεια σήμερα αντιμετωπίζει πρόβλημα επιβίωσης, γιατί οι τιμές των αγροτικών προϊόντων δεν καλύπτουν πολλές φορές το κόστος παραγωγής. Επίσης δεν υπάρχει πλήρης κάλυψη των ζημιών στις περιπτώσεις καταστροφής της παραγωγής.

Η γυναίκα αγρότισσα εργάζεται σκληρά στο χωράφι, αντιμετωπίζοντας αντίξοες συνθήκες ενώ ταυτόχρονα έχει την ευθύνη και για τη φροντίδα της οικογένειας. Παρ' όλα αυτά η αγρότισσα γυναίκα συνταξιοδοτείται στα εξήντα πέντε της χρόνια με μια πολύ μικρή σύνταξη.

Στο νέο ασφαλιστικό νόμο προτείνουμε η γυναίκα αγρότισσα και ο αγρότης, να συνταξιοδοτούνται στα εξήντα τους χρόνια, εντάσσοντας το επάγγελμα του αγρότη στα βάρη και ανθυγιεινά και βέβαια να αυξηθεί η σύνταξη των αγροτών για να μπορέσουν στα γεράματά τους να ζήσουν αξιοπρεπώς.

Οφείλουμε, κύριε Υπουργέ, και πρέπει να στηρίξουμε την ελληνική ύπαιθρο με ενεργητικές πολιτικές, με έργα υποδομής, με έργα στην κοινωνική φροντίδα και μέριμνα, με έργα και όχι με λόγια.

Καλούμε, λοιπόν, την Κυβέρνηση να σκύψει πάνω στα πραγ-

ματικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η γυναίκα αγρότισσα, η γυναίκα και η ελληνική οικογένεια και να δώσει λύση στα προβλήματά τους.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Σκραφνάκη.

Το λόγο έχει ο κ. Παυλίδης.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ανεβαίνω στο Βήμα για το λόγο που θα ακούσετε τώρα.

Σαν και σήμερα εδώ και εξήντα χρόνια απ' άκρου εις άκρον στα Δωδεκάνησα ηκούντο τρεις λέξεις: Απελευθέρωση, ένωση, ενσωμάτωση. Και σαν μεθαύριο, 7 Μαρτίου 1948, κυρίως στη Ρόδο αλλά και στα άλλα νησιά, έγιναν οι τελετές της Ενσωματώσεως της Δωδεκανήσου στον κορμό της Μητροπολιτικής Ελλάδος, ο «επαναπατρισμός» και στη Ρόδο παρόντος του Ανωτάτου Άρχοντος και της Ανωτάτης Πολιτικής Ηγεσίας.

Προ αυτού του ιστορικού γεγονότος, που συμπληρώνει εξηκονταετία, προηγήθηκαν άλλα έχοντα σχέση με γυναίκες, γυναίκες της Δωδεκανήσου. Εδώ, δηλαδή, στην Αθήνα όταν εγένετο δέηση προ μεταβάσεως στο Μέτωπο του Συντάγματος των Δωδεκανησίων Εθελοντών, μια γυναίκα, η επικεφαλής μιας γυναικείας οργάνωσης, της Δωδεκανησιακής Μέλισσας, η Ζαχάρη Μαρία, αυτή η Κασσιώτισσα, παρέδωσε την σημαία που την κέντησαν, την έραψαν γυναίκες.

Μετά από λίγο καιρό, αφού ευοδώθηκε ο αγώνας με αίμα, κατά την Ενσωμάτωση και προ αυτής, πάλι οι γυναίκες παρούσες. Στις 31 Μαρτίου 1947 όταν παρεδόθη η Δωδεκάνησος σε ελληνικά χέρια, τότε πάλι γυναίκα κατά τις διηγήσεις, η Ζουρούδη Αντιγόνη, επικεφαλής της ίδιας οργάνωσης, με χειροποίητη σημαία παρουσιάσθηκε περιστοιχισμένη από στελέχη, γυναίκες πάλι, της «Εργάνης Αθηνάς» και παρέδωσε τη σημαία που υψώθηκε στον «Ιστό της Ελευθερίας» προ του Νομαρχιακού Μεγάρου. Μια εξαιρετική σκηνή, γονυκλινείς οι πάντες, αρχές και λαός να υποδέχονται την Ελλάδα με το βλέμμα στραμμένο στο έμβλημα, στο σύμβολο, στη σημαία.

Δωδεκανήσια γυναίκα! Μετά τη Μεταπολίτευση, επισημάνουμε μια άλλη γυναίκα, γυναίκα σε μια νησίδα, στη νησίδα Ρω, πλάι στο ακριτικό Καστελόριζο, τη Δέσποινα Αχλαδιότη, η οποία τι έκανε; Ύψωνε καθημερινά την Ελληνική Σημαία εκεί στα σύνορα!

Αυτές τις γυναίκες τιμούμε ιδιαίτερως εφέτος με τη συμπλήρωση εξήντα ετών ελεύθερου βίου. Θεώρησα υποχρέωσή μου να λάβω μέρος σε αυτήν τη συζήτηση, συζήτηση κατά την οποία εξεδηλώθη -και το κάνω σήμερα με πρωτοβουλία μόνο Αριστοτέλους Παυλίδη, δεν εκπροσωπώ κανέναν άλλον- η εκτίμηση, ο σεβασμός, προς τη γυναίκα. Ιδιαίτερως, όμως, εγώ εκφράζω και την ευγνωμοσύνη μου προς τη Δωδεκανήσια γυναίκα. Δεδομένου του γεγονότος ότι η Βουλή αφιέρωσε στην αγρότισσα, στην εργάτιδα της γης αυτήν τη συνεδρίαση, στο μυαλό μου και εγώ έχω όλες τις Δωδεκανήσιες της αγροτιάς. Μεταξύ αυτών και μια μορφή, αυστηρή μορφή, ένα πρόσωπο ταλαιπωρημένο μ' ένα μαύρο τσεμπερί, τη «Μάμμη τόΚατέ», και κατά προέκταση τη θυγατέρα της, τη Μητέρα μου, την κυρά-Μαρίτσα, συνταξιούχο του Ο.Γ.Α..

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Παυλίδη.

Πάντα με σημαντικές ιστορικές αναφορές και έντονα πατριωτικές.

Ο κ. Τσιόκας έχει το λόγο.

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Όντως η παρέμβαση του κ. Παυλίδη, έδωσε μια άλλη πτυχή στη συμβολή της Ελληνίδας γυναίκας στην ταύτιση της με την πατρίδα, τη χώρα και την προοπτική. Όμως εγώ στα πλαίσια αυτής της πρωτοβουλίας της Βουλής θα ήθελα με τον πλέον έντονο τρόπο να υπογραμμίσω ένα γεγονός που περνάει απαρατήρητο. Ο ρόλος της γυναίκας στην ελληνική περιφέρεια λειτουργεί διαχρονικά ως τροφοδότης της κοινωνικής συνοχής. Είναι βασικό χαρακτηριστικό της ιστορικής διαδρομής του ρόλου της γυναίκας στην ελληνική περιφέρεια και δεν πρέπει να το υποτιμάμε, ούτε να το ξεχνάμε. Γιατί μην ξεχνάτε ότι η

Ελληνίδα γυναίκα, η Ελληνίδα αγρότισσα στην περιφέρεια ήταν αυτή που όταν έλειπαν και δεν υπήρχαν παιδικοί σταθμοί, όταν δεν είχε δημιουργηθεί ακόμα το κράτος-πρόνοιας στα πρώτα του βήματα με το Ε.Σ.Υ., με τους βρεφικούς σταθμούς, με τις κοινωνικές παροχές, αυτός που έπαιζε τον κρίσιμο αυτό ρόλο προκειμένου να διαπαιδαγωγήσει, να μεγαλώσει, να στηρίξει, ήταν η Ελληνίδα αγρότισσα, η Ελληνίδα γυναίκα της περιφέρειας. Γι' αυτό πιστεύω ότι αυτή η σημερινή πρωτοβουλία της Βουλής των Ελλήνων δεν πρέπει να μετεξελιχθεί σε μνημόσυνο, αλλά πρέπει να είναι μια ευκαιρία για νέες αλλαγές που χρειάζεται σήμερα το πολιτικό και το κοινωνικό σύστημα προκειμένου να υπάρξει στο τέλος ισότητα ρόλων, ευκαιριών, αναγνώρισης και προσφορών. Η πορεία αυτή λοιπόν, που πρέπει εμείς σήμερα να σηματοδοτούμε από τη Βουλή των Ελλήνων, πρέπει να είναι μια πορεία νέων αλλαγών που θα έχουν τον χαρακτήρα αυτόν που σηματοδότησε η δεκαετία του '80 με νέα σύγχρονα χαρακτηριστικά.

Γιατί δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το μεγάλο βήμα που έγινε στις σχέσεις της Ελληνίδας γυναίκας στην παραγωγική δραστηριότητα και στην κοινωνική αναγνώριση ήταν η «επανάσταση του 1980» με τις πρωτοβουλίες τότε του Ανδρέα Παπανδρέου να δώσει δικαιωπρακτικές ικανότητες στις γυναίκες, προκειμένου δειλά, αλλά σταθερά, να μπαίνουν στην παραγωγική διαδικασία.

Σήμερα χρειάζεται μια νέα αρχή αλλαγών που σχετίζεται με νέες πολιτικές. Οι νέες πολιτικές πρέπει να αφορούν πρώτα και πάνω απ' όλα το κράτος που δεν στηρίζει, δεν αναγνωρίζει και δεν δίνει τις ευκαιρίες, σε μια εποχή βαθύτατου ανταγωνισμού, στην Ελληνίδα γυναίκα, στην Ελληνίδα αγρότισσα. Χρειάζεται αλλαγή του κράτους με αποκέντρωση, με επιτελικό κεντρικό ρόλο, με περιφερειακή οργάνωση, με πόρους, με αρμοδιότητες και με νέες υπηρεσίες μιας «στάσης». Νομίζω ότι ένα μείζον θέμα είναι να φτιαχτούν, επιτέλους, τα Κ.Ε.Π. αγροτών. Είναι ένα μείζον θέμα, για να στηριχθεί η Ελληνίδα αγρότισσα και να μπει στην παραγωγή.

Χρειάζονται νέες αλλαγές που σχετίζονται με την αναγνώριση του πολλαπλού ρόλου της Ελληνίδας γυναίκας, της Ελληνίδας αγρότισσας, γιατί και σήμερα η ελληνική περιφέρεια πλήττεται από τη συρρίκνωση της αγροτικής παραγωγής, από το κόστος παραγωγής των αγροτικών προϊόντων, από την αγωνία της διακίνησης του αγροτικού προϊόντος, από την ακρίβεια, από το ότι εγκαταλείπεται το ΕΣΥ -γιατί κάθε γιατρός που φεύγει δεν αντικαθίσταται, τα κέντρα υγείας ερημώνουν- από το ότι δεν αυξάνονται οι βρεφικοί σταθμοί από το ότι η Ελληνίδα αγρότισσα, ο αγρότης δεν δικαιούται να μπει στο σύστημα της δημόσιας ασφάλισης με τους όρους που μπαίνει κάθε εργαζόμενος πολίτης.

Για όλους αυτούς τους λόγους, λοιπόν, χρειάζονται βαθιές τομές, βαθιές αλλαγές που σχετίζονται και με τη στήριξη της παραγωγικής δραστηριότητας και την ενδυνάμωσή της. Για να έχει ίσες ευκαιρίες και με μετεξέλιξη του σημερινού «κράτους πρόνοιας» σε «κοινωνία της αλληλεγγύης». Γι' αυτό και οι προτάσεις του Προέδρου μας Γιώργου Παπανδρέου είναι προς την κατεύθυνση ότι δεν μπορούμε να μπορούμε σ' ένα παζάρι με αφορμή το ασφαλιστικό, όπου θα λέμε η Ελληνίδα αγρότισσα να πάρει σύνταξη στα εξήντα, αλλά θα πρέπει να υπάρξουν οι ίδιες ευκαιρίες και οι ίδιες δυνατότητες με όλους τους εργαζόμενους. Σήμερα ένας εργαζόμενος στα τριάντα επτά του χρόνια δικαιούται σύνταξη. Αν δούλευε από τα είκοσι χρόνια, ή από τα δεκαοκτώ του, θα πάρει σύνταξη στα πενήντα πέντε, στα πενήντα έξι, στα πενήντα επτά. Αυτό ζητάμε, αυτό πρέπει να γίνει, αυτό πρέπει να είναι αναγνώριση της πολιτείας στην Ελληνίδα αγρότισσα και στον Έλληνα αγρότη, στα τριάντα επτά χρόνια εργασίας να παίρνει σύνταξη, όπως παίρνουν όλοι οι πολίτες. Αυτό είναι ένα μίνιμουμ στοιχείο που δεν φτάνει όμως. Χρειάζεται διπλασιασμός των βρεφικών σταθμών, χρειάζεται δυνατότητα ένταξης στα προγράμματα, που υπάρχουν, για νέες επιχειρηματικότητες, χρειάζονται όλα αυτά.

Σε αυτό το πλαίσιο, λοιπόν, πιστεύω ότι αξίζει η πρόταση της συναδέλφου που μίλησε πριν, που είπε ότι η Βουλή των Ελλήνων, μέσα από αυτόν τον πλούσιο και γόνιμο προβληματισμό

που αναπτύσσει, καλό είναι στα πλαίσια είτε της Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου, είτε μιας επιτροπής -το προτείνω στην Διάσκεψη των Προέδρων να το δείτε- να κρίνει κάθε χρόνο με συγκεκριμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες το τι έκανε το Κοινοβούλιο όλη τη χρονιά που πέρασε, προκειμένου να συμβάλει σε αυτό το στόχο στην αναβάθμιση της Ελληνίδας αγρότισσας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Τσιόκα.

Ο κ. Τιμοσίδης έχει το λόγο.

ΜΙΧΑΗΛ ΤΙΜΟΣΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επαινώντας και εγώ την πρωτοβουλία του Προεδρείου για τη σημερινή εκδήλωση, την εκδήλωση τιμής προς την Ελληνίδα αγρότισσα, θα ήθελα να μου επιτρέψετε να απευθύνω την ευγνωμοσύνη μου στην πολύτεκνη αγρότισσα μάνα μου και κατ' επέκταση σε όλες τις αγρότισσες μάνες όλων των ηλικιών, από τη νεαρή έως τη μεγάλη ηλικία. Είναι μια πράξη αποτίμησης του τι εμείς πράξαμε μέχρι σήμερα και το τι οφείλουμε στη συνέχεια να κάνουμε για την Ελληνίδα αγρότισσα, η οποία αδικημένη και αποκομμένη εξακολουθεί να ζει μια κραυγαλέα ανισότητα.

Αυτό που δεν έχει αποτιμηθεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η προσφορά της Ελληνίδας αγρότισσας όλα αυτά τα χρόνια, που τουλάχιστον προσωπικά γνωρίζω από πρώτο χέρι, το πόσο μεγάλη ήταν αυτή η προσφορά. Γιατί όλοι μιλάμε μόνο για την εργασία στο χωράφι. Είναι πολλαπλή, λοιπόν, η παρουσία, ο μόχθος και αυτά που έχει προσφέρει η αγρότισσα και τα οποία δεν εκτιμήθηκαν -εάν θέλετε- και δεν αποδοθήκαν προς αυτήν, όπως όφειλε να κάνει κάποιος.

Μπορεί βέβαια σήμερα να παρατηρούμε μερικές διαφοροποιήσεις, γιατί η γυναίκα μπορεί να μην δουλεύει τόσο σκληρά στα χωράφια όπως παλαιότερα, όμως αυτά δεν είναι ικανά να αλλάξουν τη θέση της γυναίκας στην επαρχία, στην περιφέρεια. Τα χωριά αδειάζουν, τα σχολεία κλείνουν όχι μόνο στα μικρά χωριά αλλά και σε μεγαλύτερα κεφαλοχώρια μάλιστα μερικές φορές. Αυτά όλα κάνουν δύσκολη τη ζωή και κόβουν τα φτερά των αγροτισσών γυναικών. Οι νεότερες ψάχνουν αλλού για δουλειά, θέλουν να φύγουν, μετακομίζουν στην πόλη όπου γεμίζουν βέβαια τις λίστες των ανέργων. Και αυτό δεν είναι άσχετο με τα γενικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο αγροτικός κόσμος.

Έχουμε τιμές που δεν δίνουν εισόδημα, έχουμε αναθεώρηση της Κ.Α.Π. που βάζει πλαφόν επομένως μειώνει τα εισοδήματα των αγροτών, παρότι ο κύριος Πρωθυπουργός είχε δεσμευθεί ότι θα πάει ο ίδιος να αγωνιστεί για τα δικαιώματα των αγροτών και βεβαίως αφορά και την αγρότισσα γυναίκα, έχουμε αυξήσεις στα λιπάσματα, στα φυτοφάρμακα, οι τράπεζες βάζουν πανωτόκια, έχουμε περιορισμούς σε μερικές καλλιέργειες. Όλα αυτά οδηγούν στην καταστροφή της αγροτικής ανάπτυξης, που είναι και στην συντριπτική της πλειοψηφία.

Οι Έλληνες αγρότες με στοιχεία που υπάρχουν για την Ευρωπαϊκή Ένωση των δεκαπέντε έγιναν φτωχότεροι κατά 13,8% ενώ το εισόδημά τους είναι κάτω από το 50% του μέσου όρου της Ευρώπης. Τα τελευταία δε στοιχεία, δείχνουν ακόμα χειρότερα ότι είναι τα πράγματα.

Αυτά τα προβλήματα, όμως, δεν λύνονται με εξαγγελίες. Τι αντιμετωπίζει σήμερα η αγρότισσα και ο αγροτικός κόσμος της πατρίδας μας; Την παραγωγή, όπως είπαμε, να συρρικνώνεται, οι εισαγωγές τροφίμων κτηνοτροφικών προϊόντων αυξάνονται, οι αγρότες δεν βρίσκουν διέξοδο, τα έργα υποδομής δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες της περιφέρειας και της επαρχίας και επομένως μένει αβοήθητη η αγροτική οικογένεια και το μάρμαρο και όλο αυτό το βάρος πέφτει στην Ελληνίδα αγρότισσα.

Με τη σημερινή εκδήλωση θα ήθελα να πω ότι υπάρχει άλλος δρόμος.

Ακούστηκε και από τον Πρόεδρό μας σήμερα συγκεκριμένη πρόταση με τα όρια ηλικίας της συνταξιοδότησης των Ελληνίδων γυναικών της αγροτικής υπαίθρου.

Εγώ, όμως, θα ήθελα να κάνω δύο συγκεκριμένες προτάσεις.

Απευθύνομαι σε σας, κύριε Υπουργέ και ίσως να έχει σχέση και με το Υπουργείο Απασχόλησης και να κλείσω με αυτό την παρέμβασή μου.

Η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη να πάει στο 10%, όπως είναι όλοι αυτοί που έχουν σήμερα το Ε.Κ.Α.Σ., κύριε Υπουργέ. Όλοι οι ασφαλισμένοι του Ο.Γ.Α. να έχουν 10% που αφορά τη φαρμακευτική τους περίθαλψη. Και υπάρχει δικαιολογία γι' αυτό, γιατί τα εισοδήματα τα δικά τους είναι χαμηλά.

Όσον αφορά στην προστασία για το παιδί, να αυξηθούν όλοι οι βρεφονηπιακοί σταθμοί και να δοθεί προτεραιότητα ιδιαίτερα στην επαρχία να ενισχυθούν οι δήμοι και μάλιστα οι μικροί δήμοι, για να βρουν λύση οι γυναίκες και να αφήνουν κάπου τα παιδιά τους.

Για τον αναλφαβητισμό που αφορά στο μεγαλύτερο κομμάτι τις γυναίκες, που είναι υπαρκτό ζήτημα ακόμα στη χώρα μας, πρέπει να παρθούν συγκεκριμένα μέτρα.

Τέλος, κύριε Υπουργέ, επειδή είστε και γιατρός, θέλω να κάνω την εξής συγκεκριμένη πρόταση: Στα αγροτικά ιατρεία να αντικαθίστανται οι γιατροί χωρίς καθυστέρηση. Να έχουν έναν ικανό αριθμό ώστε να μην μένει κενό. Είναι πολύ σημαντικό. Δεν μπορούν να μετακινηθούν οι αγρότες και κυρίως οι γυναίκες, που οι περισσότερες που έχουν μείνει είναι σε μεγάλες ηλικίες γιατί οι άνδρες τελειώνουν πιο γρήγορα τη ζωή τους.

Τέλος, πρέπει νομοθετικά να αλλάξουμε το σύστημα και τη δυνατότητα να δίδεται το επίδομα συμπαράστασης σε μία οικογένεια που έχει ένα χρόνιο περιστατικό. Αναφέρομαι, λοιπόν, πολύ συγκεκριμένα στα αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια.

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει νομοθεσία που δίνει ένα επίδομα συμπαράστασης στα μέλη της οικογένειας που κοιτάζουν κάποιους ανθρώπους, όπως είναι οι παραπληγικοί και δύο-τρεις άλλες κατηγορίες.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΙΛΤΙΔΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): ... (δεν ακούστηκε)

ΜΙΧΑΗΛ ΤΙΜΟΞΙΔΗΣ: Το ξέρω, είναι και ο Πρόεδρος, γι' αυτό απευθύνθηκα στον κύριο Πρόεδρο.

Δεν καλύπτει, όμως, αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, που είναι κατακεκλιμένα και δεν μπορούν να μετακινηθούν.

Είναι κάτι που έχουμε υποχρέωση ως πολιτεία να κάνουμε και μάλιστα είναι ένα από τα πρώτα μέτρα που πρέπει να συζητήσουμε και να αποφασίσουμε εδώ, στη Βουλή. Νομίζω ότι είναι μία υποχρέωση που αφορά ιδιαίτερα την Ελληνίδα αγρότισσα γιατί αυτή είναι που «τραβάει το κουπί», αυτή είναι που παρέχει υπηρεσίες στους κατακεκλιμένους και δεν έχει πού αλλού να ακουμπήσει.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Τιμοσίδη.

Πριν δώσω το λόγο στον κ. Κακλαμάνη, θα μου επιτρέψετε να κάνω κι εγώ μία σύντομη συναισθηματική αναφορά και να σας πω ότι η μάνα μου, αγρότισσα ηλικίας εκατό ετών, παρακολουθεί τη συνεδρίαση της Βουλής και μου είπε να διαβιβάζω σε όλους τις ευχαριστίες της για όσα κάναμε και για όσα σημαντικά και καλά είπαμε σήμερα στη Βουλή.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Ο κ. Κακλαμάνης έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Μπράβο, αγαπητέ κύριε Σούρλα. Αυτό που είπατε από τη θέση του Προέδρου της Βουλής νομίζω ότι εκπράζει τα συναισθήματα όχι μόνο αυτής της στιγμής, αλλά διαρκή συναισθήματα που μας διακατέχουν όλους γιατί η μάνα μας έφερε στο φως της ζωής, αλλά δεν αρκέστηκε σ' αυτό μόνο γιατί, αγαπητοί συνάδελφοι, σε ό,τι αφορά το φύλο μας ακούμαστε πολλοί σ' αυτό μόνο. Συνέχισε, αγωνίστηκε, μας παρακολούθησε –εσάς, κύριε Σούρλα, σας παρακολουθεί και αυτήν τη στιγμή– μέχρι που έκλεισε τα μάτια της.

Για μένα αυτή η συνεδρίαση είναι πάρα πολύ συγκινητική. Νομίζω ότι καθένας που μίλησε και καθένας που άκουσε ή ακούει σίγουρα συγκινείται. Για μένα είναι μεγάλη η συγκίνηση γιατί, όπως και οι πλείστοι από σας –ελπίζω να το αναγνωρίζετε– κι εγώ δεν θα βρισκόμουν σ' αυτό το βήμα αν δεν είχα τη

δική μου μάνα.

Πολλές στιγμές μου έρχονται στο νου και δεν θέλω να πω απ' αυτήν τη θέση πώς νιώθω και πώς αντιδρώ. Κάποια απ' αυτές τις στιγμές ήταν μέσα στο χειμώνα, όταν η μάνα έπρεπε να έρθει μετά το άλλο τέσσερα παιδιά με τη βοήθεια του μεγαλύτερου για το μικρότερο και ούτω καθεξής να μας λούσει, να μας πλύνει, να μας ομορφύνει κάτω από πανάθλιες συνθήκες. Ειπώθηκε αυτό από κάποιον συνάδελφο. Τώρα έχουμε το ζεστό νερό. Τότε έπρεπε να ζεσταθεί το νερό και έπρεπε να βρεθούν τα ξύλα για να ζεσταθεί το νερό. Στη συνέχεια η μάνα έβαζε κατάσκαρκα τα εσώρουχα που θα μας φορούσε για να φύγει η πολλή υγρασία του χειμώνα. Στα χωριά μας όσο και αν έχεις τα ρούχα απλωμένα, δεν στεγνώνουν εντελώς. Αυτή η σκηνή της μάνας μου να βγάζει κάτω από τα φουστάνια της τα εσώρουχά μας που τα είχε βάλει κατάσκαρκα νομίζω ότι μπορεί να δώσει το στίγμα του τι πάει να πει μάνα.

Όλοι θα έχετε ακούσει εκείνη την ιστορία, εκείνο το μύθο με τον άσπλαχνο νέο που μία μάγισσα του πήρε τα μυαλά.

Ήθελε να βεβαιωθεί για τον έρωτά του προς αυτήν και του ζήτησε να της φέρει την καρδιά της μάνας.

Πήρε το αλόγο του ο νέος, έτρεξε όσο μπορούσε πιο γρήγορα, έφτασε στη μάνα, πήρε την καρδιά της και γύρναγε όλους φτερά στο μεγάλο του έρωτα, τη μάγισσα που του ζήτησε αυτήν την τρανή απόδειξη. Σκόνταψε το αλόγο, έπεσε και ο νέος από το αλόγο του και άκουσε τότε μία φωνή που έλεγε «Πόνεσες, παιδί μου;». Ήταν η καρδιά της μάνας. Πρώτα είναι η αυτοθυσία που χαρακτήριζε και χαρακτηρίζει τη μάνα, όχι μόνο την αγρότισσα. Καλά έκανε ο Πρόεδρος και με τη συγκινητική και μεστή του ομιλία μάς έφερε όλους κοντά στην αγρότισσα.

Μίας και οι πλείστοι εδώ από κάποιο χωριό ήρθαμε, ας μην εντοπίζουμε μόνο στην αγρότισσα μάνα και ας φροντίσουμε να μην αδικούμε άθελά μας τη μάνα γενικά, τη γυναίκα που φέρνει στο φως νέες ψυχές, τη γυναίκα που θέλει να φέρει στο φως νέες ψυχές και είναι πολύ δυστυχισμένη, όταν δεν το κατορθώνει, όταν η φύση ή άλλοι λόγοι υγείας δεν της το επιτρέπουν.

Τιμούμε, λοιπόν, αγαπητοί συνάδελφοι, σήμερα σε αυτήν τη συμβολική συνεδρίαση τη γυναίκα και τον πολυσύνθετο ρόλο της, τη μάνα που με τη στοργή, την ευαισθησία, την απέραντη αγάπη και τη φροντίδα της αποτελεί τον ακρογωνιαίό λίθο της οικογένειας, τη σύντροφο, το στήριγμα και το άλλο μισό για κάθε άνδρα, την αυτοδύναμη προσωπικότητα, που η διαφορετικότητα του φύλου της έγινε –και σε μεγάλο βαθμό συνεχίζει να είναι– αιτία διακρίσεων.

Για όλα αυτά οφείλουμε ως κοινωνία ένα μεγάλο ευχαριστώ στη γυναίκα και μία μόνο λέξη ταιριάζει, όταν μιλούμε ιδιαίτερα για την Ελληνίδα αγρότισσα. Ένα «μπράβο», γιατί οι δυσκολίες της ήταν σαφώς και είναι ακόμα πιο πολλές από κάθε άλλη Ελληνίδα, από κάθε άλλη μάνα.

Στο χωριό μου στην καρδιά της Λευκάδας οι μνήμες, οι εικόνες και τα συναισθήματα των παιδικών και εφηβικών μου χρόνων με συνόδευσαν από την πρώτη στιγμή που έφυγα και με συνοδεύουν. Έχουν βάλει ανεξίτηλη τη σφραγίδα τους στη ζωή μου, στον εσωτερικό μου κόσμο, στον ψυχισμό μου, στην πολιτική μου σκέψη και την όποια πολιτική μου δράση μέχρι σήμερα. Είναι βιώματα μίας εποχής φτώχειας, πείνας, κακουχιών και καθημερινού αγώνα για επιβίωση και συνεχούς αγωνίας της μάνας.

Ήταν οι εποχές των διώξεων, του εμφύλιου αλληλοσπαρμού, της μαζικής μετανάστευσης στα αστικά κέντρα, στις Αυστραλίες, στους Καναδάδες, στις Αμερικές, στις υπόγειες στοές του Βελγίου, τα πονεμένα χρόνια στη διάρκεια των οποίων η μάνα παρέμενε ο στύλος, η ασπίδα και ο συνεκτικός ιστός μίας οικογένειας που σχεδόν για το σύνολο των αγροτικών οικογενειών είχε μείνει λειψή.

Δεν υπήρχε οικογένεια της υπαίθρου που να μην έλειπαν οι μισοί, καμιά φορά και παραπάνω από τα μέλη της και η μάνα ήταν ο συνεκτικός ιστός όλων των μελών της οικογένειας, να γίνεται βράχος, για να σηκώσει όλο το βάρος που έπεφτε πάνω της, γιατί υποχρεωνόταν κατά κανόνα να είναι και άντρας και γυναίκα μαζί.

Πολλά έχουν αλλάξει από τότε μέχρι σήμερα. Είναι αλήθεια πως ιδιαίτερα στη δεκαετία του '80, με τις κυβερνήσεις του ΠΑ.ΣΟ.Κ. του Ανδρέα Παπανδρέου, έγιναν ανοίγματα, πάρθηκαν μέτρα, έγιναν παρεμβάσεις τέτοιας μορφής και έκτασης, όπως η σύνταξη στην αγρότισσα, τα κέντρα υγείας, οι αλλαγές στην εκπαίδευση, οι ενισχύσεις στους αγρότες, η αναμόρφωση της υπαίθρου. Αυτά άλλαξαν το τοπίο.

Θυμάμαι ως Υπουργός Παιδείας την προσπάθειά μας να αλλάξουμε από τα αναγνωστικά των πρώτων τάξεων του δημοτικού σχολείου εκείνο το πρότυπο –θυμάμαι την ίδια την εικόνα της μάνας με την κοιλιά, ετοιμόγεννης, μ' ένα μωρό να της τραβάει το φουστάνι και ένα άλλο στην αγκαλιά και ο σύζυγος –η εικόνα το έδειχνε, δεν σημαίνει ότι ήταν πάντοτε ή ότι είναι η ίδια πραγματικότητα– να κάθεται στο υποτιθέμενο σαλόνι και να διαβάζει την εφημερίδα του.

Έπρεπε να αλλάξει αυτή η αντίληψη. Και το να αλλάξει κάποιος αντιλήψεις εδραιωμένες στην κοινωνία είναι πολύ πιο δύσκολο από το να ψηφίζει νόμους και να εκδίδει διατάγματα.

Κυρίες και κύριοι, όμως όλα έγιναν δεν αρκούν. Και αυτά που ακούστηκαν σήμερα εδώ, και οι προτάσεις του Προέδρου του ΠΑ.ΣΟ.Κ., του κ. Γιώργου Παπανδρέου, και οι προτάσεις και οι σκέψεις του Πρωθυπουργού, του Προέδρου της Βουλής, των Αρχηγών των άλλων κομμάτων, όλα όσα είπαμε είναι θετικά, αλλά δεν πρέπει να μείνουν λόγια. Αυτό νομίζω ότι είναι η απάντηση που περιμένουν στο φυσικό ερώτημα που θα υποβάλουν μέσα τους ή και ανοιχτά όλες οι γυναίκες.

Σήμερα κάναμε αυτήν την κίνηση. Σωστά προτάθηκε να ακολουθήσουν κι άλλες και από τη Βουλή. Ήδη το 2003 πήραμε μια πολύ σημαντική, συμβολική, αλλά σημαντική απόφαση. Η Βουλή των Ελλήνων έχει τρία όλα κι όλα αγάλματα, του Χαρίλαου Τρικούπη, του Ελευθερίου Βενιζέλου και ένα άγαλμα του Χρήστου Καπράλου, του μεγάλου Έλληνα γλύπτη, της Μάνας.

Πού και πού, μπαίνοντας εδώ, να της ρίχνουμε μια ματιά. Σίγουρα δεν θα είναι τόσο στοργική όσο –συμβολικά, το τονίζω– είναι η ματιά που εκπέμπει εκείνο το άψυχο άγαλμα, αν νοερά τοποθετούμε εκεί στη θέση του τη δική μας μάνα, είτε την αγρότισσα, είτε την αστή, την όποια μάνα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Πρόεδρε.

Στην έντονη αυτή, φορτισμένη ατμόσφαιρα που ζούμε σήμερα στη Βουλή, μετά τις αναφορές και του κ. Κακλαμάνη για τη μάνα, ίσως πρέπει να θυμηθούμε και δύο στίχους του Νικηφόρου Βρεττάκου για το έπος του '40, που λέει «Στις ιστορίες του διάσελου όρθιος ο γιος πολέμαγε και η μάνα κράταγε τα βουνά, όρθιος να στέκει ο γιος της».

Το λόγο έχει η κ. Ράπτη.

ΣΥΛΒΑΝΑ ΡΑΠΤΗ: Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ και μια και μας πήγατε πίσω στα χρόνια εκείνα του πολέμου, θα ξεκινήσω κι εγώ από εκεί.

Υπάρχει ένα πικρό ανέκδοτο. Έχει έρθει ένας Αμερικανός φωτογράφος στη χώρα μας πριν τον πόλεμο και πηγαίνει στην ύπαιθρο χώρα, όπου παρατηρεί την εξής εικόνα: γαϊδουράκι, πάνω ο σύζυγος, ο κύρης, ο αφέντης, με όλα τα σύνεργα και πίσω ακολουθεί φορτωμένη με ξύλα στον ώμο η κυρά του, η αγρότισσα.

Συγκλονίζεται ο Αμερικανός φωτογράφος για την κατάσταση η οποία επικρατεί σε σχέση με τις γυναίκες στη χώρα μας. Απαθανατίζει φωτογραφικά το στιγμιότυπο. Γίνεται ο πόλεμος, ο Αμερικανός φωτογράφος ξανάρχεται στην πατρίδα μας και ψάχνει να βρει εάν υπήρξε κάποια κοινωνικοπολιτική ή οικονομική αλλαγή που να έπαιξε ρόλο στη θέση της γυναίκας. Πηγαίνει και πάλι στην ύπαιθρο χώρα και παρατηρεί μια άλλη εικόνα τώρα. Το γαϊδουράκι, ο σύζυγος, κύρης και αφέντης καβάλα πάνω στο γαϊδούρι, αλλά αυτήν τη φορά η γυναίκα, το ίδιο φορτωμένη, είναι μπροστά από το γαϊδούρι. Ο Αμερικανός φωτογράφος σκέπτεται ότι εδώ έχουμε κάνει μερικά βήματα προς την πρόοδο. Εκστασιασμένος, λοιπόν, ξανααπαθανατίζει με το φακό του το στιγμιότυπο, αλλά μπαίνει και στον πειρασμό να

ρωτήσει τον κύρη και αφέντη, που είναι πάνω στο γαϊδούρι, πώς έγινε αυτή η κοσμογονική αλλαγή και η γυναίκα αγρότισσα από πίσω από το γαϊδούρι βρέθηκε μπροστά από το γαϊδούρι. Και εκείνος απήντησε: «Έγινε πόλεμος στο μεταξύ και έχουν μείνει κάτι νάρκες».

Είναι πικρό το ανέκδοτο και με αυτό, βεβαίως, όπως αντιλαμβάνεστε, δεν μπορεί να γελάσει κανένας. Αυτή, όμως, η χρονική περίοδος, στην οποία εξελίσσεται το ανέκδοτο, δείχνει δυστυχώς με πόσο αργά βήματα, με πόσο αργούς ρυθμούς, πηγαίνουν προς το καλύτερο τα πράγματα στην πατρίδα μας για τη γυναίκα και ιδιαίτερα για την αγρότισσα.

Κύριε Πρόεδρε, άκουσα με συγκίνηση ότι η μητέρα σας είναι ενός αιώνος και έχει τη χαρά να σας καμαρώνει σήμερα εκεί και έχετε τη χαρά και την ευτυχία να την χαίρεστε. Η δική μου μητέρα δεν ήταν αγρότισσα, η δική μου μητέρα ήταν αστή και έφυγε στα μισά του αιώνος. Το λέω αυτό σαν μία παρηγόρια, εάν θέλετε, ότι οι μανάδες αγρότισσες που ζουν κοντά στη φύση, ίσως, έχουν ένα κέρδος, μπορούν να μετρήσουν παραπάνω χρόνια ζωής. Όμως, είναι μια ζωή πολύ σκληρή. Είναι μια ζωή τόσο σκληρή που δεν νομίζω ότι φθάνει η υπόσχεση για μία σύνταξη στα τριάντα επτά χρόνια εργασίας, όπως προτείνει το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ή στα εξήντα έτη ζωής. Γιατί; Διότι την αγρότισσα δεν φθάνει να την ανταμείψουμε με μία σύνταξη 550 ευρώ, εάν έχει μείνει μόνη, ή 950 ευρώ μαζί με το σύζυγό της, αυτό που πρέπει να κάνουμε σήμερα είναι την αγρότισσα να την κρατήσουμε εκεί, στην ύπαιθρο χώρα.

Πώς μπορούμε να το κάνουμε αυτό, κύριε Πρόεδρε; Ανοίγω μία παρένθεση, γιατί θέλω αυτή τη συνεδρίαση, εκτός από συμβολική, να είναι και ουσιαστική στο μέτρο που μπορεί αυτό να γίνει. Μπορούμε να κάνουμε τρία πράγματα, για να κρατήσουμε την αγρότισσα εκεί.

Πρώτον, να φτιάξουμε βρεφονηπιακούς σταθμούς, ώστε να μπορεί να αφήσει το παιδί της στο βρεφονηπιακό σταθμό για να δουλέψει στο χωράφι.

Δεύτερον, να κρατήσουμε όσο το δυνατόν γίνεται περισσότερα σχολεία ανοικτά. Γιατί; Διότι ένα σχολείο που κλείνει στο χωριό σημαίνει μεγαλύτερο βάρος απώλειας γνώσης για το κορίτσι, παρά για το αγόρι, γιατί πολύ απλά το αγόρι ευκολότερα μετακινείται στο επόμενο χωριό, στο κεφαλοχώρι, στην κωμόπολη, απ' ό,τι το κορίτσι.

Υπάρχει, επίσης το θέμα της υγείας. Το ανέφερε ο καλός συνάδελφος από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας. Είναι η πρόληψη σε σχέση με την υγεία. Κατά καιρούς ακούμε πρωτοβουλίες είτε από υπερνομαρχίες είτε από νομαρχίες, είτε κάποιες φορές από το Υπουργείο Υγείας για κάποιο λεωφορείο εξοπλισμένο με μηχανήματα, στελεχωμένο με επιστήμονες, που περιδιαβαίνει τα χωριά και τα κεφαλοχώρια, για να προσπαθήσει να πείσει τις αγρότισσες να κάνουν ΠΑΠ-τεστ, μαστογραφία, υπερήχους, τρεις εξετάσεις που, εάν γίνονται τότε που πρέπει να γίνονται, μπορούν να προλάβουν ζωές.

Αυτά όλα είναι μικρά, ελάχιστα μέτρα, εάν θέλετε, που μπορούν όμως να συμβάλουν, ώστε η γυναίκα αγρότισσα να μείνει εκεί, στην ύπαιθρο χώρα, και να συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη αυτού του τόπου, να συμβάλλει στο να περνάμε καλύτερα εμείς που μένουμε στις μεγάλες πόλεις, διότι όλοι εμείς και όλες εμείς, οι γυναίκες των πόλεων, ζούμε μία άλλη ζωή από αυτή τη ζωή της αγρότισσας.

Προσέχουμε τη διατροφή μας, τη σιλουέτα μας, τρώμε σαλάτες, μαρούλια και λάχανα. Όμως, πίσω από κάθε μαρούλι που καταναλώνουμε, υπάρχει μία αγρότισσα που το φύτεψε, υπάρχει μία αγρότισσα που το έκοψε, υπάρχει μία άλλη αγρότισσα που με το σύντροφό της το έφερε στη λαϊκή αγορά. Αυτά, είναι ζητήματα που πρέπει να τα θυμόμαστε. Όχι μόνο ημέρες σαν τη σημερινή, που αποδίδουμε τιμή στη γυναίκα και ιδιαίτερα σήμερα, στη γυναίκα αγρότισσα. Είναι πράγματα που πρέπει να τα θυμόμαστε κάθε μέρα, από το πρωί έως το βράδυ, γιατί μας κάνουν καλύτερους ανθρώπους και γιατί η απόδοση τιμής δεν φθάνει. Αν θέλετε, ακόμη-ακόμη, προδίδει τις ενοχές που καβαλούμε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε.

Γιατί αυτό που ξέρω, είναι ότι συνήθως, τιμή αποδίδουμε –ίσως φανώ λίγο σκληρή– στους νεκρούς. Τιμή αποδίδουμε σε εκείνους στη θέση των οποίων, δεν θα θέλαμε με τίποτα να είμαστε. Η τιμή, τιμή δεν έχει και χαρά στην αγρότισσα που την έχει και της αξίζει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, την κ. Ράπτη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων πενήντα πέντε μαθητές και μαθήτριες και επτά συνοδοί καθηγητές από το Γυμνάσιο Πελασγίας Φθιώτιδας, από μία όμορφη και ιστορική περιοχή, κατ' εξοχήν αγροτική. Τους πληροφορούμε ότι παρακολουθούν συνεδρίαση, με θέμα ημερήσιας διάταξης, «Η Ελληνίδα αγρότισσα». Είμαστε στην πέμπτη ώρα συνεδρίασης.

Η Βουλή τους καλωσορίζει

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει η κ. Ράγιου.

ΝΑΤΑΣΑ ΡΑΓΙΟΥ-ΜΕΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι απίστευτο το πόσο συναίσθημα μπορεί να χωρέσει στη Βουλή. Για εμένα ήταν πολύ μεγάλη έκπληξη και δεν θέλω να τελειώσει ποτέ αυτή η ημέρα, γιατί φαίνεται ότι και μόνο η λέξη και η έννοια της μάνας, της Ελληνίδας μάνας, της αγρότισσας, φθάνει, για να μας κάνει, αντί να τσακνόμαστε, να έχουμε μία συναίνεση και να δείξουμε ότι είμαστε κανονικοί και συναισθηματικοί άνθρωποι και μέσα στη Βουλή.

Φαντάζομαι ότι αναφερόμενος κάποιος στη γυναίκα αγρότισσα, ειδικά αν είναι κάτοικος αγροτικής περιοχής, όπως η Αχαΐα, έχει πολλά να πει, μιλώντας επί ώρες. Και επειδή έγιναν πολλές αναφορές σε μάνες και μας συγκίνησαν όλους, θα μου επιτρέψετε να σας μιλήσω και εγώ κατ' αρχάς, για τη γιαγιά μου, Ηπειρώτισσα από την Πυρσόγιανη της Κόνιτσας. Αποστεωμένη φιγούρα γυναίκας της κατοχής, με το μαύρο τσεμπέρι, που δεν το αποχωρίζοταν ποτέ –ούτε μέσα στο σπίτι, δεν θυμάμαι να το είχε βγάλει ποτέ– και η εικόνα που έχω μπροστά μου γι' αυτήν, είναι αυτή με την οποία η ίδια μου περιέγραφε τον εαυτό της, στο χωράφι ζαλωμένη με δεμάτια στην πλάτη, τις εποχές της κατοχής.

Επίσης, η άλλη γιαγιά μου, που την έχασα στα εκατόν τεσσάρων χρονών, κύριε Πρόεδρε, θεωρούσε τιμή –ζωντάνεψε η κ. Ράπτη, πάλι, την εικόνα που είχα εγώ– να ακολουθεί πάντα, αντί με το γαϊδούρι, με το άλογο τον παππού μου στις αγροτικές δουλειές που πήγαινε. Το θεωρούσε τιμή να είναι ο άνδρας της επάνω και εκείνη να τον ξεκουράζει, όσο μπορεί. Εκείνη ήταν από τη Ζήρια και το Σαλμενικό από αγροτική οικογένεια και για να δούμε τη διαφορά που έχει υπάρξει σήμερα, εγώ έχω ξεχάσει πια τα ονόματα, γιατί ήταν η γιαγιά η Νικόλωνα και η γιαγιά η Κανέλινα, έπαιρναν τα ονόματα των ανδρών.

Η μητέρα μου έζησε σε μια άλλη εποχή, όχι πολύ μακρινή από τη σημερινή, όπου οι αγρότες, ακόμα και αν ήταν εύποροι κτηματίες, θεωρούσαν απαραίτητο προσόν για τα κορίτσια τους, κάτι σαν προικώ, να τους σταματήσουν την εκπαίδευση και να τις μάθουν τις αγροτικές δουλειές, έτσι ώστε να γίνουν καλές νύφες. Όλες τις αγροτικές δουλειές, λοιπόν, τις ήξεραν αυτά τα κορίτσια, με αποτέλεσμα τα αγόρια να μπορέσουν να σπουδάσουν και να ζήσουν τη ζωή τους, όπως την ήθελαν. Και έτσι σήμερα, όλα αυτά που ξέρει η μητέρα μου, δουλεύοντας τόσα χρόνια στα κτήματα του πατέρα της, εμένα προσωπικά και φαντάζομαι και άλλες γυναίκες της γενιάς μας, μας κάνει να νιώθουμε πολύ άχρηστες.

Αυτή είναι η φιγούρα της Ελληνίδας αγρότισσας, φιγούρα ηρωική στην ιστορία της χώρας μας. Το γεγονός ότι θα μιλήσει κάποιος και θα πει πράγματα για τη γυναίκα αγρότισσα, νομίζω ότι είναι πια περιττό, γιατί το πώς μιλά κανείς και το τι έχει να πει για τη γυναίκα αγρότισσα, κατατάσσεται στην ταλαιπωρημένη κατηγορία του αυτονόητου. Είχα την ευκαιρία να πάω,

ως εκπρόσωπος κόμματος, στο Θεσπρωτικό, πριν λίγες ημέρες και να δω τι σημαίνει γυναικείοι συνεταιρισμοί, για να έρθουμε στο σήμερα, με προϊόντα που μου έδειξαν και μου έδωσαν παραδοσιακά.

Κύριοι Υπουργοί, θέλω να πω ότι χρειάζεται ενίσχυση σε πανελλήνια κλίμακα των γυναικείων συνεταιρισμών που ασχολούνται με τα παραδοσιακά προϊόντα και μακάρι αυτό το μοντέλο, που υπάρχει στην Αχαΐα, να συνεχιστεί και να αναβαθμιστεί.

Συνεπώς η συνέχιση του έργου «Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις υπέρ των γυναικών», η αύξηση του αριθμού των ολοήμερων δημοτικών σχολείων σε αγροτικές περιοχές, η βελτίωση των όρων στεγαστικών δανείων για τους αγρότες, η ενίσχυση του αγροτουρισμού, η στήριξη της αγροβιοτεχνίας είναι μόνο μερικά από τα μέτρα και τις δράσεις, τη στρατηγική, που είδαμε να γίνονται απ' αυτήν την Κυβέρνηση, συνεχίζοντας τις πολιτικές και των παλαιότερων κυβερνήσεων, με ένα και μοναδικό στόχο, τη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού και ειδικά του γυναικείου αγροτικού πληθυσμού στη γη του.

Θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό αυτό που επεσήμανε η κ. Ράπτη και θα πρέπει να το λέμε και να το ξαναλέμε για τα θέματα ενημέρωσης της γυναίκας αγρότισσας σε θέματα υγείας, το πόσο σημαντικό είναι δηλαδή να ενημερώνεται και να προλαμβάνει σοβαρά θέματα για την υγεία της. Αυτή η γυναίκα, που στήριζε την οικογένεια και είναι ο στυλοβάτης της αγροτιάς, ζητάει απ' όλους εμάς, την ελληνική πολιτεία, στήριξη και φροντίδα. Το πρώτο ζητούμενο, λοιπόν, είναι η οικονομική στήριξη της αγρότισσας με όλους τους τρόπους.

Το δεύτερο είναι το αίτημα για σύνταξη στα εξήντα ή τουλάχιστον στα εξήντα δύο. Με το συνάδελφο κ. Τζαμτζή και μαζί με άλλους πενήντα πέντε συναδέλφους ζητάμε την αποκατάσταση μιας μεγάλης αδικίας, που ήθελε την αγρότισσα να παίρνει σύνταξη στο εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας της. Θεωρούμε ότι όσο νωρίτερα γι' αυτήν τη γυναίκα τόσο καλύτερα.

Με όλα αυτά που έχει προσφέρει στην ελληνική οικογένεια η γυναίκα αγρότισσα, κυρίες και κύριοι, νομίζω πως δεν χρειάζεται να αποδείξει τίποτα σε κανέναν. Εμείς πρέπει να της αποδείξουμε ότι αντιλαμβανόμαστε το μόχθο και το ρόλο της και να της δείξουμε ότι είμαστε ουσιαστικά και πρακτικά στο πλευρό της. Και επειδή η λέξη «σύνταξη» με τη γυναίκα, Ελληνίδα, μάνα, αγρότισσα είναι συνυφασμένες, δεν μπορεί να μην επισημάνουμε και να το γνωρίζουμε όλοι ότι η αγαπημένη φιγούρα όλων των γιαγιάδων ήταν ο ταχυδρόμος που έφερνε τη σύνταξη. Αυτός ήταν ο αγαπημένος της άνδρας!

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει η κ. Αντωνίου, η οποία θα απευθυνθεί και σ' ένα ακροατήριο από την περιοχή της. Ευτυχής σύμπτωση.

ΤΟΝΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα και εγώ να καλωσορίσω στην Αίθουσα της Βουλής το σχολείο από το Δήμο Πελασγίας και να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι μιλάμε για ένα δήμο που είναι όμορος –το γνωρίζετε πολύ καλά– με το δικό σας νομό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Γι' αυτό είναι ωραίος.

ΤΟΝΙΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ: ...και μιλάμε και για ένα δήμο αγροτικό. Άρα, μιλάμε για ένα θέμα πάρα πολύ επίκαιρο και το γνωρίζει η νέα γενιά πιο πολύ απ' όλους.

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να τονίσω ότι είναι πολύ θετικό γεγονός ότι σήμερα στην Ειδική Συνεδρίαση της Βουλής συζητάμε, τιμάμε την Ελληνίδα αγρότισσα. Είναι τιμή και σεβασμός να μιλήσουμε σήμερα, θα έλεγα για την πιο σκληρά, ίσως, εργαζόμενη γυναίκα. Και όπως είπαν βέβαια και οι προηγούμενοι συνάδελφοι, κατάγομαι και εγώ από χωριό. Κατάγομαι από μία εκλογική περιφέρεια που είναι αγροτική, κατάγομαι από αγροτική οικογένεια και πρέπει να πω από αυτό εδώ το βήμα ότι γνωρίζω, πάρα πολύ καλά, τη γυναίκα αγρότισσα όλων των γενεών. Και οι γιαγιάδες μου και η μητέρα μου και η αδελφή μου είναι αγρότισσες. Και βέβαια, όσο περνούν τα χρόνια βλέπουμε να βελτιώνονται οι συνθήκες, αλλά πάντοτε παραμένουν σκληρές.

Σήμερα μιλάμε εδώ, από αυτό το βήμα, για τις ανισότητες της περιφέρειας και του κέντρου. Μιλάμε για την ανισότητα μεταξύ των γυναικών και των ανδρών. Όμως, πρέπει να πούμε

από αυτό εδώ το Βήμα ότι υπάρχουν ανισότητες και στις ίδιες τις γυναίκες. Η γυναίκα αγρότισσα που γεννήθηκε στον προηγούμενο αιώνα, η γιαγιά μου, έζησε κάτω από πολύ δύσκολες καταστάσεις. Είπε πριν, η Σουλβάνα Ράπτη με τον πιο γλαφυρό τρόπο ποια ήταν η γυναίκα του Μεσοπολέμου. Η μητέρα μου που είναι εξήντα πέντε χρονών και όπως όλες οι μανάδες αγρότισσες, όταν βλέπετε μια γυναίκα εξήντα πέντε χρονών, νομίζετε ότι είναι ογδόντα χρονών.

Μιλάμε για τη νεότερη γενιά που σήμερα προσπαθεί να αντιμετωπίσει τα προβλήματα, διότι, όπως η γιαγιά μου και η μητέρα μου είπαν στην αδελφή μου να φύγει από την επαρχία, εκείνη έκανε επιλογή να μείνει εκεί και θέλει να είναι μια γυναίκα που θα δώσει ένα καλύτερο αύριο για τα παιδιά της.

Το μπορεί αυτό; Πολύ δύσκολο, γιατί υπάρχουν τεράστιες ανισότητες στην σύγχρονη Ελλάδα. Τα είπαν οι συνάδελφοι πριν.

Η ελληνική περιφέρεια σήμερα δεν δίνει τις ίδιες δυνατότητες στην σύγχρονη γυναίκα αγρότισσα με την σύγχρονη γυναίκα στα αστικά κέντρα. Και τι εννοώ; Η γυναίκα σήμερα, για να βρει παιδίατρο, πρέπει να έρθει στην Αθήνα. Δεν μπορεί να βρει γιατρό στο κέντρο υγείας και πρέπει να πάει στο Νοσοκομείο Λαμίας, για να κάνει διακομιδή στην Αθήνα. Δεν έχει το επίπεδο που πρέπει. Παιδεία, πρόβλημα πανελλαδικό. Όμως, πρέπει να σας πω ότι υπάρχουν ανισότητες αυτήν τη στιγμή ακόμα και στην παραπαιδεία. Δεν υπάρχουν, αγαπητοί συνάδελφοι, ακόμη, φροντιστήρια στα χωριά και στους δήμους. Και αν θέλει κάποιος, κάποια αγροτική οικογένεια, κάποια αγρότισσα μητέρα να στηρίξει το παιδί της, πρέπει να πληρώσει πολύ περισσότερα στο χωριό και στο δήμο, γιατί πρέπει να κάνει ιδιαίτερα μαθήματα. Δεν υπάρχουν βρεφονηπιακοί σταθμοί. Το είπατε πάρα πολύ συνάδελφοι. Δεν υπάρχει ολοήμερο σχολείο. Και πρέπει να πω και κάτι άλλο. Φανταστείτε τη γυναίκα αγρότισσα σ' ένα χωριό και σ' ένα δήμο της ελληνικής περιφέρειας, που είτε είναι η ίδια άτομο με αναπηρία ή έχει παιδιά με αναπηρία. Είναι κατάρρα. Διότι δεν υπάρχουν δομές στην ελληνική περιφέρεια για τα άτομα με αναπηρία. Τα λέω όλα αυτά, διότι πρέπει να κάνουμε πάρα πολύ μεγάλες τομές, να στηρίξουμε ακόμα τη σύγχρονη αγρότισσα.

Μιλήσατε για τους γυναικείους συνεταιρισμούς. Η Ελληνίδα αγρότισσα πρέπει να σας πω ότι βιώνει και αυτή το πρόβλημα του αγροτικού τομέα, μείωση εισοδήματος, ακρίβεια και όλα αυτά που είπαμε. Δώσαμε μια κατεύθυνση για συνεταιρισμούς γυναικών. Αυτό πρέπει να σας πω ότι είναι πολύ δύσκολο να το πετύχουμε, γιατί πρώτα από όλα δεν είναι ενημερωμένη η γυναίκα αγρότισσα. Δεν υπάρχουν οι δομές και δεν υπάρχει πολιτική βούληση, για να είμαστε ειλικρινείς, από όλο το πολιτικό σύστημα, από τους κρατικούς φορείς, ακόμα και από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Πρέπει να αγγίξει και να δει τα προβλήματα στην περιφέρεια και στη γυναίκα, γιατί θα πρέπει να στηρίξει το εισόδημα με κάποιο τρόπο.

Πρέπει να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι πρέπει κάποια στιγμή –το έχω πει πολλές φορές από αυτό εδώ το Βήμα– να δούμε τη γυναίκα αγρότισσα που δεν μπορεί πλέον να ενταχθεί στα προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ.. Από το 2004 έχοντας κάρτα ανεργίας, μπορείς να μπεις στα προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ., μόνο όταν δεν είσαι ασφαλισμένος στον Ο.Γ.Α.. Αν είσαι ασφαλισμένος στον Ο.Γ.Α., δεν μπορείς να μπεις. Βλέπουμε ότι υπάρχουν σοβαρά προβλήματα και αυτό θα πρέπει να το δείτε από κοντά.

Το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι». Πολύ σοβαρή κοινωνική δομή. Δυστυχώς, δεν ξέρουμε πού θα πάει το μέλλον αυτής της δομής, της δομής Κ.Δ.Α.Π. Μ.Ε.Α.. Και κάτι άλλο, δούλευαν σ' αυτό το κοινωνικό πρόγραμμα πάρα πολλές γυναίκες που περιμεναν να πληρωθούν οκτώ και δέκα και δεκαοκτώ μήνες.

Κάτι που είπατε εδώ για το φυσικό περιβάλλον. Είπε η Σουλβάνα Ράπτη εδώ, κύριε Πρόεδρε, ότι η μητέρα σας –και να την χαίρεστε– είναι εκατό χρονών και ζει, γιατί ζούσε σε ένα πάρα πολύ καλό περιβάλλον. Σήμερα ξέρετε πού ζουν οι αγρότες; Ζουν μέσα στα σκουπίδια, μέσα στα φυτοφάρμακα και σήμερα ο μέσος όρος ζωής μειώνεται. Μειώνεται η θνησιμότητα στα παιδιά. Όμως, για να δούμε την πραγματικότητα, όλοι στα εξήντα, εξήντα πέντε πεθαίνουν. Και από συγκεκριμένες καλλιέρ-

γειες, κυρίως καπνού κάποια χρόνια πριν, είδαμε τον καρκίνο παντού. Και ξέρετε γιατί συμβαίνουν όλα αυτά; Πρώτα από όλα, γιατί πρέπει να κάνουμε ένα πρόγραμμα πληροφόρησης-ενημέρωσης των αγροτών για το τι σημαίνουν τόσα φάρμακα για τη ζωή όχι των καταναλωτών οι οποίοι τρώμε τα μαρούλια στην Αθήνα, αλλά για τους ίδιους τους αγρότες.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, θέλοντας να πω ότι οι γυναίκες ζουν σε κλειστό κοινωνικό περιβάλλον. Η κοινωνική και πολιτιστική τους διέξοδος είναι μόνο το πανηγύρι του χωριού και η εκκλησιά και δεν βρίσκουν άλλες διεξόδους. Γιατί βέβαια, όπως είπατε και εσείς πριν, κύριε Απόστολε Κακλαμάνη, χρειάζεται πολύ μεγάλη τομή, για να αλλάξουμε νοοτροπίες.

Όμως, οι ίδιες οι γυναίκες παίρνουν πρωτοβουλίες, για να δώσουν διέξοδο στις ίδιες και στα παιδιά τους και δημιουργούν γυναικείους συλλόγους. Στηρίζουν τους πολιτιστικούς συλλόγους. Όμως, πρέπει να τους στηρίξουμε και εμείς. Πρέπει να δούμε με ποιο πρόγραμμα θα στηρίξουμε τους γυναικείους συλλόγους που ακόμη και στους πιο συντηρητικούς νομούς είναι οι σύλλογοι που δίνουν ζωή στον τόπο, μαθαίνουν την παράδοση στα παιδιά τους και δίνουν μια διέξοδο της νέας γενιάς στο χωριό που δεν έχουν πέντε επί πέντε, που δεν έχουν γήπεδο και που οδηγούνται στα ναρκωτικά.

Πρέπει να δούμε ένα θεσμικό πλαίσιο να στηρίζουμε τέτοιες πρωτοβουλίες. Μοναξιά, ενδοοικογενειακή βία και πάρα πολλά άλλα ζητήματα, που πρέπει να τα δούμε διαφορετικά.

Κλείνω. Το είπαμε όλοι, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτή εδώ η συνεδρίαση δεν μπορεί να είναι μόνο συμβολική, πρέπει να είναι και ουσιαστική. Εγώ, χαίρομαι πολύ που σήμερα είδαμε ένα τέτοιο θέμα κάτω από άλλη οπτική γωνία και συμφωνήσαμε όλοι σε κάτι, στη μεγάλη αδικία που έχει γίνει όλα αυτά τα χρόνια απέναντι στους αγρότες και ιδίως στην Ελληνίδα αγρότισσα όσον αφορά το συνταξιοδοτικό. Κύριε Πρόεδρε, μία γυναίκα εξήντα πέντε χρονών που παίρνει 400 ευρώ μοιάζει για ενενήντα χρονών. Πρέπει να αλλάξουμε τώρα το ασφαλιστικό και να ζητήσουμε και συγγνώμη από τους αγρότες και από την Ελληνίδα αγρότισσα που δεν είχαμε αλλάξει το ασφαλιστικό τόσα χρόνια.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Αντωνία που ήταν και η τελευταία Βουλευτίνα που έλαβε το λόγο.

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Στρατάκης.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω και εγώ με τη σειρά μου να τονίσω ότι η σημερινή Ειδική Συνεδρίαση της Βουλής των Ελλήνων με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα της Γυναίκας αποτελεί εκπλήρωση χρέους και απότιση ελάχιστου φόρου τιμής στην αγρότισσα μάνα, στην αγρότισσα εργαζόμενη γυναίκα, στην αγρότισσα ηρωίδα. Όλοι μας ασφαλώς θυμόμαστε στιγμές αγάπης, αφοσίωσης και πολλές φορές αυταπάτησης της δικής μας μάνας κάτω από δύσκολες συνθήκες, που με τα σημερινά δεδομένα ίσως ήταν και αξεπέραστες. Όμως, οι αγώνες της αγρότισσας δεν αναφέρονται μόνο σε ό,τι έχει σχέση με τη μητρική αγάπη, αλλά και την αγάπη στην πατρίδα, την αγάπη στην πρόοδο και με δυο κουβέντες μπορώ να πω ότι για όλα αυτά έχουν γραφτεί χρυσές σελίδες στην παλαιότερη και στη σύγχρονη ιστορία.

Είναι γεγονός ότι τα τελευταία τριάντα χρόνια από το '80 κυρίως και μετά έχουν γίνει σημαντικές παρεμβάσεις για να αποκτήσει η γυναίκα ίσα δικαιώματα, ατομικά και οικογενειακά. Ο συνολικός απολογισμός, όμως, κύριε Πρόεδρε, της ελληνικής πολιτείας απέναντι στην αγρότισσα, ακόμα και αν είναι θετικός, πρέπει να παραδεχτούμε όλοι ότι δεν είναι επαρκής και είναι νομίζω ένα ζήτημα που θα πρέπει να το αναδείξουμε και είναι πραγματικά ενθαρρυντικό και ευχάριστο μαζί ότι η Ολομέλεια της Βουλής ασχολείται με ένα τέτοιο θέμα και δεν ασχολείται μόνο με την πλευρά της λογικής του «μνημοσύνου» για απότιση φόρου τιμής, αλλά κυρίως ασχολείται με το τι πρέπει να γίνει, ώστε η αγρότισσα να αποκτήσει αυτά που δικαιούται και για διάφορους λόγους δεν τα έχει πάρει ακόμα. Είναι γνωστό ότι στην ελληνική περιφέρεια έχει διαμορφωθεί ένα νέο κοινωνικό γίγνεσθαι και υπάρχει διαμορφωμένο ένα άλλο περι-

βάλλον που πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν με πολλή υπευθυνότητα και σοβαρότητα για νέες πολιτικές, αλλά και πολλές και ποικίλες παρεμβάσεις που μπορεί και πρέπει ίσως να είναι διαφορετικές απ' αυτές του παρελθόντος.

Πολλοί πιστεύουν σήμερα και μέσα στην Αίθουσα αυτή ότι, αν λυθεί το πρόβλημα που έχει σχέση με τη σύνταξη, λύσαμε το πρόβλημα που αφορά την Ελληνίδα αγρότισσα. Φοβάμαι ότι πολλές φορές αυτό μπορεί να γίνεται μόνο για ψηφοθηρικούς λόγους, γιατί τα προβλήματα της Ελληνίδας αγρότισσας είναι πολλά και έχουν και άλλες διαστάσεις πέρα από τη σύνταξη. Φοβάμαι ότι οι προτάσεις για μείωση του ορίου ηλικίας έτσι όπως γίνονται δεν ανταποκρίνονται σ' αυτό που η Ελληνίδα αγρότισσα έχει αγκαλιάσει με πολύ μεγάλη αγάπη και το υποστηρίζει, που είναι ο νέος Ο.Γ.Α., ο νέος ασφαλιστικός οργανισμός του Έλληνα αγρότη και της αγρότισσας, γιατί πρέπει να ομολογήσουμε, κύριε Πρόεδρε, και να πούμε καθαρά ότι αυτός ο νόμος που ισχύει σήμερα και το θεσμικό πλαίσιο που έχει διαμορφωθεί ψηφίστηκε μόνο από την τότε κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.. Θέλω να πιστέω ότι αυτό που σήμερα προτείνεται το ΠΑ.ΣΟ.Κ., δια του Προέδρου του, και υποστηρίζουμε όλοι εμείς είναι η συνέχεια μιας αλλαγής που αφορά το ασφαλιστικό σύστημα, που μιλάει για εξίσωση της γυναίκας αγρότισσας και του αγρότη με τους άλλους ασφαλισμένους της χώρας μας.

Γι' αυτό μιλάμε για τριάντα επτά χρόνια στο ανθυγιεινό και βαρύ επάγγελμα του αγρότη. Μιλάμε για σύνταξη ανεξάρτητα από ηλικία όταν συμπληρωθούν αυτά τα χρόνια. Γιατί φοβάμαι ότι σε πολλές πτέρυγες της Βουλής υπάρχει η αντίληψη ότι οι αγρότες πρέπει να έχουν κοινωνικό μισθό μόνο. Δεν αρκεί όμως.

Πρέπει να είναι αναβαθμισμένο το επάγγελμα του αγρότη και της αγρότισσας, πρέπει να μην νιώθει παρίας του κοινωνικού-ασφαλιστικού συστήματος της χώρας. Φοβάμαι ότι οι προτάσεις, όπως έρχονται από την πλευρά της κυβερνητικής Πλειοψηφίας, κύριε Πρόεδρε, δεν καλύπτουν αυτή τη διάσταση που θεωρώ ότι έχει ιδιαίτερη βαρύτητα και σημασία.

Δεν είναι μόνο αυτό, το είπα και στην αρχή. Χρειάζονται κίνητρα που αφορούν την ανάπτυξη των συνεταιρισμών που δημιουργούν, σε πολλές περιπτώσεις, οι γυναίκες για να διαμορφώσουν και ένα άλλο περιβάλλον, να μπορούν να επιβιώσουν κάτω από τα δύσκολα δεδομένα που υπάρχουν σήμερα.

Χρειάζονται βρεφονηπιακοί σταθμοί, έστω και αν ο αριθμός των παιδιών είναι περιορισμένος, γιατί είναι γεγονός ότι σήμερα, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί το σμαμάρι τοποθετημένο ανάποδα είτε για κούνια είτε για κρεβάτι για το μικρό παιδί στον αγρό! Δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί γιατί δεν υπάρχουν σμαμάρια, κύριε Πρόεδρε, και το ξέρετε πολύ καλά!

Αρα, λοιπόν, θα πρέπει να δούμε με ποιες παρεμβάσεις μπορούμε πραγματικά να λύσουμε αυτής της μορφής τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η σύγχρονη αγρότισσα και που ασφαλώς οι απαιτήσεις ακόμα και στην ελληνική περιφέρεια είναι πολύ μεγαλύτερες από ό,τι στο παρελθόν.

Τελειώνω με μία λέξη, κύριε Πρόεδρε. Πιστεύω ότι τα ζητήματα που αφορούν τη γνώση και την επιμόρφωση της αγρότισσας πρέπει να είναι σε προτεραιότητα. Είναι καθοριστικής σημασίας γιατί οι καταστάσεις και οι καιροί είναι δύσκολοι και θα πρέπει να έχει όλα τα όπλα και τα εφόδια για να μπορεί να τους αντιμετωπίσει.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Στρατάκη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να ανακοινώσω στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής παρακολουθούν τη συνεδρίασή μας, αφού πρώτα ξεναγήθηκαν στους χώρους του Μεγάρου της Βουλής των Ελλήνων είκοσι πέντε μαθήτριες και μαθητές και δύο συνοδοί δάσκαλοι από το 3ο Δημοτικό Σχολείο Λαμίας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει και τους εύχεται καλές σπουδές.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο κ. Φωτιάδης, Βουλευτής Ημαθίας.

ΗΛΙΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ: «Μαύρο χωράφι, ζυμωμένο με ιδρώτα,

πώς να μη σε χαϊδεύω, πώς να μην σ' αγαπώ;». Στα λόγια αυτά του σημαντικού Ρώσου ποιητή του προηγούμενου αιώνα Σεργκέι Γεσένιν αποτυπώνεται, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλη η ευαισθησία, όλη η αλληλεπίδραση, η αλληλεξάρτηση και η ένταση που δένει, με άσπαστες αλυσίδες εδώ και αιώνες, δύο πυρήνες των θεμελίων της ανθρωπότητας, τη γυναίκα της αγροτιάς με τη μάνα γη.

Μόνο μία μάνα όταν βλέπει τη γη να γεννάει τους καρπούς και τα αγαθά της με κόπο, όπως κι εκείνη γεννάει το παιδί της, μπορεί να εκτιμήσει βαθιά την εκπληκτική αυτή μυσταγωγία και να αφοσιωθεί έτσι, ψυχή και σώμα, στην υπηρέτησή της.

Αυτή, ακριβώς, την ιερή σχέση έρχεται σήμερα η Βουλή των Ελλήνων να τιμήσει, με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα της Γυναίκας. Σ' αυτήν τη μεγάλη ημέρα, η Βουλή, έρχεται να μνημόσει και τη προστάρισα στους ρόλους και στους κόπους αγρότισσας, τη σύζυγο, τη νοικοκυρά, τη μάνα, αυτή που ο μεγάλος Γάλλος συγγραφέας Βίκτωρ Ουγκώ χαϊρέτησε στα λόγια του κάποτε ως «την καρδιά της ανθρωπότητας», την πραγματική ηρωίδα του τόπου μας, που προσφέρει απλόχερα πολλά και παίρνει δυστυχώς, τόσα λίγα.

Βρισκόμαστε σήμερα όλοι εδώ για να τονίσουμε ιδιαίτερα και να εξάρουμε το πολύπλευρο και δύσκολο έργο της μάνας αγρότισσας, αυτής της απλοϊκής γυναίκας του κάματος και του μόχθου, που μέσα από τους σκληρούς αγώνες της δύσκολης ζωής της για επιβίωση δεν μπόρεσε ούτε η ίδια να συνειδητοποιήσει το πόσο σημαντική και αξιόλογη είναι η συνεισφορά της στην οικογένεια και την κοινωνία.

Στη σημερινή εποχή ο ρόλος της μάνας αγρότισσας έχει πάψει να είναι βοηθητικός και υποστηρικτικός.

Αντίθετα, είναι ένας ρόλος υπεύθυνος, αυτόνομος και ηγετικός πολλές φορές, καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων με αξιοζήλευτη αντοχή και επιτυχία.

Η αξιοσύνη της αγρότισσας γυναίκας, η οποία, μέσα από αντίξοες συνθήκες, επιτελεί μικρά καθημερινά θαύματα, ξεπερνώντας κάθε εμπόδιο, μας υποχρεώνει να σκύψουμε με σεβασμό πάνω από τα προβλήματά της και να αντιμετωπίσουμε με σοβαρότητα τις ανάγκες της.

Και το ρόλο αυτό η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, πέραν των όσων έχει κάνει για την αγρότισσα γυναίκα μέχρι σήμερα, είναι αποφασισμένη να επιλύσει τα σοβαρά προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζει ακόμη, κάνοντας έτσι ένα άλμα προς το μέλλον που θα διασφαλίσει νέες προοπτικές στη γυναίκα της υπαίθρου μας, με στοχευμένες ενέργειες και συγκεκριμένες πολιτικές που θα της δώσουν νέα πνοή, έτσι ώστε να μπορεί να ανταποκρίνεται άριστα στους πολυσύνθετους ρόλους της και να αναπτύσσει ισχυρή την παρουσία της και τη φωνή της στα κέντρα των αποφάσεων.

Η άοκνη αυτή προσπάθεια έχει ήδη φέρει εντυπωσιακά αποτελέσματα. Γενναία αύξηση των συντάξεων του Ο.Γ.Α., συνεχής ενημέρωση και κατάρτιση των γυναικών αγροτισσών, στήριξη των ήδη υπάρχοντων γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών, ώστε να γίνουν ανταγωνιστικοί και βεβαίως, συστηματική αντιμετώπιση της ανεπάρκειας των κοινωνικών υποδομών στις αγροτικές περιοχές, με τη δημιουργία βρεφονηπιακών σταθμών και υπηρεσιών βοήθειας ηλικιωμένων, προκειμένου να διευκολύνεται η αγρότισσα μητέρα σε περιόδους έντασης των αγροτικών εργασιών.

Επιβάλλεται, επιτέλους, να γίνει η σταδιακή μείωση του ορίου συνταξιοδότησης της αγρότισσας, από το εξηκοστό πέμπτο έτος, στο εξηκοστό έτος της ηλικίας της.

Ως Βουλευτής, ενός κατ' εξοχήν αγροτικού νομού, ως γεωπόνος, αλλά και ως γιος αγρότισσας και μάλιστα, πολύτεκνης μάνας, που ανδρώθηκα σε αγροτική οικογένεια, ζώντας από κοντά τον ιδρώτα και τα βάσανα της αγροτικής ζωής, πιστεύω πως η εφαρμογή αυτού του μέτρου θα αποτελέσει τη δικαίωση της ακούραστης και τιμημένης ηρωίδας της υπαίθρου μας. Ένα δώρο, που το οφείλουμε σ' αυτήν που με την ταπεινότητα, την εργατικότητα της, διδάσκει αυταπάρνηση και αποτελεσματικότητα σε όλους μας.

Και εσείς, κύριοι Υπουργοί, ξεχάσατε ποτέ ότι ξεκινήσατε από μάνες αγρότισσες, από τα καπνοχώραφα της Ξάνθης και

του Κιλκίς. Νομίζω ότι πρέπει να σταθείτε αρωγοί στην προσπάθεια αυτή, όπως κάνετε στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν έχετε την καλοσύνη, σας παρακαλώ να δείξετε για ένα λεπτό ακόμη υπομονή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην πορεία της ζωής μου μέχρι σήμερα στηρίχθηκα σε τέσσερις μεγάλες -θηλυκού γένους και οι τέσσερις- αδυναμίες μου: Την εκκλησία, την πολιτική, τη μητέρα και την αγροτιά. Και αν η εκκλησία είναι ύψιστη αγάπη λόγω του δώρου του Θεού προς εμάς όλους και η πολιτική η πιο απαιτητική με τις υποχρεώσεις που έχουμε, που γνωρίζουν όλοι οι συνάδελφοι η μητέρα και η αγροτιά στάθηκαν για μένα οι πιο γλυκές και ελκυστικές αγάπες. Γεμάτες πάθος, γεμάτες δάκρυα και συγκινήσεις, αγάπες για τις οποίες μάτωσα και πόνεσα περισσότερο απ' οτιδήποτε άλλο. Γι' αυτό και σέβομαι τον κόπο και τα όνειρα της αγρότισσας μάνας. Γι' αυτό και πάντα θα αγωνίζομαι με όλες μου τις δυνάμεις για να μπορεί να χαμογελάει και να ελπίζει. Γιατί ο ιδρώτας της ποτίζει το χώμα της πατρίδας μας, περισσότερο από κάθε ποτάμι και κάθε βροχή.

Τον κόπο αυτής της αγρότισσας, λοιπόν, έχουμε χρέος να τιμήσουμε, ενθυμούμενοι τα λόγια του Αποστόλου των Εθνών Παύλου, στην προς Τιμόθεον Β' Επιστολή του έγραψε: «Τον κοπιώντα γεωργόν δει πρώτων των καρπών μεταλαμβάνειν», που σημαίνει ότι ο γεωργός που κοπιάζει, πρέπει να απολαμβάνει πρώτος τα αποτελέσματα των κόπων του.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Φωτιάδη.

Ο κ. Λεονταρίδης έχει το λόγο.

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΛΕΟΝΤΑΡΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Βουλή των Ελλήνων αφιερώνει φέτος την Ημέρα της Γυναίκας στην Ελληνίδα αγρότισσα. Στεκόμαστε δίπλα στη γυναίκα της υπαίθρου και την τιμούμε για τη συνεισφορά της στην εξέλιξη της κοινωνίας, αλλά και στην πρόοδο της πατρίδας μας.

Έχω γνωρίσει από κοντά τον πόνο, την αγωνία, τις δυσκολίες της Ελληνίδας αγρότισσας, γιατί γεννήθηκα και ανδρώθηκα σε αγροτική οικογένεια. Αξίζει τον απεριόριστο σεβασμό μας η μάνα μας αγρότισσα, η αδελφή μας, η γιαγιά μας, η συγχωριανή μας αγρότισσα που δούλεψαν στα χωράφια και στο σπίτι σε δύσκολες εποχές, με αντίξοες συνθήκες και προσέφεραν στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου μας.

Συμμετέχουμε σε κάθε προσπάθεια που οδηγεί στο καλό της Ελληνίδας αγρότισσας και στην ανάπτυξη της περιφέρειας. Θέλουμε την Ελληνίδα αγρότισσα να συμμετέχει ενεργά και δυναμικά στα κέντρα λήψης των αποφάσεων και σε συλλογικά όργανα, όπως είναι οι γυναικείοι συνεταιρισμοί, μέσα από τα οποία μπορεί να στηρίξει τις θέσεις της για ολοκληρωμένη ανάπτυξη στην αγροτική οικονομία.

Είμαστε στο πλευρό της με πολιτικές που στοχεύουν:

Πρώτον, στη στήριξη των γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών, ώστε να γίνουν περισσότερο ανταγωνιστικοί.

Δεύτερον, στην αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών στις αγροτικές περιοχές, όπως η δίκαιη ασφαλιστική κάλυψη, αξιοπρεπή περίθαλψη, βρεφονηπιακοί σταθμοί που να καλύπτουν τις ανάγκες.

Τρίτον, στην προβολή των παραδοσιακά παραγόμενων προϊόντων στην εσωτερική και εξωτερική αγορά, μέσα από εκθέσεις και αφιερώματα σε Μ.Μ.Ε..

Τέταρτον, στη σύνδεση μέσω δικτύου με ευρωπαϊκές χώρες για την ανταλλαγή τεχνολογίας, την παραγωγή, τυποποίηση και εμπορία προϊόντων μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οικογενειακής και συνεταιριστικής μορφής.

Πέμπτον, στην ενεργή συμμετοχή της γυναίκας αγρότισσας στο σχεδιασμό της τοπικής ανάπτυξης.

Με γνώμονα την κοινωνική ευαισθησία που διέπει την πολιτική του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, ο Ο.Γ.Α. έχει προχωρήσει και προχωρά σε σημαντικές τομές και

μέτρα που δίνουν στην Ελληνίδα αγρότισσα τη θέση που πραγματικά της αξίζει.

Ενδεικτικά αναφέρουμε. Η Ελληνίδα αγρότισσα, είτε είναι άμεσα ασφαλισμένη είτε έμμεσα, δικαιούται τις κοινωνικές παροχές και τις παροχές υγείας από τον Ο.Γ.Α. που σημαίνει ότι λαμβάνει επίδομα μητρότητας, κυοφορίας και λοχείας, παροχές περιθάλψεως. Ο Ο.Γ.Α. φυσικά χορηγεί πλήρη βασική σύνταξη στις αγρότισσες που έχουν τις νόμιμες προϋποθέσεις, αλλά δεν ασφαλίστηκαν στον κλάδο κύριας ασφάλισης, κάνοντας χρήση του δικαιώματος επιλογής με κοινή δήλωση, ως σύζυγοι ασφαλισμένων.

Εξίσου σημαντικό μέτρο είναι η απαλλαγή της αγρότισσας από την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών στον οργανισμό για κάθε παιδί που αποκτή, πέραν του ενός έτους, επί ένα έτος από τη γέννηση του παιδιού.

Στο πλαίσιο λειτουργίας της Αγροτικής Εστίας, οι Ελληνίδες αγρότισσες μπορούν να συμμετέχουν σε προγράμματα Κοινωνικού Τουρισμού και δωρεάν διακοπών. Στους άμεσους σκοπούς της Αγροτικής Εστίας του Ο.Γ.Α. είναι και η παροχή χρηματικών βοηθημάτων και βραβείων σε πολύτεκνες μητέρες, η παροχή τροφείων για βρεφονηπιακούς σταθμούς και άλλα.

Τέλος, ο Ο.Γ.Α. χορηγεί παροχές στην πολύτεκνη αγροτική οικογένεια, αλλά και στην τρίτεκνη οικογένεια.

Παρ' όλα, όμως, τα μέτρα και τα βήματα προόδου που έγιναν τα τελευταία χρόνια, η πολιτεία οφείλει να μεριμνήσει, στο πλαίσιο της ισονομίας και της ισοπολιτείας, ώστε η Ελληνίδα αγρότισσα, τουλάχιστον στο εξηκοστό έτος της ηλικίας της, να μπορεί να αποσυρθεί από τη σκληρή αγροτική δουλειά, με εξασφαλισμένη μια αξιοπρεπή σύνταξη και μια ανθρώπινη περίθαλψη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελληνίδα αγρότισσα ήταν και είναι η κύρια δύναμη συνοχής της ελληνικής οικογένειας, ήταν και είναι άξια θαυμασμού και σεβασμού. Σήμερα οι συνθήκες είναι πολύ διαφορετικές. Οι δυσκολίες ωστόσο, οι αγώνες και οι αγώνες της αγρότισσας συνεχίζονται. Είναι κοινό χρέος όλων των πολιτικών δυνάμεων να ανταποκριθούμε στα πολλά που χρωστάει η ελληνική κοινωνία στη γυναίκα της υπαίθρου.

Συνεχίζουμε τις δράσεις μας για ισότητα στα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα, για την πλήρη ισότητα ανδρών και γυναικών που είναι ζήτημα δημοκρατίας, δικαιοσύνης και ισοπολιτείας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Λεονταρίδη.

Ο κ. Κουτσοκούκος έχει το λόγο.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω και εγώ να τιμήσω μ' αυτήν τη σύντομη ομιλία μου την Ελληνίδα αγρότισσα, όχι αυτή που γνώρισα στη σύντομη πολιτική μου διαδρομή, αλλά αυτή που γνώρισα στον τόπο που γεννήθηκα και μεγάλωσα, στην ύπαιθρο της Ηλείας, στον κάμπο της Ηλείας, αλλά και την αγρότισσα των ορεινών και ημιορεινών περιοχών της Ηλείας.

Θα ήθελα να τιμήσω την εργάτρια της γης, το στυλοβάτη της οικιακής οικονομίας, τη μάνα που ανάθρεψε τα παιδιά της μέσα σε πάρα πολύ δύσκολες και αντίξοες συνθήκες. Τη γυναίκα που κράτησε την κοινωνική συνοχή στις δύσκολες περιόδους και στους δύσβατους δρόμους που περπάτησε αυτός ο λαός.

Κυρίως, όμως, θέλω να τιμήσω τη γυναίκα που γνώρισα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν έκανα τα πρώτα μου βήματα στη ζωή, με το τσεμπέρι, με το βαρέλι στην πλάτη, με τον ψεκαστήρα, με το κλαδευτήρι, με το δρεπάνι, αυτή τη γυναίκα που πέρα από εργάτρια γης, έπρεπε να κρατήσει ολόκληρο το σπίτι, να συμπαρασταθεί στην οικογένεια και να αντιμετωπίσει τις δύσκολες συνθήκες της εποχής.

Όμως και η γυναίκα που γνώρισα τώρα, στην πολιτική μου διαδρομή, αυτή τη σύντομη και τη μικρή, στην κατά κύριο λόγο αγροτική Ηλεία, δεν αντιμετωπίζει, αγαπητοί συνάδελφοι, λιγότερα προβλήματα. Αντιμετωπίζει εξίσου σοβαρά προβλήματα. Αντιμετωπίζει άλλες πολύ μεγαλύτερες προκλήσεις και δυσκολίες, γιατί παρά την πρόοδο που συντελέστηκε κυρίως τη δεκα-

ετία του 1980 με το δικαίωμα στη συμμετοχή, με την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και κυρίως παρά τη συμβολική και ουσιαστική κίνηση του Ανδρέα Παπανδρέου να χορηγήσει τη σύνταξη στην αγρότισσα γυναίκα, εντούτοις η ζωή είναι σκληρή στην ύπαιθρο και τα προβλήματα πάρα πολλές φορές αντί να λύνονται, οξύνονται και το βιοτικό επίπεδο αντί να βελτιώνεται, υποβαθμίζεται.

Και είναι καλή η συζήτηση που κάνουμε και δεν θα ήθελα να φύγω και εγώ απ' αυτό το κλίμα, το οποίο μας βάζει, όμως, μπροστά σε καθήκοντα και υποχρεώσεις, γιατί είμαστε πολιτικό Σώμα. Και θέλω να σας πω, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι δεν άκουσα τον Πρωθυπουργό, όταν μιλούσε για την Ελληνίδα αγρότισσα να μιλάει για τη μείωση του αγροτικού εισοδήματος που πλήττει την αγροτική οικογένεια και βάζει σε νέες δυσκολίες την αγρότισσα. Και μάλιστα, έναν Πρωθυπουργό που είχε υποσχεθεί εντελώς διαφορετικά για τη στήριξη και ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος.

Δεν άκουσα να μιλάει για την απώλεια των πόρων που κτυπάει την αγροτική οικογένεια. Δεν άκουσα τον Πρωθυπουργό της χώρας να μιλά για την πυρόπληκτη αγρότισσα της Ηλείας που άλλη δεν έχει στέγη, άλλη δεν έχει σχολείο να στείλει τα παιδιά της, άλλη δεν έχει εισόδημα και άλλη δεν έχει λιβάδι να βοσκήσει τα γιδοπρόβατα.

Γι' αυτήν τη γυναίκα που δοκιμάζεται και την οποία πρέπει να τιμήσουμε με την πράξη μας, δεν άκουσα τίποτα. Και δεν είναι η Βουλή για να κάνει «μνημόσυνα». Είναι για να σηματοδοτεί πολιτικές και πράξεις που δείχνουν ότι αυτοί εδώ που διακονούν το βουλευτικό αξίωμα, έχουν την αίσθηση πρώτα απ' όλα της ευθύνης απέναντι σ' αυτούς που μας ακούν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δεν άκουσα τίποτα για τα όρια συνταξιοδότησης. Και έχουν κατατεθεί προτάσεις για το 60ο έτος, για το 62ο έτος και ούτω καθ' εξής. Δεν άκουσα κανέναν απολογισμό για τις κοινωνικές υποδομές. Δεν άκουσα τίποτα για το γεγονός ότι θερίζει ο καρκίνος τις αγροτικές περιοχές.

Και έχω κάνει θέμα πάρα πολλές φορές στη Βουλή τις έρευνες που υπάρχουν από το Πανεπιστήμιο της Πάτρας όσον αφορά τον καρκίνο που θερίζει την ύπαιθρο της Ηλείας και «χτυπάει» τις γυναίκες.

Δεν άκουσα, λοιπόν, πάρα πολλά και κυρίως αγαπητοί συνάδελφοι, δεν είπαμε όλοι μια μεγάλη αλήθεια. Δεν είπαμε ότι κανένα κορίτσι δεν θέλει να παντρευτεί και να μείνει στο χωριό ως αγρότισσα. Διότι θεωρεί ότι αυτό γίνεται από ανάγκη και όχι γιατί το διαλέγει.

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Αν, λοιπόν, θέλουμε να αλλάξουμε τα πράγματα, αν θέλουμε να αλλάξουμε τη σκληρή πραγματικότητα, πρέπει να πάρουν αποφάσεις που θα την καθιστούν επαγγελματία με αξιοπρέπεια, βεβαιότητα και ενόραση για το μέλλον. Και αυτό ξεκινάει από την εκπαίδευση, από το λύκειο. Πάει στην επαγγελματική κατάρτιση -βγάλατε τα παιδιά των αγροτών από τον Ο.Α.Ε.Δ.- συνεχίζει με τη στήριξη των συλλογικών πρωτοβουλιών για τα παραδοσιακά αγροτικά προϊόντα -εκεί που φαίνεται το μεράκι της γυναίκας- και έρχεται στα ζητήματα των κοινωνικών υποδομών, στους γιατρούς, στους παιδιάτρους, στους γυναικολόγους, στα ολοήμερα σχολεία. Πάει στην Εργατική Εστία, ένα θεσμό που φτιάξαμε και σας τον παραδώσαμε για να τον αναπτύξετε.

Στη συνέχεια, έρχεται στη σύνταξη, στον απόμαχο που πρέπει να ζει αξιοπρεπώς. Και τέλος, έρχεται στο ασφαλιστικό. Τριάντα επτά χρόνια όπως για όλους τους εργαζόμενους και για τον αγρότη και για την αγρότισσα. Τα μέτρα για τη μητρότητα όπως σε όλους τους εργαζόμενους, για τον αγρότη και για την αγρότισσα.

Αυτές είναι οι προκλήσεις ή μερικές από όσες προλαβαίνω να πω σ' αυτήν την ομιλία, αγαπητοί συνάδελφοι και αυτές μας βάζουν μπροστά σε καθήκοντα και πρέπει να απαντήσουμε όχι μόνο με τους λόγους μας, αλλά και με τις πράξεις μας.

Σας ευχαριστώ, πάρα πολύ, για την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε.

δρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Κουτσοκούκο.

Το λόγο έχει ο κ. Τσαβδαρίδης, με την αγόρευση του οποίου ολοκληρώνεται και η συζήτησή μας.

ΗΛΙΑΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ: Κλείνουμε με την Ημαθία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ναι, είναι από την Ημαθία ο κ. συνάδελφος και πρέπει να το πω αυτό, γιατί θα αποτελέσει διάκριση. Έχετε δίκιο, κύριε Φωτιάδη, μια και αναφέρθηκα και στην εκλογική σας περιφέρεια.

Ορίστε, κύριε Τσαβδαρίδη, έχετε το λόγο.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΤΣΑΒΔΑΡΙΔΗΣ: Η 8η Μαρτίου καθιερώθηκε ως παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας. Ημέρα τιμής στους δύσκολους αγώνες της γυναίκας για ισότητα στα ατομικά, αλλά και στα κοινωνικά δικαιώματα.

Η Βουλή των Ελλήνων αφιερώνει φέτος την ημέρα αυτή στην Ελληνίδα αγρότισσα. Πρόκειται για μια πρωτοβουλία που είναι άξια συγχαρητηρίων, καθώς αποδεικνύει έμπρακτα το ενδιαφέρον της ελληνικής πολιτείας για τις γυναίκες της υπαίθρου, του αγροτικού χώρου, του καθημερινού μόχθου.

Ως Βουλευτής μιας περιφέρειας κατ' εξοχήν αγροτικής, όπως είναι η Ημαθία, αλλά και ως τέκνο αγροτικών οικογενειών, από το Αγγελοχώρι και το Λουτρό Ημαθίας, τιμώ σήμερα τη διαχρονική συμμετοχή της Ελληνίδας στους αγώνες του έθνους. Τιμώ τους καθημερινούς αγώνες της Ελληνίδας αγρότισσας στο χωράφι, αλλά και στο σπίτι, όπου λειτουργεί ως ψυχή και στήριγμα της αγροτικής οικογένειας.

Τιμώ την αγρότισσα, που όπως όλοι γνωρίζουμε, ήταν και είναι ο αφανής ήρωας της ελληνικής περιφέρειας. Οι γυναίκες της υπαίθρου στην Ελλάδα καταλαμβάνουν ένα σημαντικό ποσοστό του ενεργού αγροτικού πληθυσμού και δουλεύοντας στα χωράφια από το ξημέρωμα μέχρι να σκοτεινιάσει, βοηθήσαν και βοηθούν καθοριστικά στην ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας. Μας μεγάλωσαν και μας μεγαλώνουν. Μας σπουδάσαν και σπουδάζουν παιδιά, «για να γίνουν χρήσιμοι άνθρωποι στην κοινωνία», όπως συνηθίζει να λέει ο ελληνικός λαός.

Αυτήν την προσφορά την αναγνωρίζουμε και την τιμούμε με πολιτικές στήριξης και ενθάρρυνσής της, ώστε στο μέλλον να έχει ακόμα πιο δυναμικό ρόλο και να απολαύσει, επιτέλους, αυτό που δικαιωματικά της αξίζει και που τόσα χρόνια δυστυχώς, στερήθηκε. Διότι οι Ελληνίδες αγρότισσες είναι άξιες και ικανές, εργατικές αλλά και ακούραστες. Μπορούν να επιδείξουν σύγχρονο επιχειρηματικό πνεύμα, να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις ενός έντονα ανταγωνιστικού περιβάλλοντος, να στηρίξουν την αγροτική οικογένεια και να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στις μέρες μας οι Ελληνίδες απέκτησαν ρόλους που στο παρελθόν φαινόταν αδιανόητο να έχουν. Οι σύγχρονες αγρότισσες, πέρα από τη συμμετοχή τους στις καθαρά αγροτικές εργασίες, αναλαμβάνουν πλέον δραστηριότητες που κάποτε απλώς παρακολουθούσαν. Συμβάλλουν ουσιαστικά, στην ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών και στην ευημερία τους.

Σε αυτές τις αγρότισσες αξίζει καταξίωση για τον πολυσήμαντο ρόλο τους. Και αυτό κάνουμε σήμερα όλοι εμείς εδώ, τιμώντας τη διαχρονική ουσιαστική συμμετοχή τους στην ιστορία του τόπου μας, στην παράδοσή μας, στους αγώνες που δώσαμε και δίνουμε ως έθνος σε όλα τα επίπεδα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελληνίδα αγρότισσα δεν μπορεί να παραμένει η μόνη γυναίκα που παίρνει σύνταξη στο εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας της. Αυτή η αδικία πρέπει να αποκατασταθεί και η αγρότισσα να συνταξιοδοτείται στο εξηκοστό έτος της ηλικίας της. Είναι ένα αίτημα για το οποίο πενήντα πέντε συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας καταθέσαμε για δεύτερη φορά τεκμηριωμένες προτάσεις για τη μείωση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης της αγρότισσας αλλά και του αγρότη, οι οποίοι το 2013 θα έχουν συμπληρώσει δέκα πέντε χρόνια ασφάλισης στον κλάδο κύριας ασφάλισης του Ο.Γ.Α., έτσι ώστε οι αγρότισσες και οι αγρότες μας να ζήσουν κάποια χρόνια ήσυχια και ξεκούραστα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση της Νέας Δημο-

κρατίας θέλοντας να ενισχύσει περαιτέρω το ρόλο της Ελληνίδας αγρότισσας εφαρμόζει στοχευμένες πολιτικές για την προστασία και τη στήριξή της, έτσι ώστε να παραμείνει στο τόπο της και να ανταποκριθεί στην πολυδιάστατη αποστολή της. Δίνει έμφαση στην κάλυψη ευρύτερων κοινωνικών, εκπαιδευτικών και οικονομικών αναγκών των αγροτισσών μέσα από τη διεξαγωγή των προγραμμάτων ενημέρωσης, πληροφόρησης και κατάρτισής τους ώστε να βελτιώσουν συγκεκριμένες δεξιότητές αλλά και την απόδοση των αγροτικών τους επιχειρήσεων.

Πέραν αυτών, η στρατηγική του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τη στήριξη της γυναίκας αγρότισσας συνεχίζεται με δράσεις που στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και δίνουν κίνητρα για την ενίσχυση της εισόδου των γυναικών στην αγορά εργασίας του αγροτικού τομέα μέσα από νέες πρωτοβουλίες που περιλαμβάνουν τους τομείς του τουρισμού, της οικοτεχνίας και της παροχής ανέσεων στις αγροτικές περιοχές.

Τιμή μεγάλη λοιπόν, σε όλες τις αγρότισσες που μπορούν και δικαιούνται ακόμα περισσότερα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η ειδική συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής που ήταν αφιερωμένη στην Ελληνίδα αγρότισσα με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα Γυναικών που τιμώνται στις 8 Μαρτίου.

Ολοκληρώθηκε μια συνεδρίαση διάρκειας περίπου έξι ωρών, κύριε Πρόεδρε, που έλαβαν μέρος σαράντα τέσσερις ομιλητές. Μια συνεδρίαση υψηλού επιπέδου που τιμά το Ελληνικό Κοινοβούλιο με επαίνους για την αγρότισσα, αλλά με παρατηρήσεις και προτάσεις. Ομόφωνα και ομόθυμα είπαμε σήμερα ότι πρέπει να στηρίξουμε την αγρότισσα για να μπορεί να ανταποκριθεί στο δύσκολο και σημαντικό έργο.

Εγώ, θέλω για μια φορά, να πω ότι η έμπνευση και η πρωτοβουλία του Προέδρου του Σώματος αξίζει πολλών συγχαρητηρίων και πρέπει αυτά να λέγονται δημόσια και να αναγνωρίζονται.

Έχουμε να αξιοποιήσουμε, κύριε Πρόεδρε, πολλά από τα όσα μας πρότειναν σήμερα...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Επειδή έβλεπα από το εσωτερικό κύκλωμα της Βουλής την αναφορά που κάνατε στην εκατοντάχρονη μητέρα σας, θέλω να της στείλω ένα μήνυμα γιατί και αυτή την ώρα θα παρακολουθεί αυτή τη συνεδρίαση. Γιατί είναι συγκινητική στιγμή για όλους μας το ότι παρακολουθεί αυτή τη Συνεδρίαση και είδε το Ελληνικό Κοινοβούλιο και όλες τις πτέρυγες να κάνουν, όχι μόνο τις αναφορές τιμής στην Ελληνίδα αγρότισσα, τη μητέρα μας, τη γιαγιά μας, την αδερφή μας, αλλά το ότι σας τηλεφώνησε και σας είπε

ότι παρακολουθεί τη συνεδρίαση ήταν εξαιρετικά συγκινητική στιγμή, γιατί σε αυτές τις μητέρες οφείλουμε τα πάντα, στις αδελφές μας που μας μεγάλωσαν με αρχές και αξίες, για να μπορέσουμε να σταδιοδρομήσουμε και να προσφέρουμε στην κοινωνία και στον τόπο και στις νεότερες γενιές.

Παρακολούθησα και τις τοποθετήσεις των δύο Υπουργών που προέρχονται επίσης από αγροτική περιφέρεια. Και είμαστε από εκείνους που πιστεύουμε ότι το μέλλον της χώρας βρίσκεται στη ελληνική περιφέρεια, βρίσκεται στη σύγχρονη ελληνίδα αγρότισσα. Και είναι χρέος όλων μας να συντρέχουμε αυτές τις προσπάθειες και να αναγνωρίζουμε αυτή την προσφορά, κάνοντας το καλύτερο που μπορούμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, για την πρωτοβουλία αυτή, που θα μείνει ιστορική και βέβαια θα έχει και συνέχεια και πρακτικό αποτέλεσμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Πολιτισμού: «Μέτρα για την προστασία των πολιτιστικών αγαθών».

Επίσης, οι Υπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης και Πολιτισμού κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Μολδαβίας για την αμοιβαία συνδρομή μεταξύ των Τελωνειακών τους Διοικήσεων».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Οι Βουλευτές κ. Παρασκευή Μπουζάλη και κ. Ανδρέας Λοβέρδος ζητούν άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό. Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Η Βουλή ενέκρινε τις ζητηθείσες άδειες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Τετάρτης 20 Φεβρουαρίου 2008 και της Πέμπτης 21 Φεβρουαρίου 2008 και παρακαλώ το Σώμα για την επικύρωσή τους.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Συνεπώς τα Πρακτικά των συνεδριάσεων της Τετάρτης 20 Φεβρουαρίου 2008 και της Πέμπτης 21 Φεβρουαρίου 2008 επικυρώθηκαν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 16.06', λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 6 Μαρτίου 2008 και ώρα 10.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ